

ISSN: 1857-4114

eISSN: 2537-6438

Știința culturii fizice

Revistă teoretico-științifică

Nr. 28/2 2017

Fondator: Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport

Publicație științifică recenzată

Categoria „B”

www.scf.usefs.md

ȘTIINȚA CULTURII FIZICE

Revistă teoretico-științifică pentru specialiști în domeniul culturii fizice,
colaboratori științifici, profesori, antrenori, doctoranzi și studenți

Editor-șef:

Manolachi Veaceslav, *doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar*

Redactor-șef:

Budevici-Puiu Liliana, *doctor în pedagogie, conferențiar universitar*

Comitetul științific:

Kruțevici Tatiana, *academician, doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, Ucraina*

Gancear Ivan, *doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, Ucraina*

Platonov Vladimir, *doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, Ucraina*

Bulatova Marina, *doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, Ucraina*

Lubișeva Ludmila, *doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, Federația Rusă*

Seiranov Serghei, *doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, Federația Rusă*

Wojnar Josef, *doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, Polonia*

Cojocaru Viorel, *doctor în educație fizică, profesor universitar, România*

Mihăilă Ion, *doctor în educație fizică, profesor universitar, România*

Potop Vladimir, *doctor în educație fizică, profesor universitar, România*

Ion-Ene Mircea, *doctor în științele motricității, profesor universitar, România*

Urichianu Toma Sanda, *doctor în educație fizică, profesor universitar, România*

Popescu Veronica, *doctor în științe ale educației, conferențiar universitar, România*

Pascal Oleg, *doctor habilitat în medicină, profesor universitar, Republica Moldova*

Ciorbă Constantin, *doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, Republica Moldova*

Cușnir Valeriu, *doctor habilitat în drept, profesor universitar, Republica Moldova*

Dorgan Viorel, *doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, Republica Moldova*

Povestca Lazari, *doctor în pedagogie, profesor universitar, Republica Moldova*

Budevici-Puiu Anatolie, *doctor în istorie, profesor universitar, Republica Moldova*

Gorașenco Alexandr, *doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Republica Moldova*

Brega Viorica, *doctor în filologie, conferențiar universitar, Republica Moldova*

Triboi Vasile, *doctor în pedagogie, profesor universitar, Republica Moldova*

Colegiul de redacție și de tehnoredactare:

Luca Aliona, Lungu Ecaterina, Vizitei Nadejda, Nastas Natalia,

Cebotaru Veronica, Cociurca Petru

ISSN 1857-4114

9 771857 411004 >

e-ISSN 2537-6438

9 772537 643005 >

© Știința culturii fizice, 2017

CUPRINS

Educația fizică în sistemul de învățământ / Physical culture in the education system

Putin Natalia	Formarea eticii profesional-sportive a studenților din instituțiile de învățământ superior de educație fizică și sport	5-8
	Training of professional and sports ethics of the students in higher education institutions of physical education and sport	9-12
Демченко Алексей	Внешкольный досуг учеников 12-13 лет и его характер в социальной действительности	13-18
	Out-of-school leisure time of pupils aged 12-13 years and its nature in the social reality	19-23
Сейранов Сергей	Студенческий спорт, как фактор социально-культурного развития страны	24-28
	University sport as a factor of sociocultural development of the country	29-32

Pregătirea sportivă / The sports training

Grimalschi Teodor Boișteanu Alexandru	Distribuirea atenției în procesul de antrenament al judocanilor de 13-15 ani la etapa pregătirii de bază	33-35
	Evaluation of attention features' development results of 13-15 years old judo players within sports training	36-38
Korobeynikov Georgiy Korobeinikova Lesia	Relation between emotions and visual-movement ability of elite athletes	39-41
Onoi Mihail Mindrigan Vasile	Particularitățile traseelor de concurs la tehnica turismului pedestru în perioada de iarnă	42-46
	Particularities of the competition routes for the pedestrian tourism technique during the winter	47-51
Reaboi Natalia	Eficiența mijloacelor de dezvoltare a mobilității articulare a gimnastelor de 5-6 ani	52-55
	Development methodology of articular mobility for 5-6 years old gymnasts	56-59

Cultura fizică recreativă și de recuperare / The recreational and recuperation physical culture

Moisescu P. Cristian	Dezvoltarea capacităților coordinative prin jocuri de mișcare	60-63
Gürbüz Ali	Developing coordinative abilities through movement games	64-67

Pregătirea profesională / Professional training

Budevici-Puiu Liliana	Sustenabilitatea cercetării științifice în educația fizică și sport	68-71
	Sustainability of scientific research in physical education and sport	72-75
Cireș Victoria Amelichichin Ecaterina	Importanța stagiului de practică managerială în pregătirea profesională a studenților facultăților cu profil sportiv	76-83
	The importance of the traineeship of managerial practice in the professional training of the students of faculties with sport profile	84-91

Nastas Natalia	Formarea limbajului profesional englez la studenții din domeniul culturii fizice	92-96
	Training the professional english language to students in the field of physical culture	97-101
Высочина Надежда Воробьева А.	Целеполагание в спорте и алгоритм его реализации	102-107
	Goal-setting in sport and the algorithm of its realization	108-112
Aspecte psihopedagogice și socioculturale ale educației fizice și sportului / Psycho-pedagogical and socio-cultural aspects of physical education and sport		
Belli Emre Gürbüz Ali Mızrak Orcan M.A. Kurudirek M. İrfan Kurudirek	An investigation of hopelessness level of the students majoring at the faculty of sport sciences	113-117
Манолаки Вячеслав Визитей Николай	Ментальный кризис современного общества и возможности спорта в улучшении сложившейся ситуации	118-121
	Mental crisis of modern society and opportunities of sports in improving the current situation	122-125

FORMAREA ETICII PROFESIONAL-SPORTIVE A STUDENȚILOR DIN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Putin Natalia,

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

Cuvinte-cheie: etică, pregătire profesională, educație fizică și sport, competențe.

Rezumat. În prezent, sportul este un fenomen social semnificativ, fiind încurajat de îmbunătățirea continuă în concepțiile generale ale vieții. Educația fizică nu se limitează doar la formarea abilităților fizice, întrucât acoperă a arie mai largă de abilități, unele de natură emoțională și socială, precum și procese cognitive, motivație și concepte morale, având, totodată, mai mult decât o dimensiune recreativă. Implicarea în diverse activități fizice aduce un tip de cunoaștere și înțelegere axat pe principii și concepte, ca de exemplu "regulile jocului", fair-play și respect, conștientizare tactică și fizică și conștientizarea socială corelată cu interacțiunea personală și efortul realizat în echipă, în multe dintre sporturi. Domeniul educației fizice și sportului constituie un mediu generator și stimulator al formării și manifestării conduitei, capabile să pună în valoare întregul reperoriu de aptitudini, talente și atitudini umane. Personalitatea umană ideală poate rezulta numai din armonizarea dezvoltării fizice cu cea intelectuală și cu cea morală, îmbinare ce devine ulterior stimul de bază și pentru activarea și cultivarea resurselor aptitudinale. În unele cazuri comportamentul nu mai depinde de intelect, ci de carențe de moralitate sau educaționale.

Introducere. Formarea competențelor-cheie și a celor transversale necesită strategii corespunzătoare, precum și o abordare, în procesul instructiv-educativ, a pluridisciplinarității și transdisciplinarității. În contextul actual, în care politicile curricular-universitare din instituțiile de învățământ superior de educație fizică și sport sunt centrate pe dezvoltarea de competențe și stabilirea unor planuri individuale de învățare pentru studenți, adecvarea strategiilor selectate de cadrele didactice pentru realizarea rezultatelor așteptate ale învățării devine extrem de importantă. Și în cazul formării eticii profesional-sportive a studenților din instituțiile de învățământ superior de profil este necesară, de asemenea, abordarea pluridisciplinarității situațiilor de învățare complexă a disciplinelor de specialitate ce au tangență cu deontologia și etica profesional - sportivă, ceea ce va permite realizarea unor circumstanțe de învățare noi, pentru dezvoltarea competențelor generale vizate în ariile curriculare și a celor cheie, cu proiectarea rezultatelor și a cunoștințelor acumulate în viața reală, în care studenții își vor desfășura activitatea profesională [1, 3].

Competența reprezintă capacitatea studentului de a soluționa o anumită situație, pe baza unor deprinderi și cunoștințe dobândite anterior în procesul instructiv-educativ. Astfel, luând în considerare faptul că studenții dobândesc diverse competențe și în cadru informal sau nonformal, ce pot fi valorizate, se poate dezvolta un curriculum la decizia instituției de învățământ superior,

ce ar permite și abordări transdisciplinare. Prin urmare, contextul în care se desfășoară activitatea cadrelor didactice devine unul extrem de complex, iar activitățile de proiectare și planificare curriculară și cele de evaluare, în strânsă interdependență, trebuie să fie realizate în echipă, pe secvențe, atât la nivelul ariilor curriculare, cât și la nivelul întregului colectiv.

Pluridisciplinaritatea/multidisciplinaritatea-formă superioară a interdisciplinarității – constă în suprapunerea unor elemente ale diverselor discipline, care colaborează. O temă aparținând unui anumit domeniu este analizată din perspectiva mai multor discipline, care însă își păstrează structura și independența conceptuală. În cazul abordării problematicii noastre, un exemplu relevant îl poate reprezenta etica profesional-sportivă a specialiștilor din domeniu, asociată cu studierea aspectelor relevante din punctul de vedere al educației fizice, biologiei, psihologiei și pedagogiei sportive [1, 3, 4].

Scopul cercetării constă în reflectarea unor aspecte privind orientarea educației spre formarea de competențe etice, deontologice, personale, cognitive, profesionale, sportive și sociale prin abordarea pluridisciplinară a unor teme de interes general din planul de învățământ specific programului de studii "Științe ale educației". Abordarea pluridisciplinară a conținuturilor este una superioară, ce ajută la crearea de modele bazate pe transfer și integralizare, în beneficiul fiecărei discipline de studiu și în sprijinul unei valorizări superioare a acestora, inclusiv a mediului de

învățare.

Metodologia cercetării. Demersul științific reprezintă o cercetare aplicativă, ce are la bază studiul analitico-interpretativ și constă în prelucrarea informațiilor din chestionarele administrate participanților la studiu. Metoda de cercetare pe care am utilizat-o este ancheta pe bază de chestionar. Sistemul metodologic a fost completat cu metoda analizei bibliografiei de specialitate; metoda observației sistematice și metoda analizei produselor activităților de învățare.

Eșantionul subiecților investigați (cadre didactice, antrenori, studenți de la Facultatea de Pedagogie din USEFS, Chișinău) a cuprins un număr de 103 respondenți, respectiv 33 cadre didactice, 26 antrenori și 45 studenți (ciclurile I și II). Structura pe vârste a categoriilor de respondenți indică o majoritate a celor tineri - de aproximativ 65 %, având până la 35 de ani, iar 35% dintre cadrele didactice și antrenori au vârste cuprinse între 48 - 67 de ani (Figura 1).

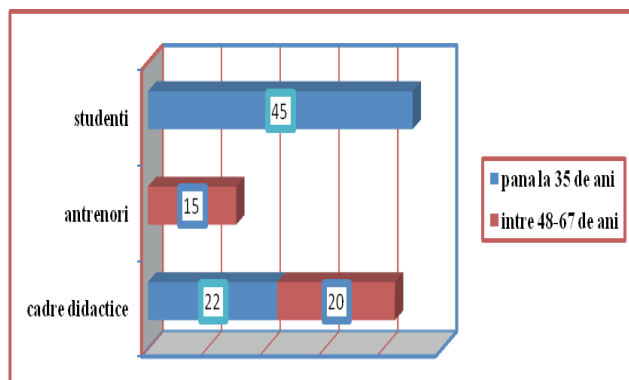

Fig. 1. Structura pe vârste a categoriilor de respondenți

Domeniul educației fizice, îndeosebi al sportului, se caracterizează prin abordarea continuă a conceptului de „Fair-play”, ce reflectă în totalitate etica, conduita (de regulă, în sportul de performanță).

Acesta se referă la gesturile simple față de coechipier, adversar, arbitri sau spectatori până la situații dintre cele mai complexe, care presupun menajarea (ajutarea) unui adversar căzut pe terenul de sport, recunoașterea unei abateri, solidarizarea față de o acțiune, lupta împotriva dopajului etc. În toate cazurile, indiferent că vorbim de sport sau alt domeniu de activitate, categoriile de respondenți au identificat că această noțiune implică respect față de sine, față de cei din jur,

față de parteneri ocazionali, în cadrul profesiei. În ceea ce privește fenomenul educațional, nu este suficientă o simplă juxtapunere a ideilor despre educație provenind din diferite surse, ci este necesară interrelaționarea și integrarea tuturor demersurilor didactice într-un model științific interdisciplinar, capabil să fundamenteze o știință specifică a educației. Fără principiul interdisciplinarității, pluridisciplinaritatea este lipsită de sens și eficacitate.

Analizând datele acumulate din răspunsurile categoriilor de respondenți în urma aplicării setului de întrebări, am identificat necesitatea formării eticii profesional-sportive, a dobândirii de către specialiștii din domeniul educației fizice și sportului a unor competențe generale și specifice, ce pot completa referențialul acestuia pe piața forței de muncă (Figura 2). Astfel, 45% din cadrele științifico-didactice au dat răspunsuri pozitive, antrenorii – peste 38%, studenții – 17%. Totodată, este important de menționat că nevoia de etică este un fapt obiectiv, iar respectarea normelor etice, în mod intrinsec, se impune cât mai urgent în lumea sportului, dacă ținem cont de «creșterea irezistibilă a agresivității». În acest sens, deja s-a exprimat opinia potrivit căreia educatorului, ca oricărui practician de altfel, fie el medic, inginer, arhitect, nu-i este posibil și nici permis a-și executa profesia fără o serioasă și profundă cunoaștere a principiilor și legilor ce călăuzesc realitățile cu care lucrează [1].

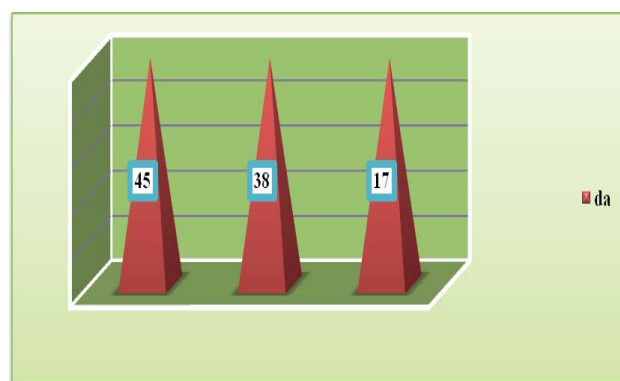

Fig. 2. Reflectarea grafică a răspunsurilor cu privire la necesitatea formării eticii profesional-sportive a specialiștilor din domeniu

Mai mult, domeniul educației fizice și sportului constituie un mediu generator și stimulator al formării și manifestării conduitei, capabile să pună în valoare întregul repertoriu de apti-

tudini, talente și atitudini umane. Personalitatea umană ideală poate rezulta numai din armonizarea dezvoltării fizice cu cea intelectuală și cu cea morală, îmbinare ce devine ulterior stimul de bază și pentru activarea și cultivarea resurselor aptitudinale.

La întrebarea “Credeti că responsabilitatea profesională a specialistului din domeniu trebuie să fie în acord cu conștiința sa profesională?” majoritatea subiecților au dat răspunsuri afirmative (peste 69%), cele negative au constituit 16%, iar la 15% dintre cei intervievați le-a fost greu să răspundă la această întrebare (Figura 3). În contextul în care ne referim la problematica eticii practice sau a deontologiei profesionale, a celei pedagogice propriu-zise, cu certitudine este important să evidențiem unele aspecte care privesc profilul moral al profesorului, conținutul și calitatea muncii sale educative.

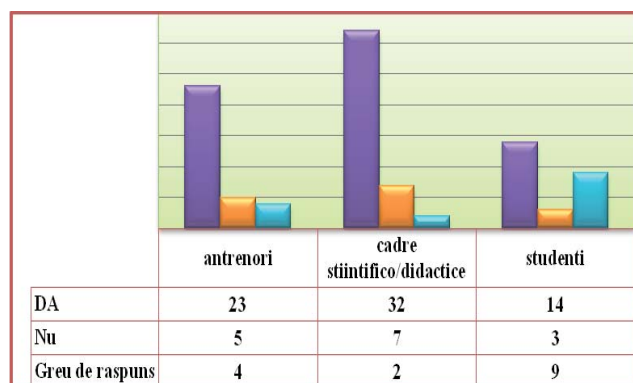

Fig. 3. Reflectarea grafică a răspunsurilor cu privire la responsabilitatea și conștiința profesională a specialistului din domeniu

De asemenea, în cazurile în care conștiința profesională a specialistului din domeniu nu este în acord cu imperativele responsabilității profesionale – parte a responsabilității sociale, poate să se identifice o stare de conflict între prestația profesională și normativitatea conștiinței juridice. Educația se realizează nu numai în școală, în instituțiile de învățământ superior, în familie, ci și oriunde indivizii activează, conlucrează, respectiv în comunitățile, echipele unde realizează excelența profesională sau sportivă, după caz. În domeniul educației fizice și sportului, realitatea ne dovedește că nu este suficient ca abaterile antrenorului să fie sancționate numai moral și etic, ci este necesar ca antrenorul și/sau profesorul să fie conștient și de consecințele juridice ale conduitei neconforme cu deontologia profesională.

Un alt aspect ce a fost abordat în cadrul cercetării noastre îl constituie violența în sport. Violența în sport are cauze și manifestări diverse în comportamentul participanților la activitățile de acest gen. Aceasta poate fi identificată atât sub formă verbală, cât și fizică. Violența nu vizează numai ce se petrece intern sau/și în arena sportivă cu ocazia competiției. Ea se manifestă și în afara cadrului competițional, vizând atât activitățile de pregătire, cât și pe cele de natură organizatorică.

Plecând de la percepțiile managerilor sportivi și ale antrenorilor despre performanțele sportive, evoluția lor într-o anumită perioadă, am putut remarca în cercetarea noastră (conform grilei de punctaj elaborate de noi cu o valoare maximă de 100 puncte) că, la întrebarea cu referire la tendințele aptitudinale și etice ale unui bun sportiv sau, în cazul nostru, ale unui specialist ce urmează să activeze în domeniu, dintre cei 5 itemi prezentați în Tabelul 1, Figura 4, capacitatea de motivare și simțul responsabilității au valori semnificative.

Un alt aspect ce a fost abordat în cadrul cercetării noastre îl constituie violența în sport. Violența în sport are cauze și manifestări diverse în comportamentul participanților la activitățile de acest gen. Aceasta poate fi identificată atât sub formă verbală, cât și fizică. Violența nu vizează numai ce se petrece intern sau/și în arena sportivă cu ocazia competiției. Ea se manifestă și în afara cadrului competițional, vizând atât activitățile de pregătire, cât și pe cele de natură organizatorică.

Tabelul 1. Grila de punctaj

Caracteristici personale	Itemi	Caracteristici profesionale	Itemi
Capacitatea de cooperare	16,5	Cunoștințe praxiologice	19
Capacitatea de analiză și soluționare	15,7	Cunoștințe tehnico-tactice sportive	21
Capacitatea de motivare	30,7	Pregătire psihologică	23
Simțul responsabilității	25,8	Cunoștințe de etică și comportament	27
Adaptabilitate și inițiativă	11,3	Pregătire managerială	10

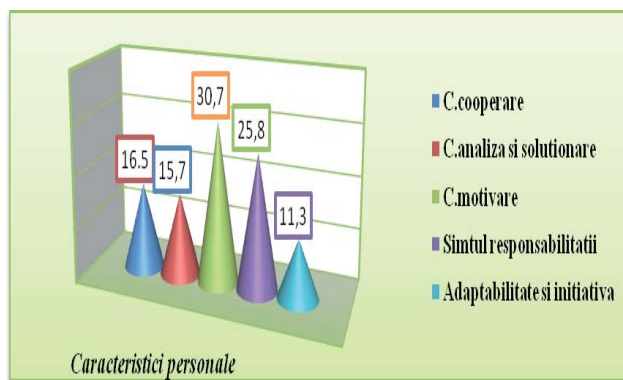

Fig. 4. Tendințe ale caracteristicilor personale ale sportivilor/specialiștilor

În ceea ce privește tendințele caracteristicilor profesionale ale acestora, putem observa din Figura 5 că pregătirea psihologică și acumularea unor cunoștințe etice și de comportament sunt necesare pentru formarea specialistului din domeniu.

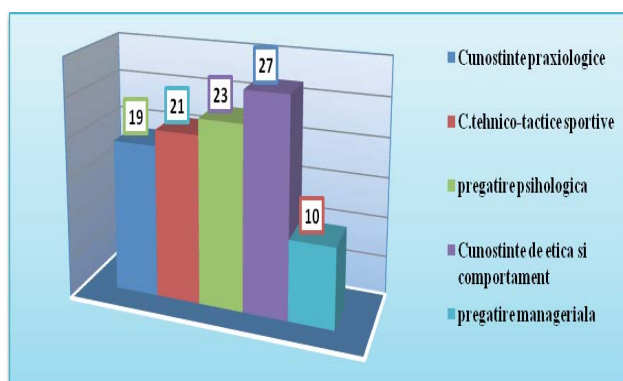

Fig. 5. Caracteristicile profesionale ale sportivilor/specialiștilor

În **concluzie**, putem afirma că formarea specialiștilor din domeniul educației fizice și sportului aprofundează și concretizează analiza nevoii de responsabilitate, etică, motivare și comportament, plasându-le în cadrul real al exercitării profesiei, al locului de muncă și al atribuțiilor efective pe care fiecare post le solicită din partea persoanelor calificate de a-l ocupa. Totodată, putem menționa că sensul orientării profesionale este pregătirea individului/grupului pentru alegerea profesiei, opțiunea și decizia de a se pregăti pentru munca utilă și recompensată de comunitate. Procesul de formare profesională fiind un act de cultură specifică valorificării capacităților în activități utile practicantului și comunității, va conferi specialiștilor din domeniu cunoștințele și aptitudinile necesare profesiei selectate [4]. Prin formarea eticii profesional – sportive se conturează la studenți un mod de a gândi, se redefinesc interesele, se motivează activitatea profesională prin schimbarea comportamentului în funcție de situațiile de învățare, se dezvoltă și se maturizează personalitatea în raport cu cerințele de competență și performanță, cu norme deontologice (etica profesională), cu responsabilitatea afirmării sociale prin profesie. Bănciulescu V. afirmă că sportul și, mai ales, educația fizică are o contribuție esențială la cunoașterea altora și la autocunoaștere; alte forme de activitate sportivă în natură își aduc, de asemenea contribuție la „dezvoltarea afectivă, etică și estetică a individului prin sentimentul pe care îl furnizează vasta realitate fizică și armonia firească cu universul [2].

Referințe bibliografice:

1. Apotrosoaiei I., Burdun I., Lauarean C. (2008) Etica și deontologia antrenorului și sportivului. Iași: Universitatea Al.I. Cuza.
2. Bănciulescu V. (1983) Sport și cultură. Timișoara, Editura Facla.
3. Budevici-Puiu L., Manolachi V. (2007) Educația morală și profesională – factori elocvenți în automanagementul carierei. Chișinău, Valinex, p.181.
4. Macavei E. (2001) Pedagogie. Teoria educației. București, Editura Aramis.

TRAINING OF PROFESSIONAL AND SPORTS ETHICS OF THE STUDENTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORT

Putin Natalia,

State University of Physical Education and Sport, Chisinau, Republic of Moldova

Keywords: *ethics, professional training, physical education and sport, competencies.*

Abstract. *At present, sport is a significant social phenomenon, being encouraged by continuous improvement in the general conceptions of life. Physical education is not limited only to physical skills training, as it covers a wide range of skills, some of which are social and emotional as well as cognitive processes, motivation and moral concepts, while having more than a recreational dimension. Involvement in various physical activities brings about a type of knowledge and understanding focused on principles and concepts, such as "rules of play", fair play and respect, tactical and physical awareness and social awareness correlated with personal interaction and team effort, in many of the sports. The field of physical education and sport is a generating and stimulating environment for the formation and manifestation of conduct, capable of highlighting the entire repertoire of human skills, talents and attitudes. The ideal human personality can only result from the harmonization of physical, intellectual and moral development, which is then a basic stimulus and for the activation and cultivation of aptitudinal resources. In some cases, behaviour no longer depends on intellect, but on moral or educational deficiencies.*

Introduction. The training of key and transversal competencies requires appropriate strategies, as well as the approach of the multidisciplinary and transdisciplinarity educational process. In the current context in which the university curriculum policies in higher education of physical education and sports institutions are centred on competence development and setting individual learning plans for students, the adequacy of selected teacher strategies to achieve the expected learning outcomes becomes extremely important. Also, in the case of training the professional - sports ethics of the students from the higher education institutions, it is necessary to approach the multidisciplinary of the learning situations, complex of the specialized disciplines that are related to the deontology and professional and sports ethics, which will allow the realization of some new learning circumstances for developing general competencies in curricular areas and key ones, designing the results and knowledge accumulated in real life in which students will develop their professional activity [1, 3].

Competence is the student's ability to solve a particular situation, based on skills and knowledge previously acquired in the instructive-educational process. Thus, taking into account the fact that students acquire different competencies and in informal or non-formal contexts that can be valued, a curriculum can be developed to the decision of the higher education institution that would also allow for transdisciplinary approaches. Consequently, the context in which teachers

work is becoming extremely complex, but the design activities and curricular planning and the evaluation ones, in close interdependence, must be done in teams, on sequences, both at the curricular area and at the entire collective level.

Pluridisciplinarity / multidisciplinary - a superior form of interdisciplinarity, consists in overlapping elements of the various disciplines that collaborate. A theme belonging to a given field is analysed from the perspective of several disciplines, but it keeps its conceptual structure and independence. In the case of our approach, a relevant example can be represented: the professional - sporting ethics of the specialists in the field will be associated with the study of the relevant aspects from the point of view of physical education, biology, psychology and sports pedagogy [1, 3, 4].

The aim of our research is to reflect some aspects of the orientation of education towards the formation of ethical, deontological, personal, cognitive, professional, sporting and social competencies through the multidisciplinary approach of some topics of general interest in the curriculum specific to the study program "Education Sciences". The multidisciplinary approach of content is a superior one, helping to create models based on transfer and integration, beneficial to each study discipline, and to support their higher valorisation, including the learning environment.

Methodology of research. The scientific approach is an applicative research based on the

analytical-interpretive study and consists in processing the processed information from the questionnaires administered to the participants in the study. The research method which we used is the survey based on a questionnaire. The methodological system was filled with the method of the specialized bibliography analysis; the method of systematic observation and the method of analysing the products of learning activities.

The sample of the researched subjects (teachers, coaches, students from the Faculty of Pedagogy of SUPES, Chisinau) registered a number of: 103 respondents, respectively 33 teachers, 26 coaches and 45 students (from the Ist and IInd cycle). The age structure of the respondents categories indicates a majority of the young people - about 65% up to 35 years, 35% of teachers and coaches, their ages are between 48 and 67 years (Figure 1).

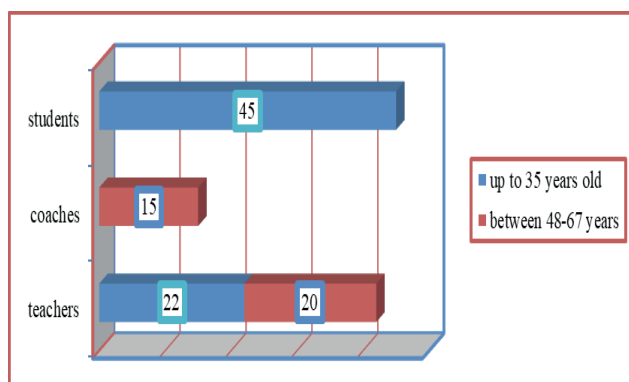

Fig. 1. Age structure of respondent categories

The field of physical education, especially sports, is characterized by the continuous approach of the concept of “Fair play” and which is the word that fully characterizes ethics, conduct, (as a rule, in performance sports).

This refers to simple gestures towards the teammate, opponent, referees or spectators, and to the most complex situations involving (the help) of an opponent fallen on the sports ground, the recognition of a misconduct, the solidarity towards an action, the fight against doping, etc. In all cases, regardless of the sport or other field of activity, the respondent categories have identified that this notion implies respect for oneself, for others, towards occasional partners in the profession. As far as the educational phenomenon is concerned, it is not enough just a simple juxtaposition of the ideas about education com-

ing from different sources, but it is necessary to interrelate and integrate all didactic approaches into an interdisciplinary scientific model, able to ground a specific science of education. Without the principle of interdisciplinarity, pluridisciplinarity is meaningless and ineffective.

Analysing the data gathered from the responses of the respondent categories after the application of the questions set we identified the necessity of training professional-sports ethics, the acquisition by specialists in physical education and sports field of general and specific skills that can complete its referential on the labour market (Figure 2). Thus, scientific and didactic staff gave positive answers in a percentage of 45%, coaches over 38%, while students in a percentage of 17%. At the same time, it is important to note that the need for ethics is an objective fact, but ethical compliance is intrinsically imperative in the world of sport, if we take into account the “irresistible growth of aggression”. In this sense, the opinion has already been expressed that to the educator, as any practitioner, either physician, engineer, architect, is not possible and not allowed to perform his profession without a serious and deep knowledge of the principles and laws that guide the realities which they work with [1].

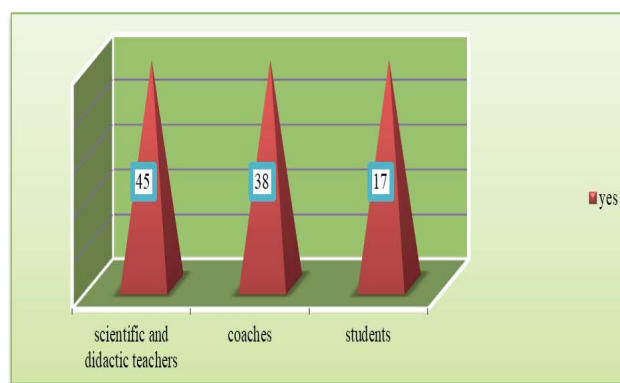

Fig. 2. Graphical reflection of the answers regarding the necessity of training professional - sports ethics of the specialists in the field

Moreover, the field of physical education and sport is a generating and stimulating environment for the formation and manifestation of conduct, capable of highlighting the entire repertoire of human skills, talents and attitudes. Ideal human personality can only result from the harmonization of physical, intellectual and moral development, which is then a basic stimulus and

for the activation and cultivation of aptitudinal resources.

To the question “Do you think that the professional responsibility of the specialist in the field must be in accordance with his professional consciousness?” most of the respondents responded positively to this question (over 69%), negative ones accounted for 16%, and for 15% of those interviewed it was difficult to answer at this question (Figure 3). In the context in which we refer to the issue of practical ethics or professional deontology, of the actual pedagogy, it is certainly important to highlight some aspects regarding the moral profile of the teacher, the content and the quality of his educational work.

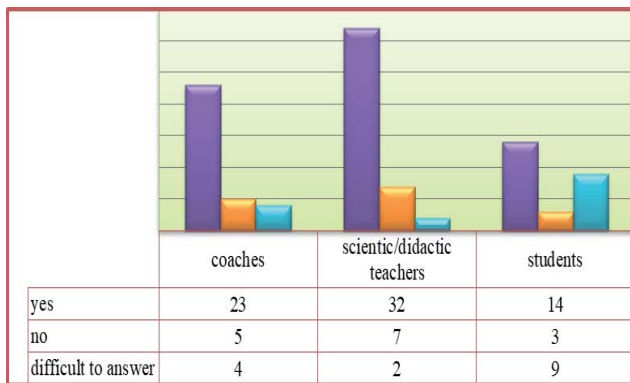

Fig. 3. Graphical reflection of responses on the responsibility and professional awareness of the specialist in the field

Also, in the circumstances, where the professional awareness of the specialist in the field is not in accordance with the imperatives of professional responsibility - part of social responsibility, a state of conflict between professional

performances and normative of legal awareness can be identified. Education takes place not only in school, in higher education institutions, in the family but also wherever individuals work, work together, respectively in communities, teams where they achieve professional or sports excellence, as necessary. In the field of physical education and sport, reality proves that it is not enough for the coach’s deviations to be sanctioned only morally and ethically, but that the coach and / or the teacher should also be aware of the legal consequences of conduct that is not in accordance with professional deontology.

Another aspect that has been addressed in our research is violence in sports. Violence in sports has various causes and manifestations in the behaviour of participants in such activities. It can be identified both in verbal and physical form. Violence is not only about what happens internally and / or in the sports arena on the occasion of the competition. It also manifests itself outside the competitive framework, focusing on both preparatory and organizational activities.

Starting from the sports managers’ attitudes, of the coaches about sports’ performances, their evolution over a certain period of time, we could notice in our research (according to the score schedule developed by us with a maximum of 100 points) that to the question regarding the aptitudinal and ethical tendencies of a good athlete or, in our case, of a specialist which will work in this field, of the 5 items presented in Table 1, Figure 4, the capacity for motivation and the sense of responsibility have significant values.

Table 1. Score schedule

Personal features	Items	Professional features	Items
Cooperation capacity	16,5	Praxiological knowledge	19
Analytical and solving capacity	15,7	Sporting technical and tactical knowledge	21
Motivation capacity	30,7	Psychological training	23
Responsibility feeling	25,8	Ethical knowledge and behaviour	27
Adaptability and initiative	11,3	Managerial training	10

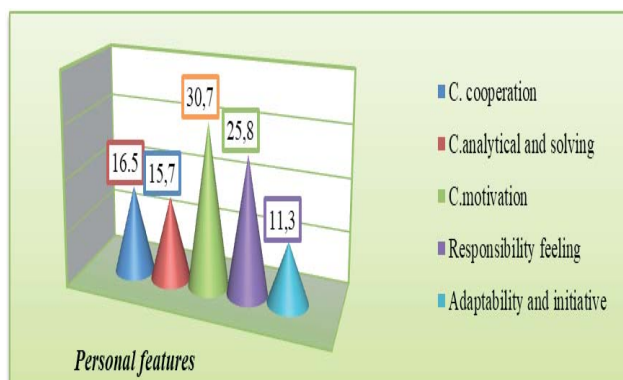

Fig. 4. Tendencies of the personal characteristics of sportsmen / specialists

As far as the tendencies of their professional characteristics are concerned, we can see from Figure 5 that psychological training and the accumulation of ethical and behavioural knowledge are necessary for the training of the specialist in the field.

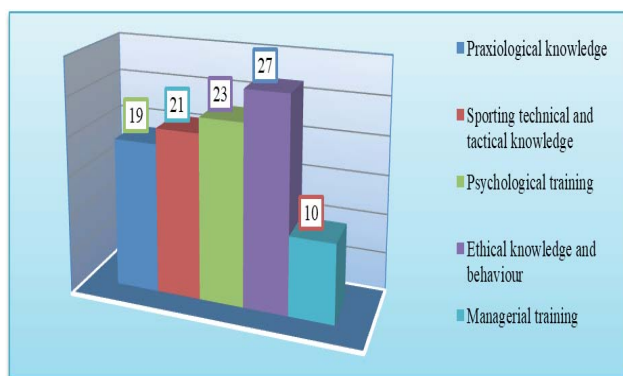

Fig. 5. Professional characteristics of sportsmen / specialists

In conclusion we can state that the training of specialists in the field of physical education and sports deepens and concretises the analysis of the need for responsibility, ethics, motivation and behaviour by placing them in the real framework of exercising the profession, the job and the actual duties that each post requires from the qualified persons in order to occupy it. At the same time, we can mention that the sense of professional orientation is the preparation of the individual / group for choosing the profession, the option and the decision to prepare itself for the useful and rewarded community work. The process of professional training being a cultural act specific to the capitalization in the useful activities for the practitioner and the community, will give the specialists in the field the knowledge and skills necessary for the chosen profession [4]. Through the formation of professional-sports ethics, students develop a way of thinking, redefining their interests, professional activity is motivated by changing behaviour according to learning situations, developing and growing up the personality in relation to competence and performance requirements, with deontological standards (professional ethics), with the responsibility of social affirmation by profession. Banciulescu V. asserts that sports and especially physical education essentially contribute to knowing the others and self-knowledge; other forms of sporting activity also contribute to the “affective, ethical and aesthetic development of the individual through the feeling provided by the vast physical reality and natural harmony with the universe” [2].

References:

1. Apotrosoaiei I., Burdun I., Lauarean C. (2008) Etica și deontologia antrenorului și sportivului. Iași: Universitatea Al.I. Cuza.
2. Banciulescu V. (1983) Sport și cultură. Timișoara, Editura Facla.
3. Budevici-Puiu L., Manolachi V. (2007) Educația morală și profesională – factori elocvenți în automanagementul carierei. Chișinău, Valinex, p.181.
4. Macavei E. (2001) Pedagogie. Teoria educației. București, Editura Aramis.

ВНЕШКОЛЬНЫЙ ДОСУГ УЧЕНИКОВ 12-13 ЛЕТ И ЕГО ХАРАКТЕР В СОЦИАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Демченко Алексей,

Государственный университет физического воспитания и спорта,
Кишинэу, Республика Молдова

Ключевые слова: социальная современность; внешкольный досуг; пешее и транспортное передвижение; познавательно-развлекательные «тусовки»; природные аномалии; негативные последствия физического характера; должное двигательное развитие.

Резюме. В научной статье представлена информация по изучению мнений учеников 12-13 лет об их внешкольном, познавательно-развлекательном досуге и его характере в окружающей социальной действительности. При этом школьники обозначили основные, как положительные, так и отрицательные моменты их разнообразного досуга, приводящие к тем или иным последствиям морального или физического характера. Причём, в большей степени были обозначены негативные последствия физического характера от неудачных межличностных отношений со сверстниками в «тусовках» и развлечениях, в пешеходно-транспортных перемещениях и при природных аномалиях. Школьники-респонденты подтвердили факт о возможном снижении негативных последствий внешкольного досуга лучшей двигательной подготовкой.

Актуальность. Очень значимым образовательно-воспитательным фактором для учащейся молодёжи является их внешкольный досуг, в котором они, применяя полученные в школе знания, формируют устойчивые умения и навыки личной и общественно-полезной жизни [1, 2, 3, 4].

В то же время, необходимо отметить, что на современном этапе мы живем в сложной социальной обстановке, которая предъявляет к нам особые требования интеллектуального и физического характера [1, 2, 6, 7, 8]. Так, политическая нестабильность в обществе (демонстрации и митинги, интенсивность и скорость передвижения), экономические «напряжения», климатическая неустойчивость природы (наводнения, заснеженность и гололед и др.), бытовые особенности существования требуют от молодых людей особой «расторопности», активного аналитического мышления «от необходимого к достаточно-му», а также особых координационно-двигательных навыков, именуемых нами «прикладными», которые придают возможность быть безопасным в непредсказуемых ситуациях. Такое аналитическое позиционирование и владение прикладными двигательными навыками, в определенной степени может оградить молодых людей от необдуманных поступков и принять правильное решение в нестандартных двигательных ситуациях. Мы

считаем, что этот тезис в полной мере относится и к школьникам 12-13 лет, которые в силу своего возрастного развития зачастую спонтанно активны в социальных мероприятиях и как правило, принимают не всегда обдуманное, и не удобное для них решение, в том числе и двигательного характера, особенно в непредсказуемых ситуациях [1, 5, 7, 9].

Таким образом, решение данной проблемы является, на наш взгляд, актуальным и важным для молодого поколения в современных условиях социума.

Организация социологического исследования.

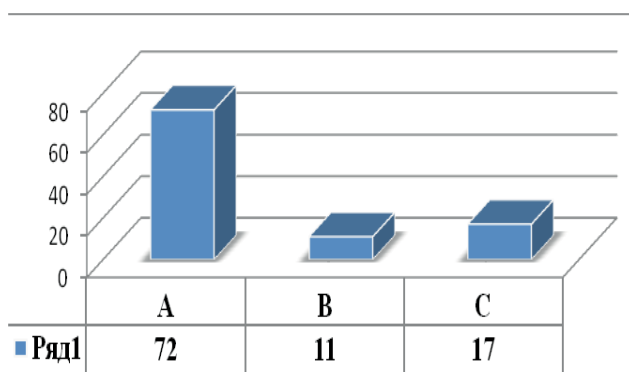
Нами был организован опрос школьников 12-13 летнего возраста, г. Кишинэу (n-115 чел.) по анкете, в которую входили 16 специализированных и доступных для респондентов вопросов с разнообразными вариантами ответов. Выраженные мнения школьников-респондентов позволили нам иметь представление о социально-досуговой, познавательно-развлекательной деятельности современной молодежи и её характере.

Результаты исследования.

Формулируя в анкете вопросы и задавая их школьникам, мы стремились определить характер их внешкольного досуга в различных доступных развлекательных заведениях, а также особенностей транспортного и пешеходного передвижения в условиях города и

влияния аномальных природных явлений на их безопасность. При этом мы задавали и ряд вспомогательных вопросов, которые опосредованно позволили нам изучить внешкольный досуг детей.

Так на Рисунке 1 представлены результаты опроса школьников по вопросу: «Как важен для тебя ежедневный внешкольный досуг?». Как видно из представленного Рисунка 1, до 72% мнений школьников (литер А) подтверждают важность личного досуга для активного общения со сверстниками, проживающими в их районе. При этом такое общение носит самый разнообразный характер: от простых бесед до разнообразных развлечений, в том числе и двигательного-игровых.

Примечание: А - для меня досуг важен, так как он мне необходим для общения со сверстниками;

В - я люблю отдыхать в одиночку;

С - я не планирую свой досуг ввиду занятости домашними делами.

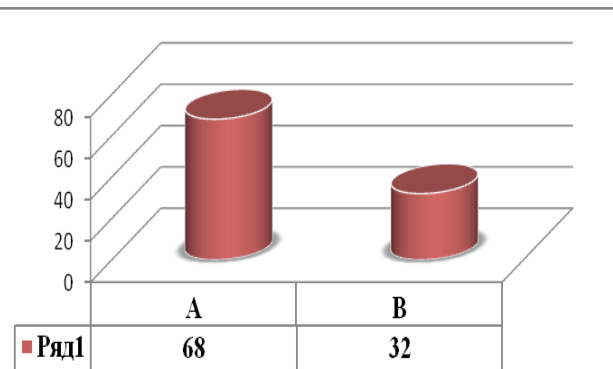
Рис. 1. Ответы школьников на вопрос: «Как важен для тебя ежедневный внешкольный досуг?» (%).

Мы разделяем мнения этих школьников о том, что им необходимы дополнительные (внешкольные) общения со сверстниками и особенно развлекательно-двигательные, которые компенсируют, в определенной степени, школьную гиподинамию и способствуют расширению подростковых интересов в социуме.

Среди опрошенных детей (литер В - 11%) имелись и такие (одиночки), которые зачастую практикуют относительно замкнутый характер внешкольного общения и довольствуются определёнными развивающими занятиями в одиночестве.

Интересен и тот факт, что 17% школьников из числа опрошенных (литер В) не планируют свой досуг по собственным интересам ввиду наличия обязанностей по дому и выполнении поручений родителей. Эти школьники пояснили, что отсутствие собственного досуга определяется в основном производственным характером деятельности родителей.

На Рисунке 2 представлены результаты выраженных мнений школьников по вопросу: «Сколько времени ты уделяешь компьютеру?»

Примечание: А - каждый день почти всё свободное время уходит на компьютерные игры;

В - до двух часов, с разрешения родителей.

Рис. 2. Распределение мнений школьников по вопросу: «Сколько времени ты уделяешь компьютеру?» (%).

Из Рисунка 2, следует, что преобладающее количество ребят (литер А - 68%) практически каждый день всё своё свободное время посвящают играм на компьютере. В то же время, другая часть респондентов-школьников (литер В - 32%) отметила, что их досуг ограничен по времени и контролируется родителями. В свою очередь необходимо отметить тот факт, что, к сожалению, большинство опрошенных школьников бесконтрольны в работе с компьютерами, что чревато, на наш взгляд, негативными для их здоровья последствиями.

На вопрос: «Имеются ли у тебя ежедневные домашние обязанности, и какие?» (Рисунок 3) респонденты-школьники ответили следующим образом.

Как показывают уровни диаграммы Рисунка 3, у совсем небольшого количества школьников (литер А - до 15%) имеются домашние обязанности в виде сильной уборки кварти-

ры, выноса мусора, покупок в магазине и др.

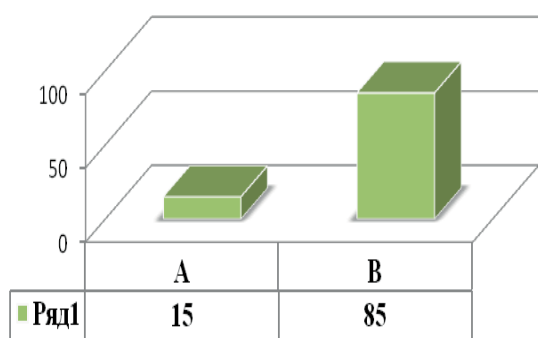
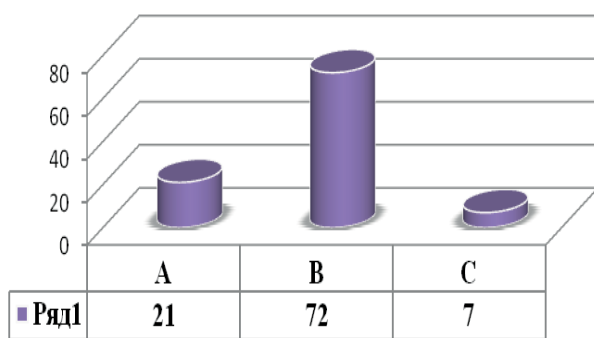

Рис. 3. Показатели мнений школьников по вопросу: «Имеются ли у тебя ежедневные домашние обязанности, и какие?» (%).

С другой стороны настораживает тот факт, что преобладающее большинство школьников (литер В - до 85% опрошенных) не озабочены домашними обязанностями и естественно, что их досуг носит чисто развлекательный характер.

На Рисунке 4 отражены показатели мнений школьников по вопросу: «Как ты добираться утром до школы и из школы до дома? Каким транспортом и сколько времени?».

Примечание: А - пешим способом (10-15 мин.), так как школа близко;

В - на троллейбусе, маршрутке или автобусе в пределах получаса;

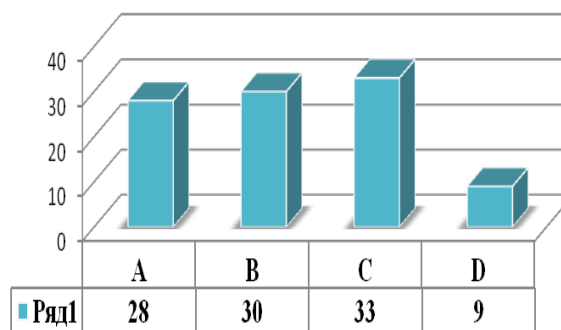
С - на автомобиле подвозят родители.

Рис. 4. Распределение мнений школьников-респондентов по вопросу: «Как ты добираться утром до школы и из школы до дома? Каким транспортом и сколько времени?»

Из Рисунка 4 видно, что только 21% учащихся в школу идут пешком (литер А) и добираются к ней в течение 10-15 минут. В

то же время, гораздо большему количеству школьников (литер В - до 72%) приходится на разнообразных видах утреннего перегруженного транспорта, в течение получаса и более добираться до школы и зачастую с опозданием. И лишь только привилегированные 7% школьников (литер - С) имеют возможность комфортно добираться до школы, так как их на личном транспорте подвозят родители. При этом мы считаем, что большинство учащихся перемещаются к школе в городе (возможно и в селе) условиях повышенной опасности и дискомфорта в перегруженном общественном транспорте.

На вопрос: «Какими для тебя являются наиболее привлекательными развлекательные заведения города?» (Рисунок 5), школьники отметили, что в первую очередь их привлекают своими острыми ощущениями и эмоциональностью аттракционы (литер С - 33%). Следующий по нисходящей показатель мнений (литер В - 30%) относится заведениям таких категорий, как кафе, булочные, пиццерии, передвижные лотки с разнообразными тонизирующими напитками.

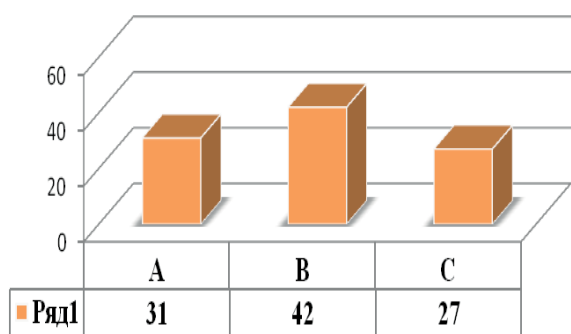
Примечание: А - кинотеатры; В - кафе; С - аттракционы; Г - спортивные секции (кружки).

Рис. 5. Результаты полученных ответов школьников на вопрос: «Какими для тебя являются наиболее привлекательными развлекательные заведения города?» (%).

Далее (литер А - 28%) по интересам школьников расположились кинотеатры, в которых демонстрируются зарубежные остросюжетные боевики, с параллельным поеданием попкорна. Ну и на последнем месте по их интересам (литер D - всего лишь 9% мнений) являются спортивные секции (кружки), ко-

торые по нашему мнению являются в определенной степени для этих школьников двигательными-развивающими при наставничестве родителей. В то же время 91% школьников не имеет доступа к таким спортивным занятиям, в основном, ввиду их дороговизны и дальнего места расположения.

На Рисунке 6 отражены результаты высказанных мнений школьников по вопросу: «Какие природные аномалии тебе пришлось ощущать вне дома и школы?».

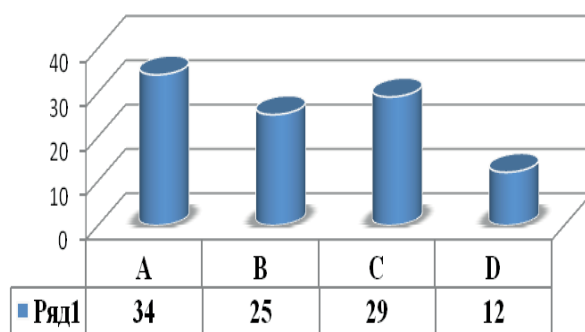
Примечание: А – грозовые ливни; В – чрезмерная жара; С – большие снегопады.

Рис. 6. Полученные ответы школьников на вопрос: «Какие природные аномалии тебе пришлось ощущать вне дома и школы?» (%)».

Как свидетельствует Рисунок 6, наибольший процентный показатель мнений (литер В – 42%) приходится на такую природную аномалию, как «чрезмерная жара», которая приходилась на весенне-летний период прошлого и этого года и что по их мнению создавало определенный дискомфорт в окружающей социальной действительности для детей и подростков. Несколько меньшее количество школьников отметило (литер А – 31%), что для них в большей степени удручающим были грозовые ливни, связанные с молнией и её грохотом, а также дождевыми потоками, которые затапливали коммуникационно-очистительные сооружения и затрудняли движение транспорта. Еще меньшее количество респондентов (литер С – 27%) отметили, что для них дискомфортны были чрезмерные снегопады в зимнее время, когда уже не до коньков и санок, с проблематичным передвижением по городу.

На вопрос: «В каких местах ты ощущал

дискомфорт или неудобства за предыдущий год?» (Рисунок 7), школьники своими мнениями обозначили все предложенные нами виды и места их дискомфорта, но процентные соотношения результатов всё же неоднозначны.

Примечание: А – в развлекательных заведениях, в тусовках со сверстниками;

В – в транспорте;

С – на улицах, дорогах и пешеходных переходах;

Д – во время грозы, ливня, ураганного ветра, града, гололедицы, чрезмерного снегопада.

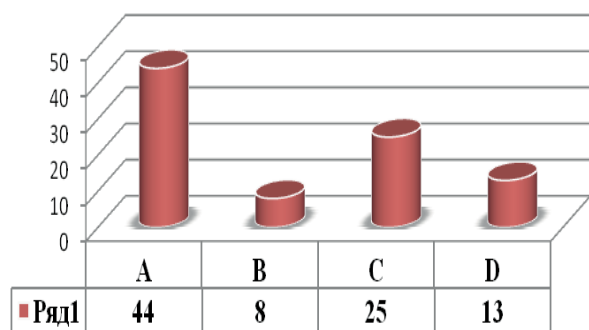
Рис. 7. Ответы школьников-респондентов на вопрос: «В каких местах ты ощущал дискомфорт или неудобства за предыдущий год?» (%)».

Так, по мнению школьников наибольший дискомфорт в виде, мягко говоря, личностных отношений, вплоть до драк они ощущали в развлекательных заведениях и тусовках со сверстниками (литер А – до 34%). Несколько в меньшей степени (литер С – до 29%) они ощущали дискомфорт на улицах (те же выяснения отношений), дорогах и пешеходных переходах при несоблюдении правил безопасности движения. Примерно такой же уровень мнений о дискомфорте был высказан школьниками (литер В – до 25%) по используемому городскому транспорту, которого в целом не хватает и для детей общественный транспорт не приспособлен, наблюдается чрезмерное уплотнение салона взрослыми пассажирами и более того, строго не выполняются водителями правила перевозки пассажиров (резкие торможения, остановки транспорта на пешеходных переходах, несвоевременное закрытие и открывание дверей на остановках и другие негативные факторы). Опрошенные дети также высказали мнение об ощущении

дискомфорта при природных аномалиях (литер **D** – 12%), в которых перечислили и грозы и ливни и ураганные ветры, гололедицу, чрезмерные снегопады и землетрясения.

На Рисунке 8 представлены результаты мнений школьников по вопросу: «Какие виды травм ты имел в прошлом году?». Как показывает Рисунок 8, наибольший показатель мнений школьников (литер **A** - 44%) приходится на такой вид травм, как «ушибы», приобретенные в спортивных состязаниях, выяснения отношений в тусовках, непредвиденные падения на улицах (спотыкания) и при неудачном выходе из транспорта.

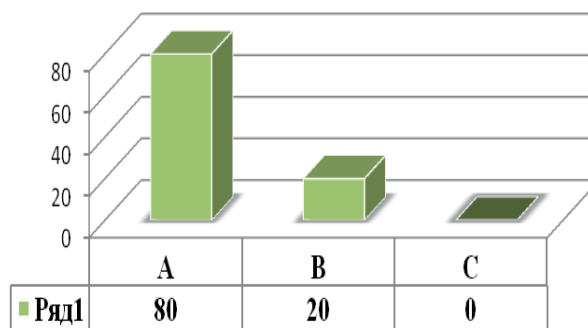
Примечание: **A** - ушибы; **B** - переломы; **C** - вывихи; **D** - растяжения.

Рис. 8. Ответы школьников-респондентов на вопрос: «Какие виды травм ты имел в прошлом году?» (%)

В то же время четвертая часть из опрошенных школьников (литер **C** - 25%) отмечает, что при не всегда удачных двигательных проявлениях случались вывихи и подвывихи суставов конечностей. Также наблюдались и мышечные и связочные растяжения при относительно напряжённых мышечно-связочных сокращениях в кистях и голеностопах (литер **D** - 13%). И совсем незначительная часть школьников (литер **B** - до 8%) отметили о наличии закрытых переломов предплечья и голени в экстремальных ситуациях, на дорогах, при езде на велосипеде, передвижениях на коньках и катаниях на санках и др. Мы отмечаем тот факт, что практически все опрошенные школьники имели перечисленные виды травм в минувшем году.

На вопрос: «Как ты думаешь, твой внешкольный досуг всегда безопасен?» (Рисунок

9), наибольшее количество мнений (литер **A** - 80%) школьники отдали мнениям о том, что их внешкольный досуг далеко не безопасен, так как очень часто у них встречались неприятности в течение года.

Примечание: **A** - небезопасен, так как очень часто случаются неприятности;
B - нет, небезопасен, но неприятности бывают относительно редко;
C - да досуг безопасен.

Рис. 9. Результаты ответов школьников на вопрос: «Как ты думаешь, твой внешкольный досуг всегда безопасен?» (%)

Другая, гораздо меньшая часть школьников (литер **B** - до 20%) отмечают также не безопасный досуг, но у них неприятности в течение года встречались относительно редко. Обращает на себя внимание тот факт, что ни один школьник из опрошенных не выразил мнение (литер **C**) что внешкольный досуг может быть безопасным.

Выводы: Таким образом, опрошенные школьники подтвердили наше мнение о том, что их познавательно-развлекательный досуг в окружающей социальной действительности далеко небезопасен с возможными моральными и физическими негативными последствиями.

В этой связи, необходима перестройка традиционной организации физического воспитания школьников, то есть, на основе развития их основных физических качеств формировать специально-прикладные «ординационные способности», которые будут способствовать успешному их позиционированию в сложном современном социуме, с точки зрения широкой активности в собственном досуге.

Такой процесс реформирования физического воспитания необходимо начинать с семьи, детских садов и начальных классов школы и особенно с 5-х классов (то есть с 12 лет), когда их возрастное психо-функциональное развитие может способствовать осознанному формированию прикладных двигательных-координированных умений высшего порядка, позволяющих быть им ориентированными и пространственно осведомленными с необхо-

димой возможностью успешной собственной двигательной реализации в окружающей действительности.

Формирование у школьников прикладных двигательных способностей, в сочетании с их устойчивым интеллектуальным развитием будет способствовать, хотя и не полному, но всё же, исключению (или снижению) негативных последствий при общении их с окружающей действительностью в социуме.

Литература:

1. Артемов С.Д. (1990) Социальные проблемы адаптации. Москва: Просвещение – АСТ. 180 с.
2. Бальсевич В.К., Лубышева Л.И. (1995) Физическая культура: молодежь и современность. В: Теория и практика физической культуры, №4, с. 2-7.
3. Бальсевич В.К. (2006) Онтокинезиология человека. Москва: Физкультура и спорт. 275 с.
4. Гужаловский А.А. (1980) Физическая подготовка школьника. Челябинск: Юж.- Урал. кн. изд-во. 151 с.
5. Дикая Л.Г., Журавлев А.Л. (2007) Психология адаптации к социальной среде: современные подходы, проблемы, перспективы. Москва: Институт психологии РАН. 624 с.
6. Лях В.И. (1986) Развитие и совершенствование координационных способностей школьников. В: Физическая культура в школе, №12, с. 56-58.
7. Лубышева Л.И. (2017) Спорт и социализация: социокультурный контекст. Материалы Международного Научного Конгресса «Sport, Olimpism Sănătate». Ediția II-a. Кишинэу, USEFS, с. 114.
8. Назаренко Л.Д. (2001) Развитие двигательных-координационных качеств как фактор оздоровления детей и подростков. Москва: Теория и практика физической культуры. 332 с.
9. Firea E. (1993) Metodica educației fizice școlare. București: I.E.F.S., p. 181-182.

OUT-OF-SCHOOL LEISURE TIME OF PUPILS AGED 12-13 YEARS AND ITS NATURE IN THE SOCIAL REALITY

Demcenco Alexei,

State University of Physical Education and Sport, Chisinau, Republic of Moldova

Keywords: social modernity; out-of-school leisure time; pedestrian and vehicle movement; cognitive-entertaining “get-togethers”; natural anomalies; negative consequences of a physical nature; proper motor development.

Abstract. The scientific article provides information on the study of opinions of pupils of 12-13 years old about their out-of-school, cognitive-entertaining leisure and its nature in the surrounding social reality. At the same time, pupils identified the main, both positive and negative aspects of their various leisure time, leading to various consequences of moral or physical nature. Moreover, the negative consequences of physical nature from unsuccessful interpersonal relations with peers in “get-togethers” and entertainments, in pedestrian-vehicle movements and in natural anomalies were more indicated. Pupils-respondents confirmed the fact about the possible reduction of negative consequences of out-of-school leisure by means of a better motor preparation.

Actuality. A very important educational and upbringing factor for the pupils is their out-of-school leisure time, in which they apply knowledge acquired at school and form stable skills and abilities of personal and socially useful life [1, 2, 3, 4].

At the same time, it should be noted that at present stage we live in a complicated social environment that makes special intellectual and physical requirements to us [1, 2, 6, 7, 8]. Thus, political instability in society (demonstrations and rallies, intensity and speed of movement), economic “stresses”, climatic instability of nature (floods, snow cover and ice, etc.), everyday features of existence require from young people a special “quickness”, an active analytical thinking “from necessary to sufficient”, and also special co-ordination-motor skills which we call “applied”, which give the chance to be safe in unpredictable situations. Such analytical positioning and possession of applied motor skills, to a certain extent, can protect young people from ill-considered actions and make the right decision in non-standard motor situations. We believe that this thesis applies fully to pupils aged 12-13 years who, due to their age development, are often spontaneously active in social activities and, as a rule, take not always a deliberate and a convenient solution for them, including motor nature, especially in unpredictable situations [1, 5, 7, 9].

Thus, the solution to this problem is, in our opinion, relevant and important for young generation in modern conditions of society.

Organization of sociological research.

We organized a survey of pupils aged 12-13 years old, Chisinau (n-115 people) on the base of a questionnaire which included 16 specialized and understandable questions for respondents with a variety of answers. The expressed opinions of pupils-respondents allowed us to have an idea of social, recreational, cognitive and entertaining activity of modern youth and its nature.

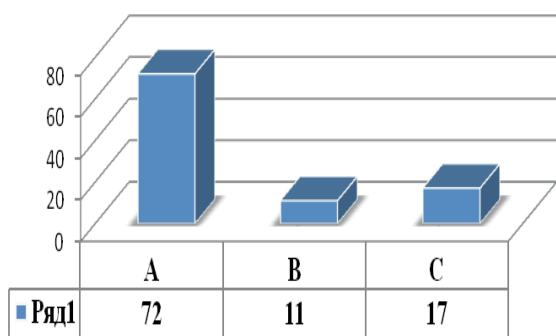
Results of the research.

By means of questions in the questionnaire we tried to determine the nature of pupils’ out-of-school leisure activities in various accessible entertainment institutions, as well as the features of transport and pedestrian traffic in the city and the impact of abnormal natural phenomena on their safety. At the same time, we asked a number of auxiliary questions which indirectly allowed us to study the out-of-school leisure time of pupils.

So Figure 1 presents the results of a survey of pupils on the question: “How important is your daily out-of-school leisure time for you?” As it can be seen from the presented Figure 1, up to 72% of the opinions of pupils (letter A) confirm the importance of personal leisure time for active communication with peers living in their neighborhood. At the same time, such communication is of a very diverse nature: from simple conversations to various entertainments, including motor games.

We share the views of these pupils that they need additional (out-of-school) communication with peers and especially entertaining-motor activities, which compensate, to a certain extent, school hypodynamia and contribute to the ex-

pansion of adolescent interests in society.

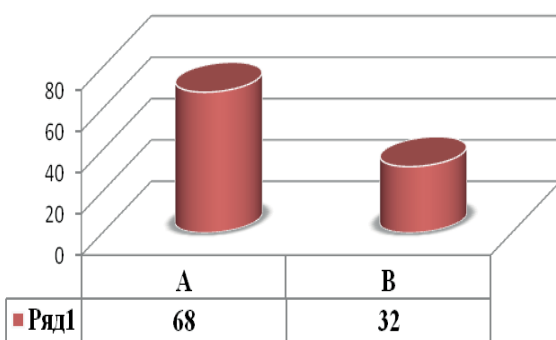

Note: **A** - leisure is important for me because I need it to communicate with peers;
B - I like to rest alone;
C - I do not plan my leisure time because of my house chores.

Fig. 1. The answers of students to the question: "How important is your daily out-of-school leisure time?" (%)

Among the interviewed pupils (letter **B** - 11%) there were also such persons (single persons) who often practice the relatively closed nature of out-of-school communication and are content with certain developmental activities alone.

It is also interesting that 17% of pupils from among the respondents (letter **B**) do not plan their leisure time according to their own interests due to their household chores and the fulfillment of instructions from parents. These pupils explained that the lack of their own leisure time is determined mainly by the organizing nature of their parents' activity.

Note: **A** - every day I spend almost all my free time on computer games;
B - up to two hours, with the permission of the parents.

Fig. 2. Distribution of opinions of pupils on the question: "How much time do you spend on your computer?" (%)

Figure 2 presents the results of the expressed opinions of pupils on the question: "How much time do you spend on your computer?"

From Figure 2 it follows that the predominant number of pupils (letter **A** - 68%) practically every day spend all their free time on computer games. At the same time, the other part of the pupils-respondents (letter **B** - 32%) noted that their leisure time is limited and controlled by the parents. In its turn, it is necessary to note the fact that, unfortunately, most of the surveyed students are uncontrollable in working on computers, which, in our opinion, is fraught with negative consequences for their health.

On the other hand, it is alarming that the overwhelming majority of pupils (letter **B** - up to 85% of respondents) are not concerned with household chores and it is natural that their leisure time is purely entertaining.

Figure 4 shows the pupils' opinions on the question: "How do you get to school in the morning and from school back home? What kind of transport do you use and how long does it take you?"

To the question: "Do you have daily household chores and which are they?" (Figure 3), the pupils-respondents answered as follows.

As the diagram levels in Figure 3 show, a very small number of pupils (letter **A** - up to 15%) have household duties such as feasible apartment cleaning, taking the garbage out, shopping in the store, etc.

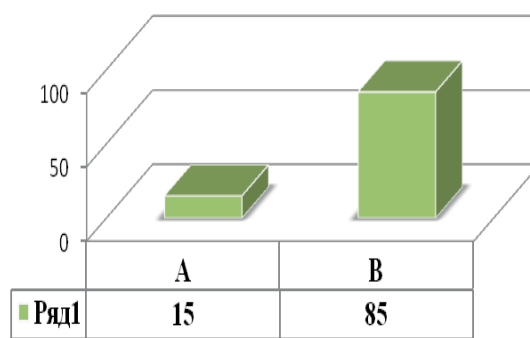
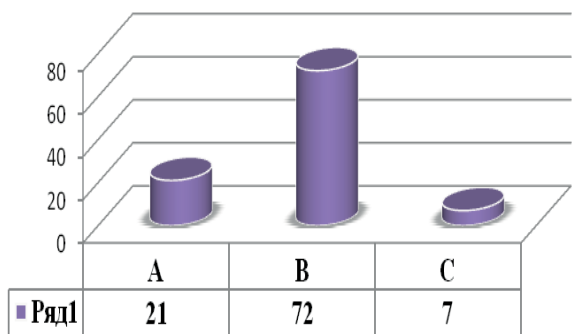

Fig. 3. Indicators of opinions of pupils on the question: "Do you have daily household chores and which ones?" (%)

Figure 4 shows that only 21% of students go to school on foot (letter **A**) and get to it within 10-15 minutes. At the same time, a much larger number of pupils (letter **B** - up to 72%) have to

get to school by different types of morning overcrowded transport for half an hour or more and are often late. And only privileged 7% of pupils (letter C) have the opportunity to get to school comfortably, as parents bring them by their personal transport. At the same time, we believe that the majority of pupils move to school in the city (possibly in the village) in conditions of increased danger and discomfort in overloaded public transport.

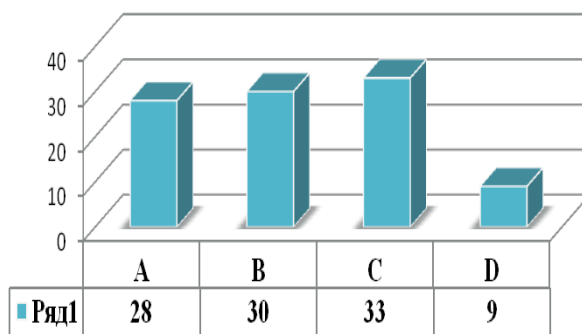

Note: A - on foot (10-15 min.), as the school is close;
 B- by a trolleybus, minibus or bus within half an hour;
 C- parents bring to school by car

Fig. 4. Distribution of opinions of pupils-respondents on the question: "How do you get to school in the morning and from school back home? What kind of transport do you use and how long does it take you?"

To the question: "What are the most attractive entertaining venues of the city for you?" (Figure 5), pupils noted that in the first place they are attracted by their acute sensations and emotional attractions (letters C- 33%). The next downward indicator of opinions (letter B - 30%) refers to establishments of such categories as cafes, bakeries, pizzerias, roll trays with a variety of tonic drinks.

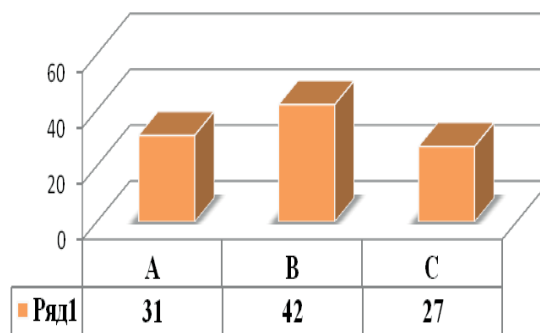
Further (letter A - 28%) pupils are interested in cinemas in which foreign action thrillers are shown, with parallel popcorn eating. Well, in the last place according to their interests (letter D - only 9% of opinions) are sports sections (hobby groups), which in our opinion are motor-developing to a certain extent for these pupils in case of parental support. At the same time, 91% of pupils do not have access to such sports activities, mainly because of their high cost and long-distance location.

Note: A - cinemas; B - cafes; B - attractions; D - sports sections (hobby group).

Fig. 5. The results of pupils' answers to the question: "What are the most attractive entertainment venues of the city for you?" (%)

Figure 6 shows the results of the opinions expressed by pupils on the question: "What natural anomalies did you have to feel outside the home and school?"

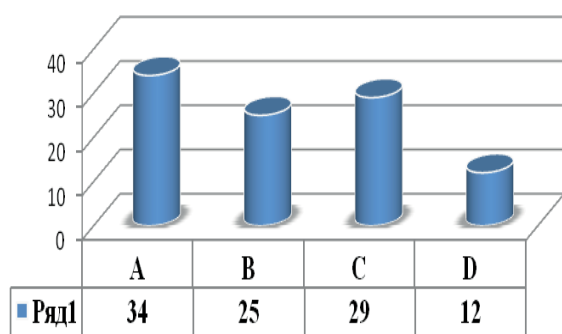
Note: A - thunderstorm showers; B - excessive heat;
 C - heavy snowfalls.

Fig. 6. The responses of the pupils to the question: "What natural anomalies did you have to feel outside the home and school?" (%)

As shown in Figure 6, the greatest percentage of opinions (letter B - 42%) is due to a natural anomaly such as "excessive heat" that occurred in the spring-summer period of the past and this year and that in their opinion created a certain discomfort in the surrounding social reality for children and adolescents. A little fewer pupils noted (letter A - 31%), that more depressing for them were rainstorms associated with lightning and its rumbling, as well as rain streams that flooded communication and cleaning facilities and made traffic difficult. An even smaller num-

ber of respondents (letter C - 27%) noted that they felt uncomfortable with excessive snowfalls in the winter, when it was no place for skates and sledges, with problematic movement around the city.

To the question: "In which places did you feel discomfort or inconvenience for the previous year?" (Figure 7), pupils with their opinions designated all the types and places of their discomfort we proposed but the percentage results are still ambiguous.

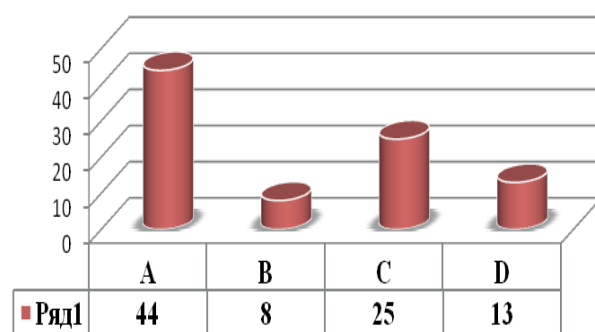
Note: A - in entertainment venues, in get-togethers with peers;
 B - in transport;
 C - on the streets, roads and pedestrian crossings;
 D - during a thunderstorm, rain, hurricane, hail, ice, heavy snow.

Fig. 7. Pupils-respondents' answers to the question: "In which places did you feel discomfort or inconvenience for the previous year?" (%)

Thus, in the opinion of pupils, the greatest discomfort in the form of, to put it mildly, the clarification of personal relationships, up to the fights they felt in entertaining institutions and hangouts with peers (letter A - up to 34%). Somewhat to a lesser extent (letter C - up to 29%) they felt discomfort in the streets (the same clarification of the relationship), roads and pedestrian crossings in case of non-compliance with traffic safety rules. Approximately the same level of opinions about discomfort was voiced by pupils (letter B - up to 25%) on the used urban transport, which is generally not enough and the public transport is not adapted for children, there is an excessive compaction of the cabin by adult passengers and moreover, drivers do not strictly comply with the rules of transportation of passengers (sudden braking, stopping of vehicles at pedestrian crossings, untimely closing and opening of doors at

bus stops and other negative factors). The interviewed pupils also expressed their discomfort at natural anomalies (letter D - 12%), which listed both thunderstorms and showers and hurricane winds, icy conditions, excessive snowfalls and earthquakes.

Figure 8 presents the results of pupils' opinions on the question: "What kinds of traumas did you have last year?" As Figure 8 shows, the largest indicator of the opinions of pupils (letter A - 44%) falls on such types of traumas as "bruises" acquired in sports, clarifying relations in get-togethers, unforeseen falls in the streets (stumbling) and in case of unsuccessful exit from transport.

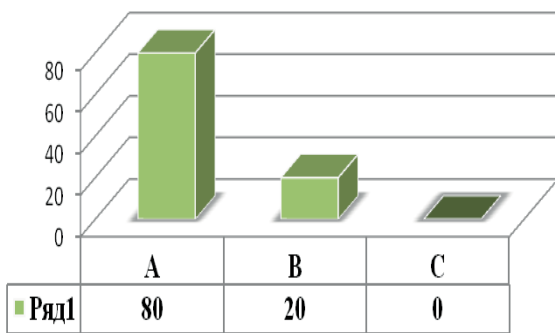
Note: A - bruises; B - fractures; C - dislocations; D - stretching.

Fig. 8. Respondents' answers to the question: "What kinds of injuries did you have last year?" (%)

At the same time, the fourth of the pupils surveyed (letter C - 25%) noted that, with not always successful motor manifestations, there were dislocations and subluxations of limb joints. Muscular and ligamentous stretches were also observed with relatively tight muscular-ligament contractions in the hands and ankles (letter D - 13%). And a very small part of pupils (letter B - up to 8%) noted the presence of closed fractures of the forearm and lower leg in extreme situations, on the roads, when riding a bicycle, skating and sledging, etc. We note the fact that almost all of the interviewed students had the listed types of traumas in the past year.

To the question: "Do you think your out-of-school leisure time is always safe?" (Figure 9), the largest number of points (letter A - 80%) pupils gave to the opinions that their out-of-school leisure is far from safe, because they very often had

troubles during the year.

Note: **A** - is unsafe, as very often there are troubles;
B - no, it is not safe, but troubles are relatively rare;
C - yes, leisure is safe.

Fig. 9. The results of pupils' answers to the question: "Do you think your out-of-school leisure time is always safe?" (%)

Another, much smaller part of pupils (letter **B** - up to 20%) also noted not safe leisure, but they have come across unpleasant problems relatively seldom during the year. Attention is drawn to the fact that not a single pupil from the respondents expressed an opinion (letter **C**) that out-of-school leisure can be safe.

Conclusions: Thus, interviewed pupils confirmed our opinion that their cognitive-enter-

taining leisure in the surrounding social reality is far from safe with possible moral and physical negative consequences.

In this regard, it is necessary to restructure the traditional organization of physical education of pupils, that is, based on the development of their basic physical qualities, to form specially applied "coordination abilities" that will contribute to their successful positioning in a complex modern society, from the point of view of the wide activity in their own leisure [59, 60, 62, 86, 166].

Such process of reforming physical education must begin with the family, kindergartens and primary school classes, and especially from the 5th grade (that is, from the age of 12), when their age-related psycho-functional development can contribute to the conscious formation of applied motor-coordinated higher-order skills, allowing them to be oriented and spatially aware of the necessary possibility of successful own motor realization in the surrounding reality.

The formation of applied motor abilities among pupils, combined with their steady intellectual development, will contribute, albeit not completely, but still, to the elimination (or reduction) of negative consequences when communicating with the surrounding reality in society.

References:

1. Артемов С.Д. (1990) Социальные проблемы адаптации. Москва: Просвещение – АСТ. 180 с.
2. Бальсевич В.К., Лубышева Л.И. (1995) Физическая культура: молодежь и современность. В: Теория и практика физической культуры, №4, с. 2-7.
3. Бальсевич В.К. (2006) Онтокинезиология человека. Москва: Физкультура и спорт. 275 с.
4. Гужаловский А.А. (1980) Физическая подготовка школьника. Челябинск: Юж.- Урал. кн. изд-во. 151 с.
5. Дикая Л.Г., Журавлев А.Л. (2007) Психология адаптации к социальной среде: современные подходы, проблемы, перспективы. Москва: Институт психологии РАН. 624 с.
6. Лях В.И. (1986) Развитие и совершенствование координационных способностей школьников. В: Физическая культура в школе, №12, с. 56-58.
7. Лубышева Л.И. (2017) Спорт и социализация: социокультурный контекст. Материалы Международного Научного Конгресса «Sport, Olimpism Sănătate». Ediția II-a. Кишинэу, USEFS, с. 114.
8. Назаренко Л.Д. (2001) Развитие двигательных-координационных качеств как фактор оздоровления детей и подростков. Москва: Теория и практика физической культуры. 332 с.
9. Firea E. (1993) Metodica educației fizice școlare. București: I.E.F.S., p. 181-182.

СТУДЕНЧЕСКИЙ СПОРТ, КАК ФАКТОР СОЦИАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ

Сейранов Сергей,

Московская государственная академия физической культуры, Россия

Ключевые слова: студенческий спорт, физическая культура, тенденции развития, содержание и формы организации.

Резюме. Одной из главных задач, имеющих существенное значение в социально-культурном и социально-экономическом развитии страны, в формировании здорового образа жизни, является вовлечение граждан России в систематические занятия физической культурой и спортом. В этой связи развитие студенческого спорта, как одно из приоритетных направлений государственной политики в сфере физической культуры и спорта, является эффективным инструментом вовлечения студентов в систематические занятия физической культурой и спортом, а также повышения конкурентоспособности российского спорта. Цель исследования: выявить приоритетные направления в развитии студенческого спорта, определить рациональное содержание и формы его организации.

Одной из главных задач, имеющих существенное значение в социально-культурном и социально-экономическом развитии страны, в формировании здорового образа жизни среди россиян, является вовлечение граждан России в систематические занятия физической культурой и спортом, особенно детей, подростков и молодежи.

Развитие студенческого спорта, как части массового спорта, зависит от системности и эффективности социального партнерства всех заинтересованных структур: федеральных органов исполнительной власти в области физической культуры и спорта, в сфере образования, в сфере работы с молодежью, иных заинтересованных федеральных органов исполнительной власти, имеющих в своем ведении профессиональные образовательные организации и образовательные организации высшего образования, органов исполнительной власти субъектов Российской Федерации, органов местного самоуправления, подведомственных этим органам организаций, а также общественных физкультурно-спортивных организаций: Российского студенческого спортивного союза, студенческих спортивных лиг и спортивных федераций [1].

В свою очередь, в основе стабильно высоких спортивных результатов на международной арене традиционно лежит выстроенная федеральными органами исполнительной власти в области физической культуры и спорта и в сфере образования совместно с общероссийскими спортивными федерациями

и Российским студенческим спортивным союзом система студенческого спорта, как части спорта высших достижений, обеспечивающая спортсменам высокого класса в процессе их подготовки эффективное сочетание образовательной деятельности и тренировочного процесса.

В этой связи развитие студенческого спорта, как одно из приоритетных направлений государственной политики в сфере физической культуры и спорта, является эффективным инструментом вовлечения студентов в систематические занятия физической культурой и спортом, а также повышения конкурентоспособности российского спорта.

Ранее существовавшие системы студенческого спорта позволяли применительно к своему историческому периоду решать определенные задачи: в студенческом спорте, как части спорта высших достижений - комплектования студенческих спортивных сборных команд страны и проведения крупнейших международных студенческих спортивных соревнований на ее территории; в студенческом спорте, как части массового спорта - вовлечения студентов в систематические занятия физической культурой, организации системы регулярных национальных, республиканских и региональных спортивных соревнований. Посредством развития различных форм массового вовлечения студентов в систематическую физкультурную, спортивную и оздоровительную деятельность: спартакиады, «Всесоюзный физкультурный

комплекс «Готов к труду и обороне СССР» (ГТО)», туризм, оздоровительный отдых – система студенческого спорта служила мощным инструментом воспитательной, социальной и патриотической работы.

Продолжительный период обязанности заинтересованных в развитии студенческого спорта организаций оставались юридически и методически не определенными, что сказывалось на уровне контроля за материально-техническим, кадровым, научно-методическим и финансовым обеспечением студенческого спорта, и как следствие - утрате основ воспитательной, социальной и патриотической работы в системе студенческого спорта.

В последние десятилетия были предприняты меры, направленные на формирование системы студенческого спорта, физкультурной, спортивной и оздоровительной работы в системе профессионального и высшего образования.

В настоящее время в структуре образовательных организаций предусмотрена возможность создания различных структурных подразделений, направленных на развитие студенческого спорта [1, 3].

В настоящее время студенческий спорт развивается в двух базовых направлениях:

- как часть массового спорта, включающая систему всероссийских, окружных, региональных, городских и локальных (на уровне образовательных организаций) массовых физкультурных и спортивных мероприятий, а также систематическую физкультурную, спортивную и оздоровительную работу со студентами системы образования;

- как часть спорта высших достижений, включающая отбор и подготовку спортивного резерва из числа студентов для участия на всемирных зимних и летних универсиадах, а также других спортивных мероприятиях международной федерации университетского спорта FISU и Европейской ассоциации студенческого спорта EUSA.

Координацию системы студенческого спорта в рамках федерального законодательства осуществляют, в системе государственного управления – федеральные органы исполнительной власти в области физической культуры и спорта и в сфере образования, в

системе негосударственного регулирования - Российский студенческий спортивный союз.

Существующая система проведения всероссийских студенческих физкультурных и спортивных мероприятий предусматривает проведение:

- многоэтапных мероприятий, таких как всероссийские летняя и зимняя универсиады, всероссийский фестиваль студенческого спорта;

- ежегодных чемпионатов по отдельным видам спорта;

- соревнований студенческих спортивных лиг в течение учебного года.

По итогам проведенного в 2016 году мониторинга секционной деятельности спортивных клубов образовательных организаций - наиболее востребованными видами спорта являются: волейбол, баскетбол, футбол, мини-футбол, настольный теннис, легкая атлетика, лыжные гонки, шахматы, самбо, фитнес-аэробика.

В целом, существующие субъекты системы студенческого спорта в Российской Федерации, реализуют различные полномочия, определенные федеральным и региональным законодательством, локальными нормативными актами образовательных организаций и их учредителей, методическими рекомендациями по развитию студенческого спорта и уставными документами общественных организаций.

Студенческий спорт должен развиваться по следующим приоритетным направлениям:

- повышение качества государственного и негосударственного управления системы студенческого спорта, посредством использования потенциала социально-ориентированных некоммерческих организаций сферы физической культуры и спорта различного типа. Повышение качества государственного и негосударственного управления системы студенческого спорта, также направлено на повышение эффективности межведомственного взаимодействия органов государственной власти, органов местного самоуправления и подведомственной им сети организаций, в том числе их взаимодействия с негосударственными субъектами системы студенческого спорта;

- совершенствование нормативно-правового регулирования системы студенческого спорта посредством разработки новых и внесения изменений в действующие нормативные правовые акты, регулирующие развитие студенческого спорта на федеральном, региональных и муниципальных уровнях, а также посредством разработки новых и внесения изменений в действующие подзаконные и локальные нормативные акты, регулирующие развитие физической культуры в профессиональных образовательных организациях и образовательных организациях высшего образования;

- совершенствование научно-методического обеспечения субъектов системы студенческого спорта посредством накопления научно-методического опыта в сфере студенческого спорта, формирование профильных научно-методических экспертных сообществ и внедрение инновационных разработок в практическую деятельность профессиональных образовательных организаций, образовательных организаций высшего образования и негосударственных субъектов студенческого спорта;

- совершенствование механизмов финансирования системы студенческого спорта, посредством повышения эффективности использования существующих бюджетных источников финансирования студенческого спорта на федеральном, региональных и муниципальных уровнях, а так же развития сотрудничества профессиональных образовательных организаций и образовательных организаций высшего образования с негосударственными субъектами студенческого спорта и организациями коммерческого сектора, направленное на развитие частно-государственного партнерства и увеличение объема финансирования системы студенческого спорта за счет внебюджетных источников;

- развитие кадрового потенциала субъектов системы студенческого спорта, посредством разработки и внедрения программ переподготовки и повышения квалификации работников сферы студенческого спорта в органах исполнительной власти, органах местного самоуправления, негосударственных субъектах студенческого спорта, професси-

ональных образовательных организациях и образовательных организациях высшего образования, а также повышение качества профориентационной работы образовательных организаций, осуществляющих подготовку специалистов по различным направлениям сферы физической культуры и спорта;

- обеспечение системы студенческого спорта физкультурной и спортивной инфраструктурой, посредством развития и эффективного использования существующей материально-технической базы, субъектов Российской Федерации, муниципальных образований, профессиональных образовательных организаций и образовательных организаций высшего образования;

- совершенствование информационного обеспечения студенческого спорта, посредством создания специализированных радио- и телевизионных программ о студенческом спорте, развития форм сотрудничества субъектов студенческого спорта со средствами массовой информации, в том числе студенческими СМИ, а также создания и продвижения в системе студенческого спорта специализированных интерактивных продуктов актуализированных для их восприятия как в профессиональном сообществе, так и в молодежной среде;

- усиление роли физической культуры в системе студенческого спорта, посредством совершенствования федеральных государственных образовательных стандартов по дисциплинам (модулям) по физической культуре и спорту, обеспечивающих полноценное закрепление теоретических и практических компетенций в физической культуре у студентов, а также посредством повышения качества преподавания дисциплин (модулей) физическая культура и спорт;

- совершенствование технологий инклюзивного образования студентов, посредством адаптации федеральных государственных образовательных стандартов по дисциплинам (модулям) по физической культуре и спорту, и системы студенческих соревнований под потребности студентов, относящихся к различным нозологическим группам, а также внедрения инновационных методических разработок в обеспечение физкультурной де-

тельности категории студентов с ограниченными возможностями здоровья;

- совершенствование спортивно-массовой работы и системы спортивных соревнований, в том числе по месту жительства студентов, посредством повышения качества проводимой спортивно-массовой работы в профессиональных образовательных организациях и образовательных организациях высшего образования, формирования концепций и программ развития студенческого спорта в субъектах Российской Федерации, а также стандартизации и систематизации совместной деятельности студенческих спортивных лиг по видам спорта;

- укрепление роли системы студенческого спорта в системе подготовки спортивного резерва, посредством развития механизмов сотрудничества субъектов студенческого спорта с федерациями по видам спорта, органами исполнительной власти в области физической культуры и спорта субъектов Российской Федерации, а также повышения роли Всероссийских зимних и летних универсиад;

- повышение значимости Всероссийского физкультурно-спортивного комплекса «Готов к труду и обороне» (ГТО) в физическом воспитании и развитии студенческого спорта, посредством развития форм вовлечения студентов в выполнение нормативов комплекса, а также использования мероприятий Всероссийского физкультурно-спортивного комплекса «Готов к труду и обороне» (ГТО) в совершенствовании селекционной работы при формировании студенческих сборных команд по различным видам спорта;

- совершенствование санаторной и оздоровительной работы со студентами, посредством развития и эффективного использования существующей материально-технической санаторной и оздоровительной базы находящейся в ведении профессиональных образовательных организаций и образовательных организаций высшего образования, субъектов Российской Федерации, муниципальных образований, а также разработка межведомственных рекомендаций по оздоровительной деятельности студентов в профессиональных образовательных организациях и образовательных организациях высшего образования;

- усиление роли духовно-нравственного и патриотического воспитания в системе студенческого спорта, посредством проведения просветительской работы со студентами об истории студенческого спорта, известных личностях внесших значительный вклад в его развитие, роли студенческого спорта в международной деятельности Российской Федерации, направленной на повышение конкурентоспособности российского спорта на международной арене, а также проведения соревнований по национальным видам спорта, проектов, направленных на преемственность традиций студенческого спорта, профилактику во всех формах дискриминации и расизма;

- пропаганда в среде клубных болельщиков, из числа студентов, культуры позитивно настроенной поддержки команд, содействие созданию студенческих объединений болельщиков;

- совершенствование механизмов социализации студентов в обществе, посредством развития деятельности органов студенческого самоуправления спортивной направленности, спортивного волонтерского движения, студенческого туризма, создания студенческих объединений болельщиков, развития партнерства спортивных клубов образовательных организаций с потенциальными работодателями в сфере спорта для трудоустройства выпускников [1, 2, 3].

Выводы.

Система студенческого спорта должна развиваться по следующим направлениям: повышение качества государственного и негосударственного управления; совершенствование нормативно-правового регулирования; совершенствование научно-методического обеспечения субъектов системы; совершенствование механизмов финансирования; развитие кадрового потенциала субъектов системы и обеспечение необходимой инфраструктурой; совершенствование информационного обеспечения; усиление роли физической культуры и спорта в сфере образования; совершенствование технологий инклюзивного образования студентов; совершенствование спортивно-массовой работы и системы спортивных соревнований; укрепление роли студенческого спорта в системе под-

готовки спортивного резерва; усиление роли духовно-нравственного и патриотического воспитания в системе студенческого спорта; совершенствование механизмов социализации студентов в обществе т.д.

Литература:

1. Грицак Н.И. (2008) Студенческий спорт и его связь с общей культурой общества. В: *Фундаментальные исследования*, №1, с. 89-90.
2. Захаров М.А. (2008) *Социология спорта: Учебно-методическое пособие*. Смоленск: СГАФКСТ. 352 с.
3. Пасмуров А.Г. (2011) *Влияние наследия Универсиад на развитие студенческого спорта: Автореферат дисс... канд. Пед. Наук*. Набережные Челны. 21 с.

UNIVERSITY SPORT AS A FACTOR OF SOCIOCULTURAL DEVELOPMENT OF THE COUNTRY

Seyranov Sergey,

Moscow State Academy of Physical Education, Russia

Keywords: student sport, physical culture, development trends, content and forms of organization.

Abstract. One of the main tasks that are essential in the socio-cultural and socio-economic development of the country, in the formation of a healthy lifestyle, is the involvement of Russian citizens in systematic physical training and sports. In this regard, the development of student sport, as one of the priority areas of state policy in the field of physical culture and sports is an effective tool for involving students in systematic physical training and sports, as well as increasing the competitiveness of Russian sports. The purpose of the research: to identify priority areas in the development of student sport, to determine the rational content and forms of its organization.

One of the major challenges, essential for sociocultural and socioeconomic development of the country in creating a healthy life-style for Russians is promoting systematic participation of children, teenagers and students in physical culture and sports.

Furthering University sports, as part of mass sports, depends on systemic and effective social partnership of all interested structures, such as: federal executive bodies both in the field of physical culture and sports, in that of education and in the sphere of youth work, other interested federal executive bodies, including professional educational organizations and those of higher education, executive authorities of subjects of the Russian Federation, local self-government bodies subordinated to them, as well as public physical culture and sports organizations, such as Russian University Sports Union, University sports leagues and sports federations [1].

In turn, University sports system, built by federal executive bodies in the field of physical culture and sports, and that of education, together with all-Russian sports federations and Russian University Sports Union, is a basis of consistently high sports results in the international arena.

University sports system as part of elite sports provides an effective combination of educational activities and training process for high-class athletes in the course of their training.

In this regard, University sports progress as one of the state policy priorities in the field of physical education and sports is an effective tool to promote the systematic participation of students in physical education and sports, as well as

improving Russian sports competitiveness.

Previously existing University sports systems allowed solving certain tasks with reference to their historical period. In the sphere of University sports, as part of elite sports, they promoted University sports teams completing and major international University sports competitions conducting on their territory. In the sphere of University sports, as part of mass sports, they helped to involve students in systematic physical training and organize the system of regular national and regional sports competitions. The system of University sports was as a powerful tool of educational, social and patriotic work by means of developing various forms of mass involvement of students in systematic physical, sports and recreational activities such as Spartakiades, the All-Union Physical Training Complex "Ready for Labor and Defense of the USSR", tourism and recreation.

For a long time the duties of organizations interested in University sports progress remained legally and methodologically uncertain. It affected the level of control over material, technical, personnel, scientific, methodological and financial support of University sports and led to a loss of educational, social and patriotic work fundamentals in the system of University sports.

Over recent decades, effective steps have been taken to build a system of University sports, physical education, sports and health work in professional and higher education.

Nowadays the structure of educational organizations provides for possibility of establishing various structural units aimed at University sports progress [1, 3].

University sports currently develop in two basic directions:

- as part of mass sports, including a system of all-Russian, district, regional, city and local mass sports events (at the level of educational organizations) as well as systematic sports and health work with students;

- as part of elite sports, including University sports reserve's selection and training in order to participate in global winter and summer Universiades, as well as other sport events of the International Federation of University Sports (FISU) and the European University Sports Association (EUSA).

University sports system coordinating within the framework of federal legislation is carried out on the level of state administration by federal executive bodies both in the field of physical culture and sports and in that of education, as well as by Russian University Sports Union in the system of non-state regulation.

The current system of students' physical culture and sports activities includes both multi-stage events such as the All-Russian summer and winter Universiades, the All-Russian Festival of University Sports;

- Annual championships in individual sports;
- Competitions of University sports leagues per an academic year.

Based on results of University sports clubs activity 2016 monitoring, volleyball, basketball, football, mini-football, table tennis, track and field athletics, cross-country skiing, chess, sambo, fitness aerobics are the most popular sports among students.

In general, the subjects of University sports system of the Russian Federation implement various powers defined by federal and regional legislation, local regulatory acts of educational institutions and their founders, methodological recommendations as to University sports furthering and public organizations' statutory documents.

University sports should develop in the following priority areas:

Improving quality of public and private management of University sports system by using the potential of people-centered non-profit physical culture and sport organizations of various types. It is also aimed at enhancing the effectiveness of

interagency interaction of state authorities, local government bodies and the network of organizations, subordinated to them including their interaction with non-state subjects of University sports system;

Developing regulatory and legal framework of the University sports system by means of new regulatory statutory acts developing and introducing amendments into acting ones, governing the progress of University sports at federal, regional and municipal levels, and by new regulatory statutory acts developing and introducing amendments into acting bylaws and local regulations, governing physical culture in professional educational organizations and those of higher education;

Enhancing scientific and methodological support of the subjects of the University sports system by means of accumulation of scientific and methodological experience in the field of the University sports, specialized scientific and methodological expert communities building and introduction of innovative developments into practical activities of professional educational organizations, those of higher education and non-state subjects of the University sports;

Perfecting the mechanisms of University sports system financing by enhancing the effectiveness of using acting budgetary funds of the University sports financing at the federal, regional and municipal levels, as well as enhancing cooperation of professional educational organizations and those of higher education with non-state subjects of the University sports and commercial organizations, aimed at public-private partnership developing and increasing the University sports system funding from extra-budgetary funds;

Enhancing personnel potential of the University sports system subjects by means of elaboration and implementation of programs of retraining and qualifications upgrading for those indulged in University sports at executive bodies, local government bodies, non-state subjects of University sports, professional educational organizations and those of higher education, as well as improving the quality of career guidance work at educational organizations in order to train specialists of various directions of physical training and sports;

Upgrading information support of University

sports be means of specialized radio and television programs about University sports, promoting various forms of cooperation of University sports subjects with media, including student media, specialized interactive products' creating and promoting updated both in professional community and among young people;

Strengthening the role of physical culture at the system of University sports by improving federal state educational standards in disciplines (modules) of physical culture and sports that are to ensure the full consolidation of theoretical and practical competences of physical culture by students, and by improving the quality of teaching disciplines (modules) at the area of "Physical education and sport";

Improving technologies for inclusive education of students by means of adaptation of federal state educational standards of disciplines (modules) in physical culture and sports and the system of student competitions, taking into account the specificities of students belonging to different nosological groups as well as introducing innovative methodological tutorials to provide physical education activity for students with disabilities;

Strengthening mass sports work and a system of sports competitions, including that at the place of students' residence, by means of improving the quality of mass sports work at professional educational organizations and those of higher education, consolidating the concepts and programs of University sports progress at the subjects of the Russian Federation as well as standardization and systematization of joint activities of University sports leagues.

Strengthening the role of University sports system in sports reserve training system by means of developing cooperation mechanisms of subjects of University sports with sport federations, the executive authorities in the field of physical culture and sports of subjects of the Russian Federation, as well as enhancing the role of All-Russian Winter and Summer Universiade;

Increasing the importance of the All-Russian Physical Culture and Sports Complex "Ready for Labor and Defense" in physical education and University sports progress by means of involving students to comply with standards of the complex, as well as using the competitions in the framework of the All-Russia Physical Culture

and Sports Complex "Ready for Labor and defense" in order to select candidates for Universities teams in various sports;

Strengthening sanatorium and health - improving work with students by means of elaborating and effective using of existing material and technical sanatorium and health-improving facilities of professional educational organizations and those of higher education, subjects of the Russian Federation, municipalities, as well as the elaborating interdepartmental recommendations on students' health improving at professional educational organizations and those of higher education;

Strengthening the role of spiritual, moral and patriotic education in the system of University sport by means of educational work with students devoted to the history of University sport, the famous personalities who made a significant contribution to its progress, the role of University sport in the international activities of the Russian Federation, aimed at increasing Russian sports competitiveness in the international arena, as well as organizing competitions in national sports, projects aimed at University Sports traditions continuity, preventing all forms of discrimination and racism;

Propaganda of a culture of positively-minded support of teams among club fans from among students, assisting to complete students fans associations;

Improving the mechanisms of student socialization by means of furthering the work of students' self-government bodies with a focus on sports, promoting sports volunteer movement, students' tourism, students' fans associations, as well as partnership of sports clubs of educational organizations with potential employers in the field of sports for graduates [1, 2, 3].

Conclusion. The system of student sport should develop in the following directions: improvement the quality of government and non-government management; improvement of normative-legal regulation; perfection of scientific and methodological support of the subjects of the system; perfection of financial mechanisms; development of personnel potential of the system's subjects and provision of the necessary infrastructure; improvement of information support; strengthening the role of physical culture

and sports in the field of education; improvement of technologies for inclusive education of students; perfection of sports-mass work and system of sports competitions; strengthening the role of student sports in the training of the sports

reserve; strengthening the role of spiritual, moral and patriotic education in the system of student sport; improvement the mechanisms of socialization of students in society, etc.

References:

1. Грицак Н.И. (2008) Студенческий спорт и его связь с общей культурой общества. В: *Фундаментальные исследования*, №1, с. 89-90.
2. Захаров М.А. (2008) *Социология спорта: Учебно-методическое пособие*. Смоленск: СГАФКСТ. 352 с.
3. Пасмуров А.Г. (2011) *Влияние наследия Универсиад на развитие студенческого спорта: Автореферат дисс... канд. Пед. Наук. Набережные Челны*. 21 с.

DISTRIBUIREA ATENȚIEI ÎN PROCESUL DE ANTRENAMENT AL JUDOCANILOR DE 13-15 ANI LA ETAPA PREGĂTIRII DE BAZĂ

Grimalschi Teodor¹,

Boișteanu Alexandru²,

¹*Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova*

²*Școala sportivă nr. 2 din Cahul, Republica Moldova*

Cuvinte-cheie: *evaluare, pregătire sportivă, mijloace ale gimnasticii, judo, însușiri ale atenției, metodologie.*

Rezumat. *Problema științifică soluționată în acest articol constă în argumentarea experimentală a influenței activităților de antrenament sportiv asupra dezvoltării atenției elevilor preadolescenți judocani de 13-15 ani. În aceasta privință s-a constatat că o mare importanță o are utilizarea justă și rațională a conținutului mijloacelor didacticei gimnasticii pentru a menține stabilitatea atenției elevilor sportivi un timp mai îndelungat.*

Actualitatea temei de cercetare. Activitățile extrașcolare ale elevilor preadolescenți în cadrul cluburilor sportive răspund funcțiilor importante de formare-dezvoltare: să stimuleze dezvoltarea fizică și intelectuală, gândirea creativă, atenția, inteligența motrice; să cultive spiritul de cooperare și socializare [2, p.156], având și o funcție stimulatorie de realizare a efortului [2, p.301]; să dezvolte simțul proprioceptiv pentru a percepe modificările de încordare musculară și stabilitate a aparatului vestibular [4, p.399]. Activitățile opționale, pe lângă aportul lor la formarea personalității, contribuie și la recreere, la menținerea capacității de efort prin asigurarea odihnei active în cercul de interese [2, p.154-156].

Atenția nu are conținut propriu informațional. Ea este implicată în toate activitățile fizice și intelectuale, școlare și extrașcolare, fiind întreținută de tendința de ierarhizare a activității în conformitate cu scopuri, obiective, condiții, în vederea creșterii capacității de reflectare a acestora și în vederea eficienței activităților pe care acestea le implică [1, p.596]. Atenția are ca bază de suport tendințe de economie a energiei psihice, de adaptare și organizare a funcțiilor sistemului senzorial, de cunoaștere [1, p.88].

Profesorul-antrenor nu poate realiza scopul și obiectivele lecției de antrenament și dirija procesul de antrenament și de instruire decât dacă înțelege ce este caracteristic în formarea/dezvoltarea elevului sportiv. A înțelege înseamnă a ști ce gândește elevul, ce simte, care sunt interesele, ce îi distrage atenția și cât îl influențează mediul social al grupului, mediul psihopedagogic. Posibilitățile de acțiune didactică a profesorului-antrenor

pot fi eficientizate prin cunoștințele fundamentale și funcționale pe care i le pune la dispoziție psihopedagogia antrenamentului sportiv, direcționată spre cercetarea factorilor psihologici care acționează asupra dezvoltării preadolescenților sportivi. Acești factori psihologici sunt: percepția, memoria, gândirea, limbajul, imaginația și, nu în ultimul rând, atenția.

Problematika psihopedagogiei pregătirii sportive a elevilor preadolescenți este delimitată din punct de vedere metodologic, în aspectul redirecționării distribuției atenției [3, p.218].

Cercetarea noastră presupune abordarea problemei din trei perspective: 1 – perspectiva conținutului instruirii – în vederea influenței lecțiilor de antrenament sportiv asupra proceselor scoarței cerebrale, care au loc în sistemul nervos central, a factorului de atenție; 2 – perspectiva preadolescentului - organizarea activității de pregătire sportivă, analizând modificările suferite în sistemul nervos sub influența mijloacelor gimnasticii, în vederea sporirii volumului, a intensității, a stabilității și a productivității atenției; 3 – perspectiva redirecționării atenției – elevii-sportivi trebuie să găsească independent răspunsurile la obiectivele-cheie, la situațiile complexe de activități create în antrenamente sportive și în concursurile competiționale, unde pot sugera relații între condiția fizică și agresiune din partea adversarului.

Scopul cercetării constă în abordarea tehnologiei de pregătire sportivă a preadolescenților judocani de 13-15 ani prin redirecționarea atenției asupra mărimii stimulilor senzitivi în procesul de antrenament și competițional.

Obiectivele cercetării:

1. Studiarea și generalizarea bazelor teoretice și tehnologice ale caracteristicilor atenției în procesul instructiv-educativ de antrenament sportiv.

2. Stabilirea volumului, intensității și frecvenței atenției după activități de utilizare a mijloacelor gimnasticii în procesul de pregătire sportivă a adolescenților.

3. Verificarea experimentală a influenței procesului de instruire asupra mediului psihologic de redirecționare a atenției elevilor judocani în cadrul activităților complexe de pregătire sportivă.

Motivul alegerii problemei de cercetare constă în faptul că elevii preadolescenți, care practică sportul de lupte, nu pot să-și concentreze atenția la mai multe acțiuni, pentru a realiza acte optime în condițiile create de concurs sau competiție. Lucrul monoton în cadrul antrenamentului sportiv cu același conținut didactic distrage atenția copilului. Din acest motiv, în cadrul experimentului nostru au fost create situații în activitățile de pregătire sportivă prin utilizarea mijloacelor specifice gimnasticii, pentru a forma capacitatea de a redirecționa atenția/reflexia.

Pentru realizarea scopului și a obiectivelor lucrării s-a organizat o cercetare psihopedagogică cu elevii sportivi preadolescenți de 13-15 ani din Școala sportivă nr. 2 din Cahul.

Metodele de cercetare:

1. Metoda bibliografică și metoda studierii documentelor școlare.

2. Metoda probei de cercetare a atenției cu ajutorul probei de corectare Anfimov [5,6]. S-au cer-

cetat: stabilitatea atenției, concentrarea atenției, flexibilitatea atenției, volumul, intensitatea, productivitatea și precizia atenției în baza următorilor indicatori: numărul total de semne examinate timp de 1 minut și de 6 minute; numărul total de semne care trebuiau subliniate timp de 6 minute; numărul de semne bifate corect timp de 1 minut și de 6 minute; numărul total de greșeli comise într-un minut și în 6 minute.

3. Observația pedagogică.

4. Experimentul pedagogic.

5. Metoda matematico-statistică de prelucrare și interpretare a rezultatelor obținute.

6. Metoda grafică și comparativă.

Rezultatele obținute

Se constată că în ambele grupe experimentale, cu un efectiv de 24 subiecți, la probele de evaluare a semnelor bifate corect (Tabelul 1), concentrarea vederii la primele patru minute este flexibilă și depinde, în primul rând, de mobilitatea proceselor nervoase. Conform datelor statistice, se înregistrează amplitudinea mărită a atenției la al treilea minut, ca „reflex de fixare” a proceselor nervoase, provocând simultan o activare corticală difuză și o facilitare a receptării mesajelor senzațiilor vizuale.

Efectul activității atenției la al treilea minut constituie un flux de 10,81% la grupa martor (o medie de 51,6 semne bifate corect) și 19,05% la grupa experimentală (66,90 semne) în comparație cu indicatorii testării inițiale, respectiv 46,0 și 54,13 semne ($t=4,58, P<0,001$): Figura 1, favorizând performanța subiecților grupei experimentale.

Tabelul 1. Rezultatele grupelor martor și experimentală la examinarea atenției

Nr. crt.	Categoriile de semne examinate	Gr. martor	Gr. experiment	t	P	
		$\bar{X} \pm m$	$\bar{X} \pm m$			
1	Numărul de semne subliniate corect	În primul minut	46,00 ± 1,64	54,13 ± 1,45	4,58	<0,001
2		În minutul al doilea	40,26 ± 2,18	53,83 ± 1,35	4,65	<0,001
3		În minutul al treilea	51,60 ± 2,45	66,90 ± 1,90	4,92	<0,001
4		În minutul al patrulea	47,40 ± 1,63	55,26 ± 2,67	3,15	<0,01
5		În minutul al cincilea	36,87 ± 2,38	45,80 ± 0,99	3,47	<0,01
6		În minutul al șaselea	24,63 ± 1,93	41,20 ± 0,88	4,34	<0,001

Notă: $n=24, f=22$

$P<0,05, <0,01, <0,001$
 $t = 2,074 \quad 2,819, \quad 3,792$

Atenția se concentrează asupra unor stimuli perceptivi ai mișcărilor legate de identificarea informațiilor concrete privind tehnica de executare a acțiunilor, pregătirea fizică, psihologică și tactică. La minutul al patrulea, capacitatea de atenție se normalizează, atingând pragul inițial, apoi, până la minutul al șaselea, atenția este instabilă, nivelul performanțelor este mai scăzut (Tabelul 1 și Figura 1).

Fig.1. Flexibilitatea atenției timp de 6 minute la grupele de control și experimentală în activitatea de pregătire sportivă a preadolescenților judocani

În grupa experimentală (cu un efectiv de 12 subiecți), în urma desfășurării situațiilor tehnologice de practicare a mijloacelor gimnasticii, se constată că indicatorii atenției sunt superiori în comparație cu cei ai subiecților grupei martor, în vederea menținerii atenției mai mult timp în activitatea de pregătire sportivă. Criteriul t-Student calculat indică o valoare de 3,15-4,92 pentru

$P < 0,01-0,001$, statistic semnificativ (Tabelul 1), cu o probabilitate de 99,5-99,9%.

Numărul de semne bifate corect la grupa experimentală a fost mai mare cu o intensitate și stabilitate valoroasă. Productivitatea atenției la grupa experimentală este de 76,11%, la grupa martor – de 53,54%, cu o diferență statistic semnificativă de 22,57% (Figura 1).

Concluzii:

Dirijarea antrenamentului sportiv în baza modelelor experimentale de mijloace elaborate ca valori de expresivitate a acțiunilor motrice a contribuit la punerea în practică a unei tehnologii de pregătire specifică, prin care s-a optimizat capacitatea de redirectionare a atenției adolescenților luptători din grupa experimentală prin indici superiori ai caracteristicilor atenției.

Distribuția și concentrarea atenției s-a evidențiat în primele patru minute, cu un flux în minutul al treilea. După patru minute de acțiuni tehnico-tactice ale sportivului adolescent, activitatea adversarului nu este percepută cu aceeași claritate, volumul și intensitatea însușirilor atenției scade.

Pentru dezvoltarea atenției are o mare importanță exigența profesorului-antrenor față de realizarea sarcinilor procesului instructiv-educativ, utilizarea celor mai raționale tehnologii, procedee, mijloace de stimulare a atenției – exerciții de atenție, de imaginație, de memorie, de gândire, de creație, de mișcare specifică, pentru a reuși să mențină stabilitatea atenției în timpul procesului de antrenament și competițional.

Referințe bibliografice:

1. Dicționar de psihologie. (1997) Coord. Ursula Șchiopu, București: Editura Babel, p.88-89, 596.
2. Jinga I., Istrati E. (2001) Manual de pedagogie. București: Editura ALL Educational, p.154-156, 301.
3. Stephen J. Bull. (2011) Psihologia sportului. Ghid pentru optimizarea performanțelor. Traducere din engleză de Nicolae Angheliescu. București: Editura Trei, p. 2018.
4. Ulmeanu Fl.C. (1966) Noțiuni de fiziologie cu aplicații la exercițiile fizice. Ed. a II-a revăzută. Oradea: Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport, p.399.
5. Пустозаров А.Ю., Тостев А.Т., Веретенникова Г.И. (2004) Исследование умственной работоспособности с помощью корректурной пробы. В кн.: Определите уровень своего здоровья. Челябинск. ЧПО „Книга”, с. 74-75.
6. Рогов Е.И. (1995) Оценка устойчивости внимания. В кн.: Настольная книга практического психолога в образовании. Учебное пособие. Москва: Владос, с. 62-68.

EVALUATION OF ATTENTION FEATURES' DEVELOPMENT RESULTS OF 13-15 YEARS OLD JUDO PLAYERS WITHIN SPORTS TRAINING

*Grimalschi Teodor¹,
Boisteanu Alexandru²,*

¹State University of Physical Education and Sport, Chisinau, Republic of Moldova

²Sport School no.2, Cahul, Republic of Moldova

Keywords: *evaluation, sports training, means of gymnastics, judo, features of attention, methodology.*

Abstract. *The scientific problem solved in this article consists of the experimental argumentation of influence of the sports training activities on the development of attention of 13-15 year-old preadolescent judoka pupils. In this respect, it was found that a great importance it has the fair and rational use of the means' content of gymnastics didactics to maintain the stability of the sports pupils attention for a longer time.*

Actuality of the research theme. Extra-curricular activities of preadolescent pupils inside of sports clubs are responsible for important training-development functions: to stimulate physical and intellectual development, creative thinking, attention, motric intelligence; to cultivate the spirit of cooperation and socialization [2, p.156], also having a stimulatory function to achieve the effort [2, p.301]; to develop the proprioceptive sense to perceive changes in muscle tension and stability of the vestibular device [4, p.399]. Optional activities, in addition to their contribution to the formation of personality, also contribute to recreation, to maintaining the capacity of effort by ensuring active rest in the circle of interests [2, p.154-156].

The attention has no own informational content. It is involved in all physical and intellectual, school and extraschooling activities, being maintained by the hierarchy tendency of activity in accordance with goals, objectives, conditions in order to increase their reflection capacity and in order of efficiency of the activities they involve [1, p.596]. Attention has as a support base the trends economy of psychic energy, of adapting and organizing the functions of the sensory, knowledge system [1, p.88].

The coach-teacher can not accomplish the purpose and objectives of the training lesson and to direct the training and educational process, unless understands what is characteristic in the training / development of the sports pupil. To understand means knowing what the student thinks, what he feels, what are the interests, what distracts his attention and how the social

environment of the group influences him, the psycho-pedagogical environment. The possibilities of the didactic action of the teacher-coach can be streamlined through the fundamental and functional knowledge, which it makes available the psycho-pedagogy of sports training, directed at the researching psychological factors that act on the development of the sports preadolescents. These psychological factors are: perception, memory, thinking, language, imagination and, last but not least, attention.

The problematic of psycho-pedagogy sports training of the preadolescents pupils is delimited from a methodological point of view, in the aspect of redirection the distribution of attention [3, p.218].

Our research presumes addressing the problem from three perspectives: 1 – the perspective of training's content - in order of influence the sports training lessons on the processes of the cerebral cortex, which occur in the central nervous system, of the attention factor; 2 – the perspective of the preadolescent – the organization of sports training activity, analyzing the changes suffered in the nervous system under the influence of the means of gymnastics, in order to increase the volume, intensity, stability and productivity of attention; 3 – the perspective of redirecting attention – the sports pupils need to find the answers to key-objectives independently, to the complex situations of created activities in the sports training and competitive contests, where they can suggest edits between the physical condition and aggression from the opponent.

The purpose of research consists in the approach sports training technology of 13-15 year-old judoka preadolescents by redirecting attention on the size of sensitive stimuli in the training and competitive process.

The objectives of research:

Study and generalization theoretical and technological bases of the characteristics of attention in the instructive-educative process of sports training.

Determination of volume, intensity and frequency of attention after the use activities of the means of gymnastics in the adolescent sport training process.

Experimental verification of influence of the training process on the psychological environment of redirecting the attention of the judoka pupils in the complex activities of sports training.

The reason of choosing the research problem consists in the fact that the preadolescent pupils practicing the sport of wrestling, they can not focus their attention on more actions, in order to realise optimal acts in the conditions created by contest or competition. The monotonous work in the sports training with the same teaching content distracts the child's attention. For this reason, in our experiment, situations were created in the sports training activities by using gymnastics specific means, in order to shape capacities to redirect the attention / reflex.

In order to accomplish the purpose and objectives of the work, a psycho-pedagogical research was organized with sports preadolescent pupils of 13-15 years old from the Sports School

no. 2 from Cahul.

The methods of research:

1. The bibliographic method and the method of studying school documents.
2. The research sample method of the attention with help of Anfimov correction sample [5, 6]. There were researched: the stability of attention, the concentration of attention, the flexibility of attention, volume, intensity, productivity and precision of attention in the base of the following indicators: the total number of signs examined for 1 minute and 6 minutes; the total number of signs which had to be highlighted for 6 minutes; the number of correctly ticked signs for 1 minute and 6 minutes; the total number of mistakes committed in one minute and in 6 minutes.
3. Pedagogical observation.
4. Pedagogical experiment.
5. Mathematical-statistical method of processing and interpreting the obtained results.
6. The graphical and comparative method.

The obtained results.

It is found that in both experimental groups with a number of 24 subjects, to the evaluation samples of the correctly ticked signs (Table 1), concentration of vision at the first four minutes is flexible and depends primarily on the mobility of nerve processes. According to the statistical data, is registered the increased amplitude of attention at the third minute, as a „reflex of fixation” of nerve processes, causing simultaneous a diffuse cortical activation and a facility of receiving the messages of the visual sensations.

Table 1. The results of the witness group and of the experimental group at the examination of attention

Nr. crt.	Categories of the examined signs $\bar{X} \pm m$		Witness gr.	Experimental gr.	t	P
			$\bar{X} \pm m$			
1	The number of correctly highlighted signs	In the first minute	46,00 ± 1,64	54,13 ± 1,45	4,58	<0,001
2		In the second minute	40,26 ± 2,18	53,83 ± 1,35	4,65	<0,001
3		In the third minute	51,60 ± 2,45	66,90 ± 1,90	4,92	<0,001
4		In the fourth minute	47,40 ± 1,63	55,26 ± 2,67	3,15	<0,01
5		In the fifth minute	36,87 ± 2,38	45,80 ± 0,99	3,47	<0,01
6		In the sixth minute	24,63 ± 1,93	41,20 ± 0,88	4,34	<0,001

Note: n=24, f=22

P<0,05, <0,01, <0,001
t = 2,074 2,819, 3,792

The effect of attention activity at the third minute constitutes a flow of 10,81% at the witness group (an average of 51,6 correctly ticked signes) and 19,05% at the experimental group (66,90 signes) in comparison with the indicators of initial testing, respectively 46,0 and 54,13 signes ($t=4,58$, $P<0,001$): Figure 1, favoring the performance of subjects of the experimental group.

Attention is focused on some perceptive stimuli of movements related to the identification of concrete information on technique of execution of actions, physical, psychological and tactical training. At the fourth minute, attention capability normalizes, reaching the initial threshold, then until the sixth minute, attention is unstable, the level of the performances is lower (Table 1, Figure 1).

Fig.1. The flexibility of attention for 6 minutes at the control and experimental groups in the sports training activity of the judo preadolescents

In the experimental group (with a number of 12 subjects), following the deployment of the technological situations of practicing the means of gymnastics, it is noted that the indicators of attention are superior compared to those of the subjects of the witness group, in order to main-

tain attention more time in sports training activity. The calculated t-Student criterion indicates a value of 3,15-4,92 for $P<0,01-0,001$, statistically significant (Table 1), with a probability of 99,5-99,9%.

The volume of the correctly ticked signs number at the experimental group was higher with a valuable intensity and stability. The productivity of the attention at the experimental group was 76,11%, at the witness group - 53,54%, with a statistically significant difference of 22,57% (Figure 1).

Conclusions:

Conducting of sports training on base of experimental models of means elaborated as expressivity values of motric actions has contributed to the implementation of a technology of a specific training, through which it has optimized the capacity of redirection the attention of adolescent fighters from the experimental group through superior indices of the attention characteristics.

Distribution and concentration of attention was highlighted in the first four minutes, with a flux in the third minute. After four minutes of technical-tactical actions of the sports adolescent, the activity of the opponent is not perceived with the same clarity, volume and intensity of the attributes of attention decreases.

For the development of attention has a great importance the teacher-coach's exigency toward the accomplishment of tasks of the instructive-educative process, the utilization of the most rational technologies, procedures, and means of stimulating attention – exercises of attention, imagination, memory, thinking, creation, specific movement, to be able to maintain stability of attention during the training and competitive process.

References:

1. Dicționar de psihologie. (1997) Coord. Ursula Șchiopu, București: Editura Babel, p.88-89, 596.
2. Jinga I., Istrati E. (2001) Manual de pedagogie. București: Editura ALL Educational, p.154-156, 301.
3. Stephen J. Bull. (2011) Psihologia sportului. Ghid pentru optimizarea performanțelor. Traducere din engleză de Nicolae Anghelescu. București: Editura Trei, p. 2018.
4. Ulmeanu Fl.C. (1966) Noțiuni de fiziologie cu aplicații la exercițiile fizice. Ed. a II-a revăzută. Oradea: Editura Uniunii de Cultură fizică și sport, p.399.
5. Пустозаров А.Ю, Тостев А.Т., Веретенникова Г.И. (2004) Исследование умственной работоспособности с помощью корректурной пробы. В кн.: Определите уровень своего здоровья. Челябинск. ЧПО „Книга”, с. 74-75.
6. Рогов Е.И. (1995) Оценка устойчивости внимания. В кн.: Настольная книга практического психолога в образовании. Учебное пособие. Москва: Владос, с. 62-68.

RELATION BETWEEN EMOTIONS AND VISUAL-MOVEMENT ABILITY OF ELITE ATHLETES

*Korobeynikov Georgiy¹,
Korobeinikova Lesia²,*

^{1,2}National University of Physical Education and Sport of Ukraine, Kiev

Keywords: *emotions, visual-movement ability, sport activity, elite athletes.*

Abstract. *The study is about relation between emotions and visual-movement ability of elite athletes. It was studied the peculiarities of visual perception in information processing conditions with connection of emotions in elite athletes. There were examined 19 elite athletes, 19-22 aged Greco-Roman wrestlers. The sequence of the study methods: simple visual-motor reaction; reaction to the moving object; perception speed; scale of emotion excitability. Consents for research in writing form were given by the athletes according to the recommendations to Ethics Committees for Biomedical Research. The received results indicate the significant links between anger and peculiarities of visual perception in elite athletes. Probably, the emotional factor as anger is the hindrance in concentration of attention on object in athletes. This results to ineffective information processing and lead to deterioration of visual perception, effectiveness of competitive activity. Thus, the anger as an affective emotion is a negative characteristic and affect to general functional state and possibilities of competition performance of wrestlers.*

One of the important parts of preparation of elite athletes is information processing ability in competition or training practical. That is why, the changes of accuracy and speed of reaction of moving skill with the time limit are characterised for modern sport activity [1, 2]. One of the main ways of this approaches is use of personality peculiarities of athletes including the individual-typological characteristics of higher nervous activity [3, 4].

The motor realisation of skills of athletes links with different hierarchic levels of nervous system: afferent, analytic and efferent part [5, 6].

In modern combat sport the most meaning sign for coordinate movements, determine the position of the rival, level of anticipation in athletes is coordinate movements and capability of visual information processing [7, 8].

Thus we can assume that visual-movement ability and effectiveness of competitive activity of wrwestlers has connection with the emotions [9, 10].

The purpose is the study of relation between emotions and visual-movement ability of elite athletes.

Methods

There were examined 19 elite Greco-Roman wrestlers, their age: 19-22 years old. The experimental study was approved by the Ethics Committees for Biomedical Research with accordance the ethical standards of the Helsinki Declaration. Consents for research in writing form were given

by the athletes according to the recommendations to Ethics Committees for Biomedical Research.

There were used hardware and software complex for psychophysiological diagnostics «Multisuchometer-05». The sequence of the study methods: simple visual-motor reaction; reaction to the moving object; perception speed; scale of emotion excitability.

The simple visual-motor reaction represented elementary response on the visual stimuli. For determining the balance between acceleration and deceleration of the nervous system, was used “Reaction to the Moving Object” as a complex sensory-motor reaction. The method “perception speed” evaluates the speed and accuracy of identifying geometric figures, comparing the given fragments with the set-up targets. The “Scale of emotion excitability” is aimed at defining the individual’s emotional excitability. It was presented a list of questions aimed at determining the characteristics of the studied emotional response. For the results of test are determined parameters: general emotionality, anger, anxiety, control emotions. Statistical analysis was performed with the help of programming package Statistica 6.1. The data obtained in research correspond to the normal distribution of studied data; it were applied the methods of parametric statistics of Fisher test criterion.

Results

As criterion of efficiency of visual perception we have used the parameters of latent period of

visual-motor reaction [10, 11].

According to the level of visual speed response, all of athletes were divided into two groups.

First group – wrestlers who have high level of speed response: latent period from 120 ms to 240 ms (7 subjects).

Second group – wrestlers who have average level of speed response: latent period from 240 ms and over (12 subjects).

A comparative analysis between two groups of athletes by meanings of simple visual-motor reaction, reaction to the moving object and perception speed are presented in Table 1.

The results indicate that first group of athletes in comparison to the second group has significant lower meanings of parameters of latent period of visual-motor reaction. This fact shows the more

high speed of information processing of athletes of the first group.

The study of reaction of the moving object testifies that for each parameter there are no differences between both groups of athletes (Table 1). Probably, this result is characterized by the absence among athletes of persons who has lower level of speed response.

Comparison analyses among athletes with different level of visual responses indicate the significant differences for perception speed method between parameters: productivity, accuracy and efficiency (Table 1). It testifies about more high level of information processing in athletes of first group and indicates the best possibilities of sensory-motor functions of persons of this group.

Table 1. Meanings of perception and emotional parameters of athletes (n=19)

Meanings	First group (n=7)	Second group (n=12)
Simple visual-motor reaction		
Latent period (ms)	232,75±3,79	266,39±7,25*
Stability (%)	14,62±1,03	16,25±1,73
Reaction to the moving object		
Accuracy (secret unit)	16,86±0,27	15,0±0,15
Stability (secret unit)	3,07±0,27	3,97±0,36
Excitability (secret unit)	-0,71±0,48	-0,40±0,24
Perception speed		
Productivity (secret unit)	59,71±4,03	45,33±4,49*
Speed (bit/min)	16,49±0,95	13,01±1,21
Accuracy (secret unit)	0,90±0,01	0,86±0,01*
Efficiency (secret unit)	43,55±3,70	31,45±3,56*

Note: * - p < 0,05, comparing with the first group athletes

The data of meaning of emotion excitability in athletes with different level of visual motor reaction are presented in Figure 1.

According to results which are received for “Scale of emotion excitability” the significant difference between first and second groups of athletes on parameters of anger are observed.

Summarizing, we can indicate that the first group of athletes are characterized by lower meanings of latent time of visual reaction, high meanings perception speed (productively, accuracy and efficiency) and lower meanings of anger. The second groups of athletes are characterized by average meanings of latent time of visual re-

action, average perception speed and significant high meanings of anger for concerning of persons of first group.

According to existing concepts [10] the functional mobility, force and balance of nervous process is genetically determined by characteristics of highest nervous system of human.

Based on the above, it can be argued that the primary link of forming of emotional reactions submitted the balance of nervous process which inherent in athletes with high level of speed of sensory-motor response.

The manifestation of emotional arousal affects the feasibility of perception and perceptual pro-

cessing information. This characteristic is very important for realization of competition activity in combat sport.

Thus the programs of regulation of emotional states in elite athletes must include individual-typological characteristics of highest nervous system.

Conclusion

The received results indicate the significant links between anger and peculiarities of visual perception in elite athletes. It can be observed that the higher is the anger, the lower the rate of speed of response and the visual perception is in athletes. This link provides a basis about the affirm that one of the factors which influence on the parameters of visual-motor reaction of athletes is anger.

Probably, such emotional factor as anger is the hindrance in concentration of attention on object in athletes. This results to ineffective information processing and lead to deterioration of visual perception. Anger as an affective emotion is a negative characteristic and affect to general functional state of athletes. Apart from, anger provokes the deterioration of speed reaction, accuracy, productivity and efficiency of information processing and ineffective performance of coordination of movement in athletes. Thus we must circumstance that anger is not the mobilization of factor in sport activity.

But anger interferes with process of reasoning and choice: person is worried, emotionally excited and panics and as a result - loss of control of the situation.

References:

1. Shiyani V. (2013) Methods for improvement of wrestlers' motor skill stability. *International Journal of Wrestling Science*, 3 (1), 58-70.
2. Borysiuk Z., Waskiewicz Z. (2008) Information Processes, Stimulation and Perceptual Training in Fencing. *Journal of Human Kinetics*, 19, 63-82.
3. Korobeynikov G., Korobeynikova L., Mazmanian K., Jagello J. (2011) Diagnostics of psychophysiological states and motivation in elite athletes. *Bratislava Medical Journal*, 11, 637-643.
4. Makarenko M.V., Lizogub V.S., Kozhemyako T.V., Chernenko N.F. (2011) Age characteristics of speed of central information processing in persons with different levels of functional mobility of nervous process. *International Journal of Physiology and Pathophysiology*, 2(4), 335-341.
5. Doyon J., Benal H. (2005) Reorganization and plasticity in the adult brain during learning of motor skills. *Current Option in Neurobiology*, 15(2), 161-167.
6. Khudolii O.M., Iermakov S.S., Ananchenko K.V. (2015) Factorial model of motor fitness of junior forms' boys. *Journal of Physical Education and Sport*, 15 (3), 585-591.
7. Berezantsev A.Yu., Davydov D.V., Podlivaev B.A. (2012) Assessment of the Psychophysiological Condition of A Wrestler's Functional Reserves and the Resilience of Their Skills. *International Journal of Wrestling Science*, 2 (1), 36-40.
8. Ogard W. (2011) Proprioception in Sports Medicine and Athletic Conditioning. *Strength and Conditioning Journal*, 33(13), 111-118.
9. Filaire E., Sagnol M., Ferrand C., Maso F; Lac G. (2001) Psychophysiological stress in judo athletes during competitions. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, 41, 263-268.
10. Korobeynikov G., Korobeinikova L., Shatskih V. (2012) Age, psycho-emotional states and stress resistance in elite wrestlers *International Journal of Wrestling*, 3 (1), 58-70.
11. Gierczuk D. (2013) Selected coordination motor abilities in elite wrestlers and taekwon-do competitors. *Polish Journal of Sport and Tourism*, 19 (4), 230-234.

PARTICULARITĂȚILE TRASEELOR DE CONCURS LA TEHNICA TURISMULUI PEDESTRU ÎN PERIOADA DE IARNĂ

**Onoi Mihail¹,
Mindrigan Vasile²,**

^{1,2}Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

Cuvinte-cheie: pistă cu obstacole, etape, obstacole artificiale, procedee tehnice, timp de control, schemă a distanței.

Rezumat. Competițiile la tehnica turismului pedestru, care se desfășoară în perioada de iarnă în încăperi închise, reprezintă parcurgerea traseului de concurs cu depășirea obstacolelor artificiale, efectuarea procedeele tehnice, utilizarea echipamentului turistic și efectuarea sarcinilor tehnico-tactice. Traseul de concurs, de regulă, este divizat pe etape, pentru parcurgerea lui fiind determinat un anumit timp de control. Traseul și numărul etapelor, dificultatea și tipul obstacolelor artificiale, caracterul sarcinilor, timpul de parcurgere a traseului depinde de calificarea participanților, fiind în concordanță cu regulamentul competițiilor. Pentru competițiile la tehnica turismului pedestru în spații închise în perioada de iarnă sunt utilizate diverse modele de trasee, care sunt alcătuite de organizatori în scopul promovării turismului sportiv, al perfecționării măiestriei sportive a participanților, dar și al pregătirii sportivilor pentru traseele de concurs, care vor avea loc în spații deschise (păduri, sau zone cu relief accidentat) în perioada primăvară-vară-toamnă. Diversitatea și complexitatea acestora depinde de creativitatea organizatorilor, fiind utilizate diverse obiecte, care alcătuiesc etapele tehnice.

Actualitatea temei. Traseul de concurs la tehnica turismului pedestru în spații închise reprezintă un complex de etape între linia de start și cea de finish, dotat cu echipament turistic special. Dificultatea traseului de concurs, este determinată de complexitatea tehnică a anumitor etape, dar care trebuie să fie în strictă concordanță cu pregătirea echipelor participante la competiții [2, p.12].

Lungimea traseului la astfel de competiții este de aproximativ 300m, fiind nemijlocit mult mai mică decât lungimea traseului în spații deschise, care variază de la 300 până la 2000m [1, p.87]. Traseele de concurs, reprezintă o pregătire a participanților pentru competițiile, care vor urma sau marșurile turistice de diferite categorii de complexitate, precum și menținerea formei sportive a participanților în perioada de iarnă, atunci când condițiile climaterice nu permit pregătirea în spații deschise [3, 4, 5].

Scopul cercetării: analiza particularităților traseelor de concurs la tehnica turismului pedestru în spații închise în comparație cu cele deschise.

Obiectivele cercetării:

1. Studiul științifico-metodic al particularităților traseelor de concurs la tehnica turismului pedestru în perioada de iarnă.

2. Evidențierea particularităților etapelor tehnice utilizate la tehnica turismului pedestru în perioada de iarnă, în spații închise.

Metodele de cercetare. Pentru atingerea scopului și realizarea obiectivelor au fost utilizate următoarele metode de cercetare: analiza literaturii științifico-metodice de specialitate; observația pedagogică.

Baza experimentală: sala de sport a Liceului Teoretic „Mihai Greucă” și a Gimnaziului „Galata” din or. Chișinău.

Rezultatele cercetării. Traseul de concurs în spații închise la tehnica turismului pedestru este determinat atât de parametrii sălii unde va avea loc concursul (înălțime și lungime), cât și de unghiul de înclinare a trecerilor suspendate. Parametrii etapelor trebuie să corespundă cerințelor indicate de organizatori în regulamentul competiției. Traseul de concurs trebuie elaborat în așa mod, ca:

- să fie asigurate condiții egale de concurs pentru toți participanții;

- la intrări și ieșiri din fiecare etapă nu trebuie să fie prezent sens dublu de deplasare;

- distanța traseului de concurs se măsoară de-a lungul coridorului de deplasare a sportivului etc.

Traseul de concurs în spații închise, în perioa-

da de iarnă, poate cuprinde o serie de etape, care sunt stabilite de organizatori, printre cele mai elocvente fiind: urcarea, coborârea, mușuroaiele, bârna, pendulul, traversare, trecerea suspendată, corzi paralele etc. Aceste etape se regăsesc și în

cadrul traseului de concurs în spații deschise, la care se mai adaugă și alte etape, care, în condiții de sală, nu pot fi desfășurate: traversarea râului în vad, coborârea și urcarea pe pante abrupte etc. (Figura 1).

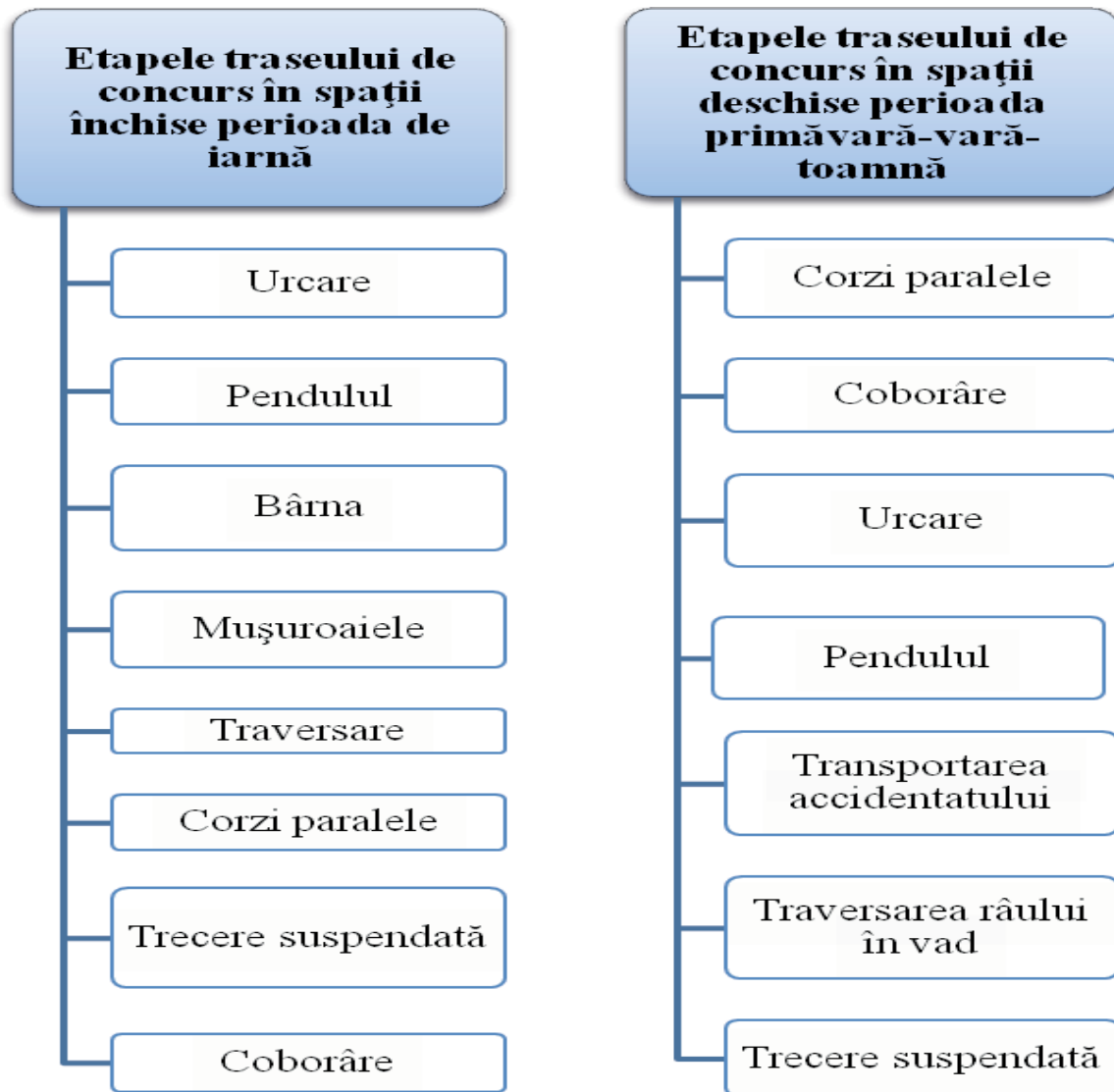

Fig.1. Etapele traseului de concurs în spații închise și deschise la competițiile de tehnică a turismului pedestru

Conform Figurii 1, etapele tehnice ale traseelor celor două competiții în mare măsură se aseamănă, însă dificultatea acestora este diferită, cele în spații deschise fiind mult mai complicate, datorită faptului că cuprind obstacole naturale.

Regulamentul de desfășurare a competițiilor la turismul pedestru în spații închise prevede anumiți parametri ai etapelor, care necesită a fi respectați pentru asigurarea securității participanților.

Tabelul 1. Parametrii și caracteristicile etapelor tehnice ale traseelor la tehnica turismului pedestru în spații închise (perioada de iarnă) [5, p. 15-16]

Denumirea etapei	Clasa distanței					
	1	2	3	4	5	6
Urcare	Balustrade pentru arbitri. autoasigura-re -mod sportiv; -cu ciocan. L=15-25 m $\alpha - 20-30^\circ$	Balustrade pentru arbitri, autoasigura-re. L=25-35 m $\alpha - 25-35^\circ$	Balustrade pentru arbitri, autoasigura-re. L=25-35 m $\alpha - 35-45^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 5 m	Balustrade pentru arbitri, autoasigura-re. L=35-45 m $\alpha - 35-45^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 10 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=25-35m, $\alpha - 45-55^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 15 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=35-45m, $\alpha - 45-55^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 20 m
Coborâre	Balustrade pentru arbitri. -autoasigura-re; -mod sportiv; -cu ciocan. L=15-25 m $\alpha - 20-30^\circ$	Balustrade pentru arbitri, autoasigura-re. L=25-35 m, $\alpha - 25-35^\circ$	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=15-18 m, $\alpha - 35-45^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 5 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=18-28 m, $\alpha - 35-45^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 10 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=28-38m, $\alpha - 45-55^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 15m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=28-38m, $\alpha - 45-55^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 20m
Traversare	Balustrade pentru arbitri, cu ciocan. L=15-25 m $\alpha - 20-30$	Balustrada arbitrului, autoasigura-re. L=20-30m $\alpha - 25-35^\circ$	Balustrada arbitrului, autoasigura-re. L=20-30m, $\alpha - 35-45^\circ$	Balustrada arbitrului, autoasigura-re. L=30-40m, $\alpha - 35-45^\circ$	Balustrada arbitrului, autoasigura-re. L=30-40m, $\alpha - 45-60^\circ$	Balustrada arbitrului, autoasigura-re. L=40-50m, $\alpha - 45-60^\circ$
Trecere suspendată	-	Balustrada arbitrului, auto-asigurare. L=14-20 m	Balustrada arbitrului, autoasigurare L=20-30 m	Restaurarea balustradei, autoasigurare L=14-20 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=20-28 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=28-35 m
Bârna	Balustrada arbitrului. -autoasigura-re; -cu suport pe balustradă. L= 6-10 m	Balustrada arbitrului, auto-asigurare. L=10-15 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L= 8-12 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=10-15 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=12-18 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=15-25 m

Conform cercetărilor efectuate în ultimii 5 ani (2012 – 2017), la tehnica turismului pedestru în Republica Moldova au fost desfășurate mai multe competiții atât în spații deschise, cât și închise (Figura 1).

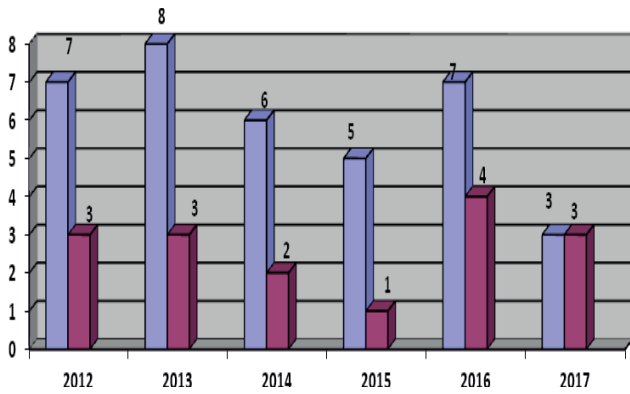

Fig. 1. Numărul competițiilor desfășurate la tehnica turismului pedestru în spații deschise și închise în perioada 2012 - 2017

Astfel, analizând Figura 1, se poate menționa faptul că în perioada 2012-2017 (luna august) au fost desfășurate în total 52 competiții la tehnica turismului pedestru, dintre care 36 în spații deschise, în diverse zone ale Republicii Moldova, și 16 competiții în spații închise. Pentru desfășurarea acestora au fost stabilite multiple trasee, care au cuprins etape complexe, ce au fost modificate de la o competiție la alta. Astfel, în perioada 2012-2017 traseele de concurs au cuprins per ansamblu unele și aceleași etape, însă poziționarea și dificultatea acestora a crescut de la o competiție la alta, în ultimii 2 ani fiind introduse și etape noi (ex: schiurile etc.): Figura 2.

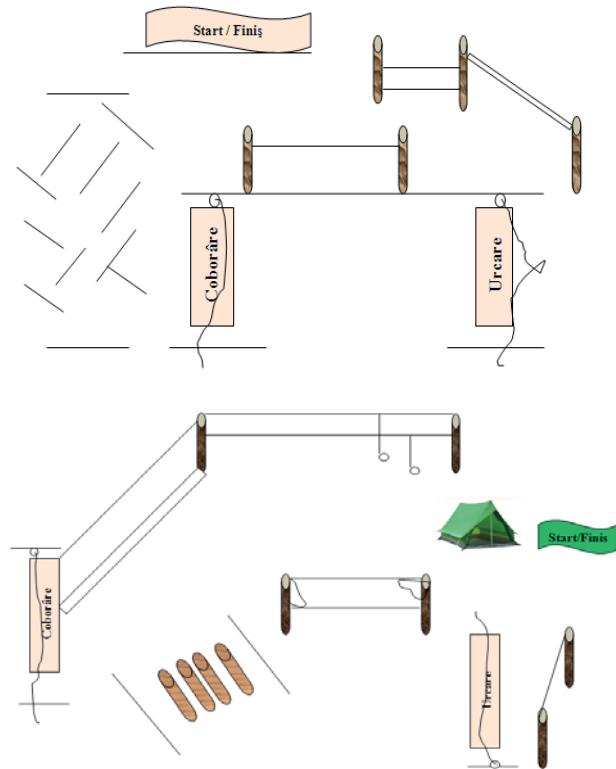
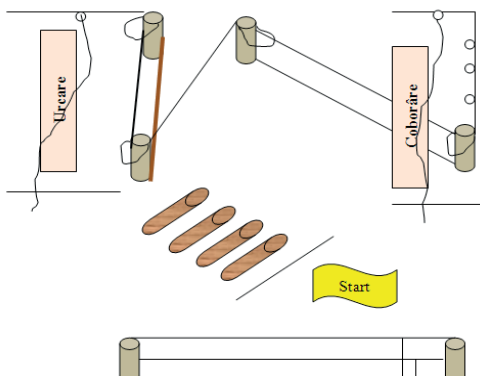

Fig.2. Modele de trasee la tehnica turismului pedestru în spații închise utilizate în perioada de iarnă

Din Figura 2, putem vedea că organizatorii competițiilor modifică traseele de la o competiție la alta, iar în unele cazuri includ și etape noi, de o complexitate mai mare, dar care sunt și captivante pentru participanți. Astfel, acestea includ 7-10 etape, care nu depășesc lungimea de 20 m, dar care pot asigura participanților o pregătire suficientă pentru perioada de primăvară-vară-toamnă, când au loc competiții în spații deschise.

Concluzii. În urma analizei teoretice și a generalizării datelor științifico-metodice privind particularitățile traseelor de concurs la tehnica turismului pedestru în perioada de iarnă, s-a constatat că majoritatea autorilor menționează că aceste competiții sunt în continuă dezvoltare în ultimii ani, atrăgând din an în an tot mai mulți doritori de a parcurge etape dintre cele mai dificile și variate, dar care, totodată, reprezintă și un bun prilej de pregătire și menținere în formă pentru perioada de primăvară-vară-toamnă.

Analiza competițiilor desfășurate pe parcursul

anilor 2012-2017 a evidențiat faptul că, din totalul de 52 de competiții la tehnica turismului pedestru, 16 au fost în spații închise. Traseele analizate de noi în rezultatul cercetărilor efectuate scot în evidență faptul că ele cuprind o serie de etape

tehnice asemănătoare cu cele ale competițiilor în spații deschise, însă acestea sunt mai scurte ca lungime și sunt aranjate utilizând obiectele artificiale.

Referințe bibliografice:

1. Грицак Ю. (2008) Организация самодеятельного туризма. Учебное пособие для студентов специальности «туризм». Харьков: «Экограф», с. 87.
2. Кодыш Э. (1990) Соревнования туристов. Пешеходный туризм. Москва: «Физкультура и спорт», с. 12.
3. Махов И., Латышева А. (2016) Развитие специальной выносливости в спортивном туризме на дистанции-пешеходной в закрытых помещениях у спортсменов тренировочного этапа 1-го года обучения. В: Вестник академии детско-юношеского туризма и краеведения. Белгород, с. 151-155.
4. Таймазов В., Федотов Ю. (2014) Теория и методика спортивного туризма. Учебник. Гриф УМО. Москва: «Советский Спорт». 424 с.
5. Федорова Л. (2013) Рекомендации по организации и проведению соревнований по спортивному туризму в закрытых помещениях. Ижевск. С. 15-16.

PARTICULARITIES OF THE COMPETITION ROUTES FOR THE PEDESTRIAN TOURISM TECHNIQUE DURING THE WINTER

*Onoi Mihail¹,
Mindrigan Vasile²,*

State University of Physical Education and Sport, Chisinau, Republic of Moldova

Keywords: *obstacle course, stages, artificial obstacles, technical procedures, control time, distance scheme.*

Abstract. *Competitions to the pedestrian tourism technique, which take place during the winter in enclosed rooms, represent the course of the competition with overcoming the artificial obstacles, performing the technical procedures, using the tourist equipment, performing the technical-tactical tasks. The competition route is usually divided into stages, for which a certain control time is determined. The route and the number of stages, the difficulty and the type of artificial obstacles, the nature of the tasks, the time of the route depends on the qualification of the participants, being in accordance with the regulations of the competitions.*

For the competitions of the pedestrian tourism technique in closed spaces during the winter season, various models of trails are used, which are organized by the organizers for the purpose of promoting sport tourism, improving the sporting skill of the participants, as well as preparing the athletes for the competition routes that will take place in open spaces (forests or rugged areas) during spring-summer-autumn. Their diversity and complexity depend on the creativity of the organizers, using various objects, which make up the technical steps.

Actuality. The competition route to the technique of pedestrian tourism in enclosed spaces represents a complex of stages between the start and finish line, equipped with special tourist equipment. The difficulty of the route of contest in turn, is determined by the technical complexity of certain stages, but which binding must be consistent with the training of the teams participating in the competitions [2, p.12].

The length of the route in such competitions is approximately up to 300m, being much less than the length of the route in open spaces, which ranges from 300m to 2000m [1, p.87]. The routes of contests, represent a training of the participants for the competitions that will follow or the tourist marches of different categories of complicity, as well as the maintenance of the sporting form of the participants during the winter, then when the

climatic conditions do not allow the training in open spaces [3, 4, 5].

The purpose of research: the analysis of the particularities of the competition routes to the pedestrian tourism technique in enclosed spaces compared to the open ones.

The objectives of research:

The scientific-methodical study on the analysis of the particularities of the competition routes to the pedestrian tourism technique during the winter.

Highlighting the particularities of the technical stages used in the pedestrian tourism technique during the winter period in enclosed spaces with those in open spaces.

The methods of research. In order to achieve the goal and achieve the objectives, the following research methods were used: analysis of scientific-methodological literature of specialty; pedagogical observation.

Experimental basis: the gym of the “Mihai Greucă” Theoretical High School and the “Galata” Middle School from Chisinau city.

The results of research. The competition route in enclosed spaces to the pedestrian tourism technique is determined by the parameters of the hall where the competition will take place (height and length) and the angle of inclination of the suspended passes. Stage parameters shall correspond to the requirements, which are stated by

the organizers in the competition rules. The competition route shall be developed in such a way:

- to be ensured equal competition condition for all participants;
- at the inputs and exits of each stage there must be no present two-way sense of movement;
- the distance of the contest route is measured

along the athlete's movement corridor, etc.

The route of contest in enclosed spaces during the winter period can comprise a series of stages, which are set by the organizers, among the most eloquent being: climb, descent, anthills, balance beam, pendulum, crossing, suspended crossing, parallel ropes etc. (Figure 1).

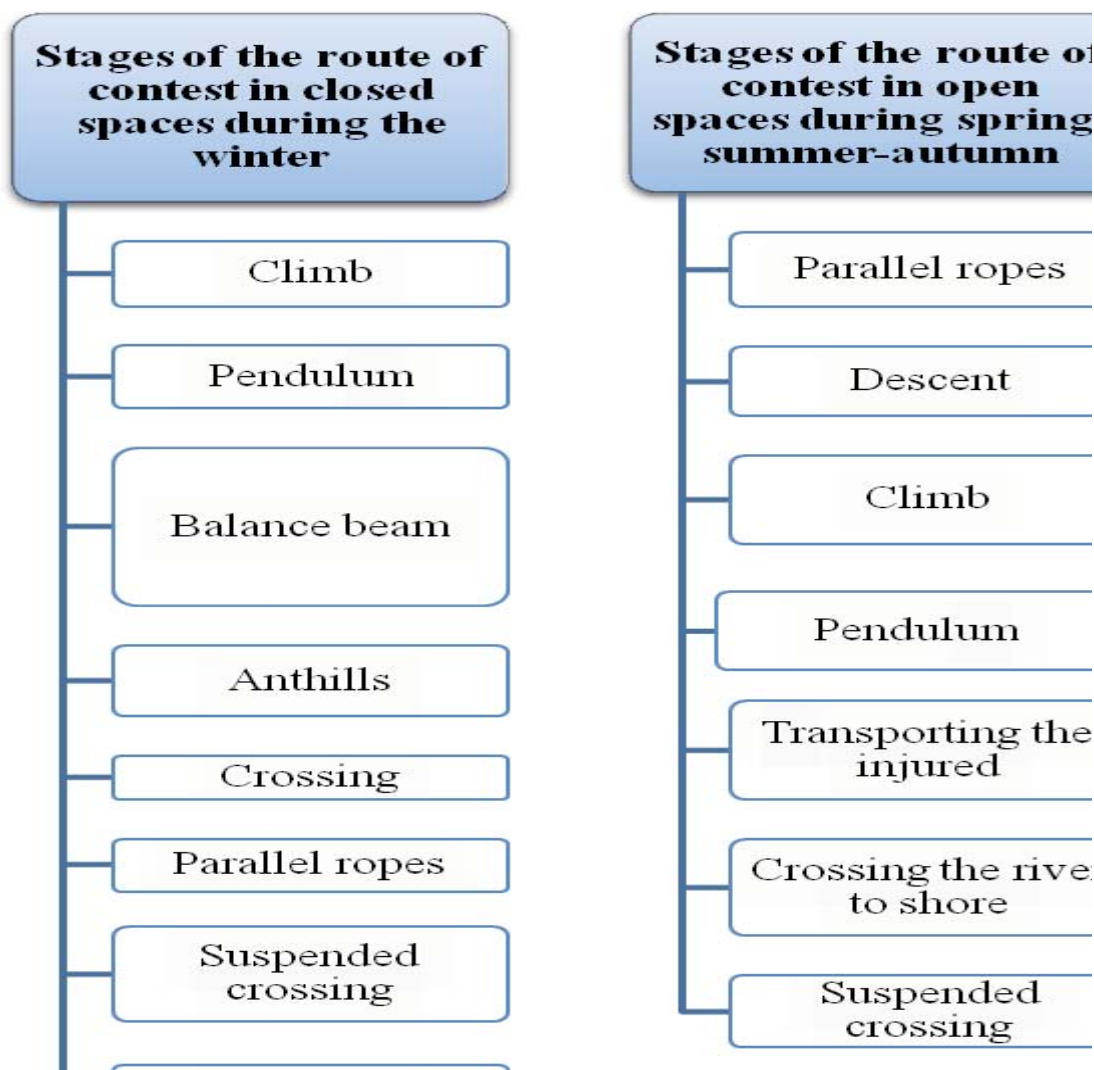

Fig. 1. Stages of the contest route in enclosed and open spaces at the pedestrian tourism techniques competitions

According to Figure 1, the technical stages of routes of the two competitions are very similar, but their difficulty is different, and the open spaces being more complicated, due to the fact that they include natural obstacles.

The regulation of the conduct of the competitions at pedestrian tourism in enclosed spaces provides certain parameters of the stages, which

require to be respected in order to ensure the security of the participants.

According to the researches carried out in the last 5 years beginning from 2012 and until 2017 at the pedestrian tourism technique in the Republic of Moldova, several competitions were held both in open and enclosed spaces (Figure 1).

Table 1. Parameters and characteristics of the technical stages of the pedestrian tourism routes in enclosed spaces (winter period) [5, p. 15-16]

Name of stage	Distance of class					
	1	2	3	4	5	6
Climb	Railings for the referees. self-insurance -sporting way; -with a hammer. L=15-25 m $\alpha - 20-30^\circ$	Railings for the referees, self-insurance. L=25-35 m $\alpha - 25-35^\circ$	Railings for the referees, self-insurance. L=25-35 m $\alpha - 35-45^\circ$; Vertical sections up to 5m are allowed	Railings for the referees, self-insurance. L=35-45 m $\alpha - 35-45^\circ$; Vertical sections up to 10m are allowed	Railing establishment, self-insurance. L=25-35m, $\alpha - 45-55^\circ$; Vertical sections up to 15m are allowed	Railing establishment, self-insurance. L=35-45m, $\alpha - 45-55^\circ$; Vertical sections up to 20m are allowed
Descent	Railings for referees. -self-insurance; -sporting way; -with a hammer. L=15-25 m $\alpha - 20-30^\circ$	Railings for referees, self-insurance. L=25-35 m, $\alpha - 25-35^\circ$	Railing establishment, self-insurance. L=15-18 m, $\alpha - 35-45^\circ$; Vertical sections up to 5m are allowed	Railing establishment, self-insurance. L=18-28 m, $\alpha - 35-45^\circ$; Vertical sections up to 10m are allowed	Railing establishment, self-insurance. L=28-38m, $\alpha - 45-55^\circ$; Vertical sections up to 15m are allowed	Railing establishment, self-insurance. L=28-38m, $\alpha - 45-55^\circ$; Vertical sections up to 20m are allowed
Crossing	Railing for referee, with a hammer. L=15-25 m $\alpha - 20-30$	Railing of the referee, self-insurance L=20-30m $\alpha - 25-35^\circ$	Railing of the referee, self-insurance L=20-30m, $\alpha - 35-45^\circ$	Railing of the referee, self-insurance L=30-40m, $\alpha - 35-45^\circ$	Railing of the referee, self-insurance L=30-40m, $\alpha - 45-60^\circ$	Railing of the referee, self-insurance L=40-50m, $\alpha - 45-60^\circ$
Suspended crossing	-	Railing of the referee, self-insurance. L=14-20 m	Railing of the referee, self-insurance L=20-30 m	Restoration of the railing, self-insurance L=14-20 m	Railing establishment, self-insurance. L=20-28 m	Railing establishment, self-insurance. L=28-35 m
Balance beam	Railing of the referee. -self-insurance; -with support on the railing L= 6-10 m	Railing of the referee, self-insurance. L=10-15 m	Railing establishment, self-insurance. L= 8-12 m	Railing establishment, self-insurance. L=10-15 m	Railing establishment, self-insurance. L=12-18 m	Railing establishment, self-insurance. L=15-25 m

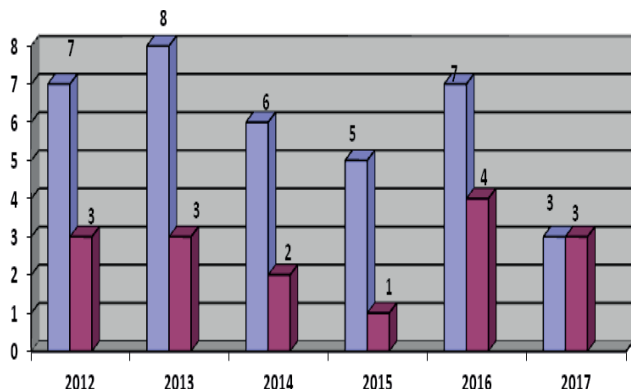

Fig. 1. The number of competitions conducted on the pedestrian tourism technique in open and enclosed spaces in period 2012 - 2017

Taking into account Figure 1, may be mentioned the fact that in the period 2012-2017 (August) there were deployed 52 competitions in total at the pedestrian tourism technique, out of which 36 in open spaces in various areas of the Republic of Moldova and 16 competitions in enclosed spaces.

Multiple routes have been established for their deployment, which included complex stages that have been modified from one competition to another. Thus, during the period 2012-2017, the routes of competition overall covered the some and same stages, but their positioning and difficulty increased from one competition to the next, with new stages (ex.: ski, etc.) being introduced in the last 2 years (Figure 2).

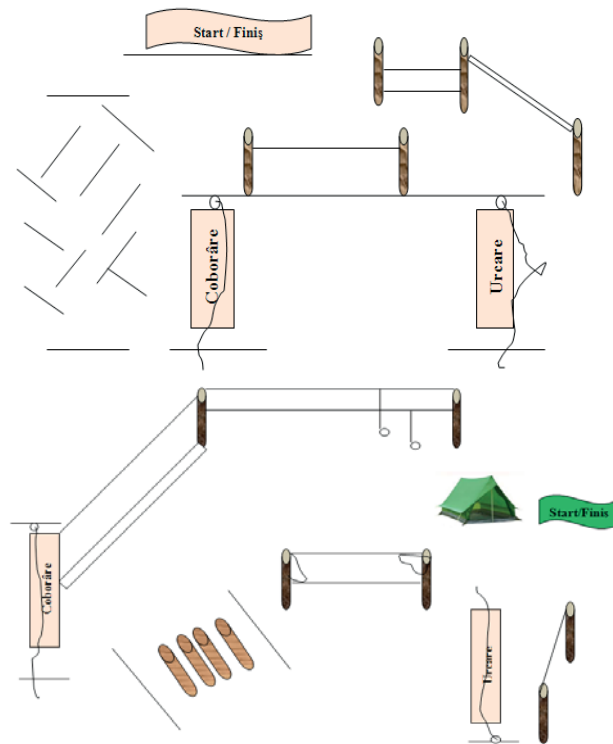
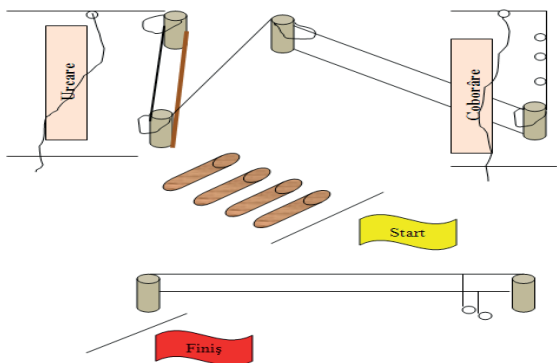

Fig.2. The patterns of routes for pedestrian tourism technique in enclosed spaces used during the winter

From Figure 2, we can see that organizers of competitions modify the routes from one competition to another, and in some cases include new stages, of greater complexity but which also are captivating for those who participate in such competitions. Thus, they include 7-10 stages, which do not exceed the length of 20 m, but which can ensure the participants with sufficient training for the spring-summer-autumn period when competitions are held in open spaces.

Conclusions. Following the theoretical analysis and the generalization of the scientific-methodological data on the particularities of the competition routes to the pedestrian tourism technique during the winter period, the majority of the authors mention that these competitions in the last years are continually being developed, attracting from year to year all the more and more applicants willing to go through stages of the most difficult and varied, but which at the same time also a good opportunity to prepare and keep

fit for the spring-summer-autumn period.

The analysis of the competitions conducted during the years 2012-2017 revealed the fact that out of the total of 52 competitions at the pedestrian tourism techniques 16 have been in enclosed spaces. The routes analyzed by us in the result

of conducted researches, point out the fact that they comprise a series of technical stages similar to those of the competitions in open spaces, but they are shorter in length and are arranged using artificial objects.

References:

1. Грицак Ю. (2008) Организация самодеятельного туризма. Учебное пособие для студентов специальности «туризм». Харьков: «Экограф», с. 87.
2. Кодыш Э. (1990) Соревнования туристов. Пешеходный туризм. Москва: «Физкультура и спорт», с. 12.
3. Махов И., Латышева А. (2016) Развитие специальной выносливости в спортивном туризме на дистанции-пешеходной в закрытых помещениях у спортсменов тренировочного этапа 1-го года обучения. В: Вестник академии детско-юношеского туризма и краеведения. Белгород, с. 151-155.
4. Таймазов В., Федотов Ю. (2014) Теория и методика спортивного туризма. Учебник. Гриф УМО. Москва: «Советский Спорт», 424 с.
5. Федорова Л. (2013) Рекомендации по организации и проведению соревнований по спортивному туризму в закрытых помещениях. Ижевск. С. 15-16.

EFICIENȚA MIJLOACELOR DE DEZVOLTARE A MOBILITĂȚII ARTICULARE A GIMNASTELOR DE 5-6 ANI

Reaboii Natalia,

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

Cuvinte-cheie: pregătire sportivă, eficiența metodologiei, exerciții speciale și de întindere, mobilitate, gimnastică ritmică.

Rezumat. Problema științifică soluționată în acest articol este argumentarea experimentală a metodologiei antrenamentului sportiv în vederea dezvoltării mobilității micilor gimnaste de 5-6 ani. În această privință, s-a constatat că utilizarea rațională a gimnasticii înseamnă dezvoltarea mobilității gimnastelor la etapa inițială în gimnastica ritmică.

Actualitatea temei de cercetare. Sportul contemporan se caracterizează printr-o dozare riguroasă a volumului și intensității efortului fizic și printr-o specializare timpurie. Gimnastica ritmică aparține categoriei sporturilor în care se evidențiază aceste tendințe moderne [8]. Din acest motiv, practicarea gimnasticii ritmice începe la vârsta de patru ani (grupa de pregătire prealabilă) [6, 10], sportivele sunt selectate și implicate într-un proces intensiv de pregătire, care contribuie la formarea și perfecționarea capacităților motrice, deoarece la 5-6 ani acestea deja participă la diverse competiții naționale și internaționale.

Teoreticienii [1, 2] în marea lor majoritate, au stabilit că capacitățile motrice reprezintă calități indispensabile pentru practicarea sportului. Specificul mișcărilor din gimnastica ritmică solicită și o bună mobilitate articulară [3, 4, 5]. În majoritatea cazurilor însă, aceste calități se manifestă în gimnastica ritmică sub formă combinată.

În ultimii ani, din motivul intensificării luptei pe arena internațională, pregătirea pentru competiții a compoziției sportiv-artistice a căpătat o valoare semnificativă. Datorită flexibilității, plasticității, coordonării motrice și capacității de a mânui cu virtuozitate obiectele portative din compozițiile sportive, gimnastica ritmică are un caracter spectaculos, de o mare varietate și frumusețe [6, 8, 9].

Dezvoltarea mobilității prin intermediul valorificării eficienței metodologiei folosite în gimnastica ritmică reprezintă o cerință de bază în obținerea rezultatului sportiv. Faptul că mobilitatea articulară se realizează prin anumite exerciții speciale de întindere duce, totodată, la formarea unei musculaturi lungi, elastice, realizând o bună reprezentare a controlului neuromuscular [5].

Majoritatea exercițiilor din gimnastica ritmică

nu pot fi realizate corect, amplu și estetic fără o bună mobilitate articulară și elasticitate musculară. Valorificarea eficienței metodologiei de dezvoltare a mobilității articulare la această vârstă fragilă se realizează prin exerciții speciale de întindere și relaxare (posedă o creștere a mobilității cu 12-15%), ce duce, totodată, la obținerea unei elasticități musculare. La etapa incipientă de pregătire, exercițiile de mobilitate trebuie efectuate peste o zi (sub forme combinate), ca sistemul muscular să se odihnească, ulterior acestea se efectuează în fiecare zi, fapt care implică necesitatea aspectelor de calitate a antrenamentelor sportive de gimnastică ritmică [6].

Ipoteza cercetării. În cercetare s-a presupus că aplicarea unei metodologii eficiente de dezvoltare a mobilității articulare, în baza elementelor specifice, va asigura sporirea nivelului de pregătire a micilor gimnaste la etapa inițială.

Scopul cercetării îl constituie perfecționarea și valorificarea eficienței metodologiei de dezvoltare a mobilității la etapa incipientă de pregătire în gimnastica ritmică.

Obiectivele cercetării:

1. Studiarea teoriei și practicii antrenamentului sportiv la etapa inițială de pregătire în gimnastica ritmică.

2. Aprecierea nivelului de dezvoltare a mobilității articulare a micilor gimnaste.

3. Argumentarea experimentală a eficienței aplicării metodologiei de dezvoltare a mobilității în cadrul antrenamentului sportiv al gimnastelor de 5-6 ani la gimnastica ritmică.

Motivul alegerii problemei de cercetare constă în faptul că micile gimnaste care practică această probă sportivă, în care frumusețea mișcărilor plastice se îmbină cu perfecționarea elasticității musculare, nu pot realiza corect, amplu

și estetic majoritatea exercițiilor din gimnastica ritmică prevăzute de Codul de punctaj.

Pentru realizarea scopului și a obiectivelor lu-

crării s-a organizat o cercetare pedagogică cu micile gimnaste de 5-6 ani din Școala Sportivă Specializată a Rezervelor Olimpice, mun. Chișinău.

Tabelul 1. Analiza comparativă a nivelului de dezvoltare a mobilității articulare a gimnastelor de 5-6 ani din grupele martor și experimentală (n=16)

Nr. crit.	Parametrii testați	Grupa	Date statistice		t	P
			Testare inițială	Testare finală		
			$\bar{X} \pm m$	$\bar{X} \pm m$		
1	Din stând pe banca de gimnastică, aplecare înainte (cm)	M	9,37 ± 0,71	10,37 ± 0,62	2,403	<0,05
		E	9,50 ± 0,73	12,19 ± 0,55	6,245	<0,001
		t	0,12	2,18	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
2	Răsucirea brațelor înapoi cu bastonul de gimnastică (cm)	M	33,25 ± 0,88	32,50 ± 0,87	1,396	>0,05
		E	33,37 ± 0,86	30,12 ± 0,44	5,711	<0,001
		t	0,10	2,44	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
3	Din culcat dorsal, podul (cm)	M	25,25 ± 0,79	24,14 ± 0,64	2,388	<0,05
		E	25,37 ± 0,78	22,37 ± 0,46	6,176	<0,001
		t	0,11	2,23	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
4	Sfoara înainte cu dreptul (cm)	M	24,12 ± 0,89	22,87 ± 0,79	2,370	<0,05
		E	24,19 ± 0,90	20,81 ± 0,52	5,935	<0,001
		t	0,05	2,19	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
5	Sfoara înainte cu stângul (cm)	M	26,50 ± 0,94	25,96 ± 0,91	0,942	>0,05
		E	26,75 ± 0,96	23,75 ± 0,88	5,258	<0,01
		t	0,19	1,75	-	-
		P	>0,05	>0,05	-	-
6	Sfoara laterală cu dreptul (cm)	M	27,87 ± 0,77	26,75 ± 0,73	2,444	<0,05
		E	28,00 ± 0,76	24,96 ± 0,39	6,153	<0,001
		t	0,12	2,16	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
7	Sfoara laterală cu stângul (cm)	M	28,62 ± 0,80	27,87 ± 0,77	1,554	>0,05
		E	28,75 ± 0,79	25,91 ± 0,50	5,824	<0,001
		t	0,11	2,15	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
8	Culcat dorsal, dreptul înainte (cm)	M	65,62 ± 0,75	64,56 ± 0,58	2,400	<0,05
		E	65,75 ± 0,75	62,94 ± 0,45	6,019	<0,001
		t	0,12	2,22	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
9	Culcat dorsal, stângul înainte (cm)	M	67,00 ± 0,80	66,75 ± 0,75	0,521	>0,05
		E	67,12 ± 0,78	64,52 ± 0,68	5,610	<0,001
		t	0,11	2,20	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-

Notă: (f=14) Eșantioane conjugate
M = 8; r = 0,811 P - 0,05; 0,01; 0,001
E = 8; 2r = 1,622 2,145; 2,977; 4,140

(f=7) Eșantioane conjugate
P - 0,05; 0,01; 0,001
2,365; 3,499; 5,408

Metodele folosite în cercetarea pedagogică. Pentru realizarea obiectivelor formulate au fost folosite următoarele metode de cercetare: analiza teoretică și generalizarea datelor literaturii de specialitate; studierea și generalizarea documentelor privind planificarea, evidența și controlul în antrenamentul sportiv; observația pedagogică; metoda testelor; metoda grafică și tabelară; experimentul pedagogic; metoda statistico-matematică de prelucrare și interpretare a datelor înregistrate.

Constatări și rezultatele obținute.

Rezultatele inițiale și finale ale indicatorilor de mobilitate din grupele martor și experimentală sunt prezentate în Tabelul 1 (n=16).

În ceea ce privește proba din stând pe banca de gimnastică, aplecare înainte, media finală a rezultatelor obținute de gimnastele din grupa experimentală constituie – 12,19 cm, indicatorul este mai mare decât media obținută de gimnastele din grupa martor (10,37 cm). Media rezultatelor finale obținute de gimnastele din grupele experimentale și martor a demonstrat o diferență semnificativă la pragul de 5% ($t=2,176$; $P<0,05$).

Pentru a scoate în evidență mijloacele folosite în dezvoltarea elasticității musculare a membrilor inferioare au fost folosite exerciții din poziția stând, aplecare înainte cu apucat de glezne, din așezat aplecare înainte cu vârful de întinse spre sine cu răsucirea gambei în prima poziție coregrafică, sprijin îndoit pe vârful de întinse simultană a unui picior înapoi. Aceste mijloace, folosite în timpul procesului de antrenament, contribuie la fortificarea organismului și la perfecționarea unei ținute corecte, armonioase a copiilor.

La proba de răsucire a brațelor înapoi cu bastonul de gimnastică, sportivele grupei experimentale prezintă o valoare a mediei finale de 30,12 cm, mai mică decât media inițială de 33,37 cm, rezultând o diferență de 3,25 cm. Variabila „t” pentru testările finale ale celor două grupe, la această probă, demonstrează că au fost înregistrate valori peste pragul de semnificație ($t = 2,44$; $P<0,05$).

Substituirea unor exerciții cu diverse mijloace ajutătoare a influențat benefic asupra dezvoltării mobilității scapulo-humerale a gimnastelor de 5–6 ani din grupa experimentală. Astfel: închiderea și deschiderea pumnilor pentru mobilitatea degetelor; mișcări repetate de extensii

ale brațelor cu amplitudine crescută, pe diferite direcții; mișcări de balans, în arc, cerc și în opt, din articulația pumnului, cotului și umărului; coborârea brațelor înapoi-înainte cu coarda de gimnastică.

O bună mobilitate a articulației brațelor se răsfrânge asupra formării unei ținute corecte și frumoase la etapa de inițiere, precum și a executării corecte a tuturor exercițiilor legate de mobilitatea articulară.

În ceea ce privește proba din culcat dorsal - podul (Tabelul 1), grupa experimentală a înregistrat, la testarea inițială, o valoare medie aritmetică de 25,38 cm, iar grupa martor – de 25,25 cm. Variabila „t” indică, la grupa experimentală, o creștere a rezultatelor la elasticitatea musculotendinoasă, între testările inițiale și finale (6,176), diferența fiind semnificativă ($P<0,001$). Grupa martor indică, la fel, o creștere semnificativă între testările inițială și finală, unde $t = 2,388$ ($P<0,05$), variabila „t” pentru testările finale ale celor două grupe demonstrează că au fost înregistrate valori peste pragul de semnificație ($t = 2,23$; $P<0,05$).

Coloana vertebrală are o structură metameră și constă din segmente osoase separate – vertebre, care se suprapun consecvent unul peste altul. La efectuarea podețului, vertebrele se depărtează până la linia de întindere a cartilagiilor intervertebrale și a ligamentelor longitudinale, care trec anterior și posterior pe linia mediană. La efectuarea podețului se schimbă nu numai pozițiile vertebrelor, dar și ale întregului sistem osos în toate articulațiile.

Dezvoltarea mobilității depinde de lungimea și elasticitatea legăturilor articulațiilor și mușchilor; de starea funcțională a centrilor nervoși, reglării și a tonusului muscular.

Nivelul aplicării exercițiilor de stretching, la această vârstă, a atins un progres semnificativ la grupa experimentală, datorită metodei algoritmice de antrenament, care a cuprins exerciții specifice gimnasticii ritmice, precum: extensii și aplecări înainte și lateral din diferite poziții de stând, așezat sau culcat; întoarceri, înclinări ale trunchiului din diferite poziții; valuri de trunchi – mișcări ondulatorii, realizate la nivelul coloanei vertebrale din stând, stând depărtat, stând pe genunchi etc.

Valoarea calculată la parametrii sfoara înainte și lateral cu dreptul/stângul, culcat dorsal cu

dreptul/stângul înainte este semnificativă față de testarea inițială, la grupa experimentală, cu probabilitatea de 99-99,9%.

Orice mișcare motrice, în special sfoara, duce la o deplasare a sistemului osos, a ligamentelor și articulațiilor, orice formă de activitate musculară are ca rezultat excitarea proprioceptorilor din mușchi, tendoane, ligamente și suprafețe articulare. Prin urmare, s-au folosit următoarele mijloace de dezvoltare a mobilității: exerciții de relaxare și încordare musculară; mișcări lente cu amplitudine după posibilitate; repetarea mișcărilor elastice, mișcări pasive. Metodele de dezvoltare au fost următoarele: de repetare, cu ajutorul partenerului și de joc.

Pentru atingerea exigențelor dorite la probele de menținere a drepului/stângului în toate direcțiile s-au folosit balansări simple sau combinate cu echilibre, crescând gradat amplitudinea (grand battement); balansări ample din culcat; din așezat mult depărtat înclinări, aplecări în diverse direcții, din culcat facial picioarele mult depărtat în sfoară sau cu picioarele îndoite ca „broșcuța”; fandări în toate direcțiile etc.

În vederea realizării scopului propus este necesară încălzirea optimă a musculaturii asupra

căreia se realizează o acțiune gradată a intensității, întinderi, pentru a nu contraveni potențialului anatomic.

Concluzii și recomandări

Ca rezultat al analizei și sintezei cercetării teoretico-metodologice fundamentale privind valorificarea eficienței de dezvoltare a mobilității, la etapa inițială de pregătire sportivă în gimnastica ritmică, se poate constata că metodologia organizării și desfășurării acestui proces este la un început de cale și nu este studiată suficient. În același timp, trebuie să menționăm că valoarea calculată a celor 9 parametri testați, la grupa experimentală, este semnificativă față de testarea finală, cu o probabilitate de 99-99,9%.

Datele obținute confirmă eficiența metodologiei utilizate în cadrul procesului de antrenament al micilor gimnaste, la etapa inițială de pregătire în gimnastica ritmică.

Conținutul antrenamentului sportiv trebuie completat cu exerciții speciale pentru dezvoltarea mobilității. Eficiența, în acest sens, este mare dacă procesul începe de la o vârstă fragedă, deoarece prin contracțiile musculare repetate, fără exerciții de întindere compensatorii, mușchiul capătă forță, dar pierde din elasticitate.

Referințe bibliografice:

1. Diacikov V. (1978) Antrenament și refacere. Sportul de performanță. București: C.N.E.F.S., nr. 164, p. 22-24.
2. Dragnea A. (1995) Antrenamentul sportiv. București: Didactică și Pedagogică R. A. 363 p.
3. Dumitrescu E. (2001) Gimnastica ritmică sportivă. Curs de bază. Craiova: Tipografia universității. 140 p.
4. Jeleascov C. (2000) Gimnastica ritmică de bază. București: Editura Fundației „România de mâine”. 204 p.
5. Mociani V. (1985) Gimnastica ritmică sportivă. București: Sport-Turism, p. 5-86.
6. Reaboi N. (2016) Formarea competențelor artistice în gimnastica ritmică la etapa incipientă de pregătire sportivă. Teză de doctor în științe pedagogice. Chișinău. 207 p.
7. Ulmeanu Fl. C. (1966) Noțiunea de fiziologie cu aplicații la exercițiile fizice. Ediția a II-a, revăzută. Oradea: Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport Tip. Grișani, p. 252-299.
8. Винер И.А. (2003) Подготовка высококвалифицированных спортсменов в художественной гимнастике: Автореф. дис. канд. пед. наук. Санкт-Петербург: ГАФК им. Лесгафта. 25 с.
9. Карпенко Л.А., Румба О.Г. (2001) Выразительность в гимнастике. В: Материалы научно-практической конференции, посвященной 100-летию со дня рождения Л. П. Орлова. Санкт-Петербург, с. 74-77.
10. Сермеев Б.В. (1970) Спортсменам о гибкости. Москва: Физкультура и спорт, с. 34.

DEVELOPMENT METHODOLOGY OF ARTICULAR MOBILITY FOR 5-6 YEARS OLD GYMNASTS

Reaboi Natalia,

State University of Physical Education and Sport, Chisinau, Republic of Moldova

Keyword: sport training, efficiency of methodology, special exercises and stretching, capacitate mobility, rhythmic gymnastics.

Abstract. The scientific problem solved in this article is the experimental argumentation of the sport training methodology on the mobility development of small gymnasts aged 5-6 years. In this regard, it was found that the rational use of gymnastics means to develop the gymnasts' mobility at their initial stage in rhythmic gymnastics.

Actuality of the research theme. Contemporary sport is characterized by a rigorous dosing of the volume and intensity of physical effort and by an early specialization. Rhythmic gymnastics belongs to the category of sports in which these modern trends are highlighted [8]. For this reason, the practicing of rhythmic gymnastics begins at the age of four (pre-training group) [6, 10], the athletes are selected and engaged in an intensive training process, which contributes to the formation and improvement of motric skills, because at 5-6 years old they already participate in various national and international competitions.

The theoreticians, in a vast majority [1, 2] have determined that motric skills represent indispensable qualities for practicing sport. The specifics of rhythmic gymnastics movements also requires a good articular mobility [3, 4, 5]. In most cases, however, these qualities are manifested in rhythmic gymnastics in a combined form.

In recent years, due to the intensification of the fight on the international arena, the preparation for competitions of the sport-artistic composition has gained significant value. Due to the flexibility, plasticity, motric coordination and the ability to manipulate with virtuosity the portable objects in sports compositions, rhythmic gymnastics have a spectacular character, of great variety and beauty [6, 8, 9].

The development of mobility through the valorisation of the efficiency of the methodology used in rhythmic gymnastics represents a basic requirement in obtaining the sporting result. The fact that articular mobility is accomplished by some special exercises of stretch also leads to the formation of a long, elastic musculature, realising a good representation of neuromuscular control [5].

Most exercises in rhythmic gymnastics can

not be performed correctly, ample and aesthetically without a good articular mobility and muscular elasticity. Valorisation of the efficiency of the articular mobility development methodology at this fragile age develops through special stretching and relaxation exercises (it has an increase in mobility by 12-15%), which also leads to obtaining of muscular elasticity. At the early stage of training, mobility exercises should be performed within a day (in combined forms), resting the muscular system, and then they shall be made every day, fact that involves the need for quality aspects of rhythmic gymnastics [6].

Hypothesis of the research. In research it was assumed that the application of an efficient methodology for the development of articular mobility, based on the specific elements, will ensure the improvement of the training level of the small gymnasts at the initial stage.

The purpose of the research constitutes perfecting and valorization on the efficiency of mobility development methodology at the early stage of rhythmic gymnastics training.

Objectives of the research:

1. Studying the theory and practice of sport training at the initial stage of training in rhythmic gymnastics.
2. Appreciation of the level of development of articular mobility of small gymnasts.
3. Experimental argumentation of the efficiency of the application of the mobility development methodology at the sport training of gymnasts of 5-6 years old at rhythmic gymnastics.

The reason of choosing the research problem consists in the fact that the small gymnasts practicing this sport test, in which the beauty of the plastic movements combines with the perfecting of the muscular elasticity, can not realize correct,

rigorously and aesthetically most of the exercises in the rhythmic gymnastics provided by the Code of score.

In order to realize the purpose and objectives

of the paper, a pedagogical research was organized with the small 5-6 years old gymnasts from the Specialized Sports School of the Olympic Reserves, Chisinau city.

Table 1. Comparative analysis of the level of development of articular mobility of 5-6 years old gymnasts from the control and experimental groups (n = 16)

Nr.	Tested parameters	Group	Statistical data		T	P
			Initial testing	Final testing		
			$\bar{X} \pm m$	$\bar{X} \pm m$		
1	By sitting on the gymnastic bench, forward bending (cm)	M	9,37 ± 0,71	10,37 ± 0,62	2,403	<0,05
		E	9,50 ± 0,73	12,19 ± 0,55	6,245	<0,001
		T	0,12	2,18	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
2	Twisting the arms back with gymnastic baton (cm)	M	33,25 ± 0,88	32,50 ± 0,87	1,396	>0,05
		E	33,37 ± 0,86	30,12 ± 0,44	5,711	<0,001
		t	0,10	2,44	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
3	By dorsal lying, the bridge (cm)	M	25,25 ± 0,79	24,14 ± 0,64	2,388	<0,05
		E	25,37 ± 0,78	22,37 ± 0,46	6,176	<0,001
		t	0,11	2,23	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
4	Forward string with the right (cm)	M	24,12 ± 0,89	22,87 ± 0,79	2,370	<0,05
		E	24,19 ± 0,90	20,81 ± 0,52	5,935	<0,001
		t	0,05	2,19	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
5	Forward string with the left (cm)	M	26,50 ± 0,94	25,96 ± 0,91	0,942	>0,05
		E	26,75 ± 0,96	23,75 ± 0,88	5,258	<0,01
		t	0,19	1,75	-	-
		P	>0,05	>0,05	-	-
6	Lateral string with the right (cm)	M	27,87 ± 0,77	26,75 ± 0,73	2,444	<0,05
		E	28,00 ± 0,76	24,96 ± 0,39	6,153	<0,001
		t	0,12	2,16	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
7	Lateral string with the left (cm)	M	28,62 ± 0,80	27,87 ± 0,77	1,554	>0,05
		E	28,75 ± 0,79	25,91 ± 0,50	5,824	<0,001
		t	0,11	2,15	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
8	Dorsal lying, right foot forward (cm)	M	65,62 ± 0,75	64,56 ± 0,58	2,400	<0,05
		E	65,75 ± 0,75	62,94 ± 0,45	6,019	<0,001
		t	0,12	2,22	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-
9	Dorsal lying, left foot forward (cm)	M	67,00 ± 0,80	66,75 ± 0,75	0,521	>0,05
		E	67,12 ± 0,78	64,52 ± 0,68	5,610	<0,001
		t	0,11	2,20	-	-
		P	>0,05	<0,05	-	-

Note: (f=14) Conjugate samples (f=7) Conjugate samples
 M = 8; r = 0,811 P - 0,05; 0,01; 0,001 P - 0,05; 0,01; 0,001
 E = 8; 2r = 1,622 2,145; 2,977; 4,140 2,365; 3,499; 5,408

Methods used in the pedagogical research.

The following research methods were used to realize the objectives: the theoretical analysis and the generalization of the literature data; studying and generalizing documents on planning, evidence and control in sport training; pedagogical observation; method of tests; graphical and tabular method; pedagogical experiment; the statistical and mathematical method of processing and interpreting recorded data.

Findings and the obtained results.

The initial and final results of the mobility indicators in the control and experimental groups are presented in Table 1 (n = 16).

Regarding the sample by sitting on the gymnastic bench, forward bending, the final average of the obtained results by gymnasts from the experimental group constitutes - 12.19 cm, the indicator is higher than the average obtained by the gymnasts from the control group (10.37 cm). Media of the final results obtained by the gymnasts from the experimental and control groups showed a significant difference to the 5% threshold ($t = 2,176$; $P < 0,05$).

In order to highlight the means used in the development of the muscular elasticity of the lower limbs, exercises were used exercises from the sitting position, forward bending with grasping of the ankles, from the sitting position forward bending with the spikes stretched towards itself with the twist of the leg in the first choreographic position, support bent on the vertices with the simultaneous bending of one leg back. These means, used during the training process, contribute to the fortifying of the organism and the perfecting of a correct, harmonious children's posture.

At the sample of twist of the arms with the gym baton, the athletes of the experimental group present a final average value of 30.12 cm, less than the initial average of 33.37 cm, resulting in a difference of 3.25 cm. The "t" variable for the final tests of the two groups in this sample, demonstrates that values above the significance threshold ($t = 2.44$, $P < 0.05$) were recorded.

The substitution of some exercises with various helpful means has beneficial influenced on the development of scapulo-humeral mobility of 5-6 years old gymnasts from the experimental group. Thus: closing and opening the fists for finger mobility; repeated movements of extension

of the arms with increased amplitude, on different directions; movements of balance, in the arc, circle and in the eight, from the fist, elbow and shoulder articulation; lowering the arms back - forward with the gymnastic rope.

A good mobility of the arms articulations is reflected upon the formation of a correct and beautiful posture at the initiation stage, as well as of the correct execution of all exercises related to articular mobility.

With regard to sample from dorsal lying (Table 1), the experimental group recorded an average arithmetic value of 25.38 cm and the control group - of 25.25 cm at initial testing. The variable "t" indicates an increase of results at the muscle-tendon elasticity, between the initial and final tests (6,176) in the experimental group, the difference being significant ($P < 0.001$). The control group, also, indicates a significant increase between the initial and the final tests, where $t = 2,388$ ($P < 0,05$), the variable "t" for the final tests of the two groups demonstrates that have been registered values over the significance threshold $t = 2.23$, $P < 0.05$).

The spine has a metameric structure and consists of separate bone segments - vertebrae, which consistently overlap one over other. When performing the bridge, the vertebrae are moving away until the stretch line of intervertebral cartilage and longitudinal ligaments that pass the anterior and posterior to the median line. When performing the bridge are changing not only the positions of the vertebrae, but also of the entire bone system in all the articulations.

The development of mobility depends on the length and elasticity of articulations and muscles ties; the functional state of brain centers, regulators and muscle tone.

The level of application of stretching exercises, at this age, reached significant progress in the experimental group, due to the algorithmic method of training, which included specific exercises of rhythmic gymnastics, such as: extensions and forward and lateral bendings from different standing, sitting or lying positions; turns, inclinations of the trunk from different positions; trunk waves - wavy movements, realized at the level of the spine by standing, standing distanced, standing on the knees etc.

The value calculated to the parameters for

string forward and lateral with the right/left, dorsal lying with the right/left forward is significant towards the initial testing, in the experimental group, with the probability of 99-99.9%.

Any motric movement, especially the string, leads to a displacement of the skeletal system, ligaments and articulations, any form of muscular activity results in the excitement of the proprioceptors in the muscles, tendons, ligaments and articular surfaces. Therefore, the following means of development of mobility have been used: relaxation exercises and muscle tightness; slow movements with amplitude according to the possibility; repetition of elastic movements, passive movements. The development methods were the following: of repeat, with the help of the partner and of game.

To achieve the desired exigencies to the samples of maintaining of the right / left in all directions, simple or compound rocking with balance were used increasing amplitude gradually (grand battement); ample balances from a lying down position; inclinations from a sitting position more distant, bendings in different directions, from a facial lying position the legs more distant in string or with folded legs as a "frog"; lunges in all directions etc.

In order to realise the proposed goal, it is ne-

cessary to optimal heating of the musculature, on which a gradual action of the intensity, stretches, in order not to contravene the anatomic potential.

Conclusions and recommendations:

As a result of the analysis and synthesis of fundamental theoretical-methodological research regarding the valorisation of efficiency of development of the mobility, at the initial stage of sports training in rhythmic gymnastics, it can be found that the methodology of organizing and conducting of this process is at the beginning of way and it is not sufficiently studied. At the same time, we have to mention that the calculated value of the 9 tested parameters, in the experimental group, is significant compared to the final testing with a probability of 99-99,9%.

The obtained data confirm the efficiency of the methodology used during the training process of the small gymnasts, at the initial stage of training in rhythmic gymnastics.

The content of the sports training should be complemented by special exercises for development of mobility. Efficiency, in this regard, is great if the process starts at an early age, because through the repeated muscle contractions, without compensatory stretching exercises, the muscle gains strength but loses its elasticity.

References:

1. Diacikov V. (1978) Antrenament și refacere. Sportul de performanță. București: C.N.E.F.S., nr. 164, p. 22-24.
2. Dragnea A. (1995) Antrenamentul sportiv. București: Didactica și Pedagogică R. A. 363 p.
3. Dumitrescu E. (2001) Gimnastica ritmică sportivă. Curs de bază. Craiova: Tipografia universității. 140 p.
4. Jeleascov C. (2000) Gimnastica ritmică de bază. București: Editura Fundației „România de mâine”. 204 p.
5. Mociani V. (1985) Gimnastica ritmică sportivă. București: Sport-Turism, p. 5-86.
6. Reaboi N. (2016) Formarea competențelor artistice în gimnastica ritmică la etapa incipientă de pregătire sportivă. Teză de doctor în științe pedagogice. Chișinău. 207 p.
7. Ulmeanu Fl. C. (1966) Noțiunea de fiziologie cu aplicații la exercițiile fizice. Ediția a II-a revăzută. Oradea: Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport Tip. Grișani, p. 252-299.
8. Винер И.А. (2003) Подготовка высококвалифицированных спортсменов в художественной гимнастике: Автореф. дис. канд. пед. наук. Санкт-Петербург: ГАФК им. Лесгафта. 25 с.
9. Карпенко Л.А., Румба О.Г. (2001) Выразительность в гимнастике. В: Материалы научно-практической конференции, посвященной 100-летию со дня рождения Л. П. Орлова. Санкт-Петербург, с. 74-77.
10. Сермеев Б.В. (1970) Спортсменам о гибкости. Москва: Физкультура и спорт, с. 34.

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR COORDINATIVE PRIN JOCURI DE MIȘCARE

Moiescu Petronel Cristian¹,
Gürbüz Ali²,

¹Universitatea "Dunărea de Jos", Galați, România

²Mimar Sinan Fine Arts University, Departamentul de Educație Fizică și Sport, Turcia

Cuvinte-cheie: educație fizică, elevi, capacități coordinative, jocuri motrice.

Adnotare. Activitățile didactice bazate pe tehnici moderne de predare-învățare-evaluare reprezintă pentru studiul capacităților coordinative, în contextul actual, cel mai favorabil aspect al acumulărilor motrice la un nivel superior, cu metode științifice de investigare a realității. Mijloacele folosite favorizează dezvoltarea capacităților coordinative, generează motivația intrinsecă, diminuează presiunea generată de personalitatea profesorului, îi determină chiar și pe elevii reticenți la mișcare să participe. În plus, prin deprinderile dobândite elevii exersează mișcările simple și corect, se familiarizează cu învățarea autodirijată, își formează personalitatea, manifestă o conduită civică corectă și își schimbă optica asupra învățării.

Actualitatea temei este dată de faptul că îndemânarea (redenumită, mai nou, drept un ansamblu de capacități coordinative), este una dintre cele mai complexe și mai importante calități motrice, considerată de unii specialiști drept corolar al celorlalte calități. În această idee, actualitatea și importanța temei rezidă în conceperea demersului didactic cu teme diferite, în conținuturi diferite (jocuri de mișcare) și se referă la faptul că dezvoltarea calităților motrice nu s-a bucurat întotdeauna de atenția cuvenită în sensul fundamentării acestui proces din punct de vedere metodologic și că, din acest „unghi”, capacitățile coordinative, sub toate formele lor de manifestare, pot fi influențate favorabil, la această vârstă (9-10 ani).

Jocurile sportive, jocurile de mișcare, jocurile pregătitoare pentru jocurile sportive, ștafetele și întrecerile conțin, în structura lor, acte și acțiuni motrice care pot îmbunătăți substanțial calitățile motrice și, prin caracterul lor atractiv, pot să influențeze pozitiv atitudinea elevilor față de procesul de educare a acestora (a calităților motrice), mai ales dacă în conținutul lor este introdus și obiectul de joc (mingea).

Caracterul lor atractiv și prezența obiectelor de joc îi fac pe copii să uite de „neplăcerile” pricinuite de procesul pur de educare a calităților motrice prin mijloace simple, singulare, direct jalonate pe fiecare calitate motrice.

În acest context se înscrie și motivul alegerii prezentei teme, și anume acela că este mai bine ca acest ansamblu, denumit capacități coordinative, să fie educat (dezvoltat) printr-o diversitate de jocuri de mișcare decât prin mijloace stricte, clasice.

Scopul cercetării este îmbunătățirea procesului instructiv-educativ și sporirea gradului de manifestare a capacităților coordinative prin folosirea unor mijloace atractive, judicios selecționate, aparținând ariei jocurilor motrice. În același timp, scopul lucrării este acela de a pătrunde profund în particularitățile și caracteristicile capacităților de coordonare, de a le cunoaște delimitările esențiale, formele de manifestare, precum și procedeele metodice și mijloacele de dezvoltare/educare care se regăsesc în prevederile programei învățământului primar și de a putea aplica, în cadrul demersului didactic, diferite jocuri de mișcare specifice.

Metodele de cercetare folosite au fost: metoda documentării, metoda observației, experimentul, metoda testelor, metoda statistico-matematică și metoda tabelară și grafică. Pentru determinarea nivelului de manifestare a capacităților coordinative s-a folosit o baterie de 6 teste specifice, aplicate în două etape. În cele două etape ale experimentului au participat elevii claselor a III-a A (clasă experimentală) și a III-a B (clasă de control). Cele două colective nu aveau același număr de subiecți, dar au intrat în cercetare câte 25 de elevi din fiecare clasă (15 băieți și 10 fete) pentru a se putea efectua o comparație obiectivă între cele două eșantioane.

Experimentul în cauză a avut următoarele variabile: variabila „subiect” compusă din eșantionul suspus investigației (elevi de clasa a III-a, în vârstă de 9-10 ani, băieți și fete, cu o anumită dezvoltare fizică, cu un anumit „bagaj” motrice și un anumit nivel de dezvoltare a indicilor calităților mo-

trice), variabila „stimul” care a cuprins modelele operaționale utilizate la acest eșantion, în vederea atingerii scopului propus (jocuri de mișcare) și planificarea lor, precum și variabila „răspuns”, ce a constat din rezultatele obținute de către elevi la probele de control la care au fost supuși.

Pentru evaluarea nivelului de manifestare a capacităților coordinative a fost folosită următoarea baterie de teste: aruncarea mingii în țintă, stând cu spatele la ea; testul „Romberg”; testul „în pătrat”; testul „Matorin”; „Drumul figurat”.

Mijloacele folosite pentru dezvoltarea capacităților coordinative au fost jocurile de mișcare în număr de 19 și, adițional, au fost folosite 10 ștafete dinamice. Toate aceste mijloace au corespuns nivelului de dezvoltare al copiilor și au fost judicios

repartizate pe toată perioada experimentului.

Constatări și rezultate. În urma modelării procesului instructiv-educativ de educație fizică și a comparării rezultatelor inițiale cu cele finale, se confirmă că nivelul de manifestare a capacităților coordinative ale subiecților din grupa experiment atinge valori semnificativ superioare față de grupa martor. Mijloacele folosite (jocurile de mișcare) pentru dezvoltarea capacităților coordinative au stimulat pozitiv atitudinea și interesul elevilor față de practicarea exercițiilor fizice, în general, și față de lecția de educație fizică, în special. Rezultatele obținute, precum și indicatorii statistici calculați pentru toate cele 5 probe folosite sunt redată în Tabelul 1.

Tabelul 1. Indicatori statistici pentru testările capacităților coordinative

Nr. crit.	Denumirea probei	Indicatori statistici	Gr. exp.		Gr. mart.	
			TI	TF	TI	TF
1	Aruncarea mingii în țintă, stând cu spatele la ea (puncte)	X	8,85	11,165	8,88	10,55
		S	1,975	2,07	2,31	2,02
		Cv	21,4	18,535	26,085	22,07
2	Testul „Romberg” (sec)	X	7,51	7,935	7,51	7,675
		S	0,52	0,45	0,395	0,375
		Cv	6,935	5,695	5,23	4,815
3	Testul în pătrat (sec)	X	0,47	0,48	0,5	0,505
		S	0,59	0,585	1,27	0,605
		Cv	2,57	2,6	2,3	2,59
4	Testul „Matorin” (grade)	X	226,25	242,165	216,08	229,415
		S	15,115	15,56	13,935	15,44
		Cv	6,79	6,455	6,445	6,74
5	Testul „Drumul figurat” (nr. greșeli)	X	19,53	17,95	21,8	20,3
		S	3,055	3,165	2,93	3,165
		Cv	16,425	18,9	14,555	16,985

Pregătirea motrice presupune educarea calităților motrice printr-un proces pedagogic de dirijare a dezvoltării fizice în vederea obținerii unor modificări în direcția dorită.

Pregătirea fizică generală și multilaterală este un proces orientat spre dezvoltarea și educarea calităților motrice, realizat prin exerciții de prelucrare selectivă și globală a segmentelor corpului, a marilor funcții ale organismului și a calităților motrice.

Utilizând în practică jocurile motrice pentru

dezvoltarea capacităților coordinative, un mare interes l-a prezentat evoluția parametrilor motrici ai elevilor cuprinși în experimentul pedagogic, la nivelul ambelor grupe. Probele folosite sunt des întâlnite în literatura de specialitate și folosite în practica domeniului.

Mediile aritmetice pentru proba ”Aruncarea mingii în țintă, stând cu spatele la ea” (Figura 1) indică o diferență de numai 0,03 puncte la testarea inițială în favoarea grupei martor. Testarea finală arată un progres semnificativ pentru grupa

experimentală, diferența dintre cele două grupe fiind de 0,62 puncte în favoarea acesteia. Astfel, grupa experimentală înregistrează un progres în valoare de 26,12%, iar grupa martor – de 18,98%. Se observă că ambele grupe înregistrează un progres deosebit, dar mai mare pentru grupa experimentală. De asemenea, și coeficientul de variabilitate al grupeii experiment arată o omogenitate mai bună.

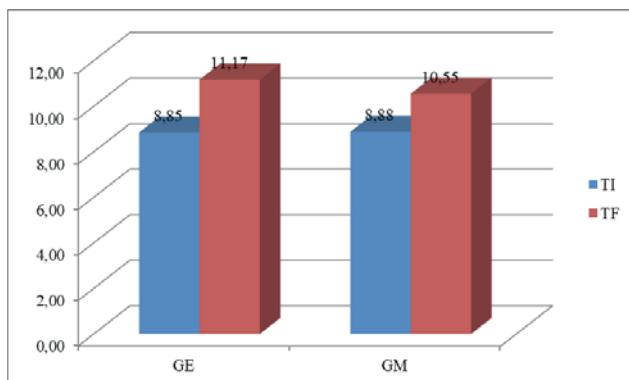

Fig. 1. Aruncarea mingii în țintă, stând cu spatele la ea (puncte)

În cazul ”Testului Romberg”, media grupei martor, la testarea finală, s-a îmbunătățit cu 5,41% față de testarea inițială, iar în valoare absolută progresul realizat este de 0,43 secunde. La grupa experimentală, performanțele s-au îmbunătățit cu 2,26%, iar în valoare absolută progresul realizat este de 0,17 secunde (Figura 2).

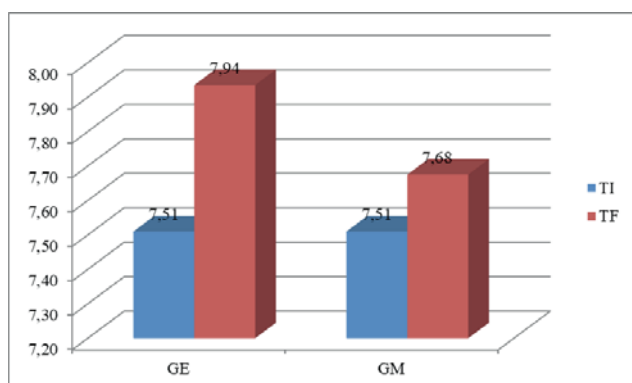

Fig. 2. Testul „Romberg” (sec)

Din analiza indicatorilor privind omogenitatea rezultatelor, poate fi observat faptul că abaterea standard are valori cuprinse între 0,58 și 0,37, iar coeficientul de variabilitate prezintă valori sub 6,93%, ceea ce indică omogenitate crescută și variabilitate mică pentru cele două grupe în cadrul

testărilor inițiale și finale.

A treia probă desemnată pentru evaluarea capacității de coordonare a mișcărilor, ”Testul în pătrat”, indică, la grupa martor, o îmbunătățire a mediilor la testarea finală de 4% față de testarea inițială și, respectiv, o îmbunătățire a mediei rezultatelor cu 2 secunde.

La grupa experimentală, performanțele s-au îmbunătățit semnificativ cu 8,51%, față de testarea inițială, ceea ce, în valoare absolută, reprezintă 4 secunde (Figura 3). Ambele grupe prezintă o omogenitate crescută atât în cazul testărilor inițiale, cât și în cazul testărilor finale.

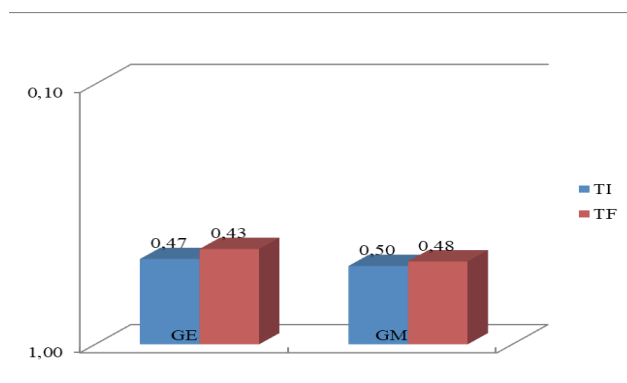

Fig. 3. Testul în pătrat (sec)

Aceeași evoluție se constată și în cazul ”Testului Matorin” pentru ambele grupe cuprinse în experiment (Figura 4). Dacă diferența mediilor de grup la testarea inițială a fost de 10,17 grade în favoarea grupei experiment, la testarea finală această diferență crește până la 12,75 grade. Grupa experimentală înregistrează un progres în valoare absolută de 15,92 grade, în timp ce grupa martor – de 13,38 grade.

În cazul coeficientului de variabilitate, valorile sunt cuprinse între 6,79 și 6,44, ceea ce arată o omogenitate crescută pentru ambele grupe.

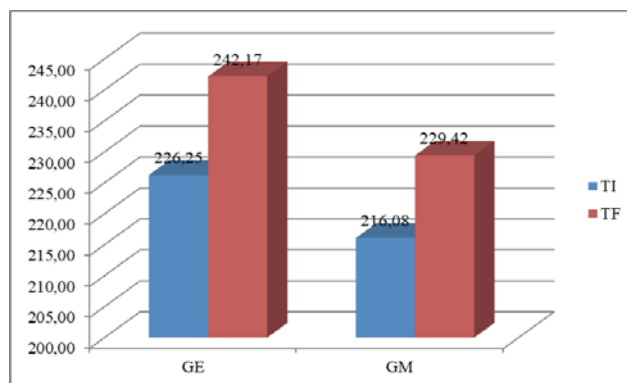

Fig. 4. Testul „Matorin” (grade)

Pentru cel de-al cincilea test administrat celor două grupe, "Drumul figurat", diferența înregistrată la testarea inițială între cele două grupe a fost de 2,27 greșeli, iar la testarea finală această diferență este de 2,35 greșeli. Ambele grupe au o evoluție crescătoare, grupa experiment înregistrând o îmbunătățire a mediei de grup în valoare absolută de 1,58 greșeli, iar grupa martor în valoare de 1,5 greșeli. În cazul acestei probe nu sunt diferențe semnificative între progresul celor două grupe. Coeficientul de omogenitate calculat indică o omogenitate scăzută pentru ambele grupe.

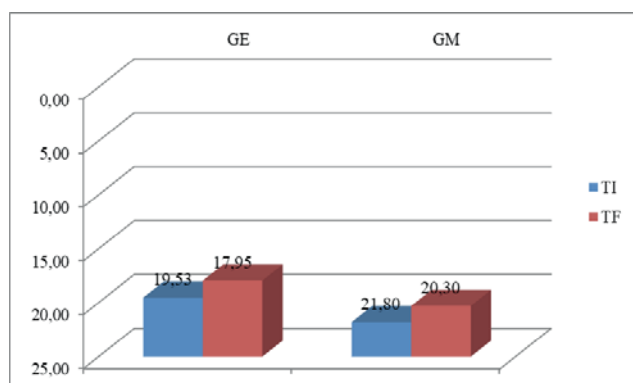

Fig. 5. Testul „Drumul figurat” (nr. greșeli)

Concluzii și recomandări. Activitățile didactice bazate pe tehnici moderne de predare-învățare-evaluare reprezintă pentru studiul capacităților coordinative, în contextul actual, cel mai favorabil aspect al acumulărilor motrice la un ni-

vel superior, cu metode științifice de investigare a realității. Mijloacele folosite favorizează dezvoltarea capacităților coordinative, generează motivația intrinsecă, diminuează presiunea generată de personalitatea profesorului, îi determină chiar și pe elevii reticenți să participe la mișcare.

În plus, prin deprinderile dobândite, elevii exersează mișcările simple și corecte, se familiarizează cu învățarea autodirijată, își formează personalitatea, manifestă o conduită civică corectă și își schimbă optica asupra învățării.

Capacitățile coordinative și formele lor de manifestare pot fi foarte bine dezvoltate nu numai de sine stătător, dar și în verigile lecțiilor care vizează formarea unor deprinderi motrice de bază și specifice unor ramuri sportive elementare.

Foarte important este ca, la finalul lecțiilor cu teme ce sunt orientate spre dezvoltarea capacităților de coordonare, să li se recomande elevilor utilizarea unora dintre jocurile exersate la oră pentru a fi practicate și în timpul liber, dar numai după explicații clare și indicații precise cu privire la succesiune, dozare, cuantificare, modalitățile de desemnare a câștigătorilor etc.

Sub aspectul angrenării în efort, în desfășurarea experimentului, se poate aprecia faptul că nu s-a întâlnit vreo atitudine de reținere, mai ales că, după un anumit timp, elevilor le-a apărut și o dorință de realizare a unor „performanțe” personale, pe fondul spiritului de emulație, pe măsură ce lecțiile au devenit mai interesante și mai atractive.

Referințe bibliografice:

1. Acsinte A. (2007) Jocuri și activități dinamice de timp liber. Iași: Performantica.
2. Alexe N. (1993) Antrenamentul sportiv modern. București: Editis.
3. Bompa O.T. (2001) Dezvoltarea calităților biomotrice. București: Ex Ponto.
4. Cârstea G. (1993) Teoria și metodica educației fizice și sportului. București: Universul.
5. Dragnea A. (1984) Măsurare și evaluare în educație fizică și sport. București: Sport-Turism.
6. Dragnea A., Bota A. (1999) Teoria activităților motrice. București: Ed. Didactică și Pedagogică R.A.
7. Epuran M. (1992) Metodologia cercetării activităților corporale. București: A.N.E.F.S., vol. I.
8. Prescorniță A. (2004) Capacitatea motrică și capacitățile coordinative. Brașov: Ed. Universității ”Transilvania”.
9. Rață G., Rață B.C. (2006) Aptitudinile în activitatea motrică. Bacău: EduSoft.
10. Tudor V. (1999) Capacitățile condiționale, coordinative și intermediare - componente ale capacității motrice. București: R.A.I.

DEVELOPING COORDINATIVE ABILITIES THROUGH MOVEMENT GAMES

*Moiescu Petronel Cristian¹,
Gürbüz Ali²,*

¹“Dunărea de Jos” University of Galati, Romania

²Mimar Sinan Fine Arts University, Department of Physical Education and Sports, Turkey

Keywords: *physical education, pupils, coordinative abilities, motor games.*

Abstract. *Teaching activities based on modern teaching-learning-assessment techniques are today the most favourable aspect of higher-level motor acquisitions in the study of coordinative abilities, with scientific methods of reality investigation. The means used favour the development of coordinative abilities, generate intrinsic motivation, decrease the pressure exerted by the teacher's personality, and determines even reluctant pupils to participate in movement games.*

Moreover, by the skills they acquire, the pupils practice the moves in a straightforward and accurate manner, get familiarized with self-guided learning, shape their personality, display a suitable civic conduct, and change their view on learning.

The topic actuality derives from the fact that skill (nowadays renamed ensemble of coordinative abilities), is one of the most complex and important motor skills, considered by certain experts a corollary of the other skills. In this respect, the actuality and importance of the topic of research stem from conceiving the didactic approach on various subjects, with different contents (movement games), as more often than not the development of motor skills has not always enjoyed the necessary attention in point of the methodological founding of this process, all the more that seen from this angle coordinative abilities, under all forms of manifestation, may be favourably influenced at this age (9-10 yo).

Sports games, movement games, preparatory games for sports games, relays and contests contain in their structure motor acts and actions that may positively influence motor skills and, through their attractive character, may have a positive influence on the pupils' attitude towards the process of motor skill education, especially if their content also relies on the game object (the ball).

Their attractive character and the presence of the game objects make children forget the less pleasant aspects of the mere process through which motor skills are educated by simple, singular means, directly tailored for each motor skill in turn.

In this context, the present topic was chosen, as it is better for this ensemble, called coordinative abilities, to be educated (developed) through diverse movement games than traditional strict methods.

The purpose of research is to improve the

educational process and increase the degree of manifestation of the coordinative abilities using attractive means, carefully selected from the area of motor games. At the same time, the purpose of the paper is to study thoroughly the peculiarities and characteristics of coordination abilities, to know their essential delimitations, the forms of manifestation, as well as the methodological procedures and the means of development/ education found in the provisions of the primary education curriculum, and to apply, within the teaching approach, various specific movement games.

The research methods used were as follows: the documentation method, the observation method, the experiment, the test method, the statistico-mathematical method, and the table and graph method. In order to determine the manifestation level of coordinative abilities, a battery of 6 specific tests applied in two stages was used. In the two stages of the experiment, the participants were the pupils in class III A (experimental class) and III B (control class). The two classes did not have the same number of subjects, therefore the research comprised only 25 pupils in each class (15 boys and 10 girls) in order to allow a relevant comparative study.

The experiment had the following variables: the variable “subject” consisting of the sample subjected to investigation (3rd graders, aged 9-10, boys and girls, with a certain physical development, a certain motor “experience” and a certain development level of the motor skill indices), the variable “stimulus” which included the operational models used for this sample in order to reach the objective (movement games) and their

planning, as well as the variable “response”, consisting of the results obtained by the pupils in the tests they were subjected to.

To assess the manifestation level of coordinative abilities, we used the following tests: ball throwing towards a target, while facing opposite it, the “Romberg” test; the “Square” test; the “Matorin” test; the “Figurative Path” test.

The means used in order to develop coordinative abilities were a number of 19 movement games, in addition to 10 dynamic relays. All these means corresponded to the development level of the children and were accurately scheduled all through the experiment.

Findings and results As a result of the instructive educational process of physical education and the comparison between the initial and the final results, it is confirmed that the manifestation level of the coordinative abilities reaches significantly higher values in the experimental group as compared to the witness group. The means used (movement games) aimed at developing coordinative abilities positively stimulated the pupils’ attitude towards and interest in practising physical exercise, in general, and the lesson of physical education, in particular. The results obtained and the statistical indices calculated for all the five tests are shown in Table 1.

Table 1. Statistical indices in the test of coordinative abilities

No.	Event	Statistical indicators	Exp. group		Witness group	
			Initial test	Final test	Initial test	Final test
1	Throwing ball to target when facing opposite it (points)	X	8.85	11.16	8.88	10.55
		S	1.97	2.07	2.31	2.02
		Cv	21.4	18.53	26.08	22.07
2	The Romberg test (sec)	X	7.51	7.93	7.51	7.67
		S	0.52	0.45	0.39	0.37
		Cv	6.93	5.69	5.23	4.81
3	The square test (sec)	X	0.47	0.48	0.5	0.50
		S	0.59	0.585	1.27	0.60
		Cv	2.57	2.6	2.3	2.59
4	The Matorin test (degrees)	X	226.25	242.16	216.08	229.41
		S	15.11	15.56	13.93	15.44
		Cv	6.79	6.455	6.44	6.74
5	The ”Figurative path” test (no. of errors)	X	19.53	17.95	21.8	20.3
		S	3.055	3.16	2.93	3.16
		Cv	16.42	18.9	14.55	16.98

Motor training presupposes the education of motor skills by a pedagogical process of guiding physical development in view of obtaining changes in the desired direction.

General and multilateral physical training is a process oriented towards developing and educating motor skills, by means of selective and global processing of the body segments, the great bodily functions and motor qualities.

By using motor games in practice in order to develop coordinative abilities, a huge interest was raised by the evolution of the motor parameters of the pupils included in the pedagogical exper-

iment, at the level of both groups. The tests used are commonly used in specialised literature and practice.

The arithmetic average for the test called “*throwing the ball to the target, facing opposite it*” (Figure 1) indicates a difference of only 0.03 points in the initial test in favour of the witness group. The final test shows significant progress for the experimental group, the difference between the two groups being 0.62 points in favour of the experimental group. Thus, the experimental group registers a value of the progress of 26.12%, while the witness group’s progress is 18.98%. It is

noticeable that both groups made great progress, but higher for the experimental group. Also, the variability coefficient of the experimental group shows better homogeneity.

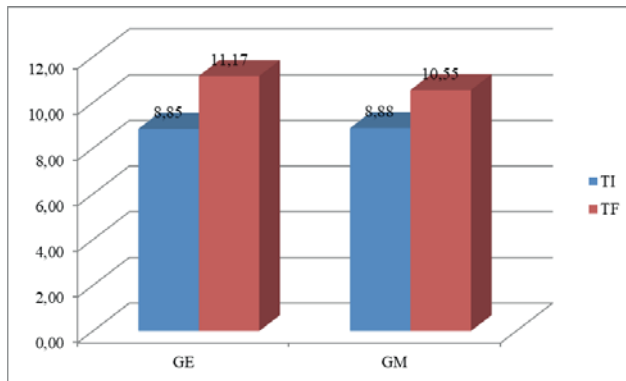

Fig. 1 Ball throwing to target, facing opposite it (points)

In the case of the **Romberg test** the average of the witness group improved by 5.41% in the final test as compared to the initial test, and the absolute value of the progress made is 0.43 seconds. The experimental group improved their performance by 2.26%, i.e. the absolute value of the progress made is 0.17 seconds (Figure 2).

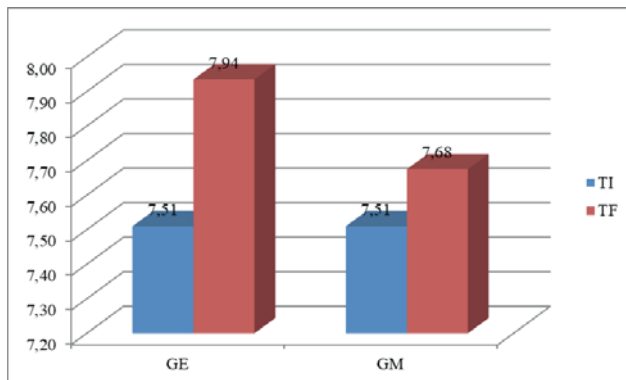

Fig. 2 The "Romberg" test (sec)

From the analysis of the indices regarding result homogeneity, it may be seen that the standard deviation is between 0.58 and 0.37, and the variability coefficient is under 6.93%, which points to high homogeneity and low variability for the two groups in the initial and final tests.

The third test designated to assess the movement coordination ability called the **"Square" test** shows a 4% average improvement in the witness group for the initial test, respectively a 2 second-improvement of the result average.

In the experimental group the performance

increased significantly, i.e. by 8.51% as compared to the initial test, which means an absolute value of 4 seconds (Figure 3). Both groups display high homogeneity in both the initial and the final test.

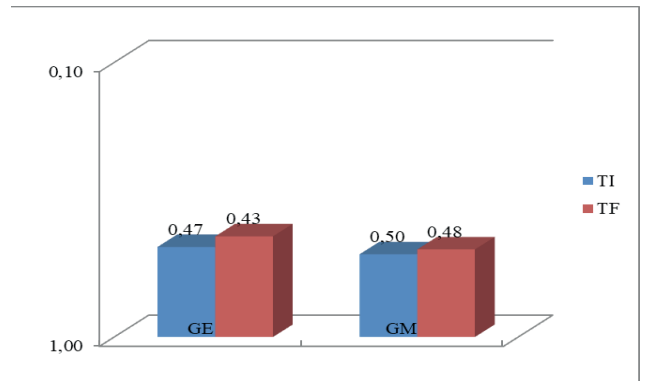

Fig. 3 The square test (sec)

The same ascending evolution is visible in the **Matorin test** for both groups in the experiment (Figure 4). If the difference of the group average in the initial test was 10.17 degrees in favour of the experimental group, in the final test the differences increases to 12.75 degrees. The experimental group registers an absolute value progress of 15.92 degrees, while the witness group's progress is 13.38 degrees.

In the case of the variability coefficient there are values between 6.79 and 6.445, which show high homogeneity for both groups.

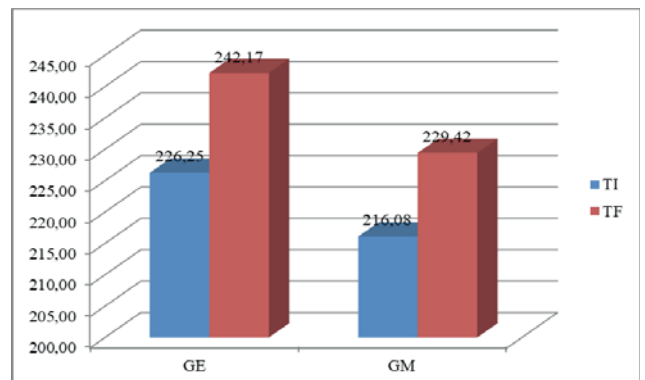

Fig. 4 The Matorin test (degrees)

The fifth test given to the two groups was the **"Figurative Path" Test**. The difference in the initial test was 2.27 errors, while in the final test it becomes 2.35 errors. Both groups have an ascending evolution, the experimental group improving the absolute value of the group average of 1.58 errors, while the witness group registered a value of 1.5 errors. In this event there are no

significant differences in the progress of the two groups. The homogeneity coefficient indicates low homogeneity for both groups.

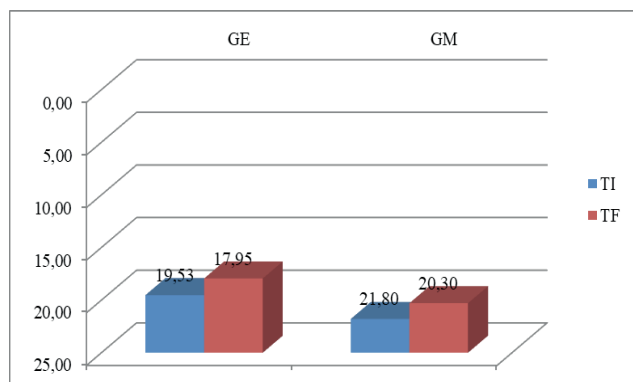

Fig. 5. The Figurative Path test (no. of errors)

Conclusions and recommendations. The teaching activities based on modern teaching-learning-assessment techniques are, in the present stage of the study of coordinative abilities, the most favourable aspect of motor acquisitions at higher level, with scientific methods of reality investigation. The means used favour the development of coordinative abilities, generate intrinsic motivation, decrease the pressure issued from the teacher's personality, determining even

reluctant pupils to join in the movement games.

Besides, through the skills acquired the pupils practise the moves in a simple, accurate manner, become familiar with self-guided learning, shape their personality, manifest the right civic conduct, and change their vision on learning.

Coordinative abilities and their forms of manifestation may very well be developed separately, as well as part of the lesson stages aiming at teaching basic and specific motor skills for certain elementary sports branches.

It is very important that at the end of lessons on topics oriented towards developing coordinative abilities the pupils should be recommended to practise some of the games learnt in class on their own in their free time, but only after being provided with clear explanations and accurate directions regarding the succession, dosage, quantification, means to designate the winner, etc.

In point of engaging in effort, during the experiment, it may be said that no reluctant attitude was noticed, all the more that after a while the pupils developed an urge to reach personal "performance", against an emulation background, as the lessons became more and more interesting and attractive.

References:

1. Acsinte A. (2007) Jocuri și activități dinamice de timp liber. Iași: Performantica.
2. Alexe N. (1993) Antrenamentul sportiv modern. București: Editis.
3. Bompa O.T. (2001) Dezvoltarea calităților biomotrice. București: Ex Ponto.
4. Cârstea G. (1993) Teoria și metodică educației fizice și sportului. București: Universul.
5. Dragnea A. (1984) Măsurare și evaluare în educație fizică și sport. București: Sport-Turism.
6. Dragnea A., Bota A. (1999) Teoria activităților motrice. București: Ed. Didactică și Pedagogică R.A.
7. Epuran M. (1992) Metodologia cercetării activităților corporale. București: A.N.E.F.S., vol. I.
8. Prescorniță A. (2004) Capacitatea motrică și capacitățile coordinative. Brașov: Ed. Universității "Transilvania".
9. Rață G., Rață B.C. (2006) Aptitudinile în activitatea motrică. Bacău: EduSoft.
10. Tudor V. (1999) Capacitățile condiționale, coordinative și intermediare-componente ale capacității motrice. București: R.A.I.

SUSTENABILITATEA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE ÎN EDUCAȚIA FIZICĂ ȘI SPORT

Budevici-Puiu Liliana,

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

Cuvinte-cheie: cercetare, educație fizică, sport, dezvoltare durabilă, bune practici.

Rezumat. Având în vedere importanța care se acordă la nivel global dezvoltării durabile, în anul 2000, la Frieberg (Suedia), a fost adoptată Declarația privind promovarea Științei Sustenabile, în care au fost stipulate: creșterea substanțială a responsabilității guvernelor, conștientizarea mai puternică a cetățenilor, dezvoltarea cercetărilor interdisciplinare pe termen lung, implicarea oamenilor de știință, a practicienilor în stabilirea priorităților, crearea de cunoștințe științifice noi, evaluarea consecințelor posibile și testarea acestora în practică. Un rol semnificativ în dezvoltarea domeniului de educație fizică și sport îl are cercetarea științifică, iar realizarea acesteia are ca efect desfășurarea unei activități creative. Astfel, este necesar ca inițierea studenților în activitatea științifică să devină o activitate obligatorie, întrucât ea poate genera idei noi constructive, progres, competitivitate și dezvoltare sustenabilă. Cercetarea științifică alimentează învățământul, iar învățământul face ca știința să treacă de la o generație la alta și să se fortifice. Aceasta este benefică pentru societate prin dezvoltarea fondului de know-how (cunoștințe). Problema principală a cercetării științifice este cea de eficiență. Obținerea performanțelor sportive într-un timp redus, cu eficiență crescută și cu riscuri biologice minime a condus la o dezvoltare semnificativă a cercetărilor științifice specifice domeniului sportului, dar și la o receptivitate sporită privind transferurile de cunoștințe și de aplicații din alte domenii.

Introducere. Instituția de învățământ superior de educație fizică și sport cuprinde în structura sa de piață cunoștințele, activitățile ei principale axându-se pe crearea, achiziționarea, utilizarea, învățarea, integrarea și valorificarea acestora, în vederea obținerii de performanțe economice și sociale. Astfel, putem afirma că instituția de învățământ superior este o entitate sustenabilă, deoarece, pe baza unei abordări echilibrate din punct de vedere economic, ecologic și social, valorifică la un nivel superior cunoștințele și celelalte resurse de care dispune și pe care le atrage, generând eficiență și performanță multidimensionale, validate de piață și recunoscute de societate. Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare a Națiunilor Unite, condusă de Gro Harlem Brundtland, prim-ministru al Norvegiei, a introdus în 1987 un nou concept referitor la problemele de mediu și sociale: „Sustenabilitatea (ca dezvoltare durabilă) este dezvoltarea care satisface nevoile din prezent, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi” (ONU, 1987). În această definiție, adesea citată, apare ideea că mediul natural se confruntă cu factori de stres și cu exploatarea excesivă și nu poate satisface nevoile crescânde ale oamenilor pe termen nelimitat. Mai mult, pentru fiecare aspect al vieții umane, sustenabilitatea apare la intersecția celor trei componente de bază, care au fost denumite „piloni” ai dezvoltării durabile: societate, mediu și economie (Figura 1).

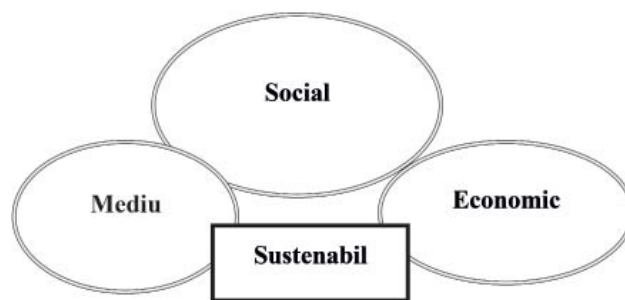

Fig. 1. Schema dezvoltării durabile la confluența celor trei părți constitutive

Sursa: UCN 2006, *The Future of Sustainability. Rethinking Environment and*

Development in the Twenty-first Century, Report of IUCN Renowned Thinkers Meeting, 29-31 January 2006. http://cmsdata.iucn.org/downloads/iucn_future_of_sustainability.pdf

Potrivit literaturii de specialitate, conceptul de sustenabilitate reprezintă o abordare complexă despre care se vorbește într-o perioadă în care problemele de mediu cauzate de diferite activități umane cer soluții urgente și serioase. În definiția conceptului de sustenabilitate, este important a se identifica și trata problemele de echitate și responsabilitate socială, întrucât fără acestea nu pot exista instituții sustenabile.

Noțiunea de sustenabilitate și derivatele acesteia intră în grupa unor concepte-cheie complexe, care, ca și egalitatea, libertatea, democrația etc., reprezintă subiectul unor dezbateri științifice continue în ceea ce privește definiția, sfera de cuprindere și măsura în care pot fi realizate în prac-

tica economică și socială.

În ceea ce privește conceptul de sustenabilitate pentru activitatea specifică rețelei academice, este necesar a preciza următoarele:

- dezvoltarea sustenabilă este centrată pe individ, în sensul îmbunătățirii calității vieții umane;
- dezvoltarea durabilă reprezintă un concept normativ, care cuprinde standardele de judecată și comportament, spre a fi respectate.

În acest context, putem să definim sustenabilitatea ca pe o trăsătură esențială a organizației bazate pe cunoaștere (în special instituția de învățământ superior de educație fizică și sport), având capacitatea de a funcționa și a obține performanțe pe o perioadă îndelungată.

Cu referire la sustenabilitatea cercetării științifice în educația fizică și sport, este important a reflecta câteva cerințe:

- *integrarea sustenabilității cercetării științifice* în domeniu presupune o regândire a misiunii academice, prin implicarea întregului corp profesoral științifico-didactic al universității de profil, a studenților, a cercetătorilor și prin orientarea

spre reformularea scopurilor și obiectivelor instituției și a programelor de cercetare, cu reflectarea acestora într-o strategie de dezvoltare pe cel puțin cinci ani, acceptată și aprobată la nivelul întregii comunități academice;

- *dezvoltarea direcțiilor de cercetare în domeniul educației fizice și sportului* și utilizarea lor continuă, astfel încât să genereze ipoteze utile legate de aspectele și caracteristicile sustenabilității, care sporesc potențialul științific și cel educațional dintr-o perspectivă emancipativă;

- *sustenabilitatea cercetării științifice în educația fizică și sport* este legată de domeniul social, sportiv, pedagogic, cultural, economic, juridic, etic, competițional etc. și diferă în timp și spațiu, putând fi dezbătută la diferite niveluri de referință;

- *inclusiunea unor aspecte ale sustenabilității în cercetarea științifică din domeniul educației fizice și sportului* depinde foarte mult de cultura organizațională, fiind strâns legată de istoria instituției de învățământ superior și de tradiția investigațională a acesteia.

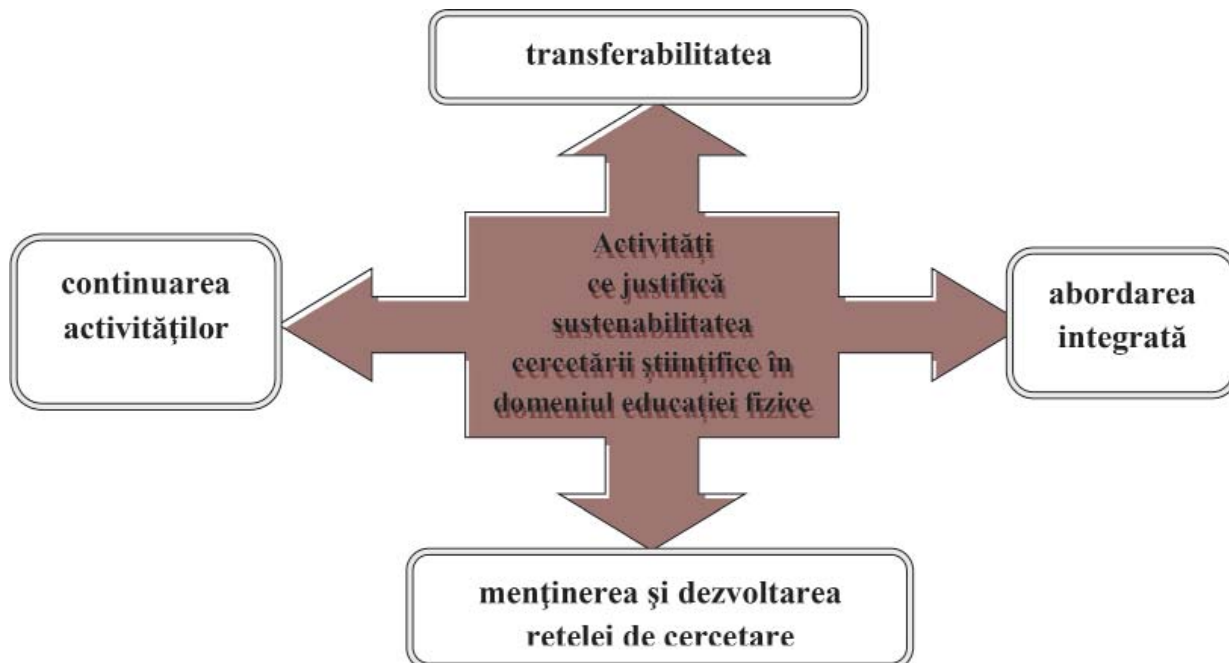

Fig. 2. Activități ce justifică sustenabilitatea cercetării științifice în domeniul educației fizice și sportului

Scopul cercetării este de a identifica sistemul integrat al indicatorilor măsurabili care stabilesc efectuarea activităților necesare pentru asigurarea sustenabilității cercetării științifice în domeniul educației fizice și sportului.

Metodologia cercetării a fost selectată astfel, încât să răspundem principalelor cerințe specifice unui studiu constatativ. Metodele utilizate în cercetare: analiza literaturii de specialitate; metoda autoobservației; metoda observației sistema-

tice și metoda analizei produselor activității de cercetare științifică.

Modelul sistemului integrat va fi cuantificat de către indicatorii de output și de rezultat al cercetării științifice din domeniul educației fizice și sportului.

Pentru satisfacerea cerințelor regionale și a legăturii dintre universitate, mediul sportiv și cel economic, în cadrul laboratoarelor științifice organizate din instituția de învățământ superior de educație fizică și sport, prin finanțarea cercetării științifice (prin proiecte și granturi), se vor efectua prestări de servicii agenților economici interesați și instituțiilor sportive naționale, vor fi organizate activități de instruire și de consultanță pentru personalul de specialitate din domeniu.

Sustenabilitatea cercetării științifice în domeniul educației fizice și sportului se justifică prin următoarele activități (Figura 2):

a) *transferabilitate* – cercetarea științifică în domeniul de referință include activități care permit continuarea și valorizarea rezultatelor științifice după finalizarea și publicarea acestora;

b) *abordare integrată* – prin continuarea funcționării structurilor care asigură realizarea cercetării științifice de profil și după finalizarea proiectelor științifice (câștigate și îndeplinite), din punct de vedere financiar și instituțional;

c) *continuarea activităților* prin depunerea de alte proiecte cu obiective clar stabilite de către unii dintre parteneri;

d) *menținerea și dezvoltarea* rețelei de cercetare doctorală și postdoctorală în domeniul acreditat.

Reconstrucția cercetării științifice în domeniul educației fizice și sportului implică înțelegerea dinamicii structurilor de cercetare științifică și dezvoltarea unor indicatori de monitorizare a evoluției lor pentru asigurarea sustenabilității acestora. În Figura 3 prezentăm sistemul integrat al indicatorilor măsurabili care stabilesc efectuarea activităților concretizate pentru asigurarea sustenabilității cercetării științifice în domeniul educației fizice și sportului.

Dezvoltarea sustenabilă a cercetării științifice în domeniul educației fizice și sportului presupune îndeplinirea unei agende orientate spre specificul societății, respectiv deplasarea acesteia într-un ritm alert spre schimbare pozitivă. Astfel, instituția de învățământ superior de educație

fizică și sport devine responsabilă de realizarea conexiunii naționale și internaționale pentru a asigura sprijinul reciproc și a acționa operativ în direcția consolidării relațiilor cu mediul de afaceri, cu comunitățile locale, cu societatea civilă, cu mediul sportiv, cu guvernul și cu alți deținători de interese în promovarea sustenabilității.

Experiența profesională acumulată de academiile și instituțiile de învățământ superior din țările dezvoltate se bazează pe cercetare, învățare, conducere și schimbare în spiritul sustenabilității.

În **concluzie**, putem menționa că abordarea integrată a cercetării științifice pentru o dezvoltare durabilă a domeniului educației fizice și sportului poate contribui la îmbunătățirea continuă a calității vieții în societate. De asemenea, se impune identificarea celor mai eficienți parteneri care pot oferi experiență, modele de bune practici, îndrumare și asistență pe durata procesului de dezvoltare sustenabilă a instituției de învățământ superior de profil. Un loc aparte îl ocupă în acest sens colaborările cu mediul de afaceri, cu autoritățile publice centrale și locale, cu organizațiile sportive, cu comunitățile locale, precum și cu sportivii de performanță care și-au încheiat cariera sportivă, împreună cu alte persoane interesate de dezvoltarea sportului național. Totodată, un rol important îl deține, în acest sens, instituția de învățământ superior de educație fizică și sport, întrucât aceasta este unicul furnizor de cunoștințe, cercetare în domeniu, reprezentând, de fapt, oportunitatea și consecința, problema și soluția în același timp. Instituția de învățământ superior de educație fizică și sport poate face țara mai competitivă, oferind suport dezvoltării sustenabile a sportului, bazat pe cunoaștere și cercetare, prin dezvoltarea aptitudinilor, competențelor și calităților necesare productivității economice și creșterii sociale. Mai mult, responsabilitatea socială a instituției academice de profil trebuie să se orienteze spre transformarea societății într-o societate sustenabilă.

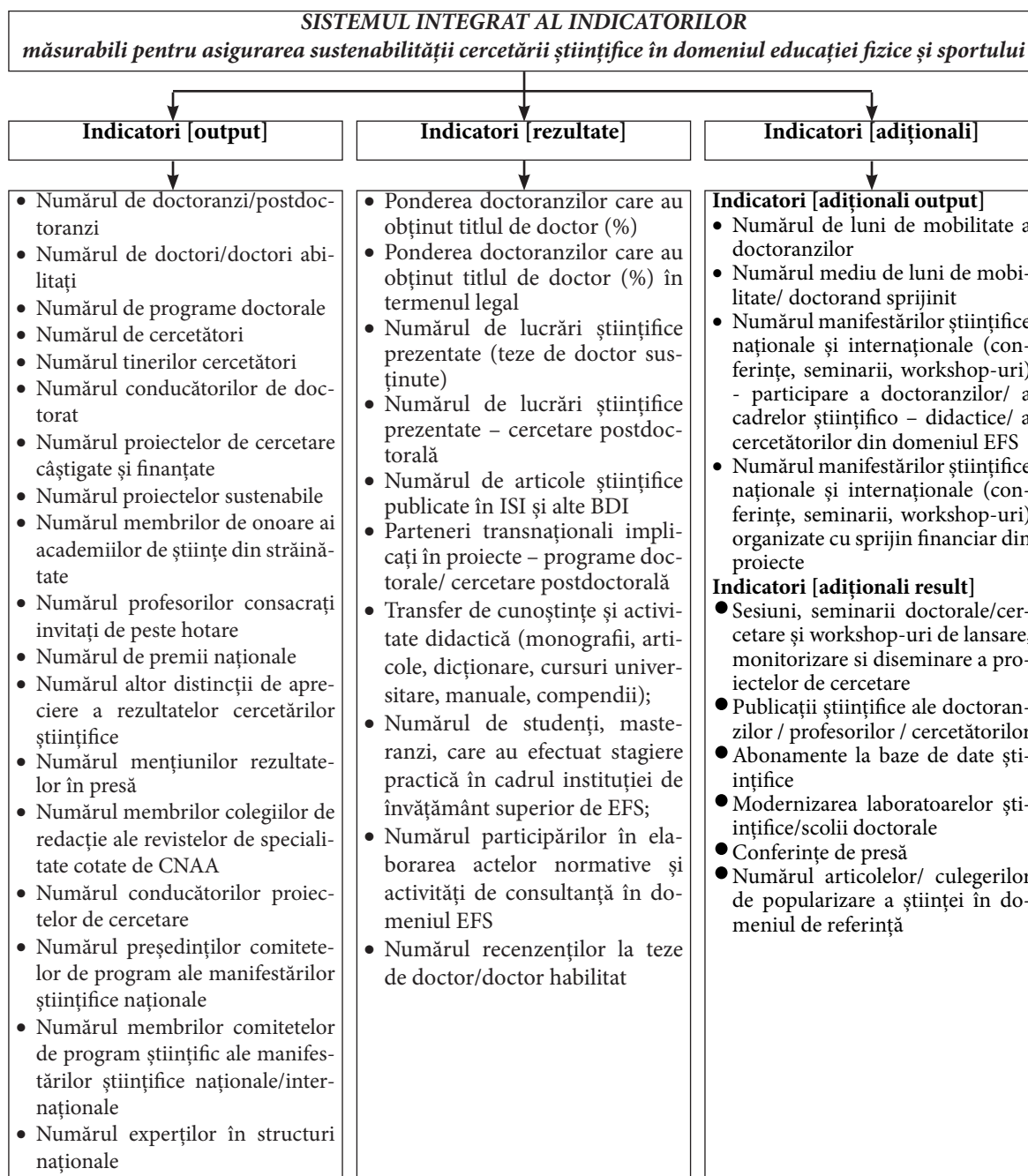

Fig. 3. Sistemul integrat al indicatorilor măsurabili pentru asigurarea sustenabilității cercetării științifice în domeniul educației fizice și sportului

Referințe bibliografice:

1. Budevici-Puiu L., Manolachi V. (2015) Model of Internal Benchmarking of Higher Education Institutions of Physical Culture – a Strategic Tool for Performance Obtaining: Working Papers Central and Eastern European Lumen Conference, Chisinau, p.63-64.
2. Budevici-Puiu L., Manolachi V. (2016) The Insurance and Evaluation of the Scientific Research Quality within the Institution of Higher Education of Physical Training and Sport from Republic of Moldova: Journal of Management Systems, QUALITY 65 Access to success, Scopus, Vol.17, No.150//February.
3. Duca G., Petrescu I. (2015) Managementul academic. Biblioteca Științifică Centrală: “Andrei Lupan” a Academiei de Științe a Moldovei, p. 80-83.
4. European Commission. A renewed EU strategy 2011 + 14 for Corporate Social Responsibility. Com (2011)681 final.Brussels, 25.10.2011
5. Manolachi V. (2016) Managementul și dezvoltarea durabilă a sportului, Ed.USEFS, Chișinău. 304 p.

SUSTAINABILITY OF SCIENTIFIC RESEARCH IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORT

Budevici-Puiu Liliana,

State University of Physical Education and Sport, Chisinau, Republic of Moldova

Keywords: *research, physical education, sport, sustainability, good practices.*

Abstract. *Given the importance of sustainable development at global level, the Declaration on the Promotion of Sustainable Science was adopted in 2000 in Frieberg (Sweden), according to which: the substantial increase of government accountability, stronger awareness of citizens, development of long-term interdisciplinary research, involvement of scientists, practitioners in setting priorities, creating new scientific knowledge, assessing possible consequences and testing them in practice have been generated. A significant role in the development of physical education and sport field has the scientific research, but its realization has the effect of developing a creative activity. Therefore, it is necessary that students' orientation to become a compulsory activity in scientific activity, as it can generate new constructive ideas, progress, competitiveness and sustainable development. The scientific research feeds education, but education makes the science move from one generation to another, and to strengthen. This is beneficial for society through the development of know-how (knowledge) fund. The main issue of scientific research is the efficiency. Achieving sporting performance in a limited time, with high efficiency and minimal biological risk has led to a significant development of scientific research specific to the field of sport, but also to a greater receptivity regarding knowledge transfers and applications in other fields.*

Introduction. The higher education institution of physical education and sport comprises in its market structure its knowledge and its main activities focusing on creation, acquisition, use, learning, integration and valorisation in order to achieve economic and social performance. Thus, we can state that the higher education institution is a sustainable entity, because on the basis of an economically, ecologically and socially balanced approach it capitalizes on a higher level the knowledge and other resources at its disposal and attracts, generating efficiency and multidimensional performance, validated by the market and recognized by the society. The World Commission for Environment and Development of United Nations, headed by Gro Harlem Brundtland, Norway's Prime Minister, introduced in 1987 a new concept on environmental and social issues: "Sustainability (as sustainable development) is development that meets the currently needs without compromising the possibility of future generations to meet their own needs" (UN, 1987). In this definition, often quoted, the idea arises that the natural environment faces stress factors and over-exploitation and cannot meet indefinitely the growing needs of people. Moreover, for each aspect of human life, sustainability occurs at the intersection of the three basic components that have been called "pillars" of sustainable development: society, the environment and the economy (Figure 1).

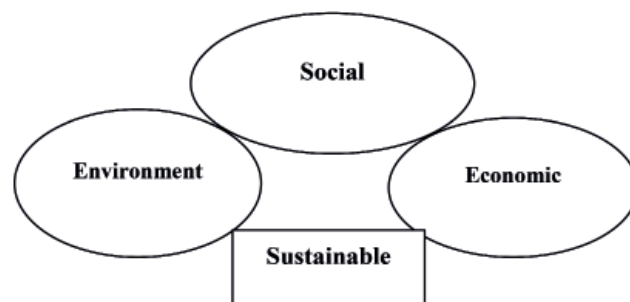

Fig. 1. Scheme of sustainable development at the confluence of the three constituent parts

Source: UCN 2006, *The Future of Sustainability.*

Rethinking Environment and

Development in the Twenty-first Century, Report of IUCN Renowned Thinkers Meeting, 29-31

January 2006. http://cmsdata.iucn.org/downloads/iucn_future_of_sustainability.pdf

According to the specialized literature, the concept of sustainability is a complex approach that is spoken at a time when environmental problems caused by different human activities require urgent and serious solutions. In defining the concept of sustainability, it is important to identify and address the issues of equity and social responsibility, as without them there can be no sustainable institutions.

The notion of sustainability and its derivatives fall into the group of complex key concepts that, like equality, freedom, democracy, etc., are the subject of continuing scientific debates on the definition, the scope and the extent to which they can be achieved in economic and social practice.

Regarding the concept of sustainability for the activity specific to the academic network, it is necessary to specify the following:

Sustainable development is centred on the individual in the sense of improving the quality of human life;

Sustainable development is a normative concept that includes standards of judgment and behavior in order to be respected.

In this context, we can define sustainability as a defining feature of the knowledge-based organization (in this case, the higher education institution of physical education and sports), having the ability to function and achieve performance over a long period of time.

With regard to the sustainability of scientific research in physical education and sport, it is important to reflect some requirements in this direction:

- *integrating the sustainability of scientific research* in the field requires a rethinking of the academic mission, involving the entire scientific-teaching staff of the university, students, researchers and orientation towards reforming the goals and objectives of the institution and of the research programs, with their reflection in a development strategy for at least five years, accepted and approved at the level of the entire academic community;

- *developing research directions in the field of physical education and sport* and their continued use so as to generate useful assumptions about the aspects and characteristics of sustainability that increase the scientific and educational potential from an emancipatory perspective;

- *the sustainability of scientific research in physical education and sport* is related to the social, sporting, pedagogic, cultural, economic, legal, ethical, competitive etc. field, and differs in time and space and can be debated at different reference levels;

- *inclusion of aspects of sustainability in scientific research in physical education and sports* depends largely on organizational culture, being closely linked to the history of the higher education institution and its investigative tradition.

The aim of the research is to identify the integrated system of measurable indicators that set out the activities necessary to ensure the sustainability of scientific research in the field of physical education and sport.

The research methodology has been selected to respond to the main requirements specific to an ascertaining study. Methods used in research: literature analysis; the self-observation method; the method of systematic observation and the method of analyzing the products of the scientific research activity.

The model of the integrated system will be quantified by the output and outcome indicators of the scientific research in the field of physical education and sport.

In order to meet the regional requirements and the connection between the university, the sports and the economic environment, within the scientific laboratories organized by the higher education institution of physical education and sport, by financing the scientific research (through projects and grants), services will be provided to the agents interested economic operators and national sports institutions, training and counseling activities will be organized for the specialized personnel in the field.

The sustainability of scientific research in the field of physical education and sport is justified by the following activities - Figure 2:

- a) *transferability* - the scientific research in the reference field includes activities that allow the continuation and valorization of the scientific results after their finalization and publication;

- b) *integrated approach* - by continuing the functioning of the structures that ensure the realization of the scientific research in the field and after the completion of the scientific projects (won and fulfilled), financially and institutionally;

- c) *continuation of the activities* by submitting other projects with clearly defined objectives by some of the partners;

- d) *maintaining and developing* the doctoral and postdoctoral research network in the accredited field.

The reconstruction of scientific research in the field of physical education and sports implies the understanding of the dynamics of scientific research structures and the development of indicators to monitor their evolution in order to ensure its sustainability. In Figure 2 we present the integrated system of measurable indicators that determine the accomplished activities in order to ensure the sustainability of the scientific research in the field of physical education and sport.

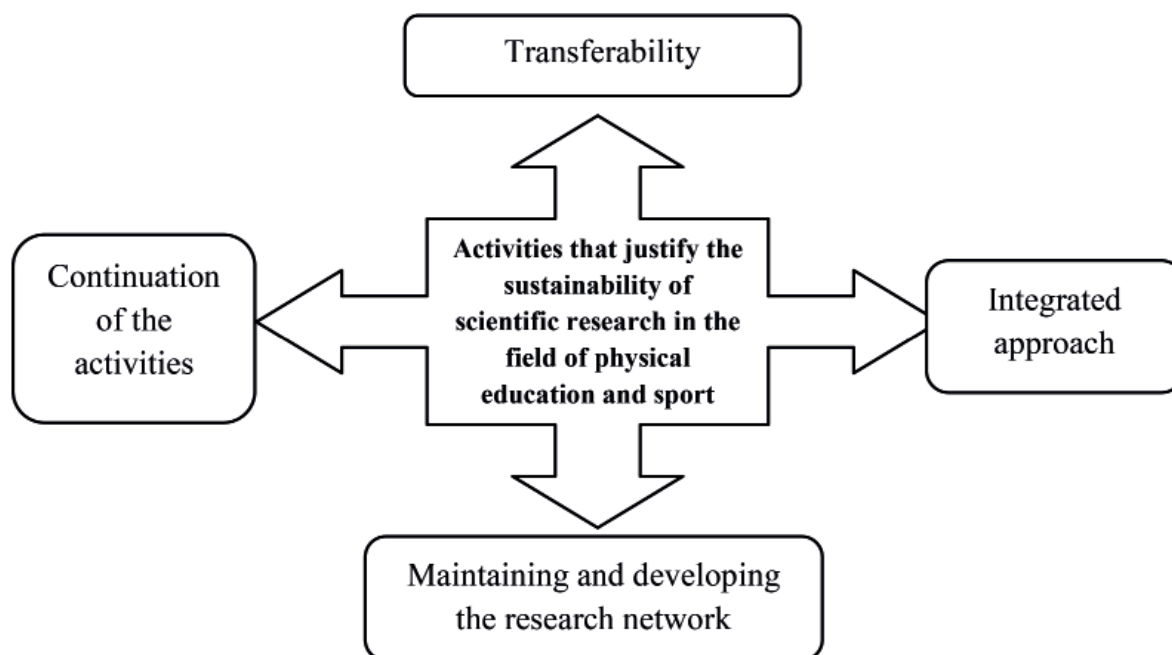

Fig. 2. Activities that justify the sustainability of scientific research in the field of physical education and sport

The durable, sustainable development of scientific research in the field of physical education and sport implies the fulfillment of an agenda geared to the specifics of society, namely its' moving at a rapid pace towards positive change. Thus, the higher education institution of physical education and sport is responsible for the realization of the national and international connection in order to ensure mutual support and to act operative towards the consolidation of the relations with the business environment, with the local communities, with the civil society, with the sports environment, with the government and other stakeholders in promoting sustainability.

The professional experience accumulated by academies and higher education institutions in developed countries is based on research, learning, leadership and change in spiritual sustainability.

In **conclusion**, we can mention that the integrated approach of scientific research for durable, sustainable development in the field of physical education and sport can contribute to the continuous improvement of life quality in society. Also, it is necessary to identify the most efficient partners who can provide the experience, models of good practices, guidance and assistance during the sustainable development process of the higher education institution. A special place in this re-

gard is the collaboration with the business community, the central and local public authorities, the sports organizations, the local communities, as well as the sports athletes who have completed their sports career together with other people interested in national sports development. At the same time, the higher education institution of physical education and sport plays an important role in this respect, as this is the only provider of knowledge and research in the field, representing in fact the opportunity and the consequence, the problem and the solution at the same time. The higher education institution for physical education and sport can make the country more competitive, providing support for the sustainable development of sport, based on knowledge and research, by developing the skills, competencies and qualities required for economic productivity and social growth. Moreover, the social responsibility of the academic institution in question must be oriented towards the transformation of society into a sustainable society.

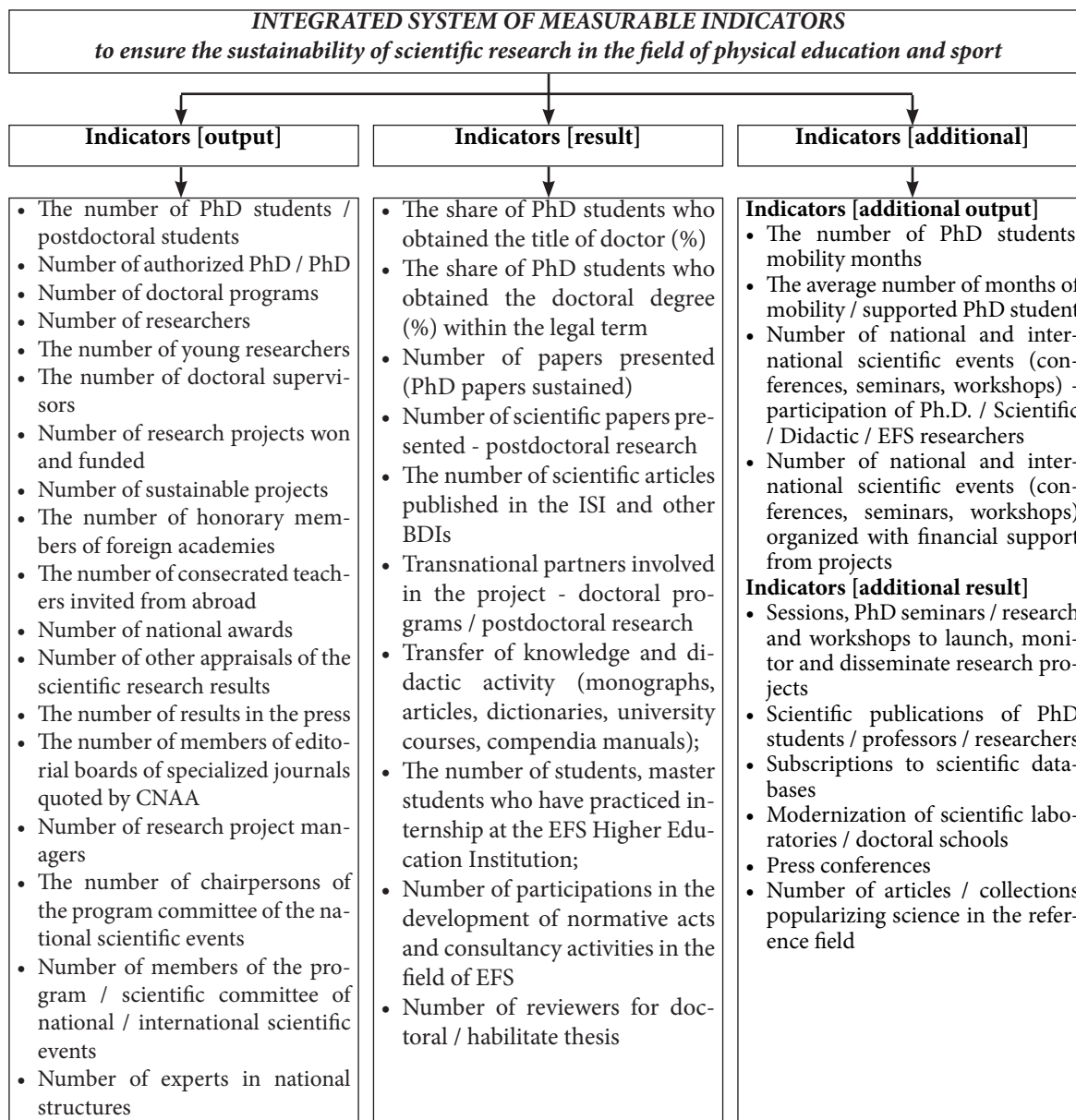

Fig. 3. The integrated system of measurable indicators for ensuring the sustainability of scientific research in the field of physical education and sport

References:

1. Budevici-Puiu L., Manolachi V. (2015) Model of Internal Benchmarking of Higher Education Institutions of Physical Culture – a Strategic Tool for Performance Obtaining: Working Papers Central and Eastern European Lumen Conference, Chisinau, p.63-64.
2. Budevici-Puiu L., Manolachi V. (2016) The Insurance and Evaluation of the Scientific Research Quality within the Institution of Higher Education of Physical Training and Sport from Republic of Moldova: Journal of Management Systems, QUALITY 65 Access to success, Scopus, Vol.17, No.150//February.
3. Duca G., Petrescu I. (2015) Managementul academic. Biblioteca Stiintifica Centrala: "Andrei Lupan" a Academiei de Stiinta a Moldovei, p. 80-83.
4. European Commission. A renewed EU strategy 2011 + 14 for Corporate Social Responsibility. Com (2011)681 final.Brussels, 25.10.2011
5. Manolachi V. (2016) Managementul și dezvoltarea durabilă a sportului, Ed.USEFS, Chișinău. 304 p.

IMPORTANȚA STAGIULUI DE PRACTICĂ MANAGERIALĂ ÎN PREGĂTIREA PROFESIONALĂ A STUDENȚILOR FACULTĂȚILOR CU PROFIL SPORTIV

Cireș Victoria¹,

Amelicichin Ecaterina²,

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

Cuvinte-cheie: învățare, practică managerială, competențe, cercetare de marketing

Rezumat. Învățarea prin practică reprezintă o metodă de instruire a studenților în vederea formării competențelor necesare pentru a deveni angajați de valoare sau întreprinzători responsabili. Astfel, în cadrul practicii manageriale, studenții aplică interdisciplinar noțiunile studiate și realizează aprofundarea acestora într-un sistem funcțional, universitate sau catedra de specialitate, și, totodată, se creează demersul didactic de către conducătorul de practică, pentru abordarea și aplicarea unor noi concepte, utile în organizarea și conducerea unei afaceri în domeniul sportului. Stagiile de practică constituie o parte integrantă obligatorie a procesului educațional și se realizează în scopul aprofundării cunoștințelor teoretice acumulate de către studenți pe parcursul anilor de studii și formării competențelor stabilite prin Cadrul Național al Calificărilor. Fiind un element principal al procesului educațional și al activității profesionale, stagiul de practică asigură formarea competențelor profesionale și acumularea experienței privitor la organizarea și realizarea activităților în domeniul profesional. Succesul absolvenților pe piața muncii va depinde, în mare măsură, de gradul în care aceștia vor cunoaște specificul activității profesionale. Ca rezultat al efectuării stagiilor de practică, studentul – viitorul specialist, poate determina perspectivele realizării profesionale în sistemul ales de specializare, iar rezultatele practicii justifică atribuirea calificării profesionale absolventului.

Introducere. Potrivit lui Vermunt J. [10] predarea și învățarea sunt procese interdependente care se pot ajusta reciproc, prin adaptarea strategiilor de predare utilizate de profesor la modul în care studenții utilizează și își reglează activitățile de învățare. Predarea presupune, astfel, îndrumarea studenților în procesul de alegere a strategiilor de învățare ce permit construirea, modificarea și utilizarea cunoștințelor. O astfel de predare este orientată spre procesele învățării și, implicit, spre student, deoarece se focalizează pe procesele prin care cunoștințele sunt construite și apoi aplicate în practică. Cel mai frecvent, studiile care au abordat acest aspect au constatat o creștere a înțelegerii, metacogniției și autoreglării [8, 9]. Mai mult, studiile arată că învățarea orientată spre sens este asociată în mod pozitiv cu indicatorii de eficiență ai studiului, chiar și în cazul punctajelor obținute la examenele ce conțin întrebări factuale. Învățarea orientată spre reproducere a arătat corelații negative cu sistemele de măsurare a rezultatelor. Învățarea nedirecționată a arătat, în cea mai mare parte, relații negative puternice cu performanța la examene, în timp ce, în majoritatea cazurilor, învățarea direcționată spre aplicație a demonstrat lipsa unei relații cu succesul academic. În plus, examenele obișnuite din primii ani de învățământ superior reușesc cu greu să valorifice capacitatea studenților de utilizare a strategiilor de prelucrare critică, analitică și concretă [4, 10].

Obiectivul cercetării îl constituie determinarea nivelului de dezvoltare a abilităților practice, la masteranzi, ca modalitate obiectivă de evaluare a eficienței activităților de învățare interdisciplinare centrate pe studiul cercetărilor de marketing, realizat prin diverse tehnologii. Evaluarea la nivelul ciclului II, specializarea “Marketing și legislație”, în cadrul desfășurării practicii manageriale, furnizează și informația necesară pentru adoptarea, pe baze științifice, a unor măsuri de stabilire a continuității în procesul de educație și instruire a studenților.

Scopul acestei cercetări îl constituie analiza măsurii în care un program de practică managerială, parcurs de către masteranzii de la specialitatea “Marketing și legislație în sport”, poate contribui la eficientizarea învățării și conduce la modificarea opiniilor și concepțiilor studenților despre învățare într-un mod constructiv.

Un alt obiectiv, derivat din acesta, este verificarea impactului unui astfel de program asupra dezvoltării și perfecționării strategiilor și stilurilor de învățare ale studenților, direcționate spre înțelegere și învățare autoreglată. Se știe că evaluarea vizează eficiența educației și a instruirii prin prisma raportului dintre obiectivele proiectate și rezultatele obținute de către studenți prin activitățile lor. Evaluarea urmărește consecințele acțiunii întreprinse de profesor în procesul de formare a competențelor generale și specific ale studenților.

lor [2, 4]. Astfel pot fi preconizate trei direcții ale evaluării prin strategii didactice adecvate, încheindu-se cu aprecieri asupra funcționării interne a acțiunii educațional-instructive, și anume: evaluarea atitudinilor, a cunoștințelor și a competențelor deținute de studenții de la Ciclul II.

Prin experimentul formativ și plecând de la *ipoteza generală*, conform căreia proiectarea integrată și implementarea unui program educațional opțional în cadrul practicii manageriale, cu accent pe activitatea individuală a masteranzilor cu specific în realizarea cercetărilor de marketing, va determina dezvoltarea abilităților practice, de comunicare scrisă și orală, a atitudinilor de valorizare a actului învățării, prin valorificarea interacțiunilor complexe în cadrul practicii manageriale.

Obiectivele monitorizate de noi pe parcursul desfășurării stagiului de practică au fost în principal cele pedagogice centrate pe dezvoltarea:

- competențelor personale, respectiv: eficiența la locul de muncă, flexibilitatea, orientarea spre rezultate, seriozitatea, comportamentul adecvat, dorința de a învăța continuu, managementul timpului cu scopul eficientizării activității la nivel de organizație;

- competențelor sociale (comunicare interpersonală, lucru în echipă, rezolvarea de probleme, leadership) pentru dezvoltarea activității profesionale.

De asemenea, au fost monitorizate și obiectivele economice ce pot fi realizate prin activitățile studenților care pot conduce la obținerea unor competențe de a anticipa nevoile clienților promovând o ofertă corespunzătoare în turism; capacitatea acestora de a dezvolta strategii de marketing adaptate unor segmente specifice de piață; capacitatea de a gestiona corespunzător resursele umane ale unei entități sportive sau turistice.

Conform curriculum-ului universitar al practicii manageriale din cadrul catedrei Managementul Culturii Fizice (catedra de specialitate a Universității de Stat de Educație Fizică și Sport responsabilă de organizarea și desfășurarea stagiului de practică respectiv) sunt stabilite concret obiectivele acesteia după cum urmează:

Stagiile practicii manageriale urmăresc realizarea următoarelor obiective:

Familiarizarea studenților cu diferite structuri de conducere și dirijare din domeniul educației

fizice și sportului cum ar fi:

- asociații și cluburi sportive;
- școli sportive de diferit rang; federații sportive.

Consolidarea și aprofundarea cunoștințelor de dirijare și conducere, precum și transformarea lor în priceperi și deprinderi manageriale.

Formarea calităților etice și de dirijare a managerului conform cerințelor contemporane.

Consolidarea experienței de dirijare și organizare a viitorilor manageri în verigile actuale.

Consolidarea interesului profesional, precum și stimularea interesului pentru activitatea independentă și creatoare.

Dezvoltarea aptitudinilor manageriale și capacității de a aplica cunoștințele însușite în condiții variate.

Accelerarea procesului de încadrare a studenților în funcția și subdiviziunea respectivă.

Aprofundarea cunoștințelor practice prin activitatea de profil.

Studierea de către coordonatorul și conducătorul stagiului de practică a capacităților și aptitudinilor studenților stagiați în vederea încadrării eficiente a acestora în domeniul specializării profesiei alese.

Plecând de la *ipoteza* studiului, completată de faptul că un program de practică managerială parcurs de masteranzii de la specialitatea "Marketing și legislație în sport" poate contribui la eficientizarea învățării și totodată la creșterea utilizării strategiilor de învățare centrate pe activități practice concrete și pe aplicarea cunoștințelor teoretice acumulate în cadrul cursului "Metodologia cercetării de marketing" am realizat cercetarea în direcția identificării competențelor ce pot fi dobândite de către studenți la finalizarea stagiului de practică cu referire la disciplina de studiu "Metodologia cercetării de marketing".

Din punct de vedere funcțional, ipoteza generală se poate descompune în două ipoteze specifice:

Ipoteza specifică 1: Implementarea unui program educațional adresat masteranzilor de la specialitatea "Marketing și legislație" în cadrul practicii managerial cu referire la cercetarea de marketing, determină structurarea unui ansamblu coerent de cunoștințe și priceperi de studiu individual, prin implicarea activă și creatoare în actul învățării.

Ipoteza specifică 2: Utilizarea metodologiei interactive de dezvoltare a gândirii critice în cadrul unui program interdisciplinar centrat pe dobândirea de competențe specific de cercetare de marketing, fapt ce va contribui și la dezvoltarea capacităților de comunicare orală și scrisă a studenților de la Ciclul II monitorizați.

Astfel, grupelor de masteranzi, practicanți le-a fost testată capacitatea de aplicare a cunoștințelor teoretice acumulate la disciplina ”Metodologia cercetării de marketing” în diverse activități practice, concrete de cercetări de marketing directe, în funcție de o serie de criterii, reflectate în Tabelul 1 și de realizare concretă a unor cercetări directe de marketing reflectate în Tabelul 2.

Masteranzii au realizat cercetările de marketing pe cont propriu, în baza cerințelor stabilite de conducătorul practicii manageriale, pe baza discuțiilor cu prietenii, angajații entităților monitorizate și clienții acestora. De asemenea, masteranzii au menționat că aceasta ar fi unica modalitate de a înțelege cu adevărat dorințele

participanților activi la sport sau ale suporterilor/ clienților. Mai mult, ei consideră că succesul comunicării depinde de această înțelegere. De aceea, metoda observării, deși nu permite obținerea unor informații complexe ca în cazul anchetei, are avantajul de a reda comportamentul natural, efectiv al consumatorilor de sport, fără a antrena purtătorul informației. Recurgerea la observare presupune implicarea directă a masterandului, în posibila sa calitate de marketer sau manager – practicant, respectiv frecventarea de către aceștia a terenurilor de joc, a sălilor de sport, a tribunelor, punctelor de vânzare a biletelor la evenimentele sportive, magazinelor de suveniruri sportive și a tuturor locurilor din care se pot culege informații cu privire la consumatori și produse. Având în vedere apartenența managerilor la sistem și formația lor profesională, preponderent sportivă, acest fapt îi ajută să obțină informații utile, cum ar fi, de exemplu, adresele personale și alte date care nu se pot obține prin observare, ci prin recurgerea la investigarea direct [1, 5].

Tabelul 1. Principalele activități de cercetare de marketing în domeniul promovării entității sportive realizate de masteranzi în cadrul stagiului de practică managerială

Activități de cercetări de marketing realizate de masteranzi	Ponderea aplicării cercetărilor pe entități sportive	Activități de cercetări de marketing în domeniul comportamentului de cumpărare a produsului	Ponderea aplicării cercetărilor pe entități sportive
Studii asupra motivațiilor	23	Preferința față de programul sportiv	51
Studii privind publicitatea și eficiența acesteia	54	Satisfacția oferită de produs	39
Studii asupra imaginii publice	65	Comportamentul de cumpărare	61
Studii privind mass – media	26	Intențiile de cumpărare	47
Studii asupra forței de vânzare	34	Studii de segmentare	37

Tabelul 2. Cercetări directe realizate de către masteranzi

Criterii	Tipuri de cercetări
Modul de preluare a informațiilor de la purtătorul ei	Observarea și ancheta
Modul de desfășurare în timp	Cercetări permanente și ocazionale
Locul desfășurării cercetării	Cercetări desfășurate la locul de desfășurare a evenimentelor sportive Cercetări realizate la sediul entității sportive Cercetări stradale
Tipul informației ce se urmărește a fi obținută	Cercetări cantitative Cercetări calitative

De asemenea, masterandul practicant a recurs și la realizarea unor cercetări de piață, precum: lansarea unui eveniment sau produs sportive nou; studii privind revizuirea structurii prețurilor pe stadion sau în arena sportivă; studii de reevaluare a prețurilor la anumite servicii sportive; studii de reevaluare a diferențelor de preț dintre diferite produse sau dintre diferite locuri la tribune.

Mai mult, cele mai frecvente tehnici de interogare pe bază de interviu structurat, utilizat de masteranzii practicanți ca și instrument de cercetare a fost chestionarul. Construirea chestionarului l-au realizat împreună cu conducătorul practicii managerial, fiind determinant în atingerea scopului cercetării și a obiectivelor stabilite. Masterandul a trebuit mai întâi să stabilească necesarul de informații și ulterior, să includă numai întrebările la care are nevoie de răspunsuri, anticipând, în măsura posibilului, tipurile de răspunsuri pe care se așteaptă să le primească, precum și modul în care le va utiliza. Structura și conținutul chestionarului a urmărit o schemă logică, începând cu întrebări generale și continuând cu cele specifice și invers. Fiecare întrebare a fost evaluată din punctul de vedere al înțelegerii ei de către respondent, al probabilității de a obține un răspuns; întrebările simple, obiective, primesc de regulă, răspunsuri mai clare decât întrebările grupate după subiecte.

Masteranzii au înțeles că utilizarea chestionarului în cadrul anchetelor selective de teren permite trei tipuri de aplicații posibile în sport [2, 6, 7]:

ancheta selectivă de teren realizează expedierea chestionarului prin poștă sau email. Această metodă este mai puțin costisitoare și poate fi o modalitate mai bună de a ajunge la un eșanțon mai larg de respondenți;

ancheta selectivă de teren realizată prin telefon – ce are avantajul de a permite studierea consumatorilor pe segmente de piață, dirijând chestionarul către tipuri specifice de respondenți, fie indivizi, fie organizații;

auditul de public – cea mai des folosită metodă de cercetare în sport ce constă în utilizarea unui chestionar care trebuie distribuit participanților

sau suporterilor cu ocazia unui eveniment sportiv.

Masteranzii au recurs și la tehnici de interogare explorativă în sport, concretizate mai ales prin realizarea de interviuri personale, cercetări care au presupus organizarea grupurilor de experți (grupuri utilizate în evaluarea anumitor campanii promoționale, în prognozarea vânzărilor sau în aprecierea tendințelor de afiliere la anumite cluburi sportive) și a unor grupuri specializate (pe baza unui eșanțon de suporter, a unui grup selecționat de consumatori de sport sau de ziaristi sportivi) [7, 8].

În Tabelul 3 reflectăm o serie de aplicații ale cercetărilor de marketing efectuate de masteranzi în cadrul stagiului de practică managerială cu referire la politica de comunicare a organizațiilor sportive.

În continuare prezentăm rezultatele obținute de masteranzi la finalizarea stagiului de practică pe grupe de cercetări efectuate. Comparația a fost realizată între grupa martor (care nu a parcurs programul educațional opțional stabilit anterior de către conducătorul de practică în ceea ce privesc realizările concrete cu privire la cercetările de marketing) și grupa experiment (care a parcurs acest program). Grupele au fost omogene, fiind formate din câte 11-12 masteranzi. Investigația propusă, realizabilă în condiții de intra, inter și trans-disciplinaritate este situată la linia de intersecție dintre cercetarea fundamentală și cercetarea aplicată, cercetarea normativă și cercetarea operațională, cercetarea filosofică și cercetarea-acțiune, cercetarea prospectivă și cercetarea retrospectivă [4].

Ca tip special de cercetare științifică, cercetarea pedagogică tinde spre o explicație și o înțelegere normativă a activității de educație. Ea urmărește definirea și argumentarea legilor și principiilor care ordonează acțiunea de proiectare și de realizare a educației la nivel de sistem și de proces. Această perspectivă, situată la limita cercetării filosofice, evidențiază necesitatea cercetării finalităților educației care determină orientările valorice ale educației, realizabile în diferite contexte istorice și sociale.

Tabelul 3. Aplicații ale cercetărilor de marketing efectuate de masteranzi în cadrul stagiului de practică managerială cu referire la politica de comunicare a organizațiilor sportive

<p>Cercetări calitative asupra consumatorului 2 grupuri Vârsta:22-47 ani Cu afinități pe anumite sporturi Realizat în perioada practicii</p>	<p>Cercetări calitative asupra consumatorului 4 grupuri 256 de respondenți Vârsta:23-54ani Care cunosc anumite evenimente sportive importante ce s-au desfășurat la nivel național sau internațional Realizat într-o perioadă prestabilită</p>
<p>Interviuri cu membri ai lotului național pe o anumită probă sportivă - Federațiile naționale Sportive pe probele sportive identificate - Comitetul Național Olimpic și Sportiv - Sportivi - Antrenori ai lotului național</p>	<p>Interviuri cu sponsorii - Sponsori - Alte organizații decât cele sportive - Mass media scrisă - Televiziuni implicate în mediatizarea evenimentelor sportive - Lideri de opinie</p>

Cercetarea pedagogică presupune, în același timp concentrarea eforturilor asupra analizei descriptive a principalilor factori și „actori” ai educației. După cum observă, Gilbert de Landsheere, înainte de a cunoaște legile învățământului este important să descriem cu obiectivitate derularea procesului de instruire și să analizăm procedurile de realizare ale acestuia. O altă direcție necesară la nivelul cercetării pedagogice vizează studiul procesului istoric de evoluție a gândirii despre educație și al instituțiilor școlare specializate în realizarea efectivă a acesteia în condiții concrete care probează „originalitatea ireductibilă a fenomenului”.

În sfârșit, tendințele moderne ale cercetării pedagogice evidențiază importanța investigațiilor orientate special în direcția educației universitare, educației permanente, educației adulților. Aceste investigații valorifică problematica teoriei educației la nivelul unor modele operaționale aplicabile în domeniul instruirii permanente, posibilă și necesară în contextul unor abordării intra, inter și trans-disciplinare, deschise în direcția (auto) perfecționării permanente a subiectului și a obiectului educației.

În perspectiva postmodernă, cercetarea pedagogică reprezintă o activitate de conducere managerială a sistemului și a procesului de învățământ proiectată și realizată în mod special pentru reglarea-autoreglarea acțiunii educaționale, respectiv a actului didactic. Ea permite sesizarea unor relații pedagogice noi, relevante în cadrul acțiunii educaționale/didactice, constituind baza soluțiilor optime

de rezolvare a problemelor care apar la nivelul sistemului și al procesului de învățământ (Managementul educației).

Astfel, am efectuat și o investigație a nivelurilor de dezvoltare a competențelor de comunicare scrisă și orală, realizând o evaluare implicată a rezultatelor învățării, prin intermediul grilei de observare a comportamentului studenților de la Ciclul II, în cadrul practicii manageriale.

În cadrul acestui experiment am proiectat și implementat un program educațional opțional, adresat studenților din eșantionul experimental. În acest program am utilizat o metodologie interactivă pe care o prezentăm în continuare. Privind actul educațional din această perspectivă, putem înțelege cercetarea de marketing, comunicarea și comunicația în sport, drept acțiuni esențiale pentru dezvoltarea gândirii critice și un demers potrivit, adecvat cerințelor actuale. Promovând un alt stil de învățare, metodele au fost centrate pe:

- stimularea curiozității și pe formarea unei păreri originale;
- rezolvarea de probleme;
- dezbateră argumentată a ideilor;
- acceptarea democratică a ideilor fiecăruia;
- implicarea activă în procesul de învățare;
- valorizarea muncii în echipă, care conduce spre dezvoltarea fiecăruia.

În acest context, metodele supuse atenției masteranzilor au rolul de a-i face pe aceștia să se concentreze asupra valorilor teoretice și practice a cunoștințelor și să conștientizeze modul în care

acestea îi pot ajuta în propria lor dezvoltare.

Metodologia cercetării pedagogice a presupus valorificarea unui ansamblu de tehnici, procedee și mijloace, integrate la nivelul următoarelor categorii de metode care vizează investigarea științifică a realității educaționale:

- observarea sistematică;
- ancheta în formă scrisă (grila de observare);
- analiza rezultatelor în cadrul practicii manageriale;
- studiul documentelor bibliografice accesibile la nivel academic.
- analiza portofoliilor.

Metoda analizei portofoliilor, a produselor activității subiecților a constat în analiza, în termeni de produs, dar și de proces, din perspectiva anumitor parametri stabiliți în concordanță cu scopul și obiectivele cercetării, a datelor oferite de materialele componente ale portofoliului. Am analizat portofoliile alcătuite de studenți în cadrul practicii manageriale, având în vedere modul de informare

al acestora, documentarea, colectarea și prelucrarea informațiilor, modul de alcătuire al portofoliului. De asemenea am analizat produsul final și prezentarea acestuia de către studenții Ciclului II.

Am demarat experimentul în ideea verificării ipotezelor în desfășurarea fiecărei activități înserând secvențe ce vizează abilităților de cercetare de marketing și de comunicare.

Grupul martor și-a continuat activitatea didactică în mod obișnuit, utilizându-se strategiile clasice de predare-învățare-evaluare, în timp ce grupa experiment a avut un program educațional opțional de lucru în cadrul practicii manageriale, mai deosebit, având în vedere că au beneficiat de studiul disciplinei “Metodologia cercetării de marketing” cu un conținut nou curricular centrat pe aspect practice și mai puțin teoretice. Pe parcursul avansării în cadrul unității de învățare, am asigurat îndrumarea și controlul învățării și am practicat diverse forme de evaluare periodică (teste, chestionare) și finală (portofolii, teste).

Tabelul 4. Calificativele obținute pentru abilitățile de comunicare orală a studenților în cadrul practicii manageriale cu utilizarea terminologiei specifice cercetării de marketing

Etalon Minim 1 Maxim 7	Itemi							
	Grupa martor				Grupa experiment			
	Insuficient	Suficient	Bine	Foarte bine	Insuficient	Suficient	Bine	Foarte bine
	30%	24%	20%	26%	7%	12%	44%	37%

Calificativele pe care le vom discuta în cele ce urmează reflectă cunoștințele practice ale studenților în urma parcurgerii programului educațional opțional în cadrul practicii manageriale. Calificativele acordate se referă la 1 – insuficient, 3 – suficient, 5 – bine, 7 – foarte bine. Astfel, pentru itemii ce vizează capacitatea de comunicare orală, 30% dintre studenți din cadrul grupei martor obțin calificativul insuficient, 24% calificativul suficient, 20% bun și 26% obțin calificativul foarte bine. Studenții din grupa experiment într-un procent de 7% au obținut calificativul de insuficient, 12% suficient, 44% bine, iar 37% obțin calificativul foarte bine, după cum se observă în Tabelul 4 și Figura 1.

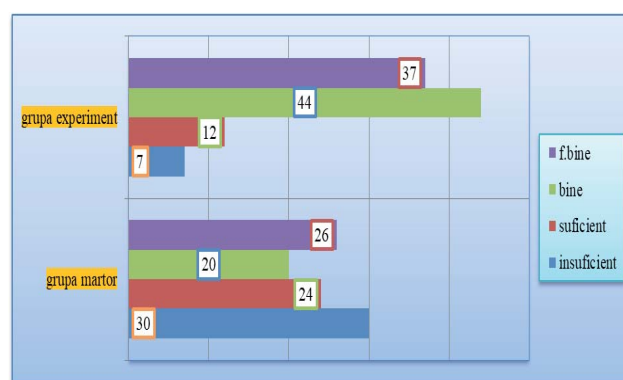

Fig. 1. Reflectarea grafică a itemilor obținuți de masteranzi la comunicarea orală în cadrul practicii manageriale

În Tabelul 5 și Figura 2 sunt reflectați itemii ce vizează capacitatea de comunicare scrisă. Astfel, 10% dintre studenți din cadrul grupei martor

obțin calificativul bun, 8% obțin calificativul suficient și 30% obțin calificativul foarte bun, după cum se observă în Tabelul 5.

Tabelul 5. Calificativele obținute pentru abilitățile de comunicare orală a studenților în cadrul practicii manageriale cu utilizarea terminologiei specifice cercetării de marketing

Etalon	Itemi							
	Grupa martor				Grupa experiment			
	Insuficient	Suficient	Bine	Foarte bine	Insuficient	Suficient	Bine	Foarte bine
Minim 1								
Maxim 7								
	35%	27%	15%	23%	18%	23%	29%	30%

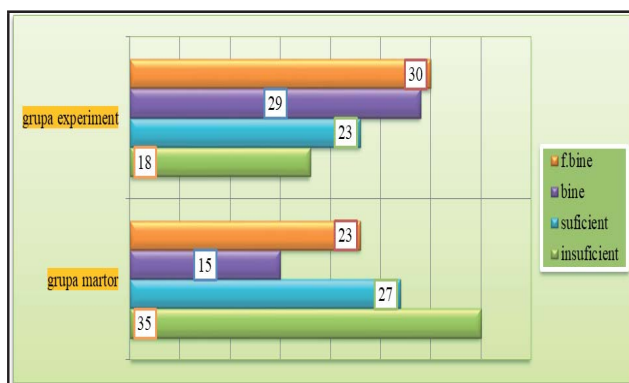

Fig. 2. Reflectarea grafică a itemilor obținuți de masteranzi la comunicarea scrisă în cadrul practicii manageriale

În Tabelul 6 prezentăm valorile comparative a competențelor de cercetare cu specific în marketing ale grupei experiment, în urma evaluării acestora de către grupa de experți în baza activităților individuale ale masteranzilor efectuate în cadrul practicii manageriale și reflectate în documentația de practică și portofoliul întocmit.

Tabelul 6. Valorile comparative a competențelor de cercetare de marketing ale grupei experiment evaluate în cadrul practicii manageriale

Nr. crt.	Valorile testate	Testarea inițială (fără programul opțional desfășurat)	Testarea finală (cu programul opțional desfășurat)	t	P
		$\bar{x} \pm m$	$\bar{x} \pm m$		
1	Modul de preluare a informațiilor	1,78±0,17	2,34±0,31	5,544	< 0,001
2	Studii privind publicitatea și eficiența acesteia	1,69±0,27	2,38±0,24	5,543	< 0,001
3	Studii asupra imaginii publice	1,84±0,29	2,53±0,21	5,746	< 0,001
4	Studii asupra motivației	2,23±0,24	3,12±0,22	7,723	< 0,001
5	Studii privind consumatorii de sport	1,81±0,25	2,6±0,20	5,392	< 0,01
6	Studii privind comunicarea (interviuri cu membri ai lotului național pe o anumită probă sportivă; interviuri cu sponsorii; interviuri cu clienții entităților sportive)	1,80±0,23	2,5±0,19	5,384	< 0,01

Din Tabelul 6 putem observa că modul de preluare și procesare a informațiilor la testarea

inițială a înregistrat o valoare mai mică de 1,78 față de 2,34 la testarea finală (t=5,544; P<0,001). De

asemenea, la studiile privind publicitatea și importanța acesteia pentru entitățile sportive masteranzii au atins valorile la testarea inițială de 1,69 față de 2,38 la cea finală ($t=5,54$; $P<0,001$). În ceea ce privește valorile înregistrate la studiile privind consumatorii de sport, masteranzii au înregistrat valori semnificative, la pragul de 1%, itemii de la testarea inițială fiind 1,82 față de cei de la testarea finală de 2,6. De asemenea, putem constata valori semnificative și la studii privind comunicarea scrisă și orală, unde au fost înregistrați itemi de 1,8 la testarea inițială și de 2,5 – la testarea finală, cu o valoare a criteriului Student de 5,384 și $P<0,01$.

Concluzionând, putem afirma că în perioada practicii manageriale studenții iau cunoștință de experiența celor care activează în instituțiile respective, reușesc să-și însușească laturile pragmatice ale viitoarei profesii, modalitățile aplicării cunoștințelor teoretice la rezolvarea problemelor

ce constituie conținutul activităților specifice domeniului de activitate în care lucrează. Studenții învață să opereze cu mijloacele (instrumentele, echipamentele sportive, documentele, registrele etc.) cu ajutorul cărora se desfășoară efectiv activitatea specifică domeniului de formare. De asemenea, învățarea modernă presupune valorificarea tuturor laturilor și dimensiunilor personalității umane. Se acordă atenție din ce în ce mai multă inteligențelor multiple, gândirii critice și alternativelor educaționale, fără de care procesul învățării nu este complet și nici eficient, în speranța că studentul va fi pregătit pentru a învăța pe tot parcursul vieții. Învățământul de astăzi trebuie centrat pe participarea și dezvoltarea funcțiilor cognitive, favorizând „dezvoltarea gândirii, a facultăților de dobândire și folosire a cunoștințelor, de creație în cunoaștere, la toate vârstele, și dezvoltarea capacităților de a face față situațiilor noi de învățare sau de viață” [3, 4].

Referințe bibliografice:

1. Budevici A., Armanov S. (2007) Management și marketing în sistemul educației fizice și sportului. Chișinău, Valinex, p. 251.
2. Constantinescu M., Căescu St. (2006) The characteristics of sport services – element of differentiation in sport marketing. Materialele Conferinței Internaționale „Marketing și dezvoltare: 1971 – 2006: 35 de ani de marketing în România”. București, ASE.
3. Cerghit I. (2006) Metode de învățământ. Iași, Editura Polirom.
4. Gilbert de Landsheere (1995) Istoria universală a pedagogiei experimentale. București, Editura Didactică și Pedagogică.
5. Mitnițaia L., Budevici-Puiu L. (2008) Marketing general și sportiv. Curs universitar. Chișinău: Valinex SA. 220 p.
6. Opreșan V., Pop N. Al. (2001) Politica de comunicare în marketingul sportiv. București, A.S.E.
7. Opreșan V. (2002) Marketing și comunicare în sport. București, Uranus. 431 p.
8. Prutianu Ș., Anastasiei B., Jijie T. (2001) Cercetarea de marketing. Iași: Editura Polirom.
9. Vermunt J., Minnaert A. (2003) Dissonance in student learning patterns: when to revise theory? *Studies in Higher Education*, 28, 49-61.
10. Vermunt J.D. (2003) The power of learning environments and the quality of student learning. In E. de Corte, L. Verschaffel, N. Entwistle & J. van Merriënboer (Eds), *Powerful learning environments: Unravelling basic components and dimensions* Advances in Learning and Instruction Series. Oxford: Pergamon, p. 109-124.

THE IMPORTANCE OF THE TRAINEESHIP OF MANAGERIAL PRACTICE IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF THE STUDENTS OF FACULTIES WITH SPORT PROFILE

Cires Victoria¹,

Amelicichin Ecaterina²,

State University of Physical Education and Sport, Chisinau, Republic of Moldova

Keywords: learning, managerial practice, skills, marketing research.

Abstract. Learning by doing represents a method of training students to build the skills they need to become valuable employees or responsible entrepreneurs. Thus, within the managerial practice, students apply interdisciplinary the studied notions and realize their deepening in a functional system, university or specialized department, and at the same time is created the didactic endeavor by the practice manager for the approach and application of some new concepts, useful in organizing and management a business in the field of sport. The traineeships of practice constitute an compulsory integral part of the educational process and are carried out in order to deepen the theoretical knowledge accumulated by the students during the years of study and the training of competences established by the National Qualifications Framework. Being a main element of the educational process and professional activity, the traineeship of practice provides the training of professional competences and the accumulation of experience regarding the organization and achievement of the activities in the professional field. The success of graduates in the labour market will depend, to a large extent, on the degree to which they will know the specifics of the professional activity. As a result of carrying out of the traineeships of practice, the student - the future specialist, can determine the prospects of professional achievement in the chosen system of specialization, and the results of the practice justify the assignment of the professional qualification to the graduate.

Introduction. According to Vermunt J. [10], teaching and learning are interdependent processes that can be mutually adjustable, by adapting the teaching strategies used by the teacher to the way in which the students use and regulate their learning activities. Teaching, thus involves, guiding students in the process of choosing learning strategies that allow building, modifying, and utilizing knowledge. Such teaching is oriented towards learning processes and, implicitly, towards student, because it focuses on processes through which knowledge is built and then applied in practice. Most frequently, studies that have addressed this issue have found an increase in understanding, metacognition and autoregulation [8, 9]. Furthermore, studies show that learning oriented towards sense is associated in a positive way with the indicators of efficiency of the study, even in the case of the scores obtained at the exams that contain factual questions. Learning oriented towards reproduction has shown negative correlations with results measurement systems. Purely undirected learning has shown, for the most part, strong negative relationships with performance at the exams, while in most cases, application-oriented learning has demonstrated a lack of a relationship with academic success. In addition, the usual exams in the first years of

higher education succeed with great difficulty to capitalize on students' ability to use critical, analytical and concrete processing strategies [4, 10].

The objective of the research constitutes the determination of the development level of practical skills, in graduates, as an objective way of evaluating the efficiency of interdisciplinary learning activities centered on the study of marketing researches, carried out by various technologies. The assessment at the level of II cycle, „Marketing and Legislation” specialization, within the framework of deployment of the managerial practice, provides the necessary information for the adoption, on a scientific basis, of some measures to establish continuity in the process of education and training of the students.

The purpose of this research constitutes the analysis of measure in which a program of managerial practice, run by the MA students of the „Marketing and Legislation in Sport” specialty, can contribute to the efficiency of learning and lead to changing the students' views and concepts about learning in a constructive way.

Another objective, derived from this, is verifying of the impact of such a program on the development and improvement of students' learning strategies and styles, directed towards understanding and self-regulating learning. It is known

that the assessment covers the efficiency of education and training in terms of the relationship between the projected objectives and the results obtained by the students through their activities. The evaluation follows the consequences of the action taken by the teacher in the process of formation of general and specific competences of the students [2, 4]. Thus, three directions of evaluation can be envisaged through appropriate didactic strategies, ending with appreciations on the internal functioning of the educational-instructive action, namely: evaluation of the attitudes, knowledge and skills of the students of Cycle II.

Through the formative experiment and starting from the **general hypothesis**, according to which the integrated design and implementation of an optional educational program within the managerial practice, with emphasis on the individual activity of the graduates with a specific in the realization of the marketing researches, will determine the development of practical skills, written and oral communication, of attitudes to valorizing the act of learning, by capitalizing on complex interactions within managerial practice.

The objectives monitored by us during the deployment of traineeship of practice period were mainly those pedagogical focused on the development:

- of personal competences, respectively: work-place efficiency, flexibility, result orientation, seriousness, appropriate behavior, willingness to learn on a continuous basis, time management in order to make the activity more efficient at the organization level;

- social skills (interpersonal communication, teamwork, problem solving, leadership) for the development of professional activity.

Also, have been monitored and the economic objectives that can be achieved through students' activities that can lead to the acquisition of skills to anticipate customer needs by promoting an appropriate offer in tourism; their ability to develop marketing strategies tailored to specific market segments; the ability to properly manage the human resources of a sports or tourism entity.

According to the university curriculum of managerial practice within the Department of Physical Culture Management (specialty department of the State University of Physical Education and Sport responsible for organizing and

conducting the respective internship of practice), its objectives are established concrete as follows:

The traineeships of managerial practice aim to achieve the following objectives:

- Familiarizing students with different management and guidance structures from the field of physical education and sport such as:

- associations and sports clubs;
- sports schools from different rank;
- sports federations.

- Strengthening and deepening of management and guidance skills, as well as their transformation into managerial skills and abilities.

- Forming the ethical and management skills of the manager according to the contemporary requirements.

- Strengthening the management and organising experience of future managers in current links.

- Strengthening the professional interest, as well as stimulating the interest for the independent and creative activity.

- Developing managerial skills and the ability to apply in various conditions the acquired knowledge.

- Speeding up the process of employment of the students into the respective function and subdivision.

- Deepening the practical knowledge through the profile activity.

- Studying by the coordinator and leader of traineeship of practice of the student interns capacities and skills in order to efficient framing of them in the field of specialization of the chosen profession.

Starting from the study *hypothesis*, supplemented by the fact that a managerial practice program run by MA students from specialty of „Marketing and Legislation in Sport” can contribute to learning efficiency and also to increasing the use of learning strategies centered on concrete practical activities and on the application of theoretical knowledge acquired within the course „Marketing Research Methodology” we conducted the research in order to identify the competences that can be acquired by the students at the end of the internship of practice with reference to the study discipline „Marketing Research Methodology”.

Din punct de vedere funcțional, ipoteza gener-

ală se poate descompune în două ipoteze specifice:

From a functional point of view, the general hypothesis can be decomposed into two specific hypothesis:

Specific hypothesis 1: The implementation of an educational program addressed to MA students from the specialty „Marketing and Legislation” into the management practice with reference to marketing research, determines the structuring of a coherent ensemble of individual study knowledge and skills, through active and creative involvement in the act of learning.

Specific hypothesis 2: The use of the interactive methodology of critical thinking development within an interdisciplinary program focused on the acquisition of specific marketing research skills, fact that will also contribute to the development of the oral and written communication skills of the students of the monitored Cycle II.

Thus, the groups of MA students, practitioners, have been tested the capacity of application of the theoretical knowledge gained in the „Marketing Research Methodology” discipline in various practical and concrete research activities of direct marketing, according by a series of criteria, reflected in the Table 1 and by the concrete realization of some marketing direct researches reflected in Table 2.

MA students have realised their own marketing research, based on the requirements set by the leader of the managerial practice, based on discussions with friends, employees of monitored entities and their clients. Also, the MA students mentioned that this would be the only way to truly understand the desires of sports participants or supporters / customers. Moreover, they consider that the success of the communication depends on this understanding. Therefore, the observation method, although it does not allow the obtaining of complex information as in the case of the investigation, has the advantage to restore the natural behavior, effective behavior of the sports consumers, without off train the information bearer. Recourse to observing assumes the direct involvement of the graduate student, in his possible quality of marketer or manager-practitioner, respectively the attendance by them of playgrounds, sports halls, tribunes, ticket sales venues at sports events, sports souvenir shops and all places from where information on consumers and products can be collected. In view of membership of the managers to system and their professional band, predominantly sporting, this helps them to obtain useful information, for example such as personal addresses and other data that can not be obtained by observation, but by resorting to direct investigation [1, 5].

Table 1. The main marketing research activities in the field of promoting the sporting entity carried out by the MA students within the traineeship of managerial practice

Marketing researches activities made by MA students	Application proportion of the researches on sports entities	Marketing researches activities in the field of purchasing behavior of the product	Application proportion of the researches on sports entities
Studies on motivations	23	Preference towards the sports program	51
Studies regarding advertising and its efficiency	54	Satisfaction offered by the product	39
Studies on public image	65	Behavior of purchase	61
Studies regarding media	26	Purchasing intentions	47
Studies on sales force	34	Segmentation studies	37

Also, the practitioner MA student has resorted and to achieving some market researches, such as: launching a new sport event or product; studies on the revision of the price structure on

the stadium or in the sports arena; price reassessment studies on certain sports services; studies of revaluation of price differences between different products or between different seats at the tribune.

Table 2. Direct researches made by MA students

Criteria	Kinds of researches
The mode of takeover of the information from its bearer	Observation and investigation
The mode of deployment in time	Permanent and occasional researches
The place of the research deployment	Researches carried out at the venue of sports events Researches done at the headquarters of the sports entity Street researches
Information type that it is intended to be obtained	Quantitative researches Qualitative researches

Moreover, the most common interrogation techniques on the basis of structured interview, used by practitioners MA students as a research tool was the questionnaire. The building of questionnaire they have realized together with the leader of the managerial practice, being determinant in reaching the research goal and the established objectives. The MA student had to first determine the information needs and then, to include only the questions he needs answers, anticipating, as far as possible, the types of answers he is expected to receive, and well as how he will utilize them. The structure and content of the questionnaire has tracked a logical scheme, starting with general questions and continuing with those specific and vice versa. Each question has been evaluated from the point of view of its understanding by the respondent, of the probability of obtaining an answer; simple, objective questions receive usually more clearly answers than the questions grouped by topic.

The MA students have understood that using the questionnaire in selective field investigations allows three types of applications possible in sport [2, 6, 7]:

- the selective inquiry of field realize the dispatch of the questionnaire by post or email. This method is less costly and may be a better way to reach a wider sample of respondents;

- the selective inquiry of field realized by telephone - which has the advantage of allowing the studying of consumators on market segments, conducting the questionnaire towards specific types of respondents, whether individuals or organizations;

- audit of public - the most commonly used method of research in sport, which consists in

using a questionnaire that must to be distributed to participants or supporters with the occasion of a sporting event.

MA students have also resorted to exploratory interrogation techniques in sport, primarily through realization of personal interrogation, researches which involved the organization of experts groups (groups used in evaluation certain promotional campaigns, in sales forecasting, or in the appreciation of affiliation tendencies to certain clubs sports) and specialized groups (on base of a sample of supporters, a selected group of sports consumers or sports journalists) [7, 8].

In Table 3 we reflect a stream of applications of marketing researches made by MA students within the traineeship of managerial practice with reference to the sports organizations communication policy.

In continuation we present the results obtained by the MA students after the completion of practice traineeship on groups of researches carried out. The comparison was realized between the control group (who did not attend the optional educational program previously set by the practice leader regarding the concrete achievements about marketing researches) and the experimental group (which has travelled this program). The groups were homogeneous, being composed of 11-12 MA students. The proposed investigation, feasible in conditions of intra, inter-transdisciplinarity, is located at the intersection line between fundamental research and applied research, normative research and operational research, philosophical research and action-research, prospective research and retrospective research [4].

As special type of scientific research, pedagogical research tends to an explanation and a nor-

mative understanding of the activity of education. It seeks definition and argumentation of the laws and principles that unscramble the design and realization of education at system and process level. This perspective, lying at the limit of philosoph-

ical research, highlights the need to research of the education finalities that determines the value orientations of the education, achievable in different historical and social contexts.

Table 3. Applications of marketing researches carried out by MA students within the traineeship of managerial practice with reference to the communication policy of sports organizations

<p>Qualitative researches on the consumer 2 groups Age:22-47 years old With affinities on certain sports Realized during the practice</p>	<p>Qualitative researches on the consumer 4 groups 256 of respondents Age: 23-54 years old Who know certain important sporting events that have taken place at national or international level Done in a preset time.</p>
<p>Interviews with members of the national team on a particular sporting probation - National Sports Federations on identified sporting probations - National Olympic and Sports Committee - Athletes - Coaches of the national team</p>	<p>Interviews with sponsors - Sponsors - Other organizations than sport organizations - Written media - Involved televisions in sports event media coverage - Opinion leaders</p>

Pedagogical research also involves the concentration of efforts on the descriptive analysis of the main factors and „actors” of education. As Gilbert de Landsheere observes, before we know the laws of education, it is important to objectively describe the conduct of the training process and to analyze its procedures of conducting. Another necessary direction at the level of pedagogical research is the study of the historical process of evolution of thinking about education and of the school institutions specialized in its effective realization in concrete conditions that proves the „irreducible originality of the phenomenon”.

Finally, modern trends of pedagogical research highlight the importance of investigations specifically geared towards the direction of higher education, lifelong learning, adult education. These investigations capitalize the issue of the theory of education at the level of operational models applicable in the field of permanent training, possible and necessary in the context of an intra, inter- and trans-disciplinary approach, open in the direction of permanent self-improvement of the subject and the object of education.

In the postmodern perspective, pedagogical research represents a managerial leadership activity of the system and of the educational process designed and realized especially for the adjusting and self-regulation of the educational action, re-

spectively of the didactic act. It permits the identification of new pedagogical relations, relevant within the educational / didactic action, constituting the basis for optimal solutions of the problems that arise at the level of the system and the educational process (Education Management).

Thus, we also made an investigation of the levels of development of written and oral communication skills, realizing an implicit evaluation of learning outcomes through the observation grid of student behavior from the Cycle II, within managerial practice.

Within this experiment we projected and implemented an optional educational program, addressed to students from the experimental sample. In this program we have used an interactive methodology that we following are presenting. Regarding the educational act from this perspective, we can understand the marketing research, communication and communication in sport, as essential actions for the development of critical thinking and an appropriate approach, appropriate to the current requirements. Promoting another learning style, the methods were centered on:

- stimulating curiosity and forming an original thought;
- problem solving;
- reasoned debate of the ideas;
- democratic acceptance of each person’s ideas;

- active involvement in the learning process;
- valuing teamwork, that lead to the development of every one.

In this context, the methods submitted to the MA students' attention are intended to make them focus on the theoretical and practical values of knowledge and to acknowledge of how they can help them in their own development.

The methodology of pedagogical research implied the valorisation of a set of techniques, procedures and means, integrated at the level of the following categories of methods aimed at the scientific investigation of the educational reality:

- systematic observation;
- inquiry in written form (observation grid);
- analysis of results within the managerial practice;
- study of bibliographic documents accessible at academic level.
- portfolios analysis.

The analysis method of portfolios, of products of subjects' activity consisted in the analysis, in terms of product and process, from the perspective of certain parameters established consistent with the purpose and objectives of the research, of the offered data by the components of portfolio materials. We analyzed the portfolios made up by students within the managerial practice, having regard the mode to inform them, documenting, collecting and processing information, and the mode to made the portfolio. We also analyzed the final product and its presentation by the students

of Cycle II.

We started the experiment in the idea of verification hypotheses in deployment of each activity inserting sequences that aims the skills of the research on marketing and communication.

The control group continued their didactic work normally, using classical teaching-learning-evaluation strategies, while the experimental group had an educational optional program of work within the managerial practice, more special, having regard that they had benefited from the study of discipline „Marketing Research Methodology” with a new curricular content focused on practical and less theoretical aspects. During the advancement within the establishment unit of learning, we have secured guidance and the controlle of learning and practiced various forms of periodic assessment (tests, questionnaires) and final (portfolios, tests).

The qualifiers that we will discuss below reflect students' practical knowledge following the optional educational program within managerial practice. The awarded qualifiers relate to 1 - insufficient, 3 - sufficient, 5 - good, 7 - very good. Thus, for the items targeting the oral communication capacity, 30% of the students from the control group get the insufficient qualifier, 24% sufficient qualifier, 20% good qualifier and 26% get the qualifier very good. Students from the experimental group in 7% obtained the insufficient qualifier, 12% sufficient, 44% good, and 37% get the qualifier very good, as shown in Table 4 and Figure 1.

Table 4. The obtained qualifiers for students' oral communication skills within the managerial practice with the use of marketing research specific terminology

Norm Minimum 1 Maximum 7	Items							
	Control group				Experimental group			
	Insufficient	Sufficient	Good	Very good	Insufficientnt	Sufficient	Good	Very good
	30%	24%	20%	26%	7%	12%	44%	37%

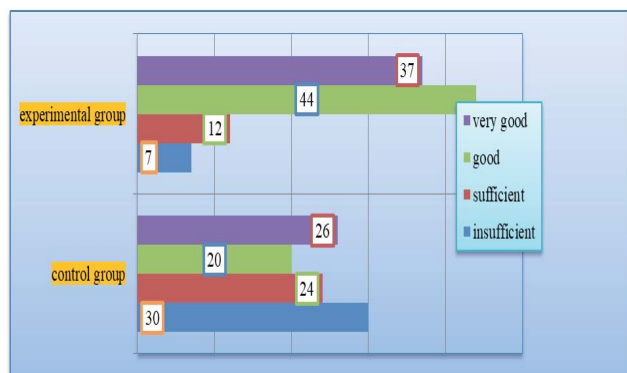

Fig. 1. Graphic reflection of the items obtained by the MA students in the oral communication within the managerial practice

In Table 5 and Figure 2 are reflected items aimed to written communication ability. Thus, 10% of the students from the control group get

the good qualifier, 8% get the sufficient qualifier and 30% get the very good qualifier, as shown in Table 5.

Table 5. Qualifiers obtained for students' oral communication skills within managerial practice with the use of terminology specific for marketing research.

Norm	Items							
	Control group				Experimental group			
	Insufficient	Sufficient	Good	Very good	Insufficient	Sufficient	Good	Very good
Minimum 1 Maximum 7	35%	27%	15%	23%	18%	23%	29%	30%

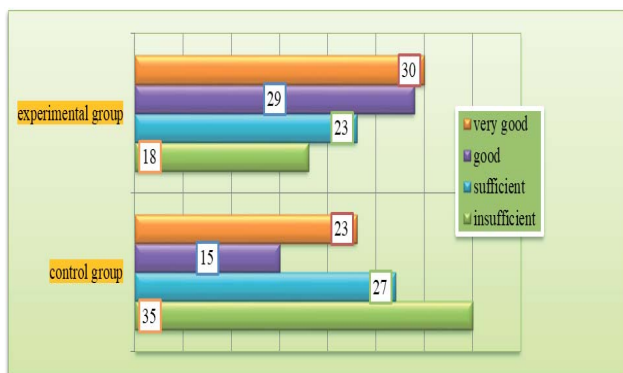

Fig. 2. Graphical reflection of the items obtained by the MA students in the written communication within the managerial practice

In Table 6 we present the comparative values of research competences with marketing specific of the experimental group, following the evaluation by the expert group on the basis of the individual activities of the MA students made within the managerial practice and reflected in the documentation of practice and the portfolio drawn up.

Table 6. The comparative values of the marketing research competences of the experimental group evaluated within the managerial practice

Nr.	Tested values	Initial testing (without optional unfolded program)	Initial testing (with optional unfolded program)	t	P
		$\bar{x} \pm m$	$\bar{x} \pm m$		
1	Takeover mode of the informations	1,78±0,17	2,34±0,31	5,544	< 0,001
2	Studies regarding its advertising and efficiency	1,69±0,27	2,38±0,24	5,543	< 0,001
3	Studies on public image	1,84±0,29	2,53±0,21	5,746	< 0,001
4	Studies on motivation	2,23±0,24	3,12±0,22	7,723	< 0,001
5	Studies on sports consumers	1,81±0,25	2,6±0,20	5,392	< 0,01
6	Studies regarding communication (interviews with members of the national team on a given sporting probation, interviews with sponsors, interviews with the customers of sports entities)	1,80±0,23	2,5±0,19	5,384	< 0,01

From Table 6 we can see that the take-up and processing mode of information in the initial

testing recorded a value of less than 1.78 versus 2.34 in the final testing (t = 5.544, P <0.001).

Also, in the studies regarding advertising and its importance for the sports entities, the MA students reached the values at the initial testing of 1.69 compared to 2.38 at the final one ($t = 5.54$, $P < 0.001$). As far as the registered values at the studies regarding sports consumers are concerned, the MA students recorded significant values at the 1% threshold, the items from the initial testing being 1.82 compared to the final testing of 2.6. Also we can see significant values at studies regarding written and oral communication, where 1.8 items were recorded in initial testing and 2.5 in final testing, with a Student criterion value of 5.384 and $P < 0,01$.

Concluding, we can say that during the managerial practice the students acquire knowledge about the experience of those who activate in the respective institutions, they succeed to claim these pragmatic sides of the future profession, the applying ways of the theoretical knowledge

to solving the problems that constitute the content of the activities specific to the field of work in which they work. Students learn to operate with the means (instruments, sports equipments, documents, registers, etc.) with which the activity specific to the training field is actually carried out. Also, modern learning assume the valorisation of all sides and dimensions of the human personality. More attention is paid to multiple intelligences, critical thinking and educational alternatives, without which the learning process is not complete or effective, in the hope that the student will be ready to learn throughout life. Today's education must be centered on the participation and development of cognitive functions, favoring „the development of thinking, faculties of the acquisition and the use knowledge, of creation in knowledge, in all ages, and the developing of the capacities to cope with new situations of learning or of life" [3, 4].

References:

1. Budevici A., Armanov S. (2007) Management și marketing în sistemul educației fizice și sportului. Chișinău, Valinex, p. 251.
2. Constantinescu M., Căescu St. (2006) The characteristics of sport services – element of differentiation in sport marketing. Materialele Conferinței Internaționale „Marketing și dezvoltare: 1971 – 2006: 35 de ani de marketing în România”. București, ASE.
3. Cerghit I. (2006) Metode de învățământ. Iași, Editura Polirom.
4. Gilbert de Landsheere (1995) Istoria universală a pedagogiei experimentale. București, Editura Didactică și Pedagogică.
5. Mitnițaia L., Budevici-Puiu L. (2008) Marketing general și sportiv. Curs universitar. Chișinău: Valinex SA. 220 p.
6. Oprișan V., Pop N.A.I. (2001) Politica de comunicare în marketingul sportiv. București, A.S.E.
7. Oprișan V. (2002) Marketing și comunicare în sport. București, Uranus. 431 p.
8. Prutianu Ș., Anastasiei B., Jijie T. (2001) Cercetarea de marketing. Iași: Editura Polirom.
9. Vermunt J., Minnaert A. (2003) Dissonance in student learning patterns: when to revise theory? Studies in Higher Education, 28, 49-61.
10. Vermunt J.D. (2003) The power of learning environments and the quality of student learning. In E. de Corte, L. Verschaffel, N. Entwistle & J. van Merriënboer (Eds), Powerful learning environments: Unravelling basic components and dimensions Advances in Learning and Instruction Series. Oxford: Pergamon, p. 109-124.

FORMAREA LIMBAJULUI PROFESIONAL ENGLEZ LA STUDENȚII DIN DOMENIUL CULTURII FIZICE

Nastas Natalia,

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

Cuvinte-cheie: limbă engleză, limbaj profesional, competențe, studenți, terminologie sportivă.

Rezumat. În contextul integrării europene, vorbirea fluentă a limbii engleze reprezintă o realitate și o necesitate nu doar conversațională, ci și pe domenii de activitate. Lumea modernă a impus anumite criterii de selecție și în momentul angajării pe plan profesional, ceea ce impune reformatarea procesului de studiere a limbii engleze la nivel universitar. Eficientizarea predării limbii engleze nu va fi posibilă fără recunoașterea meritului domeniului cognitiv, afectiv, social și, în special, a domeniului metacognitiv. Formarea limbajului profesional englez la studenții de la Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport (USEFS) ajută la cunoașterea și aplicarea limbajului sportiv-pedagogic, la formarea competențelor cognitive generale, dar și a celor speciale, în baza cărora ei vor desfășura activitatea de învățare și evaluare a elevilor, conform curriculumului modernizat la educația fizică. Învățarea limbii engleze a devenit un obiectiv esențial pe agenda organismelor internaționale și europene, care au recunoscut această necesitate și au implementat acțiuni concrete, sub forma răspunsurilor inovatoare metodice la cerințele de învățare, predare și evaluare a nivelului de cunoaștere a limbii străine.

Actualitatea. În prezent, studiul limbii engleze este mai mult o necesitate, decât o tendință sau preferință. Interesul pentru învățarea și cunoașterea a limbii engleze este determinat de problemele mondiale: globalizare, interculturalitate, necesitatea de a forma indivizi care acceptă să conviețuiască într-o societate diversificată și multicoloră, tolerantă, pentru a înțelege reprezentanții diferitelor culturi, pentru a asigura progresul și prosperitatea culturii naționale. A învăța limba engleză constă nu doar în achiziționarea vocabularului și structurilor fonetice, morfologice, gramaticale, semantice, dar și a noilor moduri și modalități de gândire, reflectare, viziuni și filosofii asupra vieții.

Scopul cercetării constă în eficientizarea predării limbii engleze prin învățarea personalizată, fapt ce va conduce la depolarizarea procesului educațional, eliminarea limitelor și încurajarea studenților de a participa activ la procesul educațional, armonizat cu nevoile de învățare, ajustate la preferințele de învățare și la interesele specifice ale studenților, cu accent pe formarea de competențe și explorarea potențialului metacognitiv.

Obiectivul cercetării: Studiarea teoriei și practicii procesului educațional la disciplina de studii Limba engleză din cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport (USEFS).

Metodologia de cercetare: analiza și generalizarea datelor literaturii de specialitate, studierea documentației de lucru, observația pedagogică.

Procesul de învățare personalizată a limbii

engleze mijlocește interacțiunea dintre profesor și student, modificând atât comportamentul studentului, cât și pe cel al profesorului. Această influență, pe care partenerii o exercită unii asupra altora, depinde de calitatea și profunzimea proceselor de predare-învățare a limbii engleze. Menționăm că anterior strategia didactică a profesorului era definitorie pentru eficiența activității sale, actualmente accentul se pune pe modul în care partenerii procesului de predare-învățare se receptează și se înțeleg.

Învățarea limbii engleze a devenit un obiectiv esențial pe agenda organismelor internaționale și europene, care au recunoscut această necesitate și au implementat acțiuni concrete, sub forma răspunsurilor inovatoare metodice la cerințele de învățare, predare și evaluare a nivelului de cunoaștere a limbii străine.

În contextul integrării europene, vorbirea fluentă a limbii engleze reprezintă o realitate și o necesitate nu doar conversațională, ci și pe domenii de activitate (juridic, tehnic etc.). Lumea modernă a impus anumite criterii de selecție și în momentul angajării pe plan profesional, fapt ce impune reformatarea procesului de studiere a limbii engleze la nivel universitar. Eficientizarea predării limbii engleze nu va fi posibilă fără recunoașterea meritului domeniului cognitiv, afectiv, social și, în special, a domeniului metacognitiv, și stabilirea reperelor teoretice și metodologice ale elaborării Modelului tehnologic de învățare personalizată a limbii engleze, care va

valorifica cunoștințele și strategiile metacognitive de reglare a cogniției și strategiile metacognitive de scriere, citire, ascultare, care, la rândul lor, vor dezvolta competențele de comunicare (scriere, citire, ascultare, vorbire) în limba engleză.

Motivarea studenților care învață limba engleză poate fi diferită. Din perspectivă behavioristă, sursa motivației o constituie consecințele comportamentelor anterioare; din perspectivă cognitivă, sursa motivației este întărirea și structura internă (schemele mentale, credințele); din perspectivă constructivistă, sursa motivației este curiozitatea studentului, capacitatea lui de control asupra mediului extern [9, p. 146]. Există un număr semnificativ de factori, care eficientizează procesul de predare a limbii engleze prin învățarea personalizată [4, p. 291]:

- energizarea continuă a studenților, expectanțe clar formulate;
- fixarea unor obiective pe termen scurt, ce facilitează concentrarea atenției;
- aprecierea corectă și obiectivă;
- stimularea descoperirii, explorării, curiozității epistemice și participării active;
- înțelegerea nevoilor, trebuințelor personale ale fiecărui student;
- stilul didactic al profesorului;
- accentul pus pe calitatea activităților educaționale, și nu pe cantitate;
- încurajarea participării la activitățile desfășurate în afara orelor de curs;
- cultura organizațională a instituției de învățământ (un orar și program educativ flexibil);
- orientarea carierei;
- familia și atitudinea părinților.

Așadar, rolul profesorului de limba engleză constă în trecerea de la statutul de furnizor al cunoștințelor la cel de coparticipant la procesul de livrare a acestora, delegând o parte din responsabilitate pe umerii studenților, transformându-i în „căutători” activi de cunoștințe. Un alt aspect, care trebuie modificat în mediul universitar, este înlocuirea prelegerilor cu activități bazate pe metode de învățare interactivă. Chiar dacă se pot introduce diverse tehnici de implicare a studenților în activitate, totuși aceasta rămâne a fi o abordare pasivă, studentul fiind un subiect receptor. Un alt rol al profesorului de limba engleză constă în integrarea programelor curriculare de învățare în ritm propriu. Profesorul organizează situațiile de

învățare în așa fel, încât să se realizeze sarcinile didactice într-un interval de timp rezonabil. Un alt rol este de a organiza cooperarea în situații de grup.

Limba este un sistem complex de semne, simboluri și o multitudine de reguli gramaticale, dar și instrumentul principal al comunicării interumane. Comunicarea cu ajutorul limbii naturale (limba maternă a fiecăruia) se desfășoară în cadrul limbajului. M. Golu afirmă că, în aspect instrumental-funcțional, limba are următoarele „elemente”: vocabularul, alfabetul și regulile gramaticale, limba este un instrument de comunicare potențial. Limbajul este o submulțime ce se delimitează în cadrul mulțimii de bază, limba aflându-se în raport de incluziune față de aceasta [2, p. 494].

Predarea limbii engleze ca limbă străină va asigura realizarea celor trei funcții la care se referă psiholingvistica:

- a) conținutul (ca mesaj ce trebuie comunicat);
- b) structura sau componența lingvistică (cum se formulează acest mesaj din punct de vedere gramatical);
- c) valoarea psihologică sau motivarea expunerii (starea emotivă, atitudinea vorbitorului față de ascultător, față de cele comunicate).

Pe de o parte, procesul de predare/învățare a limbii engleze reprezintă o interacțiune a aspectelor menționate, corelând elemente comune de construire a comunicării (unități fonologice, lexicale și gramaticale), iar pe de altă parte, asigură echivalența existentă între procesele care definesc exprimarea orală (vorbirea) și cele ce definesc vorbirea scrisă (redactarea), implicând funcțiile afectivității, motivației și ale atitudinilor, susține T. Slama-Cazacu [5, p. 398].

Din cele relatate este evident că o limbă poate fi însușită adecvat numai dacă cel ce o învață o cunoaște în contextul utilizării concrete. Pentru a interacționa competent într-o situație dată, nu este suficient să cunoști doar domeniile parțiale ale atitudinii relevante situaționale (de exemplu, competența lingvistică înțeleasă ca stăpânire a structurii gramaticale). Comunicarea este un proces global de comportament. Acest lucru rămâne valabil chiar și atunci când tratăm comunicarea numai sub aspectul ei primar, aspectul verbal al interacțiunii. De aici conchidem: învățarea limbilor noi trebuie să fie și învățarea unor elemente de

comportament nou. Cine vrea să învețe o limbă, așa cum este ea folosită real, în mod necesar ia cunoștința de formele ei fundamentale. Un învățământ care pune cu claritate în evidență aceste forme oferă prin aceasta o introducere conștientă în noua cultură.

Astfel, savantul german S. Vaimberg susține că scopul predării unei limbi străine ar trebui stabilit nu după o progresie geometrică, ci după una situativ-comunicațională [6, p.28]. Este cazul să remarcăm faptul că, învățând o limbă străină, studenții capătă cunoștințe practice care le vor permite să înțeleagă și să aprecieze o altă cultură, să-și lărgescă spectrul perspectivelor de carieră. În preocuparea de asigurare a adaptării studenților la condițiile de deschidere contemporană către realitățile economico-sociale occidentale, procesul de învățare a limbii engleze în învățământul superior a fost regândit și restructurat pe principii noi: s-a valorizat tradiția în majoritatea profilurilor, cu grija de a moderniza, de a adapta și a adecva întregul proces la cerințele actuale.

Toate aceste căutări conceptuale converg astăzi spre primordialitatea comunicării în însușirea limbii engleze. Un fapt deosebit de important în orientarea comunicativă este deplasarea accentului de la profesor spre student, acesta devenind factor activ în învățare și în autoînvățare. Astfel, barierele ce pot apărea între profesor și student, în procesul de predare-învățare dispar, lăsând loc unui proces cooperant, în care studentul devine mai important decât însăși acțiunea de învățare. Studentul este subiect și actor principal în învățare, fapt important în însușirea limbii. El nu va enunța construcții gramaticale, ci mesaje care să-l implice ca subiect activ, primind, în același timp, mesaje al căror destinatar real va fi.

După cum am menționat, accentul pe ideile orientării comunicative permite echilibrarea posibilă a aspectelor examinate din punctul de vedere al compatibilităților de asimilare a limbilor. Scopul învățării limbii străine, în esența sa, este interactiv și realizarea lui efectivă este posibilă doar în cazul orientării consecutive a procesului didactic spre personalitatea studentului, interesele și cerințele lui individuale, experiența social-culturală și modalitatea de obținere a cunoștințelor. O astfel de tratare a scopului permite devierea de la obiectivele orientate teoretic spre cele practice, operaționale, educaționale în vede-

rea formării competenței comunicative, consideră Н.Д. Галискова [8, p. 9-12].

Învățarea unei limbi moderne cuprinde un șir de acțiuni îndeplinite de persoane care își dezvoltă un ansamblu de competențe generale, dar, mai ales, o competență comunicativă bazată pe explorarea mijloacelor lingvistice. În literatura de specialitate întâlnim mai multe concepte și definiții ale competențelor comunicative sau de comunicare, dar care comportă același sens. Ideea de competență aduce o trecere semnificativă de la ce la cum, contribuie la realizarea unui învățământ formativ și implică, atât sub raportul formării, cât și al dezvoltării, un efort de durată, acțiuni educaționale convergente și sistematice. *Competence* (engl.) înseamnă capacitatea unei persoane de a corespunde cerințelor dintr-un anumit domeniu. Competențele în DEX sunt tratate drept capacități de a cunoaște profund o problemă și pe această bază a avea autoritatea de a se pronunța într-o chestiune [9, p. 409].

Cercetările din ultimele patru decenii [1, 3, 7] confirmă afirmația că, pentru a comunica eficient și a deține ceea ce în limbajul psihosociopedagogiei semnifică noțiunea de competență comunicativă, nu este suficient să stăpânești aspectele gramaticale, fonetice, ortografice ale sistemului limbii ori să folosești un vocabular bogat, ci este nevoie, de asemenea, să fii capabil de a produce idei, de a iniția o conversație, de a convinge, de a argumenta și a contraargumenta, de a deține competențe în domeniul discursului/conversației. Astfel, competența comunicativă poate fi abordată din, cel puțin, două perspective:

1. Lingvistică, ce se bazează, în mare măsură, pe capacitatea de a comunica eficient într-o anumită limbă;
2. Psihosocială, ce relevă capacitatea membrilor unei anumite comunități de a intra în relație unii cu ceilalți, de a-și convinge interlocutorii în realizarea unor scopuri personale sau colective.

Se poate face, în acest sens, o distincție între competența de comunicare, ce relevă, îndeosebi, perspectiva lingvistică, și competența comunicativă, ce abordează procesul dintr-o perspectivă psihosocială.

În predarea limbilor străine, M. Grigoriță [10, p.33] delimitează următoarele principii, care stau la baza competențelor comunicative:

- al orientării comunicative;

- al însușirii active și conștiente;
- al aplicării celor învățate și a motivației;
- al corelării celor patru componente (audierea, vorbirea, citirea și scrierea);
- al conștientizării și al însușirii fenomenelor de limbă în context;
- al situativității comunicative;
- al unității temporale în însușirea cuvintelor (îmbinări, monolog, dialog, text).

Același autor susține că competența comunicativă, în activitatea de învățare, se fundamentează pe următoarele motive:

1. Interesul cognitiv – se manifestă prin „vreau să știu, să cunosc”;
2. Motivul notei – se manifestă prin „vreau să obțin o notă mai bună”;
3. Sentimentul datoriei – se manifestă prin „trebuie să învăț”;
4. Pregătirea profesională – se manifestă prin „vreau să obțin o profesie”;
5. Diploma de studii – se manifestă prin „vreau să obțin diploma”;
6. Motivul autoafirmării – se manifestă prin „vreau să fiu primul”;
7. Motivul afilierii – se manifestă prin nevoia de contacte umane „vreau să plac cuiva”;
8. Motivul autodezvoltării – se manifestă prin „vreau să mă dezvolt”;
9. Motivul autointegrării – se manifestă prin „vreau să mă pot integra în spații și comunități de peste hotare”.

Motivele învățării se divizează în două categorii distincte:

1. Motive externe:
  - a) motive sociale largi;
  - b) motive poziționale;
  - c) motive ale colaborării sociale.
2. Motive interne:
  - a) motive cognitive largi;
  - b) motive cognitiv-instinctive;
  - c) motive ale autoinstruirii.

În viziunea pe care o abordăm, competențele comunicative se află într-o strânsă relație cu abilitățile de relaționare ale indivizilor, cu cunoștințele pe care ei le dețin în acest domeniu și cu gradul de conștientizare a dependențelor care se stabilesc între cei ce comunică.

Rezultatele cercetării. Este important de relevat că formarea competențelor comunicative în

limba străină necesită o motivație serioasă. Unele probleme cu care se confruntă profesorul de limbă străină sunt menționate în Portofoliul European al Limbilor. Lipsa de motivație a studenților este menționată, probabil, cel mai frecvent. Unii abordează chestiunea, depunând eforturi considerabile pentru a atribui practicii lor un caracter mai dinamic și mai interesant, prin selectarea unor activități de învățare stimulatoare și a unor documente atractive.

Totuși reconfortul acestei abordări este efemer și durează doar până la sfârșitul activităților. Sfidarea constă deci în a-l incita pe student să spună ce consideră el că este interesant și a-l face să-și asume o parte din responsabilitățile pentru rarcordarea activităților din sala de curs la interesele și nevoile sale.

În concluzie, menționăm că factorul motivațional joacă un rol foarte important în formarea și dezvoltarea competențelor comunicative ale studenților în limba engleză, contribuind eficient și nemijlocit la formarea și dezvoltarea personalității viitorului profesor antrenor, care exercită influența remarcabilă în direcția conservării și ameliorării sănătății, a potențialului biomotrice și spiritual al tinerii generații, sprijinind în felul acesta dezvoltarea armonioasă a societății.

Formarea limbajului profesional englez la studenții de la USEFS ajută la cunoașterea și aplicarea limbajului sportiv-pedagogic, la formarea competențelor cognitive generale și speciale, în baza cărora ei vor desfășura activitatea de învățare și evaluare conform cerințelor curriculumului modernizat la educația fizică.

Deci procesul de formare-învățare a limbajului profesional englez la studenții din domeniul culturii fizice câștigă în semnificație prin raportarea permanentă la practicile sociale și la contextele concrete de exersare a competențelor dobândite. Învățarea devine un proces clar orientat, care sporește motivația pentru acțiune. Competențele angajează achizițiile anterioare ale studentului, oferind posibilități concrete de a face anumite lucruri ca urmare a dezvoltării competenței, fapt ce sporește motivația studenților pentru învățarea limbii engleze. Centrarea pe achizițiile finale ale instruirii ne oferă libertate în valorificarea diferitelor stiluri de învățare și combinații specifice intelectului multiplu.

Referințe bibliografice:

1. Anderson J.R. (1996) ACT: A Simple Theory of Complex Cognition. In: American Psychologist, 51, p. 355-356.
2. Golu M. (2004) Bazele psihologiei generale. București: Editura Universitară. 720 p.
3. Claparède Ed. (1968) L'éducation fonctionnelle. Neuchatel; Paris, Delachaux & Niestle Edition, 1931. 6th ed. 266 p.
4. Estes W. (2014) Approaches to Human Learning and Motivation. Vol. 3. Psychology Press. 382 p.
5. Slama-Cazacu T. (1999) Psiholingvistica - o știință a comunicării. București: All Educational. 840 p.
6. Hargreaves D. (2006) Personalising Learning - 6. The Final Gateway: School Design and Organization. Association of School and College Leaders. 60 p.
7. Helander M.G., Landauer T.K., Prabhu P.V. (1998) Handbook of Human-Computer Interaction. Second Edition, Proceedings. North Holland. 1582 p.
8. Gamble T., Gamble M. (1986) Introducing Mass Communication, McGraw Hill, p. 448.
9. Dicționar explicativ al limbii române. (1996) București: Ed. Univers enciclopedic. 1192 p.
10. Șchiopu L. (2015) Personalized Learning - Revolutionary Approach in Modern Education. În: Linguistic and Functional Features of Lexicon and Differentiation Methods for Teaching Foreign Languages. International Scientific Conference. Chișinău: Tipografia UPS „Ion Creangă”, p. 135-145.

TRAINING THE PROFESSIONAL ENGLISH LANGUAGE TO STUDENTS IN THE FIELD OF PHYSICAL CULTURE

Nastas Natalia,

State University of Physical Education and Sport, Chisinau, Republic of Moldova

Keywords: *English language, professional language, skills, students, sports terminology.*

Abstract. *In the context of European integration, the fluent speech of English is a reality and a necessity not only conversational but also by field of activity. The modern world has imposed certain selection criteria and, when employing on a professional level, requires that the process of studying English at the university level should be reformatted. Improving the teaching of English will not be possible without recognizing the merit of the cognitive, affective, social, and especially the metacognitive domain. The training of the English professional language at the students of the State University of Physical Education and Sports (SUPES) helps to know and apply the sport-pedagogical language, to the formation of the general cognitive skills, as well as the special ones, on the basis of which they will conduct the learning activity and assessment of pupils according to the modernized curriculum for physical education. Learning English became an essential objective on the agenda of international and European bodies that recognized this need and implemented concrete actions in the form of methodological innovative responses to the requirements of learning, teaching and assessing the level of foreign language knowledge.*

Actuality. Currently, studying English is more a necessity than a tendency or preference. The interest in learning and learning English is determined by global issues: globalization, interculturality, the need to form individuals who agree to live in a diverse and multi-coloured, tolerant society to understand the representatives of different cultures to ensure progress and prosperity national culture. Learning English is not only about acquiring vocabulary and phonetic, morphological, grammatical, semantic structures, but also about new ways and methods of thinking, reflection, visions and philosophies on life.

Aim of research it involves increasing the learning of English through personalized learning, which will lead to the depolarisation of the educational process, the elimination of the limits and encouraging the students to participate actively in the educational process, harmonized with the learning needs, adjusted to the preferences of the students and to the specific interests of the students, with a focus on skills training and exploration of the metacognitive potential.

Objectives of research: Studying the theory and practice of the educational process at the English language course at the State University of Physical Education and Sports (SUPES).

Methodology of research: analysis and generalization of literature, study of working documentation, pedagogical observation.

The personalized learning process of English mediates the interaction between teacher and

student, modifying both the student's behaviour and the teacher's behaviour. This influence, which the partners exert on each other, depends on the quality and depth of the English-language teaching and learning processes. It should be mentioned that the teacher's didactic strategy was previously defining for the efficiency of his / her work, but now the emphasis is on the way the partners of the teaching-learning process are accepted and understood.

Learning English has become an essential objective on the agenda of international and European bodies that have recognized this need and have implemented concrete actions in the form of methodological innovative responses to learning, teaching and assessment requirements for the level of knowledge of the foreign language.

In the context of European integration, the fluent speech of English is a reality and a necessity not only conversational, but also by fields of activity (legal, technical, etc.). The modern world has imposed certain selection criteria also when employing on a professional level, which requires reformatting the process of studying English at university level. Improving the teaching of English will not be possible without recognizing the merit of the cognitive, affective, social and, especially, metacognitive domain, and establishing the theoretical and methodological aspects of developing the Personalized Learning Language Technology Model that will capitalize metacognitive knowledge and strategies cognitive regu-

lation and metacognitive strategies for writing, reading, listening, which in turn will develop communication skills (writing, reading, listening, speaking) in English.

The motivation of students studying English may be different. From a behavioural perspective, the source of motivation is the consequences of previous behaviours; From a cognitive perspective, the source of motivation is the strengthening and internal structure (mental schemes, beliefs); from a constructivist perspective, the source of motivation is the curiosity of the student, his ability to control the external environment [9, p. 146]. There are a significant number of factors that streamline the process of teaching English through personalized learning [4, p. 291]:

- continuous student energization, clearly formulated expectations;
- setting short-term goals, which facilitates focusing;
- correct and objective appreciation;
- stimulating discovery, exploration, epistemic curiosity and active participation;
- understanding the needs, personal needs of each student;
- teacher's style of teaching;
- the focus on the quality of educational activities and not on quantity;
- encouraging participation in out-of-class activities;
- organizational culture of the educational institution (one time and flexible educational program);
- career orientation;
- family and parents' attitude.

Thus, the role of the English teacher is to move from the status of the provider of knowledge to the co-participant in the process of delivering it, delegating some responsibility on the students' shoulders, turning them into active "seekers" of knowledge. Another aspect that needs to be changed in the university environment is replacing lectures with interactive learning methods. Although it is possible to introduce various working techniques to involve students in the activity, it still remains a passive approach, the student being a receptive subject. Another role of the English teacher is to integrate curricular learning programs at their own pace. The teacher organizes learning situations in such a way that

the didactic tasks are achieved within a reasonable time. Another role is to organize cooperation in group situations.

Language is a complex system of signs, symbols and a multitude of grammatical rules, but also a main instrument of inter-human communication. Communication with the natural language (the mother tongue of each) takes place in the language. M. Golu asserts that in instrumental-functional aspect, the language has the following "elements": vocabulary, alphabet and grammar rules, language is a potential communication tool. Language is a subset that is delimited within the base set, the language being in relation to inclusion [2, p. 494].

Teaching English as a foreign language will ensure the achievement of the three psycholinguistic functions:

- a) content (as a message to be communicated);
- b) structure or linguistic composition (as this message is grammatically formulated);
- c) psychological value or motivation of exposure (emotional state, speaker attitude towards the listener, versus communicated).

On the one hand, the English language teaching / learning process is an interaction of these aspects, correlating common elements of building communication (phonological, lexical and grammatical units) and, on the other hand, ensuring the existing equivalence between the processes defining the expression oral (speaking) and those defining the written (writing), involving the functions of affectivity, motivation and attitudes, argues T. Slama-Cazacu [5, p. 398]

It is obvious from the above that a language can be appropriately acquired only if the learner knows it in the context of concrete use. In order to interact competently in a given situation, it is not enough to know only partial areas of the relevant situational attitude (for example, linguistic competence understood as a grammatical structure). Communication is a global process of behaviour. This holds true even when we treat communication only in its primary aspect, the verbal aspect of the interaction. Here we conclude: learning new languages must also be the learning of new elements of new behaviour. Whoever wants to learn a language, as it is actually used, necessarily gets acquainted with its fundamental forms. An education that clearly emphasizes these forms

gives it a conscious introduction to the new culture.

Thus, the German scholar S. Vaimberg argues that the purpose of teaching a foreign language should be established not after a geometric progression, but after a communication situation [6, p. 28]. It is worth noting that by learning a foreign language, students acquire practical knowledge that will enable them to understand and appreciate another culture, to broaden their career prospects. In the concern to ensure that students adapt to the conditions of contemporary openness to Western economic and social realities, the process of learning English in higher education has been redesigned and restructured on new principles: valuing tradition in most of the profiles with care to modernize, to adapt and match the entire process to the current requirements.

All these conceptual searches now converge towards the primacy of English language communication. A particularly important fact in the communicative orientation is the shift of emphasis from teacher to student, becoming an active factor in learning and self-learning. Thus, the teacher-student barriers, teaching-learning disappear, leaving room for a cooperative process in which the student becomes more important than learning itself. The student is the subject and the main actor in learning, which is important in acquiring the language. He will not pronounce grammatical constructions, but messages that will involve him as an active subject, while receiving messages whose real recipient will be.

As I mentioned, the emphasis on the ideas of the communicative orientation allows the possible balance of the aspects examined from the point of view of compatibility of assimilation of languages. The purpose of learning foreign language is, in its essence, interactive, and its actual realization is only possible in the case of the consecutive orientation of the process of study towards the personality of the student, his / her interests and individual requirements, the social-cultural experience and the way of acquiring knowledge. Such a goal treatment allows the deviation from the theoretical-oriented objectives to the practical, operational, educational ones in order to form the communicative competence, considers Н.Д. Галискова [8, p. 9-12].

Learning a modern language involves a series

of actions by people who develop a set of general competences but, above all, a communicative competence based on the exploration of linguistic means. In the literature, we come across to several concepts and definitions of communicative or communication skills, but which have the same meaning. The idea of competence brings a significant shift from one to the other, it contributes to the formation of a formative education and implies, both in terms of formation and development, a lasting effort, convergent and systematic educational actions. Competence means a person's ability to meet the requirements of a particular field. Skills in DEX are treated as abilities to deeply know a problem and on this basis have the authority to rule on a matter [9, p. 409].

The research of the last four decades [1, 3, 7] confirms the statement that in order to effectively communicate and hold what in the language of psychopedagogy signifies the notion of communicative competence, it is not enough to master the grammatical, phonetic, orthographic aspects of the language system or to use a rich vocabulary, but you also need to be able to produce, develop ideas, initiate conversation, dialogue, convince, argue and counteract, hold speech / conversation skills. Thus, communicative competence can be approached from at least two perspectives:

1. Linguistics, which relies heavily on the ability to communicate effectively in a particular language;
2. Psychosocial, which reveals the ability of members of a certain community to get in touch with each other, to convince their interlocutors in achieving personal or collective goals.

In this respect, a distinction can be made between the competence of communication which reveals, in particular, the linguistic perspective, and the communicative competence that approaches the process from a psychosocial perspective.

In the teaching of foreign languages M. Grigoreviță [10, p.33] delimits the following principles underlying the communicative competences:

- of the communicative orientation;
- of active and conscious possession;
- the application of the learned and motivation in practice;
- the correlation of the four components (hear-

ing, speaking, reading and writing);

- awareness and acquisition of language phenomena in context;
- of communicative situation;
- of temporal unity in assimilation of words (joins, monologue, dialogue, text).

The same author claims that communicative competence in learning is based on the following reasons:

1. Cognitive interest - is manifested by "I want to know, to know";
2. The reason for the note - is "I want to get a better grade";
3. Sense of debt - is manifested by "I have to learn";
4. Vocational training - it is manifested by "I want to get a profession";
5. The Diploma of Studies - is manifested by "I want to get the diploma";
6. The reason for self-affirmation - is manifested by "I want to be the first";
7. The reason for affiliation - is manifested by the need for human contacts "I want to like someone";
8. The reason for self-development - is manifested by "I want to develop myself";
9. The reason for self-integration - is manifested by "I want to be able to integrate into spaces and communities from abroad".

The reasons for learning are divided into two distinct categories:

1. External reasons:
  - a) broad social reasons;
  - b) positional reasons;
  - c) reasons of social collaboration.
2. Internal reasons:
  - a) broad cognitive motives;
  - b) cognitive-instructive reasons;
  - c) reasons for self-training.

In the vision that we are addressing, the communication skills are in close relation with the individuals' ability to relate, with the knowledge they have in this field and with the degree of awareness of the dependencies established between the communicators.

Results of research. It is important to note that the formation of communication skills in the foreign language requires a serious motivation.

Some problems faced by the language teacher are mentioned in the European Language Portfolio. The lack of motivation of students is probably mentioned most frequently. Some address the issue by making considerable efforts to make their practice more dynamic and exciting by selecting stimulating learning activities and attractive documents. However, the comfort of this approach is ephemeral and lasts only until the end of the activities. Contempt is therefore to incite the student to say what he considers to be interesting and to make him take on some of his responsibilities for linking the activities of the classroom with his interests and needs.

In conclusion, we mention that the motivational factor plays a very important role in the formation and development of the communicative competences of the students in English, contributing efficiently and directly to the formation and development of the personality of the future coach teacher who exerts a remarkable influence on the preservation and improvement of the health, of young generations, thus supporting the harmonious, multi-coloured development of society.

The training of English professional language to SUPES students helps in the knowledge and application of sports-pedagogical language, in the formation of general and special cognitive skills, on the basis of which they will undertake the learning and evaluation activity according to the requirements of the modernized curriculum for physical education.

Therefore, the training and learning process of professional English language for students in the field of physical culture gains in significance through constantly reporting to social practices and concrete exercising contexts of the acquired skills. Learning becomes a clearly oriented process that increases motivation for action. Competencies employ previous student acquisitions, providing concrete opportunities to do things as a result of competence development, which enhance students' motivation for learning English. Focusing on the final purchases of training gives us the freedom to capitalize on the different learning styles and combinations specific to the multiple intellects.

References:

1. Anderson J.R. (1996) ACT: A Simple Theory of Complex Cognition. In: American Psychologist, 51, p. 355-356.
2. Golu M. (2004) Bazele psihologiei generale. București: Editura Universitară. 720 p.
3. Claparède Ed. (1968) L'éducation fonctionnelle. Neuchatel; Paris, Delachaux & Niestle Edition, 1931. 6th ed. 266 p.
4. Estes W. (2014) Approaches to Human Learning and Motivation. Vol. 3. Psychology Press. 382 p.
5. Slama-Cazacu T. (1999) Psiholingvistica - o știință a comunicării. București: All Educational. 840 p.
6. Hargreaves D. (2006) Personalising Learning - 6. The Final Gateway: School Design and Organization. Association of School and College Leaders. 60 p.
7. Helander M.G., Landauer T.K., Prabhu P.V. (1998) Handbook of Human-Computer Interaction. Second Edition, Proceedings. North Holland. 1582 p.
8. Gamble T., Gamble M. (1986) Introducing Mass Communication, McGraw Hill, p. 448.
9. Dicționar explicativ al limbii române. (1996) București: Ed. Univers enciclopedic. 1192 p.
10. Șchiopu L. (2015) Personalized Learning - Revolutionary Approach in Modern Education. În: Linguistic and Functional Features of Lexicon and Differentiation Methods for Teaching Foreign Languages. International Scientific Conference. Chișinău: Tipografia UPS „Ion Creangă”, p. 135-145.

ЦЕЛЕПОЛАГАНИЕ В СПОРТЕ И АЛГОРИТМ ЕГО РЕАЛИЗАЦИИ

**Высочина Надежда¹,
Воробьева Анастасия²,**

^{1,2}Национальный университет физического воспитания и спорта Украины, Киев

Ключевые слова: целеполагание, соревновательная цель, алгоритм реализации, спортсмены.

Аннотация. За последние годы в спорте неуклонно увеличивается уровень спортивных результатов, происходит постоянная интенсификация тренировочных и соревновательных нагрузок, что обуславливает поиск новых методов повышения эффективности соревновательной деятельности, одним из которых является усовершенствование процесса целеполагания, или постановки соревновательной цели. Цель работы: обосновать целесообразность применения целеполагания в спорте и сформировать алгоритм его реализации для повышения эффективности соревновательной деятельности. Результаты исследования. Рассмотрены вопросы повышения эффективности постановки соревновательной цели и ее виды. Изучены основные составляющие процесса целеполагания в спорте. Разработан алгоритм реализации процесса целеполагания. В рамках предложенного алгоритма определены задачи и методы психологического воздействия для оптимизации процесса целеполагания и повышения эффективности соревновательной деятельности. Выводы. Проведенные исследования показывают, что формирование способности к эффективному целеполаганию изменяет у спортсмена отношение к достижению конкретного спортивного результата и делает более рациональными и энергосберегающими его жизненные стратегии, что способствует оптимизации соревновательной деятельности.

Введение. За последние годы в спорте высших достижений неуклонно увеличивается уровень спортивных результатов, возрастает количество соревнований, и при этом происходит постоянная интенсификация тренировочных и соревновательных нагрузок, что является предпосылкой для поиска новых методов повышения эффективности тренировочного процесса и новых источников резервных возможностей спортсменов.

Одним из направлений оптимизации подготовки спортсменов к соревнованиям с помощью психологического воздействия является усовершенствование процесса целеполагания, или постановки соревновательной цели.

Исходя из современных требований спорта, постановка цели является системообразующим элементом соревновательной деятельности и представляет собой мысленный, заранее определяемый спортсменом образ планируемого результата. Процесс целеполагания включает в себя выделение перспективных и промежуточных целей, а также формулирование четких задач как способа реализации их достижения. Сложность задач определяется уровнем квалификации спортсмена, его соревновательным опытом, мотивационной составляющей, личностными

потребностями и являются косвенной характеристикой уровня притязаний. При этом поставленные цели должны быть конкретными и достигаться определенными средствами и методами за планируемое время.

В настоящее время в спортивной практике целеполагание как прогрессивная психотехнология практически не применяется из-за его отсутствия в программе подготовки спортивных психологов и недостаточности информации об особенностях его практической реализации. Разработка и внедрение алгоритма реализации целеполагания в систему подготовки спортсменов на основе индивидуального подхода с учётом специфики спортивной деятельности даст возможность увеличить результативность их выступлений, максимально использовать потенциальные возможности и стимулировать направленность на достижение успеха, что и обуславливает актуальность данной проблемы.

Анализ последних исследований и публикаций свидетельствует о том, что в отечественной литературе основное внимание уделяется преимущественно вопросам общей психологической подготовки спортсменов [6, 8, 10], а проблема индивидуального психологического воздействия на личность спортсмена освещена недостаточно. Также отсут-

ствуют рекомендации относительно методов коррекции личности спортсменов в направлении оптимизации их целеполагания.

Несмотря на наличие единичных работ в направлении изучения процесса целеполагания спортсменов [1, 5, 13], в целом отсутствуют четкие рекомендации относительно методов психокоррекции при постановке соревновательной цели. В то же время зарубежными авторами данная проблема изучена достаточно глубоко как в социальном аспекте [2, 3, 7, 9, 15], так и в спортивной практике [11, 12, 14, 16], что является основанием для развития отечественной теоретико-методологической базы и практического применения успешного опыта зарубежных коллег [2, 3, 7, 9, 11, 12, 15, 16].

Цель работы: обосновать целесообразность применения целеполагания в спорте и сформировать алгоритм его реализации для повышения эффективности соревновательной деятельности.

Методы: анализ специальной научной, психолого-педагогической, методической литературы и опыта передовой практики.

Результаты исследования. Как соревновательная целевая установка, так и уровень эмоционального возбуждения (напряженности) спортсмена зависят от степени выраженности у него потребности в достижении цели [4]. Интенсивность такой потребности определяется личной и общественной значимостью результата соревнований. При этом уровень психической готовности к соревнованию зависит от оценки спортсменом своих шансов достичь поставленной соревновательной цели. Вероятность достижения цели связана с отражением в сознании спортсмена разносторонней готовности к соревнованию, которая включает в себя функциональную, физическую, технико-тактическую и психологическую подготовку, а также предполагаемые условия предстоящего соревнования с учетом силы соперников.

В связи с вышесказанным структура процесса целеполагания должна включать: определение цели участия в соревновании, создание позитивной установки на достижение этой цели и формирование уверенности у спортсмена в высокой вероятности такого

достижения.

Чтобы добиться успешной реализации поставленной цели спортсмен должен оценивать ситуацию, исходя из собственных возможностей, и планировать будущие действия на основе анализа динамики личных результатов.

Постановка соревновательной цели предполагает преодоление спортсменом препятствий, которые возникают на пути к ней, наиболее рациональным и оперативным образом. Важной особенностью постановки соревновательной цели является осознанное отношение спортсмена к процессу целеполагания, то есть понимание и видение всех сложностей подготовки, распределение собственных сил с учетом этапа подготовки и значимости поставленной цели. При этом соревновательная цель формулируется максимально конкретно и определено. На уровне высшей нервной деятельности осознанное целеполагание проявляется в виде определенных реакций нервной системы спортсмена: у него происходит активизация мозговой активности и нервных импульсов, которые даже на уровне мышечных микрофиламентов запускают двигательный рефлекс. В соответствии с этим принципом работает система «идеомоторной тренировки».

Оценка времени, отведенного на реализацию поставленной цели, производится исключительно исходя из собственных физических и психических возможностей спортсмена, а также его способности осознавать направленность и последовательность целевых установок с учетом субъекта и объекта воздействия (Рисунок 1).

Важной особенностью данного процесса является отсутствие сравнения спортсменом собственных целей с другими людьми или методами, которые используют другие спортсмены для достижения своих целей. В спортивной психологии постановка соревновательной цели представляет собой индивидуальную стратегию достижения спортсменом успеха, позволяющую раскрыть внутренний потенциал личности и привести в действие его индивидуальные системы мотивации.

Основные принципы, аналогии и методы

технологии целеполагания взяты из психотерапии и теории спортивной подготовки и

базируются на основе взаимоотношений тренера и спортсмена [7].

Рис. 1. Классификация соревновательных целей в спорте

Задачи целеполагания включают в себя решение трёх основных проблем:

1. Оценка собственных достижений (восприятие их в негативном ракурсе) и изменение отношения к ним.

2. Невозможность достижения желаемой цели.

3. Неспособность внести радикальные изменения в свою жизнь при наличии понимания их целесообразности.

Эффективность реализации постановки соревновательной цели зависит от:

- сложности и масштабности цели и препятствий на пути к ее достижению;
- уровня мотивации спортсмена;
- интенсивности и регулярности работы по достижению цели;
- психофизиологических характеристик спортсмена (темперамента, стрессоустойчивости и др.);
- особенностей восприятия спортсменом информации и др.

Рациональный алгоритм постановки соревновательной цели помогает спортсмену получить необходимый результат с наименьшими усилиями. Метод и механизм его осуществления представляет собой блок последовательных вопросов, касающихся достижения поставленной цели. В связи с этим нами был разработан алгоритм реализации процесса целеполагания (Рисунок 2).

В структуре предложенного алгоритма выделены вопросы, думая над которыми спортсмен лучше, полнее и яснее осознает проблемную ситуацию, увидит и ощутит свои сильные стороны. Этот процесс будет способствовать принятию спортсменом самостоятельного решения о том, как оптимально распорядиться полученным психологическим ресурсом. Необходимо заметить, что поставленные вопросы могут восприниматься спортсменом с точки зрения собственного восприятия, и это может повлиять на изменение их формулировки.

Как правило, у спортсмена есть все ресурсы для реализации поставленной цели, но часто они находятся в подсознании. И главная

задача тренера и психолога – помочь спортсмену их осознать и научить использовать.

Рис. 2. Алгоритм реализации процесса целеполагания в спорте

Существующие на сегодняшний день модели постановки соревновательной цели представляют собой прогрессивные конструкции формирования наиболее эффективного для

спортсмена мышления. Более того, осознанно или интуитивно каждый спортсмен выбирает свою неповторимую схему достижения поставленной цели. Если он склонен к актив-

ным действиям – более активно, дерзким – более дерзко, пассивным – более пассивно. В психологии этот феномен называется паттерн (повторяющийся способ действия или мышления). По сути, алгоритм целеполагания выстраивается на проведении развивающего интервью по 4 этапам: постановка эффективной цели, анализ внутренних ресурсов, анализ внешних возможностей, формирование плана действий.

Необходимо заметить, что специфика деятельности спортсмена накладывает отпечаток на схему проведения занятий по постановке цели. При этом учитывается характер соревновательной деятельности; индивидуально-типологические характеристики спортсмена, которые формируются под влиянием интенсивных физических нагрузок; условия проведения соревнований, влияющие на эмоциональную сферу спортсмена (особенно перед стартом); волевые качества (которые у спортсменов находятся на более высоком уровне, чем у лиц, не занимающихся спортом); подавляемый инстинкт самосохранения; высочайший уровень мотивации, который наиболее выражено проявляется в спорте высших достижений; концентрация на спортивной деятельности (абстрагирование от других сфер жизнедеятельности, что наблюдается даже у юных спортсменов) и самодисциплина.

Интересной особенностью воздействия технологии целеполагания в спорте является то, что в ходе постановки соревновательной цели спортсмен самостоятельно находит правильное на его взгляд решение, ищет ответы в себе самом, пользуясь своим жизненным опытом и собственными ощущениями. Это позволяет ему раскрыть в себе скрытые способности, заблокированные внутренними проблемами, преодолеть страхи, которые часто возникают в результате получения травмы или присутствия неуверенности, поверить в свои силы, реализовать свой потенциал в полной мере, и тем самым выйти на новый уровень достижений. Когда спортсмен раскрывает внутренний потенциал (ум, творческие способности, воображение, способность чувствовать), он освобождается от гнета страха и сомнений, снимает психо-

логические барьеры и тогда показывает впечатляющие результаты. Это приводит к тому, что он начинает отчетливо видеть свои цели, что сразу же отражается на его успешности. Появляется умение не останавливаться на достигнутом, искать способы побеждать, творчески решать задачи, вырабатывать свой стиль, индивидуализировать подготовку к соревнованиям.

Иными словами, умение грамотно ставить перед собой цели даёт возможность спортсмену уйти от стереотипного мышления и стремиться к конечному результату, не замечая препятствий, что способствует снижению их значимости, и, тем самым, уменьшает влияние стрессовых факторов, а также повышает уверенность и направленность на достижение успеха [4].

Вместе с тем, постановка соревновательной цели позволяет проработать глубокие уровни сознания личности: мотивацию, креативность, намерения, жизненную энергию, процесс познания и раскрытие потенциала, что влияет на динамику психического состояния спортсмена. Как следствие, у спортсмена развиваются лидерские качества, а также качества, которые важны для успешных выступлений в соревнованиях, ответственность, умение принимать решения и управлять собственной жизнью.

С точки зрения спортивной психологии постановка соревновательной цели – это тренировка психики спортсмена, поэтому, как и сам тренировочный процесс, тренировка должна быть регулярной. Так же, как мышцы становятся эластичными и упругими под воздействием физических нагрузок, так и оптимальное функционирование психики связано с определёнными психическими нагрузками. Такая тренировка особенно подходит для тех спортсменов, которые ориентированы на достижение высоких спортивных результатов. В течение тренировочных занятий у спортсмена формируется особое мышление, нацеленное на результат, на принятие решений и осознание собственных внутренних и внешних ресурсов. Необходимо признать, что применение алгоритма процесса целеполагания изменяет у спортсмена не только отношение к достижению определённого спортивного

результата, но и в целом делает более рациональными и энергосберегающими его жизненные стратегии.

Выводы. Анализ научно-методической литературы показывает, что формирование способности к эффективному целеполаганию изменяет у спортсмена не только отношение к достижению определённого спортивного результата, но и в целом делает более раци-

ональными и энергосберегающими его жизненные стратегии. Следует ожидать, что в ближайшие годы данная психотехнология будет активно внедряться в систему подготовки элитных спортсменов, что позволит им оптимизировать процесс постановки соревновательной цели и в результате выйти на пик физических возможностей.

Литература:

1. Высочина Н.Л. (2013) Оптимизация системы целеполагания у спортсменов методом коучинга. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету, 112 (1), 75-78.
2. Грант Э., Грин Дж. (2005) Коучинг принятия решений [Solution-focused coaching]. СПб.: Питер. 138 с.
3. Дауни М. (2005) Эффективный коучинг: Уроки тренера коучей [Effective Coaching: lessons from the coach's coach]. М.: Добрая книга. 288 с.
4. Дмитриев С.В. (2010) Принципы целеполагания в спорте – новые понятия, новые реальности или парадоксы мышления? Физическое воспитание студентов, №3, с. 17-30.
5. Китаева М.В. (2006) Психология победы в спорте: учебное пособие. Ростов-на-Дону: Феникс. 208 с.
6. Малкин В.Р. (2008) Управление психологической подготовкой в спорте. Москва: Физкультура и спорт. 200 с.
7. Парслоу Э., Рэй М. (2003) Коучинг в обучении: практические методы и техники [Coaching in training: practical methods and techniques]. СПб.: Питер. 204 с.
8. Родионов А.В. (2004) Психология физического воспитания и спорта: учеб. для студентов высших учеб. заведений физкультурного профиля. Москва: Академический проект; Фонд «Мир». 576 с.
9. Сمارт Дж.К. (2004) Коучинг [Coaching]. СПб.: Издательский дом «Нева». 192 с.
10. Сопов В.Ф. (2010) Теория и методика психологической подготовки в современном спорте: метод. пособие. Москва: Москомспорт. 116 с.
11. Торп С., Клиффорд Дж. (2003) Коучинг: руководство для тренера и менеджера [Coaching: A Guide for the coach and manager]. СПб.: Питер. 224 с.
12. Gallwey W. (2000) The inner game of work. New York: Random House Trade Paperbacks.
13. Vallerand R.J. (2007) A hierarchical model of intrinsic and extrinsic motivation for sport and physical activity. In: M.S. Hagger, eds. Intrinsic motivation and self-determination in exercise and sport. IL: Human Kinetics. P. 255–279.
14. Vysochina N. (2016) Psychological support in long-term preparation of athletes. Sporto mokslas, 4(86), с. 2–9.
15. Whitmore J. (2004) Coaching for Performance: Growing People, Performance and Purpose. Nicholas Brealey Publishing.
16. Wrycza P. (1997) Living Awareness: Awakening to the Roots of Learning and Perception. London: GatewayBooks. 217 p.

GOAL-SETTING IN SPORT AND THE ALGORITHM OF ITS REALIZATION

Vysochina Nadiia¹,
Vorobiova Anastasiia²,

National University of Physical Education and Sport of Ukraine, Kyiv

Keywords: goal-setting, competitive goal, implementation algorithm, athletes.

Abstract. *Relevance. In recent years, the level of sport results in elite sports and the intensity of training and competitive loads has been steadily increasing. Consequently, new methods for increasing the effectiveness of the training process should be discovered, one of them is the goal-setting process improvement, or the competitive goal setting. The aim: to substantiate the expediency of applying goal-setting in sports and to form an implementation algorithm for improving the effectiveness of competitive activities. Results of the study. The issues of increasing the effectiveness of competitive goal setting and its types are considered. The main components of the goal-setting process in sports were studied. An implementation algorithm of the goal-setting process has been developed. It includes tasks and methods of psychological influence for the goal-setting process optimization and increasing the effectiveness of competitive activities. Conclusions. The conducted researches show that the formation of the ability for effective goal-setting changes the athlete's attitude towards achieving a specific sporting result and makes his life strategies more rational and energy-saving. It contributes to the optimization of competitive activity.*

Introduction. In recent years, the level of sport results in elite sports and the number of competitions has been steadily increasing. At the same time, training and competitive loads are constantly intensifies. Consequently, new methods for increasing the effectiveness of the training process and new sources of athletes' capabilities reserves should be discovered.

One of the directions of psychological influence on the optimization of the process of athletes' preparation for competitions is the improvement of the goal-setting approach or the setting of a competitive goal.

Proceeding from modern requirements of sports, the goal setting is a system-forming element of competitive activity. It is a mental visualization of the planned result, which have been predetermined by an athlete. The goal-setting process includes the identification of prospective and intermediate goals, as well as the formulation of clear tasks for achieving them. The complexity of tasks is determined by the level of the athlete's qualification, his competitive experience, motivational component, personal needs and also, they are an indirect characteristic of the claims level. Simultaneously, the goals should be specific and be achieved by certain means and methods for the planned time.

Currently, in sports practice, goal-setting as progressive psychotechnology is practically not used because of its lack in training process for sports psychologists and lack of information

about the specifics of its practical implementation. The development and realizing of the implementation algorithm for goal-setting in the system of athletes' training should be based on an individual approach, taking into account the specifics of sports activities. It will provide an opportunity for increasing the effectiveness of athletes' performances, maximizing the potential opportunities and stimulation of the direction on achieving success. All this determines the current problem.

Analysis of recent researches and publications indicates that in the domestic literature, the main focus is primarily on the overall athletes' psychological preparation [6, 8, 10], and the problem of individual psychological impact on the athlete's personality is not sufficiently covered. Also, there are no recommendations about methods of the athletes' personality correcting within the optimization of their goal-setting.

Despite the single scientific papers in the direction of studying the athletes' goal-setting processes [1, 5, 13], there are no clear recommendations about psychocorrection methods in setting a competitive goal. At the same time, the problem has been studied by foreign authors rather deeply in the social aspect [2, 3, 7, 9, 15], as well as in sport practice [11, 12, 14, 16]. It should become the basis for the development of the domestic theoretical and methodological base and practical application of the successful foreign colleagues' experience [2, 3, 7, 9, 11, 12, 15, 16].

The aim: to substantiate the expediency of ap-

plying goal-setting in sports and to form an implementation algorithm for improving the effectiveness of competitive activities.

Methods: analysis of special scientific, psychological and pedagogical, methodological literature and experience of an advanced practice.

Results of the study. Both the competitive target setting and the level of emotional excitation (tension) of the athlete depend on the degree of expression his needs for achieving the goal [4]. The intensity of such a need is determined by the personal and social significance of the competition result. At the same time, the level of mental readiness for the competition depends on the athlete's assessment of his chances to achieve the set competitive goal. The probability of achieving the goal is connected with the reflection in the athlete's mind of a versatile readiness for competition, which includes functional, physical, technical, tactical and psychological preparation, as well as the anticipated conditions of the forthcoming competition, taking into account the strength of contestants.

In this case, the structure of the goal-setting process should include: determining the goal of participating in the competition, creating a posi-

tive attitude towards achieving this goal and formation the athlete's confidence in the high probability of such achievement.

To achieve successful implementation of the set goal, the athlete should evaluate the situation (based on his own capabilities) and plan future actions (based on the analysis of the personal results dynamics).

Setting the competitive goal involves overcoming by the athlete the obstacles on the way to it in the most rational and efficient manner. An important feature of the competitive goal setting is the athlete's conscious attitude to the goal-setting process, i.e. understanding and vision of all the complexities of preparation, the distribution of own forces, taking into account the stage of preparation and the significance of the goal. In this case, the competitive goal is formulated as concretely and definitely as possible. At the level of higher nervous activity, conscious goal-setting manifests in the form of certain reactions of the athlete's nervous system: it activate brain activity and nerve impulses, which even at the level of muscle microfilaments trigger the motor reflex. In accordance with this principle, the system of "ideomotor training" works.

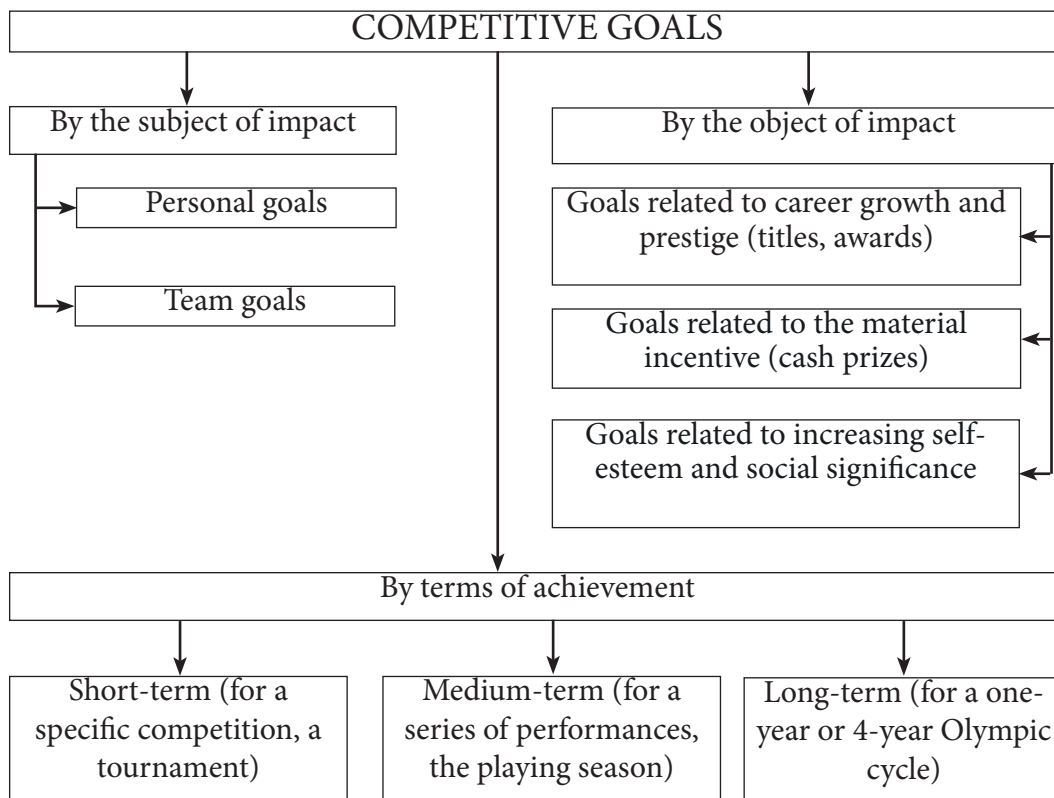

Fig. 1. Classification of competitive goals in the sport

The estimation of the time for the realization of the goal is made solely on the basis of the athlete's own physical and mental capabilities, as well as his ability to recognize the direction and sequence of the target settings, taking into account the subject and the object of impact (Figure 1).

An important feature of this process is the lack of comparison of the athlete's own goals with other people, or methods that other athletes use to achieve their goals. In sports psychology, the setting of a competitive goal is an individual strategy of achieving success by an athlete, which allows to reveal the inner potential of personality and to activate his individual systems of motivation.

The basic principles, analogies and methods of goal-setting technology are taken from psychotherapy and sports training theory, and are based on the relationship between the coach and the athlete [7].

The tasks of goal-setting include the solution of three main problems:

- Estimation of own achievements (perception of them in a negative perspective) and changing attitudes towards them.
- Impossibility to achieve the desired goal.
- Inability to make radical changes in own life if athletes have an understanding of it expediency.

The effectiveness of the implementation of the competitive goal setting depends on:

- the complexity and immensity of the goal and obstacles to its achievement;
- the level of athlete's motivation;
- the intensity and regularity of work for achieving the goal;
- psycho-physiological athlete's characteristics (temperament, stress-resistance, etc.);
- features of the athlete's perception of information, etc.

A rational algorithm for setting a competitive goal helps to the athlete to obtain the desired result with the least efforts. The method and mechanism for its implementation include a block of successive questions concerning the attainment of the stated goal. In connection with this, we developed an algorithm for realizing the goal-setting process (Figure 2).

Questions are formulated in such way, that the athlete thinking over it can better, more fully and more clearly realize the problem situation, see

and feel his strengths and weakness. This process will help the athlete to make an independent decision on optimal disposing of the acquired psychological resource. It should be noted that the questions can be perceived by the athlete from his own perception, and this can be cause of the changing their wording.

As a rule, an athlete has all resources to realize the assigned goal, but often they are in the subconscious. And the main task of the coach and psychologist is to help the athlete to understand and teach him to use these resources.

Modern existing models for the competitive goal setting are progressive designs for the formation of the most effective for the athlete way of thinking. Moreover, consciously or intuitively, each athlete chooses his own unique scheme to achieve the goal. If he has tendency to active motions – more active, defiant – more defiantly, passive – more passive. In psychology this phenomenon is called a pattern (a repetitive way of acting or thinking). In fact, the goal-setting algorithm is built on conducting 4 stages interview: setting an effective goal, analyzing internal resources, analyzing external opportunities, and developing an action plan.

It should be noted that the specifics of the athlete's activity influence on the scheme of setting goals process. It takes into account the nature of the competitive activity; athlete's individual-typological characteristics, which have been formed under the influence of intense physical loads; competition's conditions, affecting on the athlete's emotional sphere (especially before the start); volitional qualities (athletes have higher level, than persons who do not engage in sports); suppressed instinct of self-preservation; the highest level of motivation, which is more common in the sport of higher achievements; concentration on sports activities (abstraction from other spheres of life, which is characteristically even for young athletes) and self-discipline.

In the structure of the proposed algorithm, an interesting feature of the goal-setting technology impact in sports – during the setting of a competitive goal the athlete independently finds the right decision in his opinion, searches for answers in himself, using his life experience and his own sensations. This allows him to reveal hidden abilities blocked by internal problems; overcome

fears, which often are results of injury or lack of confidence; believe in oneself; realize his fullest potential; and thereby to reach a new level of achievement. When an athlete discovers inner potential (mind, creativity, imagination, ability to feel), he is freed from the yoke of fear and doubt, removes psychological barriers and then shows

impressive results. This leads to the fact that he starts to see clearly his goals, which immediately reflects on its success. It appears an ability for do not stopping in achieved, to search ways to win, to solve problems creatively, to develop own style, to individualize the preparation for competitions.

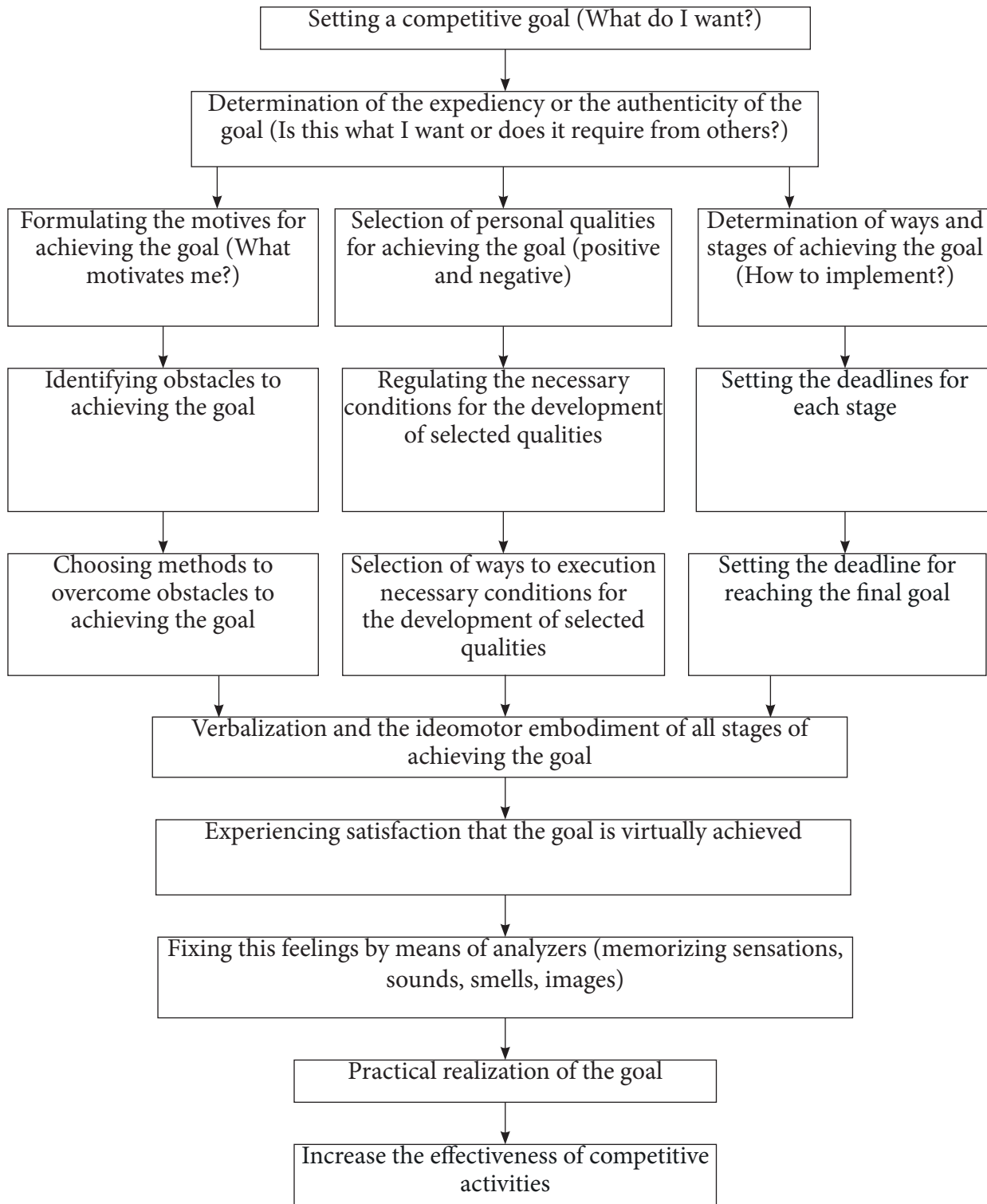

Fig. 2. Algorithm for realizing the goal-setting process in sport

In other words, the ability to competently set goals allows the athlete to escape from stereotyped thinking and to aspire for the final result, without noticing obstacles. It helps to reduce obstacles importance, and, thereby, reduces the influence of stress factors, and also increases confidence and focus on achieving success [4].

At the same time, the setting of a competitive goal allows to work through deep levels of the personality's consciousness: motivation, creativity, intentions, vital energy, cognition process and the potential disclosure, which affects the dynamics of the athlete's mental state. As a result, the athlete develops leadership qualities, as well as qualities that are important for successful performances in competitions (responsibility, ability to make decisions and manage own live).

Sports psychology determines the setting of a competitive goal as a training of the athlete's psyche. Therefore, training of the psyche should be regular like the training process. As well as the muscles become elastic and springy under the influence of physical loads, the optimal functioning of the psyche is associated with certain men-

tal loads. Such training is especially suitable for those athletes who are focused on achieving high sports results. During the training sessions, the athlete develops a special mindset, aimed at the result, making decisions and understanding his own internal and external resources. It must be recognized that the application of the goal-setting algorithm alters the athlete's attitude not only to achieving a certain sporting result, but also makes his life strategies more rational and energy-saving.

Conclusions. Analysis of scientific and methodological literature shows that the formation of the ability to effective goal-setting changes not only athlete's attitude to achieve a certain sporting result, but also makes his life strategies more rational and energy-saving. It should be expected that in the coming years this psychotechnology will be actively introduced into the elite athletes' training system, which will allow them to optimize the process of setting a competitive goal and, as a result, to reach the peak of physical possibilities.

References:

1. Высочина Н.Л. (2013) Оптимизация системы целеполагания у спортсменов методом коучинга. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету, 112 (1), 75-78.
2. Грант Э., Грин Дж. (2005) Коучинг принятия решений [Solution-focused coaching]. СПб.: Питер. 138 с.
3. Дауни М. (2005) Эффективный коучинг: Уроки тренера коучей [Effective Coaching: lessons from the coach's coach]. М.: Добрая книга. 288 с.
4. Дмитриев С.В. (2010) Принципы целеполагания в спорте – новые понятия, новые реальности или парадоксы мышления? Физическое воспитание студентов, №3, с. 17-30.
5. Китаева М.В. (2006) Психология победы в спорте: учебное пособие. Ростов-на-Дону: Феникс. 208 с.
6. Малкин В.Р. (2008) Управление психологической подготовкой в спорте. Москва: Физкультура и спорт. 200 с.
7. Парслоу Э., Рэй М. (2003) Коучинг в обучении: практические методы и техники [Coaching in training: practical methods and techniques]. СПб.: Питер. 204 с.
8. Родионов А.В. (2004) Психология физического воспитания и спорта: учеб. для студентов высших учеб. заведений физкультурного профиля. Москва: Академический проект; Фонд «Мир». 576 с.
9. Сمارт Дж.К. (2004) Коучинг [Coaching]. СПб.: Издательский дом «Нева». 192 с.
10. Сопов В.Ф. (2010) Теория и методика психологической подготовки в современном спорте: метод. пособие. Москва: Москомспорт. 116 с.
11. Торп С., Клиффорд Дж. (2003) Коучинг: руководство для тренера и менеджера [Coaching: A Guide for the coach and manager]. СПб.: Питер. 224 с.
12. Gallwey W. (2000) The inner game of work. New York: Random House Trade Paperbacks.
13. Vallerand R.J. (2007) A hierarchical model of intrinsic and extrinsic motivation for sport and physical activity. In: M.S. Hagger, eds. Intrinsic motivation and self-determination in exercise and sport. IL: Human Kinetics. P. 255–279.
14. Vysochina N. (2016) Psychological support in long-term preparation of athletes. Sporto mokslas, 4(86), с. 2–9.
15. Whitmore J. (2004) Coaching for Performance: Growing People, Performance and Purpose. Nicholas Brealey Publishing.
16. Wrycza P. (1997) Living Awareness: Awakening to the Roots of Learning and Perception. London: Gateway-Books. 217 p.

AN INVESTIGATION OF HOPELESSNESS LEVEL OF THE STUDENTS MAJORING AT THE FACULTY OF SPORT SCIENCES

Belli Emre¹,
Gürbüz Ali²,
Mızrak Orcan³
M.A. Kurudirek⁴
M. İrfan Kurudirek⁵

^{1,3}Faculty of Sports Science, Atatürk University, Erzurum/Turkey

² Rectorate-Physical Education And Sports, Mimar Sinan Fine Arts University, Istanbul/Turkey

^{4,5}School of Physical Education and Sports, Kafkas University, Kars/Turkey

Keywords: Hopelessness, Sports, Physical Education.

Abstract. The aim of this study is to explore hopelessness levels of the students majoring at the Faculty of Sports Sciences at Ataturk University. For data collection, "Beck Hopelessness Scale", which was developed by Beck et al. [2] and adapted into Turkish by Seber (1991), was used in the current study to examine the hopelessness levels of students. This questionnaire was administered to a total of 497 students consisting of 312 male and 185 female students. For data analysis, SPSS statistical packet program was used for frequency analysis, and independent *t*-tests, one-way ANOVA and Tukey test were run to find out the source of the difference among different groups of participants. The results of the study showed that there was a significant difference in terms of the comparison of the hopelessness levels regarding the participants' gender ($p=,000$). Based on this result, male students were found to favor hopelessness levels much more than female students.

Introduction

In philosophy, the term 'hope' is defined by the philosophers Hobbes, Locke and Hume as the possible satisfaction or pleasure that is gained through an activity that an individual's mind believes that it will make the individual happy in the future [6]. Hopelessness which is the antonym of the term hope can be defined as the unfavorable or negative expectations that are less than zero in achieving an aim and realizing this aim. While hope refers to the feeling of success in achieving a goal that has been already determined in advance, hopelessness contains an impression or decision that there will be failure [7]. Hopelessness is the belief that it is vulnerable to escape from negative or unfavourable outcomes and good or positive expectations will never come true. These expectations are related to the fact that no one can do anything to change the negative feeling related to future [10].

Hopelessness denotes negative or unfavourable expectations of individuals related to future. In other words, hopelessness refers to pessimistic feelings in relation to future [9]. Abramson et al. [1] studied on hopelessness that is a state that all individuals will experience at least once in their lives. Accordingly, an individual, before

sinking into despair, experiences a negative cognitive state. In addition to this, these individuals also experience certain kinds of negative feelings or feeling stressed. Hopeless individuals think that bad things will happen and good or positive things will never happen in their lives and it will be impossible to change these undesirable situations. In this sense, these individuals maintain a stance against all these conditions [13].

Hopelessness is a term that refers to the negative expectations of people regarding their future. Pessimistic inferences that they make in relation to these unfavourable events increases the possibility of hopelessness within the individual and therefore this condition leads them to experience depression. As a result of this depression, they exhibit certain symptoms of negative feelings both psychologically and physically. Individuals who develop some kind of depression due to hopelessness experience negative feelings such as unwillingness, reluctance, lack of motivation, pessimism and disorders in life [4].

Hopelessness is a kind of specific mood in which the individual believes that s/he has no freedom of choice or s/he is very restricted in this sense and s/he fails to take action or energize. In other words, it is a general or usual mood which

has a relation to the fact that cognitive, physical or social state of individuals will never get better [13].

Considering the relationship between education and hopelessness, it has been shown that hopelessness stems from the problems experienced at schools [5]. As it has been revealed in the relevant literature, it is of utmost importance to determine the hopelessness levels of individuals, that are, university students and explore their viewpoints towards future as our youth who will shape future's sport and gain insight into their health conditions through Hopelessness Scale that was administered to our participants within the scope of this research.

In the light of its importance that has been aforementioned, the purpose of the current research is to investigate hopelessness levels of students majoring at Faculty of Sports Sciences in terms of several demographic features.

Material and methods

The aim of this study is to explore hopelessness levels of the students majoring at the Faculty of Sports Sciences at Ataturk University.

For data collection, "Beck Hopelessness Scale", which was developed by Beck et al. [2] and adapted into Turkish by Seber (1991), was used in the current study to examine the hopelessness levels of students.

This questionnaire was administered to a total of 497 students consisting of 312 male and 185 female students.

For data analysis, SPSS statistical packet program was used for frequency analysis, and independent t-tests, one-way ANOVA and Tukey test were run to find out the source of the difference among different groups of participants.

SPSS 16 statistical packet programme was used to evaluate the acquired data and meaningfulness level is accepted as (P<0,05).

Table.1. Participants' Information in Terms of Demographical Features

Gender	N	%
Men	312	62.8
Women	185	37.2
Age	N	%
Between 17-21 ages	204	41
Between 22-26 ages	227	45,7
Age 27 and over	66	13,3
Department	N	%
Coaching	119	23,9
Physical Education Training	103	20,7
Sports Management	128	25,8
Recreation	147	29,6
Grades	N	%
Grade 1	120	24,1
Grade 2	110	22,1
Grade 3	124	24,9
Grade 4	143	28,8
Total	497	100

Findings

When the Table 1 is analyzed in terms of gender, it is seen that 62.8% of the participants are men, 37.2% are women; in terms of age 41% are between 17-21 ages, 45.7% are between 22-26

ages, 13.3% are 27 age and over.

When the Table 1 is analyzed in terms of departments 23.9% participants are at coaching department, 29.6% are at Recreation department 20.7% are at Physical Education Training depart-

ment and 25.8% are at Sports Management Department.

When the Table 1 is analyzed in terms of

grades, it is seen that 24.1% participants are at Grade 1, 22.1% are at Grade 2, 24.9% are at Grade 3 and 28.8% are at Grade 4.

Table 2. Comparison Between the Participants Level of Hopelessness Depending on Gender

Sub-Dimension	Gender	N	Mean	Std. Dev.	t	P(sig.)
Emotional	Male	185	11,93	,448	,286	,000*
	Female	312	9,21	,376		
Motivational	Male	185	9,25	,728	1,429	,241
	Female	312	9,47	,811		
Cognitive	Male	185	11,17	,725	,236	,000*
	Female	312	9,55	,762		

*: $P < 0,05$

The analysis of data demonstrated that there are statistically significant differences between male and female participants in terms of emotional dimension ($P = ,000$) and cognitive sub-dimension ($P = ,000$). However, there was not statistically significant differences in terms of motivational sub-dimension ($P = ,241$).

According to the findings of the study, It was revealed that male participants had higher lev-

els of hopelessness ($\bar{X} = 11,93 \pm ,448$) compared to female participants ($\bar{X} = 9,21 \pm ,376$) in emotion sub-dimension. In addition, male participants had much higher level of hopelessness ($\bar{X} = 11,17 \pm ,725$) compared to female ones ($\bar{X} = 9,55 \pm ,762$) in cognitive sub-dimension.

When Table 3 is analyzed, there is no meaningful dissimilarity in the participants' level of hopelessness depending on ages ($P > 0,05$).

Table 3. Comparison Between the Participants Level of Hopelessness Depending on Departments

Sub Dimension	Department	N	Mean	Std. Dev.	F	P(sig.)
Emotional	Coaching	119	8,03	,667	8,256	,216
	Physical Education	103	7,97	,603		
	Sports Management	128	7,99	,531		
	Recreation	147	8,02	,643		
Motivational	Coaching	119	8,02	,824	1,977	,139
	Physical Education	103	7,93	,717		
	Sports Management	128	8,01	,714		
	Recreation	147	7,97	,678		
Cognitive	Coaching	119	8,12	,726	,773	,462
	Physical Education	103	8,12	,727		
	Sports Management	128	8,19	,756		
	Recreation	147	8,15	,763		

*: $P < 0,05$

Table 4. Comparison Between the Participants' Level of Hopelessness Depending on Ages

Sub Dimension	Age	N	Mean	Std. Dev.	f	p(sig.)
Emotional	17-21 age	204	7,95	,610	1,249	,287
	22-26 age	227	7,89	,608		
	27 and over	66	7,99	,590		
Motivational	17-21 age	272	7,00	,771	1,510	,222
	22-26 age	297	7,89	,732		
	27 and over	85	7,96	,791		
Cognitive	17-21 age	272	7,13	,731	,551	,577
	22-26 age	297	7,14	,739		
	27 and over	85	7,22	,759		

*: $P < 0,05$

When Table 4 is analyzed, there is no meaningful dissimilarity in the participants' level of hopelessness depending on ages ($P > 0,05$)

Discussion and conclusion

the following findings were obtained based on the analysis of hopelessness levels of students at Faculty of Sports Sciences:

In terms of gender, there were statistically significant differences between hopelessness levels of men and women regarding emotional and cognitive sub-dimensions. Accordingly, male students ($X = 11,93 \pm ,448$) had hopelessness levels that were higher than those of female students ($X = 9,55 \pm ,762$). But, in general, both groups were found to have medium hopelessness levels.

This finding may stem from that men have a position as a head of the family in Turkish culture and men are the ones who are expected to have much more responsibilities in their families and society and therefore they may feel much more anxiety related to future.

The study conducted by Yıldıırım [13] that aimed to reveal "hopelessness levels of primary school teachers", 316 teachers in total working in İstanbul in the academic year 2014-2015 showed that men had much higher hopelessness levels compared to women. The study conducted by Ki-

ziroğlu (2012) that analyzed hopelessness levels of primary school teachers in terms of socio-demographic features demonstrated that men experienced hopelessness at much higher levels than women.

Findings of these studies which have also been evidenced in the current research seem to support our findings. Considering age factor, it was revealed that there were not statistically significant differences between hopelessness levels of students in different age groups. It was found out that overall, participants experienced hopelessness in mid levels. In this sense, a wide number of previous studies in the relevant literature showed that hopelessness level increases with age specifically after thirties. Therefore, it makes sense if we consider the fact that our participants are still in their 20s feeling hopelessness at medium level.

In the light of these findings, it is of utmost importance to identify and reduce the effects of factors that affect hopelessness conditions and levels of Sports Sciences Faculty students who are expected to shape sports in Turkey in the future.

Moreover, further inquiry could be carried out to contribute to the relevant literature by identifying the reasons that lie behind these findings regarding hopelessness levels of participants.

References:

1. Abramson L. Y., Alloy L. B., Hankin B. L., Haefel G. J., Maccoon D. G. & Gibb B. E. (2002) Cognitive Vulnerability-Stress Models Of Depression In A Self Regulatory, Psychobiological Context. In I. H. Gotlib & C. L. Hammen (Eds.), Handbook Of Depression. New York.
2. Beck A.T., Lester D. and Trexler M. (1974) The Hopelessness Scale. Journal of Consulting and Clinical Psychology, (42), 861-874.

3. Çavuş B. (2016) Öğretim Elemanlarının Örgütsel Adalet Algılarıyla Umutsuzluk Düzeyleri arasındaki İlişki, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Aydın.
4. Ceyhan A. A. (2004) Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğretmen adaylarının umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1, 91-101.
5. Dinçer B., Yılma, S. & Keşan C. (2015) Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Mesleğe Karşı Algı ve Umutsuzluk Düzeylerinin İncelenmesi. Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 5(1), 191-204.
6. Horrigan J. & Witse E. (2010) Hope Against Hope: Philosophies, Cultures and Politics of Possibility and Doubt. Amsterdam: Rodopi Editions.
7. Izgar A. (2009) Engelli Çocuğu Olan Ailelerin Sosyal Problem Çözme Becerileri ve Umutsuzluk Düzeylerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
8. Kashani J. H., Soltys S. M., Dandoy A. C., Vaidya A. F. & Reid J. C. (1991) Correlates of hopelessness in psychiatrically hospitalized children. Comprehensive Psychiatry, 32(4), 330-337.
9. O'Connor R. C., Connery H., & Cheyne W. M. (2000) Hopelessness: The role of depression, future directed thinking and cognitive vulnerability. Psychology, Health & Medicine, 5(2), 155-161.
10. Öngen D. E. (2012) The Relationship between Hopelessness and Sensation Seeking in Secondary School Teacher Candidates. Procedia-Social and Behavioral Sciences 46, 3021-3025.
11. Seber G. (1991) Beck Umutsuzluk Ölçeğinin Güvenirliğı ve Geçerliğı Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmamış Doçentlik Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
12. Senemoğlu N. (2005) Gelişim Öğrenme ve Öretim (12. Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.
13. Yıldırım B., Kara Keskinliç B.S. (2017) Öğretmenlerin umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi, ulakbilge, 5 (11), 571-587.

МЕНТАЛЬНЫЙ КРИЗИС СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА И ВОЗМОЖНОСТИ СПОРТА В УЛУЧШЕНИИ СЛОЖИВШЕЙСЯ СИТУАЦИИ

Манолаки Вячеслав¹,
Визитей Николай²,

^{1,2}Государственный университет физического воспитания и спорта, Кишинёв,
Республика Молдова

Ключевые слова: ментальный кризис, агональность, социально-культурный потенциал спорта, спорт как средство преодоления кризисной ситуации в обществе.

Аннотация. Рассматривается кризисная ситуация, а которой пребывает культура современного общества. Констатируется ментальный характер данного кризиса. Указывается на тяжелые моральные и практические последствия сложившейся ситуации. Анализируются возможности спорта как глобального явления выступить в роли фактора, ослабляющего кризисные явления. Подчёркивается в связи с этим важность процессуального сближения спортивной деятельности и университетского образования.

1. Кризисный характер культурного состояния современного общества сегодня очевиден и широко обсуждается. Подчёркивается его системный характер. При этом обращается внимание, что его ядро составляет ментальный кризис. Это выражается, прежде всего, в том, что в своё время Ф.Ницше определил как «дефицит личности» [9, с.310], - недостаточность личной зрелости человека перед лицом тех задач, которые ставит перед ним сегодня жизнь.

2. Истоком сложившейся ситуации является особое положение человека в современной культуре: с одной стороны, широта открывающейся человеку картины мира беспрецедентна, с другой – мир дан человеку лишь фрагментарно, раздроблено. В восприятии мира потеряно чувство глубины, только при наличии которого разнородные компоненты могут быть собраны в целое. Следует отметить, что стремление обрести указанное чувство свойственно человеку всегда, но в настоящее время его наличие особенно актуально и одновременно особенно проблематично. Это влечёт за собой громадные негативные последствия духовного и практического характера.

3. В настоящее время нам необходимо повышение мировоззренческой компетентности личности. В каком направлении, однако, следует при этом действовать? - Необходимо уточнить: что есть личность, в чём состоит личностная зрелость человека. В соответствии с философскими представлениями личность – это базовый элемент в структуре

человеческого существования, которое сущностно тройственно [11, с.127].) Личность - это то, что возвышается над противоположностями фундаментального порядка, перед которыми человек неизбежно поставлен: это Дух в оппозиции Душа-Тело, которую констатирует как базисную Р. Декарт, Самость – в оппозиции Социальное-Биологическое - у Э.Гартмана, Я – в оппозиции Оно-Сверх-я - у З.Фрейда, Пуруша – в оппозиции Атман-Брахман в Индуизме, Ци – в оппозиции Ян-Инь в Даосизме и т.д., и т.п. Личность, таким образом, это то, что всегда локализуется «на границе». Далее: ориентация на сопряжение базовых противоположных начал, на сущностное самоутверждение, - это этическая, фундаментальная ориентация человека [7, с.545]. Ослабление этической ориентации и рождает ситуацию дефицита личности. Это потеря способности обнажать и сопрягать противоположные начала бытия, выступать фактором становления жизни. Мы сегодня чаще всего идём на поводу одной из противоречивых тенденций, способность же соединять противоречия у нас крайне ослаблена.

4. Может ли спорт устранить или, хотя бы, смягчить кризисную ситуацию? В принципе есть основания для положительного ответа на данный вопрос. Во-первых, интерес к спорту по своему масштабу чрезвычайно велик. Идеей спорта захвачено множество людей. Во-вторых, спортивными по своему характеру всё в большей степени становятся любые достижения человека - Ж.Бодрийяр: «Спорт

уже вышел за рамки спорта – он в бизнесе, в сексе, в политике, в общем стиле достижений. Всё затронуто спортивным коэффициентом превосходства, усилия, рекорда ...» [2, с.15]. Во-вторых, в качестве смыслового ядра спорта принята идея олимпизма, которая на официальном уровне трактуется именно как философия жизни. Таким образом, фактически спорт выступает сегодня в обществе как универсальная идея человеческих отношений, которая массово усвоена и эмоционально активно соперживаема. Такова реальная ситуация. Однако необходимо выяснить: может ли спорт, являясь по факту феноменом глобальным, претендовать в содержательном отношении на роль общего мировоззрения? Мнения относительно социально-культурной значимости спорта, как известно, очень разные.

5. Спорт, прежде всего, - соревновательное отношение, которое следует понимать как отношение универсальное. Так понимали его уже в Античной Греции, при этом универсальность трактовалась здесь в максимально широком смысловом масштабе – как *космологическое базовое отношение*. (Ф.Ницше: «Только грек мог положить представление об агональности в основание определения мира, так что отныне ею вращаются колёса мира» [10, с.215], и далее – «удивительно это представление, считающее борьбу непрерывным проявлением единой строгой справедливости, связанной вечными законами» [10, с.216].) Соревновательность, агональность – визитная карточка греческого общества, однако это не исключительно греческий феномен. Это общая логика динамики бытия, открытая греками, и суть этой логики – самодвижение.

6. В современной философии социальная соревновательность частая тема, при этом практически всегда подчёркивается её всеобщий характер: И.Кант – «Человечность есть сравнительное себялюбие» [4, с.28]; Ж.Лакан – «Фундаментальный момент структуры желания – соперничество. Соперничество равным образом конституционально и для формирования я» [6, с.165]; и др. Следует отметить, что именно «я-другой» (противопоставленность человека и другого человека, а в её рамках – женского и мужского начал) -

это высшая противопоставленность. Другой – это для меня и нечто максимально иное и одновременно нечто максимально моё, максимально соперживаемое (в тенденции). Существование человека – это реализация, это встреча двух разноплановых базовых движений, реализация двух стремлений человека: к отстранению и к соитию, к индивидуализации и к соучастию. И здесь необходимо присутствует волевое усилие. Сущностное проявление воли - это концентрация Я на соитии, на первосущем. Это бескорыстная поддержка соития (оно не средство, а цель), которое самодостаточно, и потому ориентация на него есть проявление чувства любви - «симпатического соперживания, которое, - как говорит М.Бахтин, - одно только позволяет сочетать противоположности, внешнее и внутреннее» [1, с.375]. Такова, вообще говоря, любая человеческая коммуникация, которая, согласно К.Ясперсу, суть «единственная в своём роде борьба, тождественная любви: “любящая борьба” – которая не смотрит на мир как на гармонию, а ставит всё под вопрос, порождает затруднение и претензии которой, при исключительной солидарности касающихся таким образом друг друга лиц, весьма серьёзны» [12, с.216].

7. Каков потенциал спортивной соревновательности как мировоззренческой идеи? Подходит ли спорт как соревновательная деятельность на роль общей идеи философии жизни общества. Это ставит нас перед вопросом, что есть спорт как метафизический феномен.

а) *Спорт – самодостаточное соревнование*

Общепризнанно, что спорт, прежде всего, – соревновательное отношение, и это уже само по себе говорит о многом. Но необходимо уточнение, которое в должной мере в анализе обычно отсутствует: в чём специфика спортивной соревновательности. Мы считаем, что в определении спорта должно быть подчёркнуто, что это не просто конкретный случай того или иного состязания. Это не соревнование частного порядка, а соревнование как таковое, всеобщий случай соревновательности, это самодостаточная соревновательная деятельность [3, с.121], самодостаточная, поскольку спортивное, институционально заданное, соревнование воспроизводит про-

цесс человеческого бытия, что всегда сопряжено с переживанием человеком происходящего как «полного благополучия», которое как таковое в мотивационном отношении самодостаточно. (Отметим, что наиболее близким данному является определение спорта, которое дано в работах проф. Л. Матвеева: «Спорт представляет собой собственно соревновательную деятельность» и «только спорт следует называть собственно соревновательной деятельностью» [8, с.26].)

б) *Спорт – углубленный соревновательный процесс*

Спорт – это соревнование особого рода. Здесь идея соревновательности задана акцентировано – максимально конкретно и собрано. Спорт, по сути, единственная деятельность, где официально провозглашена в качестве профессионально первостепенной задача победы человека над другим человеком и где одновременно строго определены условия соперничества, реализации равных шансов на успех, что уже само по себе предполагает выход участников в их соперничестве на наиболее глубокий уровень противостояния и сопряжения. Это обстоятельство принципиально важно, по нашему мнению, иметь в виду при оценке культурного потенциала спорта.

в) *Спорт – практически свершаемая философия*

Следует отметить, что идея противостояния представлена в спорте в своей наиболее естественной и очевидной, в деятельно-практической, в наглядной форме. Спорт – метафизическая деятельность, это практически свершаемая философия, он обращает человека к реальности первосущего. – Спорт, по оценке Н. Ниссиотиса, «отражает стремление человека постичь глубоко скрытую высшую реальность жизни», он «обновляет человека, побуждая его к попытке достижения высшей цели существования» [13, с.153].

г) *Спорт – актуализация противоречивости человеческого бытия.* Здесь встречаются и активно взаимодействуют два разнохарактерных основополагающих стремления, что создаёт сложную, по-своему рискованную ситуацию. Это балансирование между крайностями, при этом гипертрофия значимости для меня индивидуальной победы – провоцирует

агрессивность, гипертрофия значимости соучастия – инфантильность. Противоречивость спорта давно замечена и отражена во мнениях специалистов. В частности, широко известны слова П.Кубертена: «Спорт может вызывать как наиболее благородные, так и наиболее низменные чувства; он может развивать бескорыстие и алчность; может быть великодушным и продажным, мужественным и отвратительным» [5, с.22]. Нередко такое мнение трактуют как истинно реалистичное. Это, однако, не в полной мере так. Дело не в том, что спорт может проявлять себя очень по-разному в своём влиянии на человека. Дело в том, что при всём этом спортивная победа, как чисто соревновательная победа, неизменно в моральном отношении оценивается и на родине спорта – в античной Греции, и в современном обществе очень высоко. В спортивной поединке присутствует и утверждается созидательное, нравственное начало, что крайне актуально в условиях современной культуры. Спорт выделяет, индивидуализирует человека, не изолируя и не отчуждая его при этом, и он уравнивает, не обезличивая. В спортивном соревновании утверждается значимость принципа чести, присутствует соревнование в благородстве. В спорте трудно быть победителем, но здесь также не редко очень трудно быть достойным звания победителя. Это, однако, не недостаток спорта, поскольку здесь просто воспроизводится в концентрированной форме ситуация жизни как таковой.

д) *Спортивное состязание – это первосущее, которое задано процессуально, а не субстанционально.*

Спорт, имея возможность выступить в качестве общемировоззренческой идеи, не предполагает отказа от существующих традиционных доктрин (социальных, политических, религиозных), с которыми он неизбежно приходит в соприкосновение. Спорт продуктивен в своей метафизичности. Он позволяет, например, человеку, который следует принципу греческого героизма, не изменяя данному принципу, проявлять себя по-христиански. Или он также даёт человеку возможность, погрузившись в медитационное состояние (в частности, это «чувство воды»

у пловца), не потерять ориентацию на значимость внешнего или (и) внутреннего успеха. Спорт несёт возможность «ротации мировоззренческих парадигм», с которыми он приходит в соприкосновение, что создаёт основу истинной толерантности и что первоначально актуально для нашей сегодняшней социально-культурной ментальной ситуации.

8. Обретение человеком мировоззренческой компетентности – это, при ближайшем рассмотрении, главная социально-культурная функция спорта. Сама по себе лежащая в основе спорта соревновательная ситуация, как мы отметили выше, метафизически глубоко фундирована, и спорт как общемировоззренческая идеология перспективен. Однако чтобы в полной мере реализовать соответствующие потенции, спорт должен быть движим, осуществлён метафизически образованным человеком, человеком которому открыто глубинное содержание соревновательной деятельности и который не безразличен к проблеме смысла жизни в целом. Можно сказать, что спорт должен быть университетским спортом - университетским не по месту прописки и жительства, не просто спортом в университете, при университете, а деятельностью ориентированной на обретение человеком личностной зрелости – цель, которая неизменно стоит перед классическим университетским образованием. Спорт должен в полной мере проявить себя в качестве того, чем спорт был всегда, но кондиции чего сегодня легкомысленно (и не без нашего участия) у него ослаблены. В свою очередь, се-

годняшний университет должен стать в большей мере спортом особого рода, а именно быть процессом духовно-практической подготовки человека к агональности, которой проникнуто всё наше существование, подготовкой к межличностным взаимодействиям, к соревнованиям, в которых всегда (и сегодня особенно) судьбоносно стоит вопрос о чести и справедливости. Спорт способен при соответствующей постановке дела дообразовывать человека в том отношении, в каком его недообразовывает в условиях жизненных требований сегодняшнего дня и в условиях своего сегодняшнего состояния традиционный университет. Университетское образование, своим порядком, может и должно стать действенным средством спортивной подготовленности, понимаемой максимально полно и истинно - как духовно-практическое обретение человеком мировоззренческой компетентности, которая может и должна обретаться в процессе физической, технической, тактической и психологической подготовки спортсмена, быть средством глубокого осознания и полномасштабной реализации им того, что сущностно присутствует в спорте, в жизни. Необходимо глубинное сближение спорта и университетского образования и за счёт этого - так актуальная в наше время модернизация одного и другого. Спортивная подготовка в истинном случае – это университетская мировоззренческая подготовка, а университетская образованность – лучший (базовый) вариант соревновательной (спортивной) подготовленности.

Литература:

1. Бахтин М. (1979) Эстетика словесного творчества. Москва: Искусство. 433 с.
2. Бодрийяр Ж. (2009) Прозрачность зла. Москва: «Добросвет». 387 с.
3. Визитей Н. (1986) Физическая культура и спорт как социальное явление. Кишинёв: ШТИИЦА. 162 с.
4. Кант И. (1969) Об изначально злом в человеческой природе. Собр. Соч. в 6-ти т. Т.4, Ч.2. Москва: Мысль, с. 22-43.
5. Кубертен П. (1992) Олимпийские мемуары. Киев: Олимпийская литература. 180 с.
6. Лакан Ж. (1991) Современная западная философия: Словарь. Москва: Политиздат, с.165-166.
7. Левинас Э. (2003) Новейший философский словарь. Минск: Книжный Дом, с. 544-549.
8. Матвеев Л. (2008) Теория и методика физической культуры. Москва: Физкультура и спорт. 544 с.
9. Ницше Ф. (2009) Весёлая наука. Злая мудрость. Москва: «Добросвет». 387 с.
10. Ницше Ф. (1994) Философия в трагическую эпоху. Москва: Наука. 280 с.
11. Плеснер Х. (1988) Ступени органического и человек // Проблема человека в Западной философии. Москва: Прогресс, с.96-152.
12. Ясперс К. (1994) Коммуникация // Краткая философская энциклопедия. Москва: Прогресс, с. 216-217.
13. Nissiotis N. (1979) Philosophy of Olympism // Report of the 18th Session of the IOA. Athens, p. 170-178.

MENTAL CRISIS OF MODERN SOCIETY AND OPPORTUNITIES OF SPORTS IN IMPROVING THE CURRENT SITUATION

*Manolachi Veaceslav¹,
Vizitei Nicolai²,*

^{1,2}State University of Physical Education and Sports, Chisinau, Republic of Moldova

Keywords: *mental crisis, agon, socio-cultural potential of sport, sport as a means of overcoming the crisis situation in society.*
Summary. *It is considered the crisis situation in which the culture of modern society exists. The mental character of this crisis is stated. The author points out the serious moral and practical consequences of the current situation. It is analyzed the possibilities of sport as a global phenomenon to act as a factor weakening crisis manifestations. In this regard, the importance of procedural convergence of sports activities and university education is emphasized.*

1. The crisis nature of cultural condition of modern society is obvious and widely discussed today. It is underlined its systemic character. At the same time, attention is drawn to the fact that a *mental* crisis constitutes its core. This is primarily expressed in the fact that in his time F. Nietzsche defined as a "lack of personality" [9, p.310], - the insufficiency of human personal maturity in the face of tasks that life puts before him/her today.

2. The source of the current situation is the specific position of a human in contemporary culture: on the one hand, there is an unprecedented picture of world which is open to a human; on the other hand, the world is given to a human only atomistic, in fragments. In the perception of the world, a sense of depth is lost, only in the presence of which the heterogeneous components can be assembled into a whole. It should be noted that the tendency to acquire this feeling is always inherent in a human, but nowadays its presence is especially relevant and at the same time particularly problematic. This entails huge negative consequences of spiritual and practical nature.

3. At present, we need an increase in the world outlook competence of the individual. In which direction, however, should we act? - It is necessary to clarify: what is a personality, what is human's personal maturity. In accordance with philosophical concepts, personality is the basic element in the structure of human existence which is essentially tripartite. [11, p.127]. Personality is something that rises above the fundamental opposites before which human is inevitably placed: it is Spirit in the Soul-Body opposition, which is stated by R. Descartes as the basic one, the Self-

in opposition Social-Biological - in E.Gartman's conception, Ego - in opposition Id-Super-Ego - in Z. Freud's view, Purusha - in opposition Atman-Brahman in Hinduism, Qi - in opposition Yang-Yin in Taoism, etc.. Personality, therefore, is what is always localized "on the border". Next: the orientation on the correlation of the basic opposite principles, on the essential self-affirmation, is the ethical, fundamental human orientation [7, p.545]). It is the weakening of the ethical orientation that gives rise to the situation of lack of personality. It is the loss of the ability to reveal and match the opposite origins of existence, to act as a factor in the formation of life. Today we most often go on about one of the contradictory tendencies; our ability to unite contradictions is extremely weakened.

4. Can sports eliminate or, at least, mitigate the crisis situation? In principle, there are grounds for a positive answer to this question. First, the interest in sports in its scope is extremely large. A lot of people are captured by the idea of sport. Secondly, any kind of human achievement becomes increasingly sporting in its nature: J.Bodriyar: "Sport has already gone beyond sports - it is in business, in sex, in politics, in the general style of achievements. Everything is affected by the sportive coefficient of excellence, effort, record ..." [2, p.15]. Thirdly, the idea of Olympism is adopted as the semantic core of sport, and at the official level it is interpreted precisely as a philosophy of life. Thus, in fact, sport is now acting in society as a universal idea of human relations, which is massively assimilated and emotionally actively empathized. That is a real situation. However, it is necessary to find out: can sport, being in fact

a global phenomenon, be conceptually qualified for the role of a universal world outlook? Opinions on the socio-cultural importance of sport, as it is known, are very different.

5. Sport, first of all, is a competitive attitude, which should be understood as a universal attitude. It was understood in such a way already in Ancient Greece, herewith universality was treated here semantically full-scaled - as a cosmological base relation. (F. Nietzsche: "Only Greek could put the idea of agon in the foundation of the definition of the world, so that henceforth the wheels of the world revolve around it" [10, p.215], and further - "this idea is surprising, considering the struggle as a continuous manifestation of a unified strict justice bound by eternal laws" [10, p.216]). Competitiveness, agon, is a visiting card of Greek society, but this is not exclusively a Greek phenomenon. This is the general logic of the dynamics of life, discovered by the Greeks, and the essence of this logic is self-movement.

6. In modern philosophy, social competitiveness is a frequent topic, herewith its universal character is almost always emphasized: I. Kant - "Humanity is a comparative self-love" [4, p.28]; J. Lacan - "The fundamental moment of the structure of desire is rivalry. Rivalry is equally constitutional and for the formation of the Ego" [6, p.165]; etc. It should be noted that it is the "I- the other" (the opposition of a person and the other person, and within its framework of female and male principles) that is the highest opposition. The other person is something extremely different for me and at the same time something as much as possible of mine, extremely empathized with (in the tendency). The existence of human is a realization, a meeting of two diverse basic movements, the realization of two human aspirations: to exclusion and to unification, to individualization and to participation. And here the presence of strong-willed effort is essential. The essential manifestation of the will is the concentration of the Self on the participation, on the primordial. This is an unselfish support of participation (it is not a means, but a goal) that is self-sufficient, and therefore the orientation toward it is a manifestation of a feeling of love - "sympathetic empathy, which, as M. Bakhtin says, alone allows us to combine opposites, external and internal" [1, p.375]. Such is, generally speaking, any human

communication that, according to K. Jaspers, is "one of a kind struggle, identical to love: "loving struggle" - which does not look at the world as at a harmony, but puts everything into question, gives rise to embarrassment, and whose claims, with the exclusive solidarity of the persons concerned in this way, are very serious" [12, p.216].

7. What is the potential of sports competitiveness as a worldview idea? Is sport suitable as a competitive activity for the role of the general idea of the philosophy of society? This places us in front of the question, what is sport as a meta-physical phenomenon.

a) Sport is a self-sufficient competition.

It is universally recognized that sport, first of all, is a competitive attitude, and this in itself speaks volumes. But there is a need of clarification which isn't usually enough in the analysis: what is the specificity of sports competitiveness. We believe that the definition of sport should emphasize that this is not just a specific case of a competition. This is not a competition of the private order, but a competition as such, a general case of competition, it is a self-sufficient competitive activity [3, p.121], self-sufficient, as a sportive, institutionally prescribed, competition reproduces the process of human existence, which is always associated with the experience of a person as "full well-being" which as such is self-sufficient in a motivational sense. (We note that the definition of sport, which is given in the works of prof. L. Matveev, is the closest one: "Sport is actually a competitive activity" and "only sport should be called proper competitive activity" [8, p.26]).

b) Sport is in-depth competitive process

Sport is a special kind of competition. Here the idea of competitiveness is given accentuated - maximally specific and collected. Sport is, in fact, the only activity in which the task of a person's victory over the other person is officially proclaimed as professionally paramount, and where the conditions of competition and the realization of equal chances for success are strictly defined, which in itself presupposes the emergence of participants in their rivalry to the most profound level of confrontation and correlation. This circumstance is of fundamental importance, in our opinion, to be borne in mind when assessing the cultural potential of sports.

c) Sport is practically accomplished philosophy

It should be noted that the idea of confrontation is presented in sports in its most natural and obvious, in an activity-practical, in visual form. Sport is a metaphysical activity, it is practically accomplished philosophy, it turns a person to the reality of the primeval one. - Sport, according to N. Nissiotis, "reflects the desire of a human to grasp the deeply hidden higher reality of life," he "renews a person, encouraging him/her to try to achieve the highest goal of existence" [13, p.153].

d) Sport - actualization of the contradictory nature of human existence.

Two highly diverse fundamental aspirations are encountered and actively interacting here which creates a complicated, risky situation in its own way. This is balancing between extremes, while the hypertrophy of the significance of an individual victory for me provokes aggressiveness, the hypertrophy of the significance of complicity - infantilism. The contradiction of the sport has long been noticed and reflected in the opinions of specialists. In particular, P. Cubertin's words are widely known: "Sport can cause the most noble and most malign feelings; it can develop selflessness and greed; can be magnanimous and corrupt, manly and disgusting" [5, p.22]. Such kind of opinion is often interpreted as truly realistic. This, however, is not fully so. It's not that sport can manifest itself very differently in its influence on a person. The fact is that with all this, a sporting victory, as a purely competitive victory, is invariably morally valued very high both in the motherland of sport - in ancient Greece and in modern society. In a sporting duel there is a constructive, moral principle which is extremely important in the conditions of modern culture. Sport singles out, individualizes a person without isolating or alienating him/her at the same time, and it equalizes without depersonalization. In sports competition, the importance of the principle of honor is affirmed, there is a competition in nobility. In sports it is difficult to be a winner, but here it is also often very difficult to be worthy of the title of the winner. This, however, is not a lack of sport, since the situation of life as such is simply reproduced here in a concentrated form.

e) A sports competition is a primordial reality, which is given procedurally, rather than substantively.

Sport, having an opportunity to act as a uni-

versal world-outlook idea, does not presuppose refusal from existing traditional doctrines (social, political, religious) with which it inevitably comes into contact. Sport is productive in its metaphysics. It allows, for example, a person who follows the principle of Greek heroism, without going against this principle, to express him/herself in a Christian way. Or it also gives a person the opportunity to immerse him/herself in a meditative state (in particular, this is a "swimmer's sense of water"), not to lose focus on the significance of external and (or) internal success. Sport is able to "rotate the worldview paradigms" with which it comes in contact, which creates the basis of true tolerance and which is of paramount importance for our current socio-cultural mental situation.

8. The acquisition of a world outlook competence by a person is, at close examination, the main socio-cultural function of the sport. The competitive situation by itself, as we noted above, is metaphysically well founded, and sport is perspective as a universal ideology. However, in order to fully realize the appropriate potencies, sport must be driven, carried out by a metaphysically educated person, a person who realizes the deep content of competitive activity and who is not indifferent to the problem of the meaning of life as a whole. It can be said that sport should be university sport - university education, not at the place of residence, not just as sports at the university, but as an activity aimed at finding by a person his/her personal maturity - a goal that inevitably faces a classical university education. Sport should fully manifest itself as what sports has always been, but the condition of what is now thoughtlessly (and not without our participation) is weakened. In turn, today's university should become more of a sport of a special kind, namely, to be a process of spiritual and practical preparation of a person for agon which penetrates our whole existence, preparation for interpersonal interactions, competitions, in which always (and especially today) there is fatefully a question of honor and justice. Sport is able, with the proper formulation of the case, to educate a person in the way in which he/she is not educated to the full in the conditions of today's living requirements and in the conditions of its current state of the traditional university. University education, by its own order, can and should become an effec-

tive means of sports preparedness, understood as fully and truly as possible - as a person's spiritual and practical acquisition of world outlook competence, which can and must be acquired in the process of physical, technical, tactical and psychological training of an athlete, awareness and full-scale realization of what is essential in sports,

in life. There is a need for a deep rapprochement between sport and university education, and due to this - so modern in our time modernization of one and the other. A sport training in the true case is a university world outlook preparation, and university education is the best (basic) variant of competitive (sports) preparedness.

References:

1. Бахтин М. (1979) Эстетика словесного творчества. Москва: Искусство. 433 с.
2. Бодрийяр Ж. (2009) Прозрачность зла. Москва: «Добросвет». 387 с.
3. Визитей Н. (1986) Физическая культура и спорт как социальное явление. Кишинёв: Штиинца. 162 с.
4. Кант И. (1969) Об изначально злом в человеческой природе. Собр. Соч. в 6-ти т. Т.4, Ч.2. Москва: Мысль, с. 22-43.
5. Кубертен П. (1992) Олимпийские мемуары. Киев: Олимпийская литература. 180 с.
6. Лакан Ж. (1991) Современная западная философия: Словарь. Москва: Политиздат, с.165-166.
7. Левинас Э. (2003) Новейший философский словарь. Минск: Книжный Дом, с. 544-549.
8. Матвеев Л. (2008) Теория и методика физической культуры. Москва: Физкультура и спорт. 544 с.
9. Ницше Ф. (2009) Весёлая наука. Злая мудрость. Москва: «Добросвет». 387 с.
10. Ницше Ф. (1994) Философия в трагическую эпоху. Москва: Наука. 280 с.
11. Плеснер Х. (1988) Ступени органического и человек // Проблема человека в Западной философии. Москва: Прогресс, с.96-152.
12. Ясперс К. (1994) Коммуникация // Краткая философская энциклопедия. Москва: Прогресс, с. 216-217.
13. Nissiotis N. (1979) Philosophy of Olympism // Report of the 18th Session of the IOA. Athens, p. 170-178.

Editura USEFS
© Știința culturii fizice, 2017